

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.

Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark

1830; Vol. 49

Aarhus, 1818-1833

60 bd.

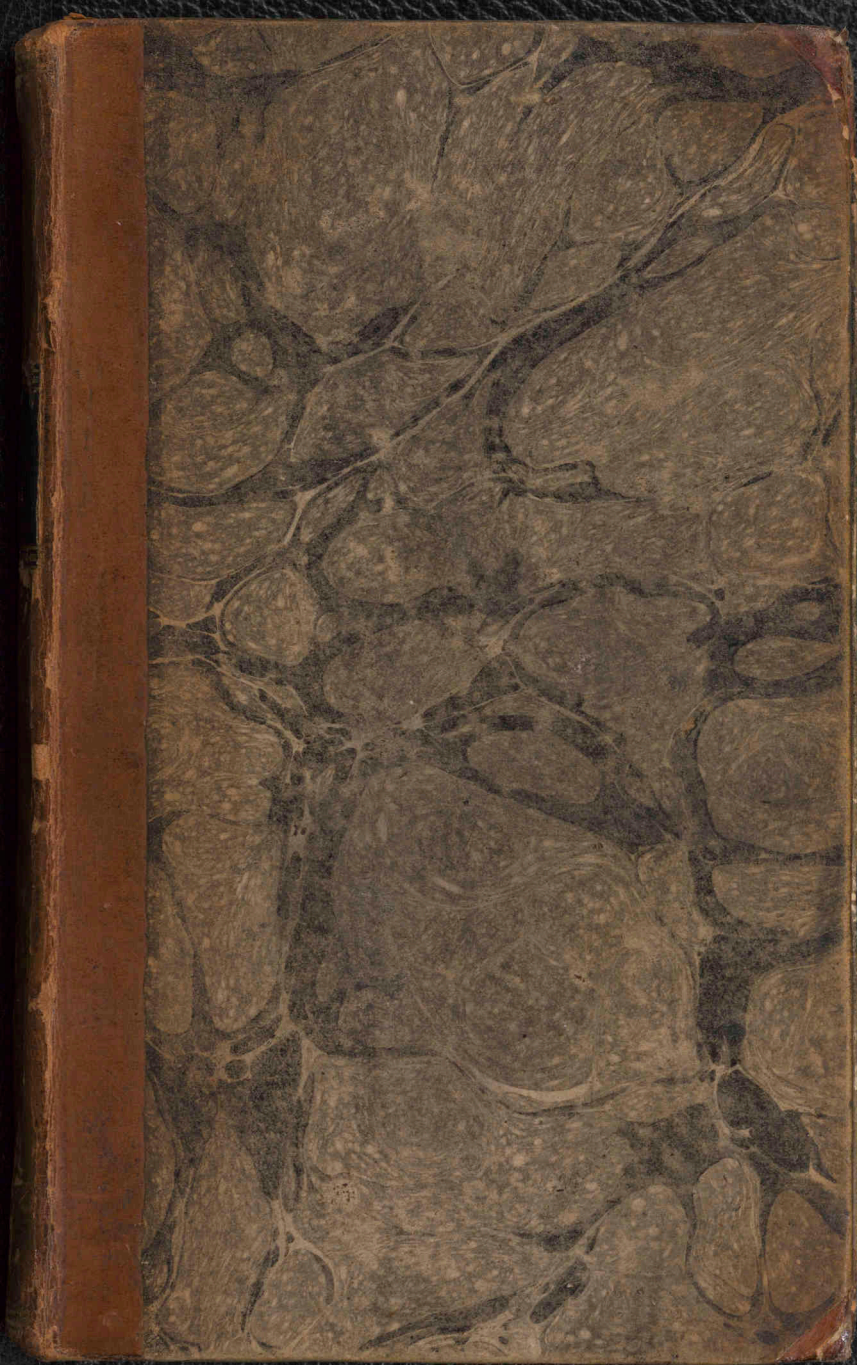
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

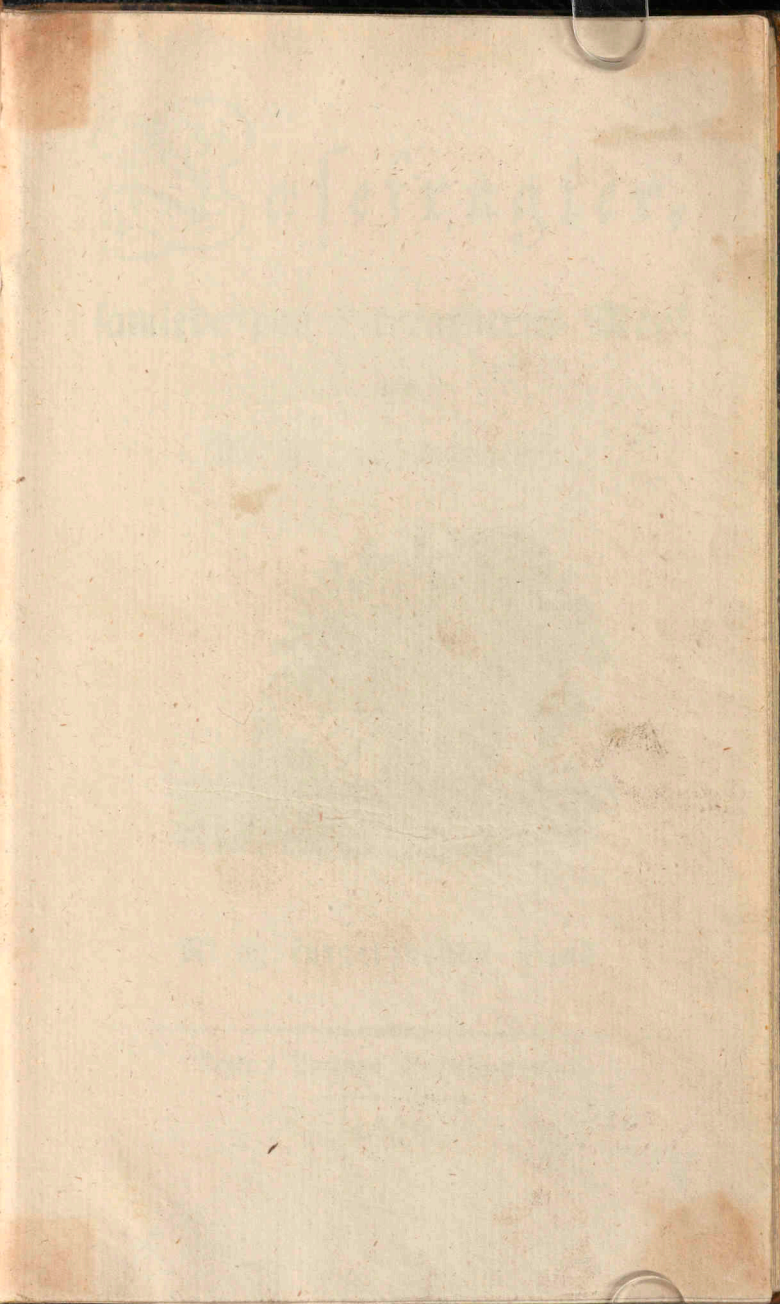
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00119 2

+ Rex

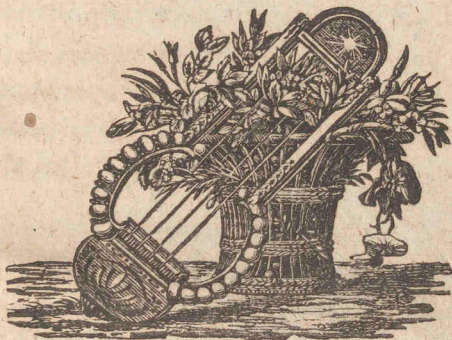

Bæsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Ti og fyrgetyvende Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1830.

I n d h o l d.

Side

Kabale og Kjærlighed. En sandfærdig Hofbegiven- hed. Fortalt af Fr. Kind.....	1
Det keiserlige Brudevalg.....	46
Mina. En berømt Dandserindes Levnetsløb.....	62
Fanebærer : Nonnen.....	116
Grevinde Patocka.....	123
Ludvig den Attende i Negligee.....	127
Tosino , en mærkværdig Hund.....	129
Pigernes Kjærligheds : Perioder.....	131
Skildvagten, af S. C. Andersen.....	132
De jydskke Heder i Regnveir, af Samme.....	135
 To Forbrydelser. En russisk Novelle.....	 137
Maria Susanna von Degensfeld.....	219
Brittekongen Wilhelm den Tredies latterlige Døds- fest i Frankrig.....	255
Kniplingskraven. En Novелlette.....	258
Bryllups- og Begravelseshøitideligheder i Algier.....	269
Det ulykkelige Shawl.....	272
Børne : Korstoget.....	275
Blomsterbreve.....	279
Assistenskirkegaarden. Et tragiskomisk Laternamagica: Billede i tre Manerer, af Fr. Sneedorff Birch.....	281
Havfruen ved Samsøe, af S. C. Andersen.....	286

Anna Louise de Beaumont. En Fortælling fra Slut-	
ningen af det femtende Aarhundrede. Af Ju-	
dasbilledets og Studenterlivets Forfatter...	289
Den Gamle med Kysen.....	357
Perfecti-Habea , eller Djævelens Arglist og Sjøg-	
lerier i det femtende Aarhundredes sidste Halvdeel,	
af Quis.....	366
Huset i Bjergdalen. En Begivenhed af den helleni-	
ske Frihedskrig.....	395
Menneskeæderne paa Sumatra.....	403
Medicinsk Kanibalismus.....	407
J. Witt's Eventyr med en Dame i Paris.....	408
Romerske Theaterlove.....	415
Hof : Etiket i Marokko.....	416
Mimikens Triumph.....	416
Notitser af Dr. Gall.....	418
Af en chinesisk Avis.....	419
Akademisk Opgave.....	420
Klinteforsæt paa Møen, af S. C. Andersen.....	421
Sølvbryllup. Den 28de August 1827, af Fr. Sneez-	
dorff Birch.....	425
Flyv, lille Fugl.....	427

Kabale og Kjerlighed.

En sandfærdig Hofbegivenhed. *)

1.

„Løb ikke for langt bort, at jeg ikke skal tabe Dig af Sigte! Neppe kan jeg skimte Dig. Af, og hvor det er foldt! Det bider ret i Fingrene!“ Saaledes jamrede den syvaarige Trine, der, med sin ældre Broder, sankede Brænde i den tilsnæede Skov.

„Gid Du dog var bleven hjemme! svarte Broderen, idet han blæste i de stivnede Hænder: Jeg kunde nok kommet ud af det allene. Hvad Udvei have vi vel, siden Broder Ludvig deserterede og Moder døde? Lader os takke Gud, at jeg endnu er saa ung og at jeg vel aldrig voxer af Snabsset. Det røde Halsbind har man jo allerede lagt til mig i Buggen. Saa blev Du gandske allene med Bedstefader.“

*) Sagen, Erzählungen und Novellen von Friedr. Kind. Leipzig 1829.

„Vær Du kun ved godt Mod, Trine! tilføiede han trøstende: Hvad gjør saadan en Smule Kuld? See dog! Taagen falder; vi faae smukt Veir.“

Saaledes forholdt det sig ogsaa. Himlen blev blaa. Solen kastede sit Skin paa tusinde Perler og Edelfstene, som hang ved Grenene, eller, berørte af Morgenlusten, zirtrede blinkende ned.

De stakkels Sødfænde fik lidt efter lidt nogen Varme i Blodet, og deres Hjerte blev gladere. Trine pegede paa den lyse Plet over Høien, og meente i barnlig Eenfoldighed, at gjennem Skoven hist gik nok Veien til Himlen; naar hun blev større, vilde hun engang tage det over sig, at oplede sin Moder. Men Broderen, som bildte sig ind at være meget klogere, meente, at Veien til Himlen maatte begynde paa Toppen af det høieste Bjerg.

Imidlertid havde de læsset Brændet paa Slæden. De spændte sig selv for, og trak den til Landeveien. — Men her standsede de pludseligt. Thi der nærmede sig en rank, næsten fattigt klædt, temmelig bleg Pige, som spurgte, om der ikke i Nærheden var en Smedie, eller idetmindste en Hytte. Men i liden Frostand rullede en simpel lille Vogn frem, med en mager Kleppert for, Skridt for Skridt.

De saaledes Reisende vare en fransk Comoe: diant-Familie, som, affkediget fra et ophævet Theater, havde begivet sig paa Veien, i det Haab, at vorde ansat her. Den blege, fintbyggede Pige hed Aimee. Hr. Sabrice, den bedagede, noget mørke Fader, ledte Skimmelen, skøndt det ikke stod til at befrygte, at den skulde forvilde sig i faade Side: spring. Moderen sad i Vognen. Det sønderbrudte

Baghjul erstattede, saa godt muligt, en ung Italiener og Dandsfer, ved Navn Guiscardo, som, skjøndt han havde en særdeles indtagende Skabning og var udmærket i sin Kunst, af inderlig Kjærlighed til Datteren havde knyttet sin Skjebne til denne Families.

Bondedrengen saae strax, hvor det brøstede. Han meente, de Fremmede havde henvendt sig til de Rette. Hans Bedstefader var Hjulmand, og vilde nok skaffe Raad. Hr. Sabrice fandt dette meget beleiligt, og man tog Veien til Landsbyen. Trine havde, for dog ogsaa at gjøre Noget, bundet Slæden bag Vognen. Mamee tog kjærligt Børnene ved Haanden, og det ungdommelige Kløverblad ilte nu, som Vejviser, foran den langsomttrullende Vogn.

Saaledes kom man til Bedstefader Ulrichs Hytte, der, ligesom de Omliggende, var forfalden og ligesom uddød. Alt indenfor vidnede ogsaa om den meest trykkende Fattigdom. En Raskelovn, kun halvlunken, syntes det eneste brugelige Møbel.

Bedstefaderen, en graahaaret Gubbe, sad, tyndt klædt, paa en Skammel, og læste, med Briller paa, i en stor, messingbeslagen Bog. Da Børnene reve Døren op, og han saae den Fremmede, spurgte han ligegyldig, hvad hun vilde.

Men neppe havde hun fortalt, hvilket Uheld der var hendet hendes Fader, før der syntes at komme Liv i den Gamle. Den ranke, gjennemfrosne Pige maatte strax sætte sig paa Bænken ved Raskelovnen; ogsaa Moderen maatte træde indenfor. Børnene kunde ikke hurtigt nok faae Ild i det

medbragte Brænde, og hvad Ulrichs halsoforrustede Bærtsøi, hvad hans tarvelige Træ og Jernforraad formaaede, opbød han redeligt, for at istandsætte det sønderbrudte Hjul.

Sabrice og Guiscardo fandt Behag i denne godmodige Tjenstvillighed; ogsaa Oldingen blev, lidt efter lidt, snaksommere. Da Bognen var istandsat, spurgte han dem, hvorhen Reisen gjaldt, og da de nu fortalte ham, at de, paa Grund af en Ubefasling til den hertugelige Kammertjener, Hr. Perrotin, haabede at finde deres Brød ved Hoffet, rev han hurtigt Huen af det skaldede Hoved, og raabte: „O, kjære Herrer, har De ham til Ven, saa er det ligesaa godt, som om det var Hertugen! Tro mig — min eneste voxne Sønneson har man stukket blandt Grenadererne, min Svigerdatter er død af Græmmelse, fordi han blev straffet som Deserteur — siden har man frataget mig Alt, hvad jeg eiede — det var hans tilkommende Arvelod, hed det, og man lagde derfor Beslag derpaa paa Kettens Begne — endelig har man ogsaa hugget mig det Par Træer om, jeg eiede herudensfor — nu, det forstaaer sig, man kunde bruge dem til Drangeriet! — Men om Hr. Perrotin traadte herind i dette Dieblif, og sagde: „Den gamle Bibel der, den er min!“ — ja, kjære Herrer — Skjøndt den er Arvegods efter min Tjopoldsfader, saa vilde jeg dog give ham den! — “

Den Gamle tørrede sine Dine, saae mod Hialen og taug. Hans Gjæster havde nu vel havt Grund til at glæde sig over det, de hørte om deres forventede Belynders Magt; men Fader Sabrice trak de graabuskede Bryn mørkere sammen, Guiscardo saae efter den ellers altid muntre Nimee,

over hvis Kind en Taare rullede, og Alles Blikke udtalte noget Uhyggeligt. Man takkede af gandske Hjerter Oldingen, der slet Intet vilde modtage for den viste Tjeneste, og steg igjen tilbogs, for at fortsætte sin Reise.

2.

Hertugen*), ved hvis pragtfulde Hofholdning Sabrice ventede Ansættelse, afgav et advarende Exempel, hvorlunde ogsaa en ædlere Natur kan nedværdiges ved ugunstige Forhold, som jo ingen Dødelig vælger sig selv.

Den ærbørdige Stamme, af hvilken han var oprunden, havde, saavel i tidligere, som i de nyeste Tider, seet agtværdige Regenter og tappre Fædrelandsforsvarere blandt sine Grene. Selv var han en Faders Førstefødte, som før, i fremmed Krigstjeneste, havde erhvervet sig en ikke ringe Hæder, men siden, uden al Udset til Hertugstolen, og hadet af den Regjerende, var nedsunken næsten til trængende Aar. Hans Ansøgning om et ikke betydeligt Aar**), hoormed han, trykket af Gjæld, vendte sig til Stændernes Forsamling, blev en Tidlang lagt tilside, men omsider tilbagevisti med et tørt: „Kan ikke bevilges!“ Forbittret herover, og tør man troe samtidige Historiekrivere, forledt af en Jesuit, traadte han, i sit otteogtyvende Aar, over til den romerske Kirke,

*) Eberhard Ludvig, Hertug af Würtemberg.

**) Ikke mere end syv til titusinde Gylben, til hvis Tilbagebetaling han endog vilde anvise sin Appanage.

og ægtede kort efter en tydsk Fyrstedatter, som gjaldt for et af de rigeste Partier i Europa *).

De nærmeste Slægtningers, af ingen menneſkelig Klogskab forudſeete Død, kaldte denne Prinds til at regjere et Land, hvis protestantiske Indvaanere, allerede formedelſt hans Religionsforandring og hans Formæling med en romerſk-katholſk Prindsſeſſe, ingen Tillid havde til ham, og til hvilket han — uſyſteligt nok — endnu bar Nag, fordi det forlangte Laan var bleven ham nægtet. Høſten efter ſaadan Udsæd er let at beregne. „Fra ſin Regjerings første Dag — ſiger en Chroniſt — viſte han ſig for ſine Underſaatter ſom en opbragt Herre, og Diſſe paalagde ſig heller ingen Evang.“

Han døde, og den unge Arveprinds havde kun miſtet en ſtreng Dommer, en Piner. Den Udsøde, ſom ikke var ſtort Andet end Soldat, og deſuden altid havde havt noget imod ſin Førfesødte, havde

*) Han var ubetvivel den Samme, der, maaffee i Forbindelſe med Cæſar og Andet, ſom Digteren havde erfaret angaaende Schröyſer's, vel endnu ikke gandske gjenneſtuede Mæſter, i Schiller's dengang endnu vulkænſte Phantaſi kaſtede den første Funke til denne Digtets „Geiſterſeher,“ ſom kun ſynes ufuldendt. Skulde man iøvrigt, i nærværende Fortælling, ikke blot ledt af den med Forſæt valgte Titel, hiſt og her fløde paa Liighebed med Sørgespillet af ſamme Navn, ſaa overile man ſig dog ikke i ſin Dom, ſom om den var laant af dette. Det kunde jo være tænkeligt, at begge Forfattere havde øft af een og ſamme Kilde.

ladet ham opdrage paa Trælleviis. Ja, tidt havde han endogsaa, idet han kjælede for de yngre Sødsfænde, for ringe Forseelser ladet ham tugte af en gammel Corporal *). Moderen skal heller aldrig have elsket eller forsvaret ham, men altid have fortruffet de sildigere fødte Børn.

Arveprindsen havde endnu ikke tilbagelagt det tiende Aar, da Faderen stødtes for en høiere Magt: haver. Den hertugelige Enke overtog Regjeringen i hans Mindreaarighed. Hun var velværende og aandrigh, en Ven af Kunster og Videnskaber. Hun vilde altid det Bedste, men lod sig dog af sin Skriftefader, en Capuciner, forlede til meget betænkelige Skridt.

I Henseende til hendes Børn kunde man Intet bebreide hende. Og om end Arveprindsen havde nydt en hensigtsmæssigere Opdragelse, vilde den dog, ihvor store Evner han end besad, intet have frugtet. Fra sin tidligste Barndom havde han fattet en Modbydelighed for al Underviisning. Ved hver trykt Bog tænkte han paa den lille Infanterisabel, som Corporalen havde maattet slaae ham med; Galesløshed, Trods, Forudsølelse af det, man i Tid den ikke kunde berøve ham, havde lagt sig som

*) Prindsen kunde aldrig tilgive Corporalen, Hændt han mod sin Villie havde maattet fuldbyrde saa grusomme Befalinger; da man, to Dage efter at han havde tiltraadt Regjeringen, bragte ham Efterretningen om Corporalens Død, sagde han: „Denne Ulykkelige har gjort vel i, at gaare ud af Verden.“

en Skorpe om hans Hjerte. Men hans Foresatte og Lærere, smaaeligt tænkende Sjæle, vovede, af Frygt for Fremtiden, ei at fordre Lydighed mere.

Hertuginde førte ham og hans yngre Brødre til et af de meest udmærkede Kongehoffer; kun Soldaterbæsenet vakte hans Opmærksomhed her. Hun lod ham, som Datidens Brug æftede, reise til Paris, desværre i Selskab med en, vel meget vittig, men ogsaa meget udsvævende fransk Cavaleer. Skuespil — Fritænkeri — Elskovshandeler kvalte mangen god Spire, som endnu fandtes i hans Sjæl; ugle Smigreres, vindesygge Lykkeridderes og andre Bedrageres Lovtaler, bibragte ham en ualmindelig høi Idée om sig selv, og fik ham til at troe, at der for Lovgiveren ingen Lov var. Saaledes medbragte han da, fra Ulandet, Intet, der kunde gjort ham dygtig til at herske; af det Mødsatte derimod alt for Meget. Da han, sexten Aar gammel, kom hjem, endtes Moderens Regentskab; han ægtede en smuk og aandrigh Prindsesse, og tiltraadte strax Regjeringen.

3.

Hvilke Forhaabninger torde vel Fædrelandsvennen nære om en saaledes opdragen, først sextenaarig, nu uindskrænket Hersker? — Og dog opgav man ikke alt Haab. Den unge Hertug besad unægtelig en skarp, Alt let fattende Forstand, ja, naar han vilde, en vindende Ynde i Omgang; han el:

*) Han skal, siden Faderen døde, aldrig have læst trykte Bøger, men vel, og det med utrolig Hurtighed, skrevne.

skede sin Gemalinde saa ømt, at han, selv ved de korteste Skilsmisser, f. Ex. ved Jagttoure, hvert Qvarteer lod Kourerer afgaae til hende. I hende saae man altsaa, ved hans Side, en Skjtsaand.

Men for dybt havde det Onde fæstet Rod. Om end den unge Hertuginde, med en til Opoffrelse redebon Blidhed, oversaae Meget, gjentoges dog Krænkelse for ofte. Hoffnogenes Indskydelse biddroge deres dertil. Især vidste Hertugens erklærede Yndling, en smuk, i alle ridderlige Kunster veløvet, derhos meget klog Mand — han hedde her Grev Wildau — paa den ene Side at befordre Regentens Udsøvelser, medens han, paa den anden, hylede den meest skuffende Deeltagelse i den krænkede Hertuginde's Skjebne. Nok, Maalet flød over. Hertugen hadede En af hendes fortrolige Kammerfruer og lod hende med Magt transportere til en Fæstning. Saasnart hun hørte det, begav hun sig umeldt til Audientsegemakket, traadte Hertugen, som vilde paa Jagt, uventet imøde, og bad om sin tro Tjenerinde's Befrielse. Med kold, næsten haanlig Høflighed, førte Hertugen hende tilbage til hendes Bærelser. Kort efter førte hun ud, og tog Veien til sine ophøjede Forældre.

Hertugen søgte maaskee endnu engang en god Bevægelse — Anger maaskee; han førte efter hende. En Samtale med hende, hvorved han søgte at gjøre alle sine Fortrin gjeldende, lod haabe en Forsoning. Dog fandt den ikke Sted, uvist hvorfor. Harmfuld reiste Hertugen ene tilbage, og hans Gemalinde, en entusiastisk Beundrer af Voltaire, henlevede, skjøndt ingen formelig Skilsmisse fandt Sted, sine Dage i philosophisk Rolighed.

Med hende syntes den sidste gode Genius at have forladt Hertugen. For at glemme, eller dog for at skjule sin Harm, og for offentligt at vise, hvorlidet det lidte Tab smertede ham, hengav han sig alskens Adspredelser og et saa toileløst Despoti, at hans Undersaatter tilsidst, da Udsuelsen og Volds-gjerningerne overstege alle Grændser, understøttede af to mægtige protestantiske Hoffer, anklagede ham for Rigsbretten. Kostbare Jagtlystigheder kunde ikke længer tilfredsstille ham. Han foretog Reiser til fjerne Lande, i saa mægtig Flugt, at Mængden af de styrtede Heste syntes at gjelde for Triumpher; med saa liden Agtelse for den offentlige Mening, at Politicheferne faldt i dybeste Forundring over den Brimmel af Kammerjomfruer, som befandt sig i hans Følge; med saa ringe Indsigt, at Leietjenerne i Rom og Paris med et Slags Forsærdelse talte om den reisende Prindses og hans Cavalerers umættelige Nysgjerrighed.

Men hvad der, i sine uberegnelige Følger, endnu var langt fordærveligere, han havde nu ogsaa tilegnet sig en ubegrændset Tilbøielighed til affindig Pragt og Odselhed.

Jagt, Staldvæsen, en gandske uforholdsmæssig, til det Høieste dreven Soldaterleg — hvor uhyre Summer der end medgik til alt dette, saa medtog det dog det Mindste. Fransk Comoedie, italiensk Oper, Ballet, Hoffester, Harems Forlystelser opslugte, med langt umætteligere Svælg, Landets Marv. Det hertugelige Harems samtlige Prydelser havde — neppe troligt, og dog beviist med troværdige Vidner — den udelukkende Forrettighed, men ogsaa

den næstergivelige Forpligtelse, at bære — Iyselblaae Skoe.

Zomelli *), som Hertugen havde lært at kende i Rom, Nardini **), den berømte Violinist, den for uopnaaelig anseete Baldhornist Rudolp ***), og den skønne Sanger Guadagni vare ansatte ved hans Kapel og Oper. Med Perron, som dengang ansaaes for den første Balletmester i Verden, og nys var afskediget fra et af de pragtfuldeste Kongehoffer, havde Hr. Perronin, den første Minister i Forlystelsernes Departement, sluttet en skriftlig Afford, som Hertugen egenhændigt havde undertegnet, om en for hiin Tid uhyre Gage, hvorved de særskilt betingede Leverancer af Handsker, Silkestrømper, franke Baand, Borslys o. s. v., o. s. v. slet ikke vare

*) Født 1714 — opholdt sig fra 1748 til 1765 ved Hoffet i Stuttgart — døde 1774 af et Slagflod, som Misundelse over den Lykke, Tydskeren Schuster gjorde i Neapel, skal have paadraget ham.

**) Født 1725. Tartini's bedste Elev. Ansattes 1762 ved det hertugelig-württemberg'ske Hof. Men da det glimrende Kapel her, i Aaret 1767, led en betydelig Reduction, gik han til Italien, hvor han, med den barnlige Omhed, pleiede sin store Lærer i hans sidste Sygdom. Død i Florents 1796. Naar han foredrog en Adagio, troede man, før at høre Sang, end et Instrument.

***) En samtidig Efterretning siger om ham: „Han blæser alle fire Stemmer, og akkompagnerer den allerreneste italienske Stemme paa enhver mulig Maade, som man ellers kun formaaer det med Violin eller Fløite.“

bragte i Anslag. Men da man ikke siebliffeligt vilde tilstaae denne Hædersmand en Quantitet Viin, som han endnu gjorde Fordring paa, havde Luftspringeren den Frækhed, at sønderribe Kontrakten, og at kaste den for den almægtige Kammertjeners Fødder. Idet Denne, endnu bleg af Stræk, indberettede den formastelige Handling, og udbad sig Hertugens Befalinger, førte Dandsemeisteren, med fire Heste, ud af Porten, og kom ustraffet over Grændsen. Man maatte derfor nøies med Noverre *), som dengang gjaldt for den Anden i sin Kunst, men dog holdt sig selv, næst Frederik den Store og Voltaire, for sit Olds tredie store Mand.

Blandt de talrige Dandser og Dandserinder af første Rang, som denne Mirakelmand dirigerede, glimrede, som en Stjerne af første Størrelse, den fra London forskrevne Mademoiselle Ancelin, lige som i den franske Comoedie, den berømte Prain. Den store Vestris havde ofte, ved store Fester, den Artighed, at komme hid fra Paris. Tilføier man endnu Fyrværkeren Giavini, og Dekorateurén, Chevalier Scevandoni **), i Almindelighed kaldet „Na:

*) Født 1727. Hans Faber havde været Adjutant hos Carl XII, og opnaaede en Alder af 105 Aar; selv levede han indtil 1810. Ogsaa berømt som Skribent.

**) Man fortæller, at Hertugen, da Scevandoni første gang havde Audients hos ham, har talt om et Temple de Magnificence, men at Kunstneren har gjort store Vinc, og dristigt spurgt, om Hs. Durchlauchtighed da besad Frankrigs, Spaniens og Portugals Statte. Her-

tionernes Skæf", hvo kunde da, ved alle disse vidtberømte Navne, Andet, end tænke paa en Græs: hoppesværm, som styrter over frodige Marker?

Al det hertugelige Paradieses Houris ville vi her kun nævne Madame Agathe, som første Fav: ritinde, skjøndt hun ofte kom i Rangstridigheder med en Engellænderinde, der kun udmærkede sig ved sin lange Figur og ved sin Uforskammenhed, samt med en i Italien født Polakinde, vel mindre fræk, men dog af samme Værd, som Hlin *). Saavel disse Damer af første, som de af anden og tredie Rang, boede i herlige, med det hertugelige Vaaben betegnede Palladser, og stode under dertil ansatte Dameres særlige Opsyn; men Hr. Perrotin var Kislar:Agassi (første Harems: Vogter).

4.

Det var altsaa den Jordbund, hvori nu den yndigt opblomstrende hvide Rose Aimee skulde om: plantes. Alligevel vilde man gjøre Fader Sabrice den første Uret, om man vilde regne ham til de uværdige Medlemmer af hans Stand, der tænke letfindigt over Dyd og Væ. Han nedstammede fra en Skuespillerfamilie, men var, som Dreng, op: dragen i et geistligt Collegium. De gode Grundsat:

tugen forsøgte, at hans Kasse var tilstrækkelig til at udføre alle hans Yndlingsplaner. Se v a n d o n i svar: te: „Naar De forlanger det, vil jeg udføre Dem et Temple de Magnificence; men naar det er særdigt, vil Deres Durchlaughtighed ikke kunne betale Frokosten næste Morgen.“

*) Historien nævner en Fru von Grävenitz som Hertu: gens Favorit-Maitresse.

ninger, man her havde bibragt ham, havde han, tilligemed en, næsten til Bigotteri, stundom endog til Samvittighedsangst, grændsende Fromhed, taget med sig over i det ligesom arvede Theaterliv. Ei heller her forlode disse ædlere Følelser ham nogensinde; ved nærliggende, advarende Exempler vandt de endog i indvortes Styrke. Troede han end, i Almee at opdage ualmindelige Talenter for Skuespilsen; saae han sig end, ved Mangel paa Formue, nødt til, at søge Tjeneste ved dette Hof — havde han, gandske overensstemmende med den usminkede Sandhed, været underrettet om alle de stedfindende Forhold; havde han ikke, naar der kom ham Noget deraf for Øre, trøstet sig dermed, at naar en Vulkan omstyrter Palladser, sidder Jøglen tryk i sin, ved en Øist hængende Røde — neppe havde han, eller den tro, ligesindede Guiscardo, lykønsket sig til, at finde Raade for Perrotins Dine, folgelig ogsaa øieblikkelig Ansættelse. Dog synes en lønlig Frygt, at have bevæget Begge til, strax at indføre Almee som Guiscardo's Forlovede, skjøndt Denne, for at iagttage Belanstændighedens Regler, for det Første flyttede til et særligt Logis.

Hr. og Madame Sabrice, der stedse havde holdt sig paa Middelmaadighedens Trin, og nu, allerede for deres fremrykkede Alders Skyld, kun egnede sig for underordnede Roller, bleve, ved deres første Optræden, temmelig overseete, og derfor ogsaa, i den følgende Tid, kun lidet sysselsatte. Almee, som med sin Sylphidestikkelse, forbandt den høieste Ufskyldighed, dyb Følelse, naturlig Ynde, vindende Munterhed og en henrivende Skalkagtighed, erklærede des for en meget lovende Begynderinde. Men den

ungdommelig Skønne og kraftige Guiscardo vandt alt det Bifald, som stod til at vinde, nemlig Hoffets og de dermed nøiere Forbundnes, eller i Theatret Kommanderedes. Det sidste klinger underligt, og er dog fuldkommen grunder. Da nemlig de paa det meest glimrende pyntede Sultaninder brystede sig paa Balkonerne og i de første Loger, hvor den, i Almindelighed, med Opførelsen virksomt sysselsatte Hertug gik fra og til, saa antog ærbare Damer stiltiende, at man ikke ønskede deres og deres Døttres Nærværelse. Trods gjentagne Indbydelsler, viste de sig derfor aldrig i Skuespilhuset. Disse kostbare Forestillinger havde derfor ingen andre Beundrere, end Hofofficeranterne, Hofbetjentenes Familier, Comedianternes og Dandsernes Slægtninge og Lyende, samt nogle, til Parterrets Udførelse, i Ordets fulde Betydning indkommanderede Compagnier af Garden og Garnisonen, som, størstedels ukyndige i det Franske og Italienske, ønskede Jomelli og Voltaire og Noverre i det nederste Helved, naar de, i den af en Ridebane anlagte Comoediesal, rystede af Kulde.

Var det nu Guiscardo's blomstrende, ved Udsøvelser ikke svækkede Ungdomskraft, var det hans Dines rene Ild, eller hans Ansigtstræks sværmeriske Udtryk — nok, uden at han ahnede det mindste deraf, opflammede hans Elskværdighed i hiin, lidet agtbare Kreds, et Hjerter — hvis man ellers saaledes tør vanhellige dette Udtryk — og det det stolteste, herskesygeste, men ogsaa det hedeste, som her slog. Det var desværre den almægtige Favorites, for hvis Fodder alle Hofmænd, endogsaa Hertugens Yndling, Grev Wildau, bøjede sig i Støvet — Madame Agathes.

Redstammende fra Venedig, men af dunkel Herkomst, havde hun, allerede i sin tidligste Barndom, tegnet til at vorde en udmærket Skjønhed. I sit tolvte Aar overlodes hun til den næsten 50aarige Dandssemester de L'Entrechat*); det hed, at han skulde give hende en anstændig Opdragelse, men i Grunden forhandlede hun til ham for en Sum Penge. Høist sjældne Anlæg, en livfuld Aand, en skarp Forstand, et fyrigt Gemyt viste sig stedse tydeligere hos den opvoxende Skjønne; Usslingen misbrugte sin Magt til at bryde Blomstret, og for at knytte sin Interessé til hendes for bestandigt, tvang han den af Alle forladte, neppe femtenaarige Pige til at række ham sin Haand. Man tænke sig, hvorledes denne Behandling maatte oprøre et stolt, fra Ungdommen af forsømt, efterhaands forvildet, derhos med den hedeste Sandselighed begavet Væsen, og hvilke Forsætter den maatte frembringe i en saadan Sjel! Seier over alle Mænd, Rigdom, Pragt, uindskrænket Magt — det var Agathes Maal, og naar hun naaede det, hvo befandt sig da bedre der ved, end hendes Mand?

Det heri snart overeensstemmende Ægtepar foretog sig en Kunstreise gjennem halve Europa, og efter at Madame, med sine Dine fulde af Ætnas Gld, med sin virkelig overlegne Aand, med sit yppig:

*) Ubetvøiel et Øgenavn; dog betegnes den Hære Mand aldrig anderledes. Eller skulde han maaskee have opfundet det under denne Benævnelse bekjendte Spring?

Skønne Legeme og med den fineste Bolekunst, alle vegne havde erobret Trophæer, kom det omsider over Strasburg hid, hvor den unge Kone ansattes som Figurantinde, men hendes uglevede Ledsager som Under-Balletmester.

Først her saae hun sig paa den rette Hylde. Men hvor let man end havde troet, at kunne erobre hende — man havde feilet. Hendes Klogskab viste hende for tydeligt, at hun, for at vinde den attraaede Seiersløn, maatte spille den Tilbageholdende, den Samvittighedsfulde, den med dyb Arefølelse Begavede. Dette Spil drev hun med saa rigtig Holdning, med saa fast Vedholdenhed, at selv de Klogere begyndte at see en Lukretia i hende — indtil man mærkede, at Garnet var udkastet efter Hertugen selv, og, til Alles Forundring, en tilforn for Arveprindsen bestemt Bygning blev indrettet til et Pallads for Madame Agathe.

Men det var ikke nok for den med hver Dag overmodigere vordende Kvinde. Kunde hun end, al Fiinhed og Erobringslyst uagtet, ei unddrage sig et Slags orientalsk Bevogtning; maatte hun end, ihvor stor hendes Magt og Herskeshyge end var, taale en Mængde Medbeilerinder til den hertugelige Gunst — saa vilde hun dog i det Mindste i Rangen være den Første iblandt dem, ja, efter det udvortes Skin, gjelde for regjerende Dame. Læseier, Løbere, Hejducker og Jægere i Hoflivrée maatte opvarte hende; Hofvogne ventede altid forspændte paa hendes Befaling; Skildvagter stode udenfor hendes Pallads; Vagterne traadte i Gevær for hende; Pager, selv

Ministre*), saaes i hendes Forgemaaker; den her-
rugelige Families Smykke overgaves hende; hendes
Fødsels- og Navnedage gik aldrig hen uden Illu-
minationer, himmelsstraalende Girandoler, mytholo-
giske Balleter og andre Pragtfester.

Vi kjende nu den Mægtige, der havde fattet
Kjerlighed til Guiscardo. Da han ikke ændse-
de hendes Vieskæft, lod hun ham gjøre opmærksom ved
en Fortrolig. Ei heller disse Hentydninger syntes
han at forstaae. Var det muligt, var det blot tøn-
keligt, at den unge, fyrige Mand kunde modstaae
hende, den med alle Yndigheder Udstyrede, som Alle
hyldede? Nei, kun Vrefrygt, kun en Tilbagehol-
denhed, som ikke torde troe paa sig en Lykke, kun
Frygt for den fyrstelige Herre maatte være i Spil:
let her. Maaſkee saae han endogsaa, i det gjorde

*) De vare rigtignok betester. Paa en Sullivan, som sagde
til selve Henrik IV: „Sire, her ere Pengene; Deres
Majestæt kan gjøre Dem lyssig dermed. Kun glemme De
ikke, at det er hundre tusinde af Deres troe Undersaatters
Gæb!“ maa man ikke tænke. Veed man, at den saakaldte
Premierminister — efter Egenbe en Greve, men
Ingen kjendte hans Slægt eller Fædreland — stod hele Ti-
mer i det hertugelige Antichambre, med Portefeuillen under
Armen, indtil Serenissimus havde forhandlet de vigtigste
Gjenstande med Comoedianterne og Dandserne; veed man,
at han en Gang beklagede sig bittert over, at En af Sul-
taninderne Carosse var kjørt foran hans, og sandt Satis-
faction i et naadigt Skuldertræk — saa vil man neppe mere
see en altfor overdreven Karrikatur i Schillers „Mar-
kise von Kalb.“

Andrag, en Snare, en Fristelse, som truede ham med Fare.

Dog — den fordærvelige Lidenſkab Agathe hidr til kun havde indgydt Andre, for at berige ſig og ſpotte deres Daarſkab, syntes nu at hævne ſig paa hende. Hendes Sandselighed opflammedes ſtedſe herdere, hver Gang hun ſaae Guiscardo optræde. Den formeentlige Miſforſtaaelse maatte alſaa ryddes af Veien; Miſtilliden maatte beſeires.

Hun ſkrev ſelv til Guiscardo, beſtemte ham Tid og Sted, hvor hun, i en Forklædning, vilde vente ham, uden at Forræderie var at befrygte, og viklede Billetten om en Ring, hvis høie Værd maatte forviſſe Modtageren ſaavel om Uffenderindens Rang, ſom om hendes alvorlige Henſigter.

Guiscardo indſaae fuldkommen det Farlige i ſin Stilling; men hans Grundſætninger vare for faſte, hans Troſtkab mod den hulde Nimee for ſværmeriſt, til at han havde ſkullet vakle et Diebliſk. Med Forfærdelse havde han læſt Brevet, og ſeet Ringen blinke; bluffende gav han Overbringeren begge Dele tilbage, med den Forſikkring, at han havde megen Agtelse for den Ubekjendte, og tillige den Overbeviisning, at kun en Feiltagelse kunde have foranlediget denne Begivenhed, ſom han iøvrigt lovede, ubrødeligt at fortie.

Forbittrelſe og Brede ere for ſvage Skildringer af Agathes Sjælſtilſtand, da hun modtog dette Svar. Den grændſede til Raſerie. Hun rystede; hun ſlog Dinene ned, og atter lynnende op; hun knyttede frampagtigt ſine Hænder. Til Sendebudet

fastede hun en Pung med Guld, og gav ved Bink at forstaae, at han skulde pakke sig bort.

6.

„Forsmaa mig?“ raabte hun, efter nogle Tømers Forløb, saameget heftigere, som et Besøg, hun ikke kunde afvise, havde tvunget hende til piinlig Forstillelse. „Han — mig, den Nærmeste ved Trossen, som kan tilintetgjøre ham ved et Bink, og som nedlod sig til, at betle ham om Kjerlighed?“

Hun fastede sig paa Divanen, og hensank i dybe Tanker; men det var en Stillehed, liig den, der gaaer foran et Jordstjælv. Snart var hun overbevist om, at hun kun opoffredes for en anden, tidligere Elskerinde, men sieblikkeligt udtalte ogsaa de flammende Dine den Beslutning, at hægne sig paa Medbeilerinden og at erobre Guiscardo, eller — uden Skaansel at tilintetgjøre hans og Pigens Lykke! Da hun blot en Gang havde tænkt dette, blev hun rolig og kold; det kom jo nu kun an paa, med Visshed at udfinde den Gjenstand, der stod hende i Veien for Guiscardo.

Men dette maatte vorde hende let. Snart havde hun, som ved tilfældig Samtale, erfaret, at Guiscardo kom meget til Sabrices; kort efter hørte hun af den hende — rigtignok paa Skramt — slavisk hengivne Perrotin, at Dandseren var hidkommen tilligemed Nimee, og var forlovet med hende.

Et saa ubetydeligt Bæsen var det altsaa, hun skulde træde i Skrankerne mod? — Umuligt kunde hun modstaae sin Nysgjerrighed efter at see den lille

Tosse og sin Lyst til at lade hende føle sin Afhængighed. Hun nytedes derfor ikke med, at ordne en fransk Comœdie, for først at see Aimee i en Gra: stand, men lod hende ogsaa fort efter kalde for sig. Den uskyldige Pige følte dog nogen Banghed, men adlyde maatte hun jo. Sabrice bød Moder og Datter paaflæde sig anstændigt, dog simpelt, og gjøre Madame Agathe deres Opvartning.

At Moderen kom med, havde Favoritinden hverken ventet eller ønsket. Men hvad lod sig vel indvende mod, at Madame Sabrice vilde dele den hendes Datter forundte Lykke med hende?

Aimee viste sig i Begyndelsen meget bestyrtet, blændet af den næsten orientalske Glæde. Men hendes ædle Natur, hendes rigtige Takt, gav hende snart hendes Rolighed tilbage. Hendes fine, ranke Væxt, der paa eengang meddeelte hende noget Fromt og Smerteligt tillige — et usigeligt Noget i hendes store, lysebrune Øine — et vist Tryllerie i hendes hele Udsærd, tvang den glimrende, pyntede Favoritinde, som gjorde al sin Overlegenhed gjeldende, til stille Agtelse og til en finere Behandling. Var hun end overbevist om, at den unge, franske Pige, hvis det kom til Beddestrid, vilde gaae Glip af Guld: æblet, saa tilstod hun dog ogsaa, ifølge sin skarpe Dommekraft, i sit Jnderste, at Aimee kunde være særdeles, ja, indtil Fortryllelse tiltrækkende for et ungt, mere i Phantasien, end i Virkeligheden levende Unglingsgemyt. Derhos viste Aimee, understøttet af Moderen, saa naivt at møde alle listige, stundom ogsaa hovmodige Spørgsmaal — hun viste sig saa tilfreds med sin indskrænkede Stilling — hun syntes at være saa munter, saa velvillig mod hele

Verden, saa god en Datter, at det svævede forbi Agathes Sjæl som Lyseglimt fra et aldrig seet Eden. Denne utidige Blidhed maatte nedkæmpes.

For dog i det Mindste at drage nogen Fordeel af det forlangte Besøg, bragte hun, naadigt spørgende, Guiscardo paa Bane. Neppe havde hun nævnet ham, idet hun, med sine brændende Dine, saae Pigen stivt i Ansigtet, for hendes skønne Rødme, hendes sænkede Blik, hendes Barms Stigen røbede, hvor vanskeligt det vilde falde, at adskille de unge Hjerter.

„Hun skal — hun vil falde!“ tænkte dog den af vild Lidenskab Grebne, og neppe var hun istand til at skjule sit Hjertes Oprør. Med skuffende Benlighed rakte hun Moder og Datter til Afsted den af Ringe straalende Haand, og lovede, uopfordret, at fæste dem Tillæg i deres Gage.

7.

Med dette Løfte syntes det ogsaa, at være hendes fuldkomne Alvor. Thi allerede ved Grev Wil: Dau's første Besøg, talte hun, med glad Erindring, om den Opvartning, hvormed Madame og Mademoiselle Fabrice havde overrasket hende, og kunde, med skalkagtig Betoning, ikke noksom skildre sin Forundring over, at Greven, og selv Hertugen, Begge saa viede Kjendere, hidtil havde overseet denne kostelige, skøndt endnu uslebne Edelsteen. Greven lod vel, som om han ikke hørte det, og begyndte at tale om det Fyrværkerie, som i Aften, skøndt Skyl:

regnen total havde oversvømmet det, skulde afbrændes paa Hans Durchlauchtigheds udtrykkelige Befaling; men Begge havde dog forstaaet hinanden meget vel. Om end Greben endnu ikke indsaae, hvortil Agathe egentlig sigtede — Saameget var ham dog klart, at Hertugen skulde gøres opmærksom paa Aimee. Han var vant til, at drage Fordeel af Andres Skinsyge, og for enhver Priis maatte han holde sig i Favoritindens Indest.

Agathe læste Alt i Wildau's Sjæl. Da hun derfor, ved næste Besøg, bad Hertugen om et Tillæg for den brave, men fattige Familie Sabrice, og Denne studsende udraabte: „Ewig og altid denne Aimee!“ tvivlede hun intet Dieblis, at jo Wildau fuldkommen havde fyldestgjort hendes Forventning. Allerede næste Aften opførtes en fransk Comedie, hvori Aimee havde sin fortrinligste Rolle. Agathe klappede i Hænderne, da hun hørte det; hun saae sin Udsæd sætte Ux, saae allerede sin Medbeilerinde offret, allerede Guiscardo for sine Fædder!

Hertugen havde, under Forestillingen, undret sig over, ei at have bemærket denne friske Rose i sin Hauge, som han jo kun behøvede at bukke sig for at plukke. Næste Morgen sendte Herr Perrotin „efter høieste Befaling“ Aimee to kostbare Armbaand, „som Beviser paa naadigst Bifald og som en Opmuntring, steds at værde det værdigere.“ Kort efter indfandt sig, blandt de hertil Lyksnakkende, Mogle, som sonderede deels Faderen, deels Moderen. Sabrice trak Panden i dybe Rynker; han kunde neppe skjule sit indvortes Oprør. Dog lod han sig gaa med, at frabede sig alle Andrag af den Art, og gav tillige at forstaae, at Aimee skulde bære den kost-

bare Foræring paa sin Bryllupsdag, saafremt han ikke, med Sine, forinden, nødtes til at søge Afsted. Især den sidste Til sætning gjorde Virkning; thi ved Volds gjerninger at forbittre Folket endnu mere, torde man, for adskillige med Nøie stillede Døds Skyld, ikke vove. Man lod ham derfor fra nu af i Noe. Han paalagde sin Kone streng Tausshed, endog mod det uskyldige Barn, og selv fortaug han Alt for Guiscardo, for ei at forurolige ham, lige som ogsaa Denne, af samme Grund, fortaug den Fristelse, han havde været udsat for. Kun altfor ofte iagttage ømtfølsende Mennesker blid Skaansel, hvor Oprigtighed vilde være bedre anvendt!

Hertugens hemmelige Agenter søgte nu vel, ifølge deres Tænkemaade og Erfaring, at udgive Sabrices Retskaffenhed for et Dyds Prælerie, der nok blev smidigere, naar Capitulationen blev fordeelagtigere. Madame Agathe derimod, som, ved sine Speidere, var bleven underrettet om alt det Foresaldne, var overbevist om Alvorligheden af Sabrices Grund sætninger, som hun rigtignok ansaae for Fordomme. Jo flere Vanskeligheder der stillede sig imod hende, jo høiere hendes utaalmodige Attraa efter Guiscardo's Besiddelse steg, desto fastere lod vede hun sig selv, at udføre sin Plan.

Meget beleiligt var hende derfor Hertugens Besøg. Hun modtog ham næsten med overgIVEN, lystigt Lune, gik fra Spøg over til vittige Indfald, fra disse til skinsyge Drillerier, spillede derpaa den For nærmede, og udgjød sig endelig, ligesom for at hæve sig som Kvinde, i stedse pittere Spot over, at en neppe voksen, lunefuldt, fransk Pige tilfidesatte

den vindstrænkede Herre for en i hans Sold staaende Danser, at hun ikke kunde overvindes af den smukkeste og aandrigeste Mand i hele Landet.

Det var at træffe Hertugen paa det ømme Sted! — Han havde virkelig en Gang været En af de meest velskabte Mænd — „blaaøiet, med et behageligt Smil, smuk af Ansigtstræk, velboren, af Middels størrelse, af ædelt, kun noget for alvorligt Udseende, fri og kjæk i sin Gang, personlig tapper, en fortræffelig Rytter, ei alene en Elsker af Dands, men selv En af de færdigste Dandsere, ei alene en Ven af Tonekunsten, men selv Virtuøs paa Klave: ret — “ saaledes skildres han af Samtidige, der have kjendt ham. Men af dette „Sordum“ var neppe en Skygge tilbage mere. Hans Blik, som han, ved Agathes Emigrerie, kastede i Pragtspeilet, sagde ham tilstrækkeligt, at han, mod Guiscardo, kun var at ligne ved en „Gliedermann“, som den begeistrede Kunstner, for Guldcastets Skyld, lægger en Rappe om. Skjøndt Agathe derfor, med dyb, tilhyneladende Overbeviisning havde henkastet de sidste Ord, saa kjendte han dog altfor vel hendes skjulte Ondskab; trods al indvortes Modstræben fandt han hendes Roes for hykkelsk til, at han ikke skulde seet den meest skjærende Spot deri.

Samtalen blev stedse hedere. Paa begge Sider faldt skarpe Svar, og Agathe, der kjendte sin Magt over ham for vel, til at frygte hans Brede, opbragte ham med Glid i den Grad, at han kastede sig i Vognen med det faste Forsæt, at ydmyge hende ved at opsoge en ung Skjønhed, som hun agtede saa ringe, og, det maatte koste hvad det vilde, at

Staffe sin dybtfrænkende Forsængelighed Satisfaction, ved Triumphen over Nimee's Dyd.

8.

Dage og Uger vare forgangne, uden at noget Nytt havde tildraget sig enten hos Sabrice, eller hos Guiscardo. Begge ansaae derfor de mørke Skyer, der nys syntes at trække op i det Fjerne, for adspredte. Da Foraarsveiret just var meget smukt, tillod Faderen sin Hustru og sin Datter, hvad de ofte havde ønsket, nemlig at besøge en nærliggende Bye, som først var i Opkomst. Guiscardo afhensrede dem Begge i en Vogn, og saavel de, som han, overlode sig til de Glæder, Baaren altid bringer aabne Hjerter.

Paa selve Stedet, hvorhen Lystfarten gik, besandt sig den Gang endnu kun lidet Seeværdigt, men dog Noget, som man i samme Grad, vilde søgt forgjæves ved de største Kongehoffer, nemlig et Drangerie, som overgik alle Reisendes meest spændte Forventning. Mange Tusinde af de skønneste og største Citronz, Appelsinz og Pomerantstræer vare her, i lange Rækker, nedgravne med deres Rar, saa at Stammerne syntes at være voxne op af Jorden. Springvande og Vandkunst af ethvert Slags, Rækker af Myrther, Jasmin og Caprifolium, deelte Allerne. Om Vinteren hvælvede sig et Tag derover, som ansaaes for det fuldkomneste Tømmerværk i hele Europa, tildeels af Ræmpestammer, som man ellers kun bruger dem ved Mølle- og Stibesbyggeriet. Om dets uhyre Størrelse kan man gjøre sig en

Forestilling, naar man hører, at Stænderne, og ikke uden Beviis, angave det for Aarsagen til Skovenes Ruin i Landet. Denne Bygning, der kunde sammenlignes med Qvarteret i en Stad, kunde, ved kunstigt skjulte Døne, altid holdes varm. Saa ligenede da det Hele om Sommeren en sydlig Skov i fri Luft, om Vinteren en af mørke Skyer beskyttet Hesperide-Dal, og kunde, saasnart Veirliget udfordrede det, inden fire og tyve Timer, gandske beskyttes mod Kuldens Indvirkning. *)

Let lader det sig tænke, hvilket Indtryk denne Tryllehave, med sit glindsende Løv, med sine Solblomster og Guldfrugter, nu, da Solen skinnede ned fra det klareste Himmelblaa, maatte gjøre paa den barnlige Aimee, paa den varmtfølsende Guiscardo, som derved drømte sig tilbage i sit Fædreland, og selv paa den gode Moder, som var let at stille tilfreds. Hun saae kun paa sin ranke, blomstrende Datter, paa den smukke Brudgom, og troede sig her i Himlens Forgaard. Alle følte sig saa lykkelige; de savnede Intet, uden Faderen, og beklagede utallige Gange, at hans Hang til Eensomhed afholdt ham fra at deeltage i deres Nydelse. Guiscardo kjøbte af en Gartner en Kurvfuld Blomster, som, for at ikke Træerne skulde forbære sig, maatte afskjæres i stor Mængde, og satte den, paa Dandseers Wiis, for Aimee's Fodder. Den Yndige bøjede sig ned til ham, trykte et Kys paa hans Pande, og lod sig omfavne af ham.

*) Ved en Ildløs, som Fyrsternes Uforsigtighed havde voldet, hentørredes allene henved fem hundrede Træer, som man ikke tietsnok kunde fæste Lust.

„Vi ere ikke allene!“ raabte Moderen advarende, og de saae en, i mørke Farver, hartad paa de Andægtiges Maneer, klædt Kone, nærme sig. Aimee troede, at have seet hende nogle Gange i Hofkapellet. Den Ubekjendte blev, med Velbehag og Forundring, staaende et Dieblif, hilste derpaa Selskabet, spurgte Madame Sabrice, om den søde Pige, der ogsaa besøgte Messen saa fromt og flittigt, var hendes Datter eller tilkommende Svigerdatter, bevidnede, da hun fik Svar, godmodig Deeltagelse, og bad tilsidst om Tilladelse til, at sætte sig hos Selskabet. Ved videre Samtale kom man efter, at Moderen, i forrige Tider, havde opholdt sig en Stund ved een og samme Trop med den Fremmede, som hed Dorini. Hun havde ægtet en Musiklærer, og forladt Theatret. Men han var død kort efter, og havde efterladt hende en lille Formue. Fra flere Sider havde man opfordret hende til, igjen at betræde Scenen, men ei havde hun — den Gang endnu ung Enke — ladet sig bevæge dertil. Følgende sin indre Stemme, havde hun fattet den Beslutning, at tilbringe sit Liv i eensom Stilhed, med qvindeligt Arbeid og aandelige Øvelser. Verdens Forlystelser, som hun dog ikke forkastede, havde ikke mere noget Tiltrækkende for hende, og kun Synet af den skønne Natur skjænkede hende endnu ublandet Glæde.

Dette fortalte hun med den største Fordringsløshed, og, skøndt hun, med Hensyn paa Sædrene, tænkte meget strengt, dog ingenlunde paa en Bedesøsters Maneer. Hendes Glæde over, at have gjenfundet Madame Sabrice, var saa inderlig, hendes Deeltagelse i det unge, skønne Brudepars Velgaaende saa hjertevindende, at man snart aftalte, at

vilde see hinanden tiere. Selv i Dag skiltes man ugjerne ad, da Dorini maatte opsoge sit Reiseselskab. Hun kyskede Aimee, som medgav hende nogle Drangeriegrene, med moderlig Omhed, og vinkede endnu langt borte med Haanden mange Gange. Allerede næste Morgen aflagde hun ogsaa et Besøg hos Fabrices. Selv Faderen, der allerede havde lagt Mærke til hende som flittig Kirkegængerke, fandt Behag i hendes gudsfrægtige og moralske Grundsaetninger, i hendes indgetogne Væsen, og glædede sig af Hjertet, at hans Kone, i den tidlige Ungdomsbekjendtskab, havde fundet en forstandig Huusveninde, som bragte nogen Afveerling i hendes og Aimee's stille Liv.

9.

Da denne Omgang havde varet omtrent fire Uger, og Fabrices stedse havde overbeviist sig mere om Enken Dorini's Retskaaphed, indtraadte en af de store Hoffester, af hvilke der hvert Aar gives en Deel. Denne Gang skulde en stor Redoute og en ny Ballet være Hovedforlystelserne. Aimee blev altsaa en Tidlang uden Sysselsættelse; men Guiscardo, der tillige var musikalsk, havde alle Hænder fulde. Dorini begyndte nu at klage over vaklende Helbred, talte om, at reise paa nogle Dage til en Bekjendt paa Landet, og fremtraadte omsider med et Forslag, at Aimee skulde følge med. Landsbyen laae ikke ret langt borte; Veiret var gunstigt; Værnet kunde have godt af den friske Luft, og paa Landet, under den fromme og kloge Dorini's Værelse, var hun i alt Fald ligesaa sikker, som i Residens.

sen. Forældrene gabe altsaa deres Samtykke, og da man ikke vilde kjøre i Heden, afhentede Dorini Aimee først efter Solens Nedgang.

I Vognen erfarede hun, at Flere skulde kjøre med: en Modehandlerinde og hendes Datter. Vognen holdt udenfor et Huus, og da man formodede, at Reiseselskabet endnu var sysselsat med sin Paaklædning, steg man af.

Man fandt den ret høflige Dame, tilligemed hendes Datter, en munter Brunette, ingenlunde i Begreb med at paaklæde sig til Lystreisen, men sysselsatte med Maskeradedragter. Begge sagde til deres Undskyldning, de havde slet ikke troet, at Landpartiet skulde gaae for sig i Dag. Der skulde jo være Redoute, hvorved et prægtigt Optog af de herztugelige Dandsere skulde vise sig. Det maatte man dog først see; Dorini og hendes elskværdige Ledsagerinde maatte endelig ikke tage bort — i Morgentidligt var det tidsnok at tage paa Landet.

Dorini syntes meget misfornøiet, og vilde ikke vide noget deraf, men begyndte dog tilsidst at vakle i den Beslutning, at kjøre allene. Aimee blev ængstelig, stedse ængsteligere; at gjøre Sligt uden Forældrenes Vidende og Samtykke, syntes hende utilladeligt. Hun tog Dorini ved Haanden, og bad hende bønligt, hun maatte dog for Guds Skyld ikke lade sig overtale. Hun tilhviiste hende, man maatte dog i det mindste tillade hende at gaae hjem.

Men Modehandlerinden og hendes Datter bestormede nu saavel hende, som Dorini, med saa indstændige Bønner; de fortalte saameget om Festens utrolige Pragt, hvorved iøvrigt Ingen demaskerede sig; de omtalte saa ofte, at alle Dandsere, skjøndt

først silde, havde faaet hemmelig Ordre, og fremtog, for Dorini og hendes unge Veninde saa glimrende Mafferadedragter, at Dorini omsider yttrede for Aimee, en ung Pige maatte dog see Eligt een Gang i sit Liv, og hun var jo i den sikkerste Varetægt. Aimee saae paa de glimrende Florskjoler, og sukkede, da Dorini lod Rudffen sige, han skulde komme igjen i Morgentidligt Klokken fire; men hun gjorde ingen Indvending.

Først da det var skeet, fornam Aimee et Slags Feberfulde, som selv de Andre bemærkede. Brunetten traadte strax til Klaveret, og spillede nogle Dandse. Dorini bebreidede Aimee, ved betydningsfulde Vink, hendes barnagtige Udfærd. Der dækkedes Bord. Ogsaa Modehandlerindens Søn, et endnu meget ungt Menneske, der ogsaa skulde kjøre med, kom til. Man blev ret lystig, og lod neppe Aimee komme til sig selv. Man udspurgte hende, man sagde hende Smigrerier, man talte om de forrestaaende Herligheder, man spillede og sang, man paanødte hende sød Viin, og begyndte omsider, under Spøg og Latter, at maffere hende og sig selv.

Aimee blev stedse bevidstløsere; hun lod de nye Veninder, der behandlede hende saa kjerligt, have deres Villie. Følte hun sig end stundom lidt befremt, saa trøstede hun sig dermed, at Dorini jo var hos hende, at Guiscardo jo ogsaa blev at see ved Optoget, og at man jo ret aarle, allerede Klokken fire, kjørte paa Landet.

Timen slog; en Equipage rullede frem. Endnu en Gang randt det Aimee i Tanke, at hun, naar hun kom ned, vilde flye. Men hun betænkte, hvor latterlig hun derved vilde gjøre sig, og bad, i

dets Sted, Dorini, hun maatte ikke vige fra hendes Side — Guiscardo vilde ellers vredes paa hende.

Den utrolige Pragt, som fandt Sted i den med tre tusinde Borkjerter oplyste Dandsesal — den alle vegne udbredte, næsten bedøvende Bellugt — Maskerdragternes Glans — den brusende Musik, bragte Nimee i et Slags Lummel. Nogle Masker opfordrede hende og Dorini til at dandse, og da Denne tilvinkede hende Ja, troede hun, ei at torde sige Nei. Saa ofte en Dands var endt, stode tjenstagtige Vænder rede, at frembyde sødtduftende, stærktkrydrede Forfriskninger. Derpaa fulgte et Frilotterie af Galanterievarer.*), hvori Nimee vandt en kostbar Brystnaal. I Begyndelsen glædede hun sig; men da nogle af de nærmeste Masker, med Misundelse og Haan, ønskede hende til Lykke med den store Gevinst, følte hun sig ret beflemt. For at nedkæmpe sin Vengstelighed, spurgte hun Dorini, om ikke Optoget begyndte snart.

„Man har dog sin Nød med en forelsket Pige! tilhviiste hende Denne: Optoget kommer sidst. Men er Du da endelig saa bange for Guiscardo, saa veed jeg et Sted, hvor Dandserne og Dandserinderne opholde sig; det vil ikke være paafaldende, at Masker indfinde sig hos dem.“

*) Ludvig XIV havde givet Exemplet heri. De fandt især Sted her, for at hidlokke anstændige Gæster fra Staden. Ethvert Entreefort gjaldt tillige for et Lob, og mange Gevinster, hvorved den blinde Fortuna rimeligviis ledtes af Seende, overstege i Værdieotte tusinde Gylben.

„Hvad vil han sige dertil?“ sukkede Aimee.
„Giv kun mig Skylden! svarte Dorini: Tilslidst vil han dog takke mig.“

Aimee tog Mod til sig, og da hendes Samvittighed dog ikke havde tilladt hende, at dølge Noget for Guiscardo, syntes det hende raadeligst, snarest muligt at træde ham under Dine. Hun tog derfor sin Veninde under Armen.

Denne ledte hende først gennem nogle, kun halvt oplyste, derpaa gennem et mørkt Bærelse. I det Fjerde mødte dem en Amor med brændende Fakkell; Dorini sagde, at han hørte til Opvoget. Han hilste, idet han lagde Fingeren paa Munden, lyste dem gennem to Bærelser endnu, derpaa op ad en Vindetrappe, og aabnede en Dør. Dorini lod Aimee gaa foran, traadte derpaa hastigt tilbage, og — lukkede Døren af udvendigt. — Med udbredte Arme traadte — — Hertugen den ulykkelige Pige ind.

At saavel Dorini, denne hykkelske Paradiisflange, som Modehandlerinden og hendes Datter, vare ansatte, skjøndt i forskjellige Funktioner, ved det hertugelige Harem, have Læserne vel allerede frygtet og ahnet.

10.

Et svært Tordenveir havde fjølet Luften, og Morgenen medbragte en flartprangende Sommerdag. Hertugen havde anordnet stor Bagtparade — et paa een Gang pragtfuldt, latterligt og sørgeligt

Skuespil! Udskillige Tusinde af de længste Mænd, i vldtudstrakt, neppe overskuelig Række, med blin-
kende Vaaben, med stormende Feltmusik, ydede rig-
tignok et frigerst Skue. Men betragtede man disse
Halv-Riser næiere, og saa dem pressede i saa korte
og snevre, med gule Snorer besatte Kjoler, at næ-
sten hver Bevægelse blev dem umulig, i Støvletter,
som vare stivede med Pap og maatte knappes med
Jernhægter, med Manschetter, som næsten bedækkede
hele Haanden, med fulsorte Knebelbærter — Sol-
daterne maatte nu være nok saa blonde eller rødhaa-
rede — med hvidpudrede Lokker, med usselsmaae
Hatte eller blankpolerede, sukkertopformede, med Mes-
singfilter forsynede Blikhuer, som, siddeende paa
skræae, nødte Manden til, altid at staae i samme
Stillling, som en stangende Buk — — saa blev det,
selv for den Alvorligste, vanstelig, ikke at lee ad
disse Marionetvæsener. Vidste man nu ydermere,
at de Fleste af dem vare tvungne til Tjenesten, eller
solgte som Slaver af Seelenverkoopere, vidste man,
at de, naar de brøde den Eed, umenneskelige Qua-
ler havde afpresset dem, bleve pidskede ihjel med
Spidsrod, at Hertugen ikke torde føre dem mod no-
gen Fjende, af Frygt, at blive ene tilbage ved Faa-
nen, at, endogsaa i Fredstid, Hobe paa 50 og 100
Mand, med Vaaben i Haanden, brøde gennem
Portene, at Hertugen ofte, af de bag ham Marsche-
rende, maatte høre Skjældsord og Forbandelser,
uden at Soldaterne forraadte hinanden, — — hvad
kunde man da Andet, end sukke? —

Men Tilskuerne vare meget sjældne. Den aabne
Plads, hvor Paraden opmarscheerte, var i Alminde-
lighed, i hvor klart Bajonetter, Geværer og Sabler

end blinkede, i hvor lydt Trommer end hvirvlede og Trompeter skraldede, gandske forladt af Indbyggerne. Kun Komoedianter og Dandsere, der havde Bønner og Klager at forebringe, saaes hist og her, og Serenisimus, som, paa udmærkede Dage, selv anførte, maatte nøies med, at lade sine Helte marschere forbi Hotellerne, fra hvis Altaner Madame Agathe og andre Favoritinder af første Rang, tilligemed Rogle af anden, som Hine havde givet Tilladelse dertil, nedsmiilte, opbydende alle deres Ungdheder. — Dog, hvor meget end Hertugen havde ønsket, i Forbigaaende, ved et Haansmiil, at forkynde den stolte Venerianerinde den Triumph, han havde tilkæmpet sig — denne Gang viste hun sig ikke. For endnu at forhøie hans Harm, lod hun ham overrække en Billet, om hvis egentlige Hensigt han ikke strax kunde worde enig med sig selv. Han stak den derfor i Lommen, og lod Kolonnerne manœvrere raskere.

 11.

„Har Du ogsaa seet den Herlighed?“ — spurgte, i haanlig Tone, en solsollokket Rodemester den cyklopmæssige Hovsmed, som, da Larmen var tilende, flirrende slog Vinduet i: „Drik nu! Vivat!“

„Fanden heller — intet Vivat!“ svarte Smeden, idet han heftigt satte den grebne Kande fra sig.

„Hvad har det nu hjulpet, begyndte den Første igjen: at man har ophængt Haman i et Fuglebuar? — Udsuelferne og Boldsomhederne kjende ingen Grændse, og hvo som taler et frit Ord — hvo som, efter Pligt, antager sig os —“

„Kommer paa Fæstningen! skjar Smeden Tænder: — Ha, hvorom minder Du mig? Alt i fem Aar har vor Landskabskonsulent siddet uden Forhør *); kun Bibel og Bønnebog — hvorfor de endnu? — ellers har man ikke ladet ham beholde et Blad Papir. Vivat! San paa Fæstningen nemlig, men ikke — — —“

„Ho ho, saa lystige, I Herrer? afbrød dem en indtrædende Garver: — Ih, hvorfor ikke? Landet i Velstand, Fred i Pallads og Hytte, Retsfærdighed overalt —“

„Hvad er der da nu paa Færde igjen?“ falde Hine ham i Ordet.

„Intet, slet Intet! — I drikke her? — Gaaer hjem, og have I en smuk Viv eller Datter, saa lukker hende inde! I Nat, ved Nummeriet, har man atter bortført et smukt Barn — Gud veed, hvem det tilhører! I Morges, kort før Paraden, er Brudgommen, en ung Mand — den Nar, han skulde regnet sig det til en Ære — men i dets Sted opsøgte han Perrotin eller en Anden, med blank Klinge — — og saa er han da bleven stukken i Hullet, hvor han hverken seer Sol eller Maane! —“

*) I det sjette maatte han, paa Rigshofraadets Befaling, sættes i Frihed.

De Andre spurgte hastigt om de nærmere Omstændigheder ; men dem havde Fortælleren selv ikke erfaret, skjøndt han forsikrede, at have Efterretningen fra sikker Haand.

12.

Alt var virkeligen Sandhed, og den Fængslede var — Guiscardo.

Ifke ahnende, hvad der svævede over hans Hoved, havde han glad sagt Aimee Farvel, og lovet hende, at besøge hende paa Landet engang. Derpaa var han gaaet hjem, for at skrive Moder hele Ratten, da den nye Operas Opførelse ikke var tilstrækkeligt forberedt. Først mod Morgen havde han slumret lidet, og maatte nu lave sig til, at besøge Prøven. I denne Hensigt gif han, henimod otte, til Slottet, hvor den skulde holdes.

Om Aimee berette vi kun det Allernødvendigste, kun Saameget, at hun lang Tid laae i en Søvn, liig Dødens, og saasnart hun kom til sig selv, i vild Fortvivlelse forlangte at komme til sine Forældre. Hertugen søgte at berolige hende, han udmalede hende det lykkeligste Liv, han lovede, ei allene at sørge for hendes Fader og Moder, men ogsaa at affedige Madam Agathe og sætte hende istedet. Men — den offrede Ukyldighed fandt heri ingen Trøst; hun gruede tilbage for Fremtiden, som for en sort, gabende Afgrund; hun raabte, vridende sine Hænder, med utallige Taarer: „Guiscardo! O, min arme, min gode Guiscardo!“ og vakte derved paa ny, og i høieste Grad, Hertugens Harm over Agathes Spot, hans Forbittrelse mod den, ham foretrukne, i hans Dine foragtelige Dandsler.

Rold vendte han sig bort fra den Jamrende, og traadte til Vinduet. Guiscardo kom just gaaende. En Afgrundens Dæmon indgav Hertugen, viefblikkeligt at hæbne sig paa sin Medbeiler. Han omflynge de den Halvafmægtige, og trak hende til Vinduet.

Hændelfesviliis faae Guiscardo op. Et Helvedes Blændværk syntes at vife sig for ham. Han stod som naglet til Jorden. Endnu engang faae han op — almægtige Gud, det kunde ikke være Bedrag! Det var Nimee, bleg, som Døden, med opløst Haar, med dødsmatte Anfigtskræk, lig et Steenbilled, en Niobes Datter — hun, som han selv endnu aldrig havde kysset, uden i Moderens Nærværelse, hvilete nu i Hertugens Arme! Hans Bevidsthed forlod ham. Lig en tirret Tiger foer han op, styrtede til Slotsporten, rev, under Portalen, Sabelen fra en Grenadeer, og raste op ad Marmortrappen. Bagterne i Forgemaffet ansaae ham for affindig, og fravristede ham, efter rasende Modværge, Sabelen. Da han var afvæbnet, lagde man ham i Lænker *), og fastede ham i et underjordisk Fængsel. Efter tre — fire Ugers Forløb afgav man ham, der bar sin Skjebne uden hjemmelige Klage, til et Straf-Regiment.

13.

Hertugen havde til Harems-Bogterfkerne overgivet det ulykkelige Slagtoffer, som han dog, paa sin Maade, følte Tilbøielighed for, vel endogsaa Med-

*) Man sammenligne Kosiosky's Fortælling i „Røverne," Act 3, Sc. 4.

lidenhed med. Beretningen om Guiscardo's afmægtige Raseri lod ham kold, og ligesaa kold gav han Befaling, at sætte ham fast. Rolig, som om Intet var forefaldet, begav han sig paa Bagtparaden, og kun Agathes Udeblivelse, i Forening med hendes Billet, afbrød paa en vis Maade hans Rolighed. Hun bad deri, skjøndt med megen Arthighed, dog ogsaa med en vis skarp Korthed, at den nye, ikke noksom forberedte Ballet, ei maatte vorde given i Aften, men derimod et fransk Lystspil, hvori Aimee var sysselsat, hvorvel kun i en Birolle.

Hertugen saae, i dette Ønske, enten den Hensigt, at tilfredsstille sin Nysgjerrighed, eller den, at spotte ham. Enten vilde hun erfare, om Rygtet, der allerede var kommet hende for Øre, var sandt, eller om han havde Mod og Magt nok til, ogsaa for hendes Dine, ja, for Publikum selv, at kundgjøre det, der var skeet. Men hvilken af Delene der end var Tilfældet — fastbesluttet var han, ei at vige. Han gav derfor fornøden Ordre, saavel til Opførelsen af den ønskede Comødie, som til Aimee's Deeltagelse deri, hvorved hun forpligtedes til at bære den hende nu tilkommende Uniform.

Perrotin trak paa Skuldrene, men vovede ingen Modsigelse. Han raadførte sig med Aimee's Vogterster, og hørte af dem, at den lille Tosse slet ikke vilde komme til sig selv. I sine lyse Dreblikke forlangte hun kun, at komme til sine Forældre og sin Guiscardo; hun havde allerede gjort Forsøg paa, at springe ud af Vinduet. Men — Hertugens Befaling maatte fuldbyrdes. Med Uvillning, at holde sig rede til at deeltage i Forestillingen

gen i Dag, sendte Perrotin Aimee et Smykke, smukke Klæder, og — et Par lyseblaae Skoe.

Neppe erfarede Aimee, hvorom Taleren var, før hun, som ved et Trylleflag, pludseligt følte sig franskt: baaren, selvstændig og fri. Hun værdigede ikke Overbringerinden et Blik, men hun svor, at ingen Magt paa Jorden skulde formaae hende dertil, og at hun før vilde afstive sig selv! Hr. Perrotin, som, befrygtende noget Lignende, havde luret ved en Tapetdør, indsaae, at nu maatte det Sidste voves.

Hyklende Bekymring for Aimee's Sundhed, traadte han ind i Værelset, søgte paa alle Maader at trøste hende, og gjentog de Forsikkringer, hun allerede havde hørt af Hertugen. Men da alt dette kun gjød Olie i Ilden, erklærede han omsider, med tvungen Fasthed, at paa hendes Frelighed allene beroede det, om Guiscardo's Skjebne skulde formildes, ja, om han skulde slippe med Livet; thi, hvis hun ikke forsonede Hertugen, skulde denne Rebel endnu i denne Nat lide Straffen for sit majestætsforbryderiske Anslag. Som forstenet stirrede Aimee paa Perrotin, slog en hoi Latter op, lod derpaa Hænderne synke, og gav blot ved Miner at forstaae, at hun var rede at adlyde.

14.

Den Ulykkeliges Forældre havde, i deres eensomme Bolig, Intet hørt af alt det Forefaldne; de glædede sig ret over det skønne Beir, og meente, Dorini og Aimee morede sig vist kosteligt. De talte ogsaa om, at skjøndt de endnu Intet havde lagt hen, var det dog vel bedst, ikke at opsætte Gisvermaalet alt for længe. Først om Eftermiddagen

gik Sabrice ud, og erfarede tilfældigviis, at der, istedetfor den forstannemeldte Ballet, skulde opføres en fransk Comœdie, som man nævnede ham. Han undrede sig, at der ei var bleven spurgt efter Nimee, og tænkte ved sig selv, om hun ikke maaskee, da hun i den sildigere Tid stedse havde vundet større Bisald, var bestemt til større Roller, eller om man ikke, forbitret ved hans Erklæring, tiltænkte ham og hans Familie deres Afsted. I alt Fald foresatte han sig, at gaae i Skuespillet, for at see, hvo der udførte Nimee's Parti, og med hvad Bisald hun spillede. Mod Aften begav han sig til den Skuespillerne anviste Loge.

Med spændt Forventning saae han nu den Scene imøde, hvori Nimee pleiede at optræde. Tiden begyndte at falde ham lang; selv da nu Skuespillerinden skulde fremstaae, indtraadte en Pause. Alle opløstede Hovedet — Nysgjerrigheden spændtes stedse høiere — men Opholdet var naturligt. Nimee havde endnu engang vægret sig ved, at træde frem; hun havde villet kaste Skoene fra sig — men Perrotin havde tilhøisfet hende: „Som De vil; over Guiscardo's Hoved hænger Sværdet ved et Haar.“

Da greb den Martrede ham heftigt ved Haanden — han førte hende til Indgangen — som et Gjenfærd treen hun frem — og styrtede til Jorden. Ogsaa i Skuespillerlogen hørte man et frygteligt Skrig. Alt kom i Forvirring; Teppet gik hurtigt ned. Man troede, der var Jldløs, man raabte Brand. Enhver var bekymret for sit Liv. Sultaninderne skrege og jamrede lydt. Men snart erfarede man, at Intet var at befrygte. Actricen var falden i Afmagt; hendes Fader, en udlevet gammel

Mand, var bleven rørt af et Slag — — det var det Hele.

Leppet gik op igjen, og Italienerne gabe en særdeles morende Opera buffa, som den forsigtige Perrotin havde i Beredskab.

Sabrice havde man imidlertid skaffet hjem, og efter en halv Times Forløb opgav han Nanden i sin jamrende Hustrues Favn, uden at have faaet sit Mæle igjen. Han maatte, da Sagen begyndte at vække Opsigt, begraves i Stilhed, og Enken blev, da hendes uendelige Klager begyndte at forøge den gjærende Uro, under Paaskud af Sindssvaghed, bragt i et Sygehuus, eller, for at sige Sandheden, i sikker Forvaring.

Fire til sex Uger efter vifiterede Hertugen Kaserernerne. Idet han i Gaarden samtalte med nogle Officerer, fuste en Kugle ham forbi, og kort efter faldt nok et Skud. Hertugen havde omtrentlig bemærket det Bindue, hvorfra Skuddet var kommet, og steg, med det ham medfødt Mod, op i Salene. Man fandt to affyrede Pistoler, og Guiscardo med knust Hjertereskæl.

15.

Alf en rolig Familie, som, ved Kjærlighed og Enighed, havde været saa lykkelig, var altsaa kun Aimee tilbage. Hvilket Liv hun førte, gjætter man let. Hertugen havde forlængst forsonet sig med Madame Agathe, og Denne var atter den Eneherskende. Men denne Uordholdenhed var det ikke, som oprørte Aimee; det var meget mere den Skaanseløshed, at Hertugen, skjøndt han endnu stedse forfulgte hende med sin usalige Eidskab, i Eet og Alt lod hende sætte i

Rang med de foragtelige Skabninger, som havde solgt sig ham, og den Grusomhed — der rigtignok, som Sagerne stode, vanskeligt kunde undgaaes, at hun, trods alle sine indstændige Bønner, ei fik anden Efterretning om sine Forældre og Guiscardo, end at de befandt sig vel. Omfider fik hun, ved en Hændelse, Oplysning om sine Elskedes græsselige Lod; men — Skulde man troe, at hendes Ulykke endnu kunde stige? — og dog var det saa! — Hun følte sig ogsaa, kort efter, Moder. Fortvivlelse og Vanvid greb hende nu gandske. At hun ikke kunde blive, at hun maatte bort, var hendes eneste lyse Tanke. Vanviddet laante hende List og Mod; hendes Anslag, at undflye, iværksattes.

Hertugen var ude af sig selv af Brede, men kunde dog ikke forandre det Skeete. Fra Strasburg tilskrev Aimee ham et i de heftigste Udtryk affattet, med Bebreidelser og Forbandelser opfyldt Brev, som sluttede med den Trusel, at hun, med egen Haand, vilde dræbe den ulykkelige Frugt, hun bar under sit Hjerte.

Hvad enten nu Hertugens Samvittighed rystedes derved, eller han ikke kunde taale, at være forsmaaet — nok, han reiste sieblikkeligt efter den Undvegne. Dog lykkedes det ham ikke, at erfare noget om Aimee's videre Skjebne. Sandsynligviis vilde Rhinens brusende Bølger kunnet give ham Svar. — — — Arme hvide Rose, maatte du saaledes visne!

 16.

Mørkestemt begav Hertugen sig tilbage, dog kun for at erfare en ny, endnu langt mere frænkende

Ydmygelse. Thi i hans Gravværelse havde ogsaa Venetianerinden fattet den Beslutning, at stilles fra ham. Grundene hertil angives forskjelligt. Nogle troe, at hun har følt Lede og Affky for Livet ved dette Hof. Efter Andre skal Nimee's og hendes Elskedes sorgelige Skjebne, og den Kulde, hvormed man ikke blot havde øvet disse Forbrydelser, men ogsaa stillet dem offentligt til Skue, have oprørt hende. Nogle yttre den Formodning, at da Hertugen saa hurtigt reiste efter den flygtede Pige, begyndte hun at faae Betænkeligheder i Henseende til sin synkende Magt og hans utrolige Ustadighed. Andre tale om Drømme, hvori Nimee's, Fabrice's og hans Hustrues blege Skjgger — tilsidst ogsaa Guiscardo med knust Hoved — skulde have vist sig for hende. Hvo tør erklære Sligt for sandt — hvo for falsk? Det, vi kalde Samvittighed, skabte Furierne, og onde Drømme ere ofte deres Tjenere.

Men ihvorom Alting er, hendes Beslutning stod fast. Rigtignok indsaae den listige fuldkommen, at hun behøvede den største Forsigtighed og Forstillelse, for endnu en Gang at skuffe den saa tidt Bedragne, stedse Forræderie Frygtende. Hun modtog derfor den Tilbagevendende med den varmeste Omhed; men hun begyndte ogsaa, fra Tid til anden at spille den Skrantende, den Melankolske. Lægerne vidste hun at stemme saaledes, at de, raadspurgte angaaende hendes Helbredstilstand, erklærede en Reise til Italien for aldeles nødvendig. Da den fyrstelige Elsker endnu ikke kunde bestemme sig, tog hun en af hans Hovedsvagheder til Hjælp. Hun forestillede ham, at hans Theater, som var det første i Verden, behø-

vede at fornyes og fuldstændiggjøres, og at dette lettest lod sig gjøre i Italien ved eget Valg.

Nu samtykkede Hertugen. Ledsaaget af et glimrende Følge, tiltraadte man den for et Slags Kunstfart udgivne Reise. For desto bedre at skjule sin hemmelige Plan, viste Agathe sig særdeles munter undervejs, og vidste fuldkommen at gjøre en fyrstelig Gemalindes Rolle Vre.

Men neppe var hun kommen til Venedig, før hun, med den største Uabenhjertighed, erklærede, at hun, kjed af det Trældomsliv, hun hidtil havde ført, vilde fri tilbringe Resten af sine Dage i sit Fædreland. Det kom til en heftig Stridighed. Agathe overrakte Hertugen Skrinet med det Smykke, han havde givet hende, og truede derhos, ham til Spot, at fortsætte den Haandtering, hun hidtil havde drevet.

Hertugens Stolthed fandt sig herved frænket paa det dybeste. Han gav hende det uourdeerlige Smykke tilbage, og erklærede det paany for hendes Eiendom. Han besvor hende, ei at forlade ham, og indrømmede hende Tid til at fatte en Beslutning.

Forgjæves! Hun ændsede ikke den Røst, som atter vilde lokke hende ind i det gyldne Puur; han havde derfor, for Anstandens Skyld, intet Valg, uden at købe hende et af de smukkeste Huse i Venedig. Men de ideligt gjentagne Uroligheder i Hjemmet nødte ham til, allene at tiltræde Tilbagereisen.

Her fortsatte han sit Liv en Tidlang, ligesom hidtil, men fandt siden Anledning til, at forsones sig med sine Undersaatter og gjøre en Indskrænkning i det hidtil herskende Odselhedssystem. Han opfyldte sit Løfte, forfaldt til Tungesind og Menneskesky, stiftede

rede vel ogsaa et og andet Godt. Dog — uden Ven, uden een eneste oprigtig hengiven Tjener, uden eet eneste Hjerter, som slog for ham, har han endt sit Liv, og er, ubegrædt, vorden nedsat i den fyrstelige Begravelse.

Friedrich Kind.

Det keiserlige Brudevalg.

Michael Sedorowitsch beherskede Rusland 33 Aar. Lykke og Fred, som Riget i lang Tid ikke havde kjendt, gjorde ham dyrebare for sit Folk.

Guld af Længsel efter, at vælge sig en Hustru efter sit eget Hjertes Ønske, gav Czaren Befaling, i stor Mængde at hidstæffe fedt Kvæg, Fisk, Grønt, Vin og alt Andet, som udfordredes til, for længere Tid at beverte en stor Mængde Gjester i hans Pallads i Moskau. Paa samme Tid lod han, i alle Rigets Provindser, alle smukke Piger indbydes til Hove. Michael besøgte sine skønne Undersaatter, enten selv som Gjest ved forskjellige Privatpartier, eller han førte Forsædet ved glimrende Hoffester, og da Aarstiden gjorde Hjemreisen nødvendig, glædede han dem med keiserlige Gaver. Den Dame, Czaren havde valgt, underrettedes om denne Udmærkelse ved Oversendelsen af en pragtfuld Brudedragt.

Hendes Navn var Strechen. Hendes Fader var i fuldt Arbeid paa sin lille Forpagtergaard, da han er:

farede, at han skulde nyde den Ære, at være Keiserens Svigerfader.

Alexius fulgte sin Fader Michael paa Thronen. Vel var han ulykkelig i sine Krige mod Sverrig, men dog en Fyrste af udmærket Talent. Han befordrede Algerbrug, oprettede Silke- og Linned-Manufaktur, og søgte at give sine Bojare Smag paa Videnskaber og Kunster. Deri gav han dem, ved sin egen Videbegjærlighed, et følgeværdigt Exempel, og beskyyttede Literatur og Literatorer, som havde brudt sig en Bane til Europa's Norden. Han forfattede en Lovbog, som endnu er Grundlaget for Ruslands Love; han forbedrede sin Hær betydeligt, idet han indførte en regelmæssigere Disciplin.

Sin første Gemalinde valgte han paa samme Maade som Faderen, og ægtede hende i sit syttende Aar.

Efter ti Aars Ægteskab blev han Enkemand, og neppe vare tyve Maaneder forgangne, før hans Valg, ved en Forsamling af Rigets smukkeste Piger, faldt paa en vidunderligdeilig, fader- og moderløs Skabning, ved Navn Natalia Ksilowna Narischkin.

Denne historiske Kjerlighedsbegivenhed, der snarere synes at henhøre til det Romantiskes, end til det virkelige Livs Gebeet, er, udenfor Rusland, kun lidet bekjendt.

Alexius foresatte sig, kun ved sine egne personlige Egenheder at vinde en elskværdig Piges Hjerter. I dette Niemed afslagde han hvert Tegn, som kunde røbe hans høie Stand, og streifede ubekjendt om i Moskau's Omegn, eller besøgte, under forskjellige Masker, denne Stads Borgere, enten som en Urtehandler, der vilde gjøre Indkjøb, eller som en Naturforsker, der besandt sig paa en videnskabelig Reise. Stundom udgav Czar

ren sig ogsaa for en Læderhandler fra Marokko, eller for en Skolelærer.

Et lidet Tal Fortrolige fulgte Herskeren i ringe Graastand. Uden at meddele dem sin egentlige Hensigt, fik han af dem mangfoldige Efterretninger om Familiernes Forhold, saavel som om hans forskjellige Undersaatters Smag og Levemaade.

Adskillige Maanedes randt saaledes hen, og allerede mistvibede Alexius om at naae sit Diemed, da han pludseligt saa sig nær ved Maalet.

En vis Natweof havde Czaren ofte betjent sig af, naar han, ved at hidstaafe adskillige Gjenstande for Industri og Kunst, vilde bibringe sit Folk Smag derfor. Han var just nys kommen tilbage til Moskva, og Czaren betænkte, at han vel skyldte den videnskabeligt dannede Mand, der havde vlist ham saa væsentlige Tjenester, et Besøg. Medens han, sysselsat med denne Tanke, eensom vandrede ved Moskva's Bredder, saa han Natweof i ringe Graastand, og kaldte ham til sig. „Natweof! sagde Czaren, efter den første Hilsen: Har Du ingen Fremmede, saa spiser jeg til Middag hos Dig i Dag.“

„Høie Herre! svarte Natweof: Ei engang mine Sønner ere hjemme. Kun min Kone er tilstede, og en afdød Vens Barn.“

„Saa tag mig med, som Din Gjest! sagde Czaren nu: Men Din Kone maa ikke vide mit Navn. Udgiø mig for en Kjøbmand.“

„For en Kjøbmand fra Kasan.“

„Ja vel!“

Da Natweof mødte Keiseren, vilde han just bede en Kjøbmand fra Kasan til Middag, og havde sagt sin Kone, at hun skulde belave sig paa, at modtage en

Gjest. Istedesfor Kjobmanden tog han nu Czaren med sig hjem. Her forestiltes han nu Matweof's Hustru som den ventede Fremmede, og førtes derpaa ind i Spijsstuen. Stor var hans Overraskelse, som hans Glæde, da han her fandt en ubeskrivelig deilig Vige.

„Jeg meente, Eder's Myndling var et Barn!“ sagde Alexius. — „Hun er endnu ikke 15 Aar, tog Bertinden Ordet: og jo længer hun viser sig lydig, som Barn, desto høiere maa hendes Værd være, naar vi behandle hende som Voksen. Jeg var saamænd otte Aar ældre, end hun nu, da jeg rakke Matweof min Haand, og lige til Bryllupsdagen kaldte man mig et Barn.“

Czaren brugte mere sine Dine, end sine Dren, da Madame Matweof gav ham en nøiagtig Skildring af alle de Kundskaber, hun, i sin lange Barndom, havde erhvervet sig. Vel viste han sin Bertinde al mulig Agtelse, men dog vendte hans Dine uafsladeligt tilbage til hendes Pleiedatter, som, i Landets simple Nationalsdragt, forekom ham skjønnere, end alle de rigtklædte, med Guld og Juveler smykkede Damer, han saae i Kremlin.

Natalia's fine Træk beskyggedes tildeels af rige, mørkebrune Lokker, hvori hun havde stukket nogle Blomster. Hendes Hæse bedækkedes af en sort Fløielshue, som hun rimeligviis havde arvet efter sin Bedstemoder, thi den var gandske lussidt; det Gyldestyffesbaand, som omgav den, havde ogsaa lidt betydeligt ved Tiden. En hvid, fin Trøie med vide Ermer sammenholdtes, om Livet, af et rosa Silkebaand, som, fastbundet, viste hendes ranke Skikkelse. Hun bar en mangefarvet Underkjole, som ikke naaede hende til Ankelen. Den var kantet med et Baand, lig det om Fløielshuen.

Hendes Skoe vare bundne med Bånd af rosa Taft. Det gamle Silketørklæde, som bedækkede hendes Hals, havde en paafaldende Liighed med hendes øvrige simple, halvsidte Dragt. Over hendes Bryst hang tre Rader Glasperler, og derved et Billed af den hellige Nikolaus, udarbejdet i Sølv med gammeltdags Kunst. Dette Billed var øiensynligt en Levning af Familiens fordums Velstand.

Hvor udmærket maa nu denne Piges legemlige og aandelige Ynde have været, al den Stund hun, saa ringe klædt, kunde fængsle en Monarks Dine, der var vant til, at see sig omgiven af asiatisk Pragt!

Czaren bar en simpel brunn Klædeskjole, der om Hosterne sammenholdtes af et purpurfarvet Silkebelte. Hans lange, vide Beenklæder vare af orangerfarvet, indist Bomuldstoi. Et kort Sværd med Sølvgreb hang, ved et Belte af gult Skind, ned over Skulderen paa den ene Side, og paa den Anden hang en Taske, hvori han gjemte sine Penge, eller andre Kostbarheder. Hans smukke Skjæg var lidet mørkere end Natalia's Løkker. Hans Skabning var rank og smuk, og hans regelmæssig mandlige Træk syntes at røbe en velvillig, dog fast Character.

To gamle Personer bragte alle de forskjellige Netter til Stuedøren. Her tog Natalia imod dem, og satte dem, efter Madame Matweof's Anviisning, paa Bordet.

„Jeg beder Eder tage Plads, min tredobbelt velkomne Gjest!“ sagde Matweof.

„Maaltidet synes fortræffeligt, svarte Czaren: men umuligt kan jeg sætte mig, saalænge Damerne staae saa langt borte.“

Da tog Madame Matweof Ordet: „De Talerkener, I see paa Bordet, ere alle de, jeg har hjemme. Vor Naboe Dubrowsky laante i Gaar de Andre til sin Datters Bryllup. I Morges vilde jeg have nogle af dem igjen, men den gode Naboe meente, det vilde bringe Uheld med sig, om han uds leverede Noget i Dag.“

„Hvad siger det, at vi have kun saa Talerkener? tog Czaren Ordet: I kan spise med Eders Mand, og Eders skjønnne Myndling finder sig maaskee i, at dele min.“

„O, sagde Natalia: med Glæde bliver jeg her, for at opvarte Eder og mine Forældre.“

„Ja! forsikrede Bertinden: Maden gjør hun ikke saa meget af; vilde I derimod for hendes Dine op: rulle et støvet Pergament, bekrævet med historiske Erindringer om Eders Hjemstavn, da vilde hun sluge det med Dinene.“

Natalia smilte. Men Czaren stod op, og bad hende sætte sig ved hans Side. Efter at han nu havde overtalt hende til, at spise med ham, sagde han til Matweof: „Eders skjønnne Myndling kan altsaa læse og skrive? I Sandhed, det er sjeldne Fortrin.“

Madame Matweof tog strax Ordet: „Hun læser og skriver saa godt, at hun kunde være første Seretair hos Czaren, hvem Gud ville tage i sin Baretægt! Men dog giver hendes Teen mere Garn, end nogen anden Piges. Hun er, fra Morgen til ud paa Natten, aldrig ledig et Dieblif, og var end: nu et puur: ungt Barn, da hun lærte at bruge Pennen.“

Natalia's Rodmen standsede ikke hendes Lov-
taler; med flydende Tunge fortsatte hun dem, indtil:
Vigen tilhvijskede hende: „Alt skylder jeg jo Eder!“

Guld af Henrykkelse betragtede Czaren Natalia's
a's veltalende Blikke. Matweof bemærkede, at han
kun spiste lidt; dog vilde han ikke nøde ham. Ro-
nen derimod, opdyngede de bedste Stykker paa hans
Tallerken idet hun, med hele Kroppen, boiede sig
over Bordet.

Matweof saae, at hun satte Czarens gode
Tune paa en haard Prøve, idet hun, ved idelige
Spørgsmaal, afbrød hans Underholdning med Na-
talia. Derfor betvang han sin sædvanlige Ordknæp-
hed, og nødte hende til, at diskutere med ham. Dog
fandt hun flere Gange Leilighed til, at anbefale Kjøb-
manden fra Kasan sine Honningkager og sit Riis-
brændeviin. Hun kunde ikke undre sig nok over,
at han hverken spiste eller drak, og dog saae paa
Tallerkenen med et Blik, som om han aldrig vilde
reise sig fra Bordet.

Han var just sysselsat med, at prøve Natalia's
Kundskaber, og ledte derfor Samtalen, lidt efter
lidt, paa de forstjelligste Gjenstande. Om Alt talte
hun med Lethed, Frihed og ualmindelig Skarpsin-
dighed, gandske ubekymret om det Indtryk, hun
gjorde.

Omsider sagde Matweof, hun maatte dog see
efter Folkene, stod op, gav Natalia et Vink, og
Begge forlode Bærelset.

„Den søde Pige maa være en sand Skat for
Dig!“ sagde Czaren nu.

„Hun er min Alderdoms Glæde. Mit Syn er
allerede svækket — hun læser for mig. Og naar

Aftenfyggen siger os, det er Tid, at opgive Studierne, saa understøtter hun min Hukommelse, idet hun gjentager Meget, som jeg ikke mere tænkte paa."

"Du skulde lægge hende ved en redelig Mand's Bryst. Endnu er hun ung og søielig; let kan hun derfor vænne sig til hans Egenheder. Thi Egenheder have alle Mænd, i høiere eller lavere Grad."

"Min høie Herre! sagde Matweof: Til en Engebogterstke er hun for god. Skulde jeg binde hende til en gammel Mand, der kun tager hende, for at pleies af hende i sin Skrøbelighed? — Men hel: lere maa hun blive ugift, end ægte En af hine Taaber, som, forelsket indtil Raserie i hendes Skjønhed, forgur: der hende nogle Uger, og siden behandler hende, som om han havde taget hende til sin Trille, ikke til sin Hustru. Jeg ønsker, hun maa forblive i eenlig Stand, hvis ei en Mand er hende bestemt, der veed at vurdere hende ret."

"Jeg skal hjælpe Dig at finde sig en Mand; dog vilde det være mig ukjert, om hun misbilligede mit Valg, og viste sig indtagen for en Anden."

"Jeg er overbevist om, at hun hidtil aldrig har tænkt paa nogen Mand. Hun er gandske tilfreds med at søge Tilflugt i et Kloster, naar min Kone og jeg kaldes bort."

"Godt! Inden fjorten Dage er jeg atter Din Gjest."

Om Aftenen gik Matweof til den sande Kjob: mand fra Kasan. Han fandt et Brev, hvori Denne meldte ham, at vigtige Handelsforretninger pludseligt havde kaldt ham tilbage, men at han havde lovet, hos Matweof at indføre en riig Handelsvends Søn fra

Ustrakan. Denne unge Mand tilstillede ham selv Brevet, og indbød af ham til næste Middag.

Natalia's Agtelse for den foregionne Kjøbmand fra Kasan vandt betydeligt ved Sammenligning med denne indbildske Tosse. Han gjorde sig ikke ringeste Umage for at skjule, hvor smuk han var, og talte om sin Faders Rigdom, som om han med den skulde arve hvert Talent, hver Dyd. Han drak saa dygtigt, at han neppe var sig selv bevidst, og blev saa paatrængende, at Natalia maatte gaae ud. Han paastod, at ville see hende igjen, og gjorde paa Stedet Ægteskabsandrag. Madame Matweof meente, han var altfor riig til at afvises, og bød derfor Natalia komme ind igjen, for at høre hans Tilbud. Natalia afviste ham paa det Bestemteste, og Matweof glædede sig inderligt over hendes rigtige Følelse, Skøndt han havde holdt det for sin Pligt, gandske at lade hende følge sit eget Hoved.

Fire Dage efter kom Czaren igjen. Matweof underrettede ham om Alt, hvad han burde vide, for at lade hans Røne og Natalia blive i den Tro, at det unge Menneske virkelig var en Søn af hans Handelsven i Ustrakan.

Uvilkaarligt lod Matweof sig henrive til at fortælle den unge Kjøbmands Frierie og Natalia's raske, afvisende Svar. Czaren var gladere derover, end han torde yttre, helst da Matweof sagde ham, at hans Røne, ved sin Forbøn, havde understøttet den værdige Beiler, og at Natalia herpaa, med ærbødigt Alvor, havde erklæret, hun var rede strax at gaae i Kloster, men kunde umuligt ægte en Mand, hvis Feil og Svagheder maatte vække hendes Foragt.

I adskillige Uger var Czaren nu en jevnlig Gjest i Matweof's Huns, og hans Opmærksomhed for

Natalia gjengjeldtes med bly Forlegenhed, hvorved han troede sig berettiget til det gladeste Haab.

En Dag, efter Middagsbordet, fremtog han et kstbart Silketørklæde, og viste, idet han udfoldede det, tre Rader dustende Ambraperler, hvorved hang et Guldbilled af den hellige Nikolaus. Han rakte Natalia disse Foræringer, og forsøgte derpaa at løse det Tørklæde, som bedækkede hendes Hals. Men hun traadte tilbage — Uvillie talte af alle hendes Træk, og med skjælvende Stemme sagde hun:

„Er det Betingelsen for Eders Gave, saa beder jeg Eder tage den igjen. Selv vor gode, store Behersker, Czaren, vilde ikke fordre, at jeg rolig skulde taale en saadan Fornærmelse.“

„Tilgiv en Fremmed, som ikke kender Eders Lands Skikke, at han, imod sin Villie, har fortørnet Eder! Derom beder jeg Eder inderligt, skøndt I maa tillade mig at sige Jer, at I ikke kan vide, hvad Czaren vilde gjøre.“

„Natalia, mit kjære Barn! sagde Matweof: En Fremmeds Undskyldning vil sikkert være Dig nok.“

Natalia tørrede sine Taarer og smilte. Men Alexius spurgte: „Har I seet Czaren, skønne Pige?“

„Nei, aldrig! Men alligevel skal jeg aldrig op: høre at nedbede Himlens Betsignelse over ham.“

„Hvormed har han da fortjent saa megen Kjærlighed? Skylder I ham nogen Belgjerning?“

„Han har gjort Mere for Rusland, end Iwan Basilides, som fratog Fyrsten af Novgorod tre hundrede Bogne fulde af Sølv og erobrede hans Rige. Byttet berigede kun Hoffindet; vor naadige Czar derimod

har gjort Massen af sit Folk visere og bedre og derfor ogsaa lykkeligere."

"Og dog vilde I ikke tillade ham, at blotte Eders Hals?" — "Han er altformeligt sit Folks Fader, til at forlange, at en stakkels Pige skulde bringe ham sin Selvagtelse til Offer."

"Nu forstaaer jeg Dig, mit kjære Barn! sagde Madame Matweof: Dog maa vi ogsaa sige den Fremmede, at det kun er en erklæret Elsters Forret, at løse den Knude, han vilde aabne."

"Jeg beder endnu en Gang ret indstændigt om Eders godhedsfulde Tilgivelse!" sagde Czaren.

"I Sandhed, I har skuffet mig grusomt! sagde Natalia: Vor gode Czar Alexius undtagen, agtede jeg Eder for den redeligste Mand i Verden."

"Hvorledes? Vil Du briste i Graad paany? sagde Madame Matweof: Kom, og glem en Fornærmelse, som tilføiedes Dig uden Hensigt."

Med disse Ord forlod hun Bærelset med Natalia, og Czaren sagde til Matweof: "Det er vel Tid at spørge Dig, om Du endnu ingen Mand har fundet for Din Myndling."

"Ingen, min høie Herre, undtagen den unge Kjøbmand, hvis Haand hun har forsmaaet."

"Jeg var heldigere. Jeg har fundet en Veiler, som vil ægte Natalia, uden anden Medgift, end hendes Ynde."

"Gud og den hellige Nikolaus gjengjelde Eders Høihed! Vel er min Tak kun en ringe Løn, men den er dog i det mindste sand og oprigtig. Ei vil jeg med Spørgsmaal trætte Eders Høihed, thi jeg tør med Visshed vente, at min Czar ei til en Uværdig vil bortkaste den Pige, som vidste at vinde Hans Bifald."

„Hvorfor skulde jeg lade Dig i Ubished, min gode Matweof? Den Mand, jeg har valgt for Natalia, er — jeg selv. Samtykker hun i at vorde min, saa vil jeg, uden Orhold, feire vor Forbindelse.“

Med de utvetydigste Tegn paa Glæde og Taknemmelighed faldt Matweof Monarken tilføde. Czaren bød ham staae op og fatte sig; men Matweof spurgte, om det maatte være ham forundt, at udbede sig en Naade af Czaren. Alexius nikkede.

„Saa tillad da, tog Matweof Ordet: en tro, Eder af gandske Sjæl hengiven Tjener, at udtale den Bøn, at I ikke erklærer Eder for Natalia, for Rigers Skjønne, som sædvanligt, efter keiserlig Opfordring, have fremsillet sig i Kremlin. At jeg ønsker min dyrebare Myndlings Lykke, er udenfor al Tvivl; dog er det min Pligt, at tage endnu omhyggeligere Hensyn til min naadige Monarks.“

Czaren holdt Haanden for Panden, og sagde, efter nogle Dieblikes Betænkning: „Jeg ønsker, under fire Dine, at tale med Natalia. Men inden Du sender hende hid, vil jeg forviise Dig om, at jeg skat indbyde alle Skjønne i mit Rige, efter Dit Raad.“

Matweof førte Natalia til den foregivne Røjmand, og lod hende ene med ham. Han erklærede hende sin Kjærlighed, og fik, i afbrudte, neppe hørlige Ord, Tilstaelsen om hendes Gjenkjærlighed. Efter mange omme Udtryk, som de gjensidigt vekslede med hinanden, sagde Alexius pludseligt alvorslig: „Men i Staden udbreder sig det Rygte, at alle Landets Skjönheder skulde indbydes til det keiserlige Hof. Min Natalia har forlangt en Maanedes Frist, for at berede sig til sin Stands Forandring. Maaskee er hun, ins

den Maanedens Udløb, opløstet paa Thronen, og Livet vil da vorde mig til Byrde. Kunde Natalia opgive enhver Tanke om Muligheden af, at vorde valgt af Czaren, og række mig sin Haand, inden den keiserlige Befaling udstædes, da vilde hun spare mig en uendelig Angst og Bekymring."

"Deri samtykker jeg uden Betænkning — denne Haand være Eders, kun Eders!"

"I Morgen skal Du see mig igjen, eller høre fra mig, min elskede Natalia, min, min for evigt! — Vigtige Forretninger kalde mig fra Dig nu."

Næste Morgen aarst bekiendtgjordes den keiserlige Opfordring i alle Stadens Qvarterer, og til Rigets fjernere Egne sendte Czaren, strax efter sin Tilbagekomst til Palladset, Bud til alle Skjønne og Elskværdige, med den Opfordring, at fremstille sig for ham. Hver tredie Time, syv Dage i Ræk, gjentog Herolderne dette Udraab i hvert Qvarter af Moskva.

Kjøbmanden besøgte ikke Natalia, og hun afnede ei, at hiint Udraab udgik fra ham. Hun haabede mod sin egen Overbeviisning, og vovede aldrig, at tænke alvorligt over sin Elskedes tilsyneladende Utroskab. Vilde Madame Matweof dable ham, saa svarte hun rolig, at hun byggede paa hans Ære og Troskab.

Hun vilde ikke fremstille sig ved Hoffet, men — Czaren maatte adlydes. Han sendte hende Klæder til Fæsten. Hun bar derhos Silketørklædet, Ambraperlerne og det gyldne Helgenbilled, Kjøbmanden fra Kasan havde foræret hende.

Matweof fulgte hende til Palladset. Den uendelige Pragt, hun her saa overalt, forvirrede hendes Sanser, og Lyden af over hundrede qvindelige Stemmer bedøvede hende. Men hurtigt satte hun sig, og fæstede sine Tanker udelukkende paa Kjøbmanden fra Kasan.

Hornmusikken, Ruslands Beherskeres gamle Hofmusik, vakte hende af disse Drømmerier. Czaren nærmede sig. Dyb Stilhed forkyndte det. Hurtigere aandede Natalia og tusinde forvirrede Følelser bestormede hendes Bryst. Hun traadte saa langt tilbage, som muligt. Dog maatte hun adlyde den almindelige Befaling, at nemlig de unge Skjønheder skulde stille sig i den forreste Række.

De mægtige Fløiddøre aabnedes, og ind traadte Czaren, ledsaget af en Mængde Bøjærer og Adelsmænd. Han bar et hvidt Pragtklædebon, riigt broderet med Guld. Hans Belte og Sværdgreb funkede af Edelstene, og et Diadem af de skønneste Juveler bedækkede hans Hoved.

Han smilte huldrikt, og talte velvilligt nogle Ord med alle de Skjønne, han gik forbi. Men hans Øie syntes kun at søge een Gjenstand. Da han bemærkede Natalia, gik han hen mod hende, og Matweof tilhviistede hende: „Glaae Dine Dine op, mit Barn! Det sommer sig ei, at nedslaae Dinene, naar Monarken nærmer sig. Du maa see paa ham, ellers fortørner Du ham.“

Natalia adlød sin Pleiefader. Hun fæstede sine Øie paa Herskerens høie Skikkelse, og gjenskjendte strax sin Elsker. Men torde hun haabe, at hans Hjerte vilde vedkjende sig hende her, blandt de

Skjønneste i Landet? — Hvad hun her oplevede, var mere, end hun kunde bære — afmægtig segnede hun til Jorden. Matweof førte hende ud af Saa-
len; men Czaren lod ham, ved sin Kammerbænd
vise til et af sine egne Gemakker, og selv ilte han
did ad en kortere Vej. „Luf Døren, Matweof,
sagde han: og aabn Vinduet; men først lægge Du
denne søde Byrde i mine Arme. — Saa, kom nu
hid, for at være Vidne til mit gjentagne Løfte.“

Lusten bragte snart Natalia til sig selv. Hun
søgte at vriste sig af Czarens Favn. „Berøv mig
ei den uskyldige Glæde, at holde Dig i mine Arme,
min elskede Natalia! sagde Czaren: Siig, at Du
tilgiver mig de grusomme Prøver, jeg har sat Din
Troskab paa. Jeg vil gjengjelde, hvad Du har
lidt, med mit Hjerte, min Haand, min Throne, mit
hele Liv. Alt er Dit, min eneste Kjærlighed! Du
skifter Farve? Lad Lusten berøre og kjøle de souls-
mende Aarer. For Din Alexius nu løse Dit
Lorflæde?“

Huldt rødrende bøiede Natalia sit Hoved.
Czaren kyssede hendes Læber, hendes Hals, og
stræffet, beskæmmet ved de uvante Kjærtegn, bad
Natalia ham slippe hende. Men den henrykte
Elsker beroligede hende ved de sømteste Forsiktrin-
ger om sin Kjærlighed, og sagde derpaa til Mat-
weof: „Min dyrebare Ven, vær Du Vidne, at
Din elskede Natalia er min Hustru. Jeg maa nu
selv forlade hende, for at vende tilbage til Forsam-
lingen. For hende ogsaa did, naar hun gandske
har fattet sig.“

Snart vendte Natalia tilbage til den glimrende Cirkel. En Masse af Tjenere bød de fineste Forfriskninger fra alle Zoner omkring. Derpaa afstedigedes Damerne med kostbare Foræringer; men Brudedragten sendtes Natalia Ksilowna Narischkin.

Aldrig angrede Czaren, at have deelt sin Throne med hende. I riigt Maal besad hun alle de Egenheder, der kunde gjøre en Kvinde elskværdig, og var selv et Mønster paa de Dyder og Guldkommenheder, hun fordrede af Andre.

For med saa Ord at bevise, hvilken Taknemmelighed hendes Fædreland skylder hende, vil det være nok, her at bemærke, at Natalia Ksilowna Narischkin var Peter den Stores Moder. Hun døde i Barselseng, da Peter kun var otte Aar gammel; Alexius overlevede hende kun fem Maanedes.

N i n a .

En berømt Dandserindes Levnetsløb.

Skuespilhuset var saa propfuldt, at Leo kun med stor Møie fik en Plads, da han, opholdt af Forretninger, kom temmelig sild. Hans Stilling i Parkettet var just ikke den behageligste, thi da Huset var saa stærkt besat, havde man indrømmet Damerne alle Sæder, og Herrerne maatte finde sig i, at staae hele Aftenen, sammenstavede i Hjørnerne, for ei at synde mod Artigheden.

Leo ønskede hjerteligt, at komme ud af denne Trængsel. Da saae han, ved at mønstre Logerne, sin Tante, Baronesse von Roden, og bag hende sin smukke Cousine, som, tilligemed to Andre, ham gandske fremmede Damer og hans Fætter Leopold, ene indtogte en heel Loge, medens alle Andre næsten vare oversyldte. Saasnart Augusta, hans Cousine, saae ham, vinkede hun ham op. Næsten med Magt banede han sig en Vej gjennem den urolige Mængde. Med Duverturens første Afforder treen han ind i Logen.

„Allsaa ogsaa nysgjerrig efter at see den navnkundige, vidunderligtgdeilige Nina? spurgte Augusta ham, idet hun anviste ham en Plads ved Siden af sig: Veed De vel, Fætter, vedblev hun, skalkagtigt smilende: at en Philosoph slet ikke tør blotte sig saaledes? I Dag, da hele den skønne Verden strømmer til Theatret, i Dag skulde De just bleven hjemme, for at studere Kant — det havde været pikant og gandske i Deres Rolle.“

„De finder en underlig Fornøielse i, skønne Cousine, at stemple mig til Misanthrop, Særling, o. s. v., svarte Leo: og Gud forbyde, at jeg nogensinde skulde vende, hvad De troer, at jeg allerrede er. Det er sandt, jeg elsker mine Bøger, og er vel ikke gandske fri for det, man kalder Egenheder; men dog betragter jeg hverken Livet eller dets Glæder gennem et sort eller anløbet Glas. Oprigtigt tilstaaer jeg derfor, at jeg er nysgjerrig efter at see denne Nina, der jo skal kunne fortrylle alle Mænd ved sin Skønhed og Kunstfærdighed.“

„Og er De da ikke bange, min Philosoph?“ spurgte Augusta videre. — Leo vilde just svare forbindtligt — da faldt Leppet op, og Alles Dine fængsledes til Skuepladsen. En gandske ny og overraskende smuk Dekoration gjorde Maleren Dre, og den gabende Mængde undsoer et lydeligt Beundringsudraab. En blid Symphoni istemtes af Orchestret, og ligesom baaren paa Belydendens Bølger, svævede Nina frem paa Scenen. Ved Synet af hende satte alle Hænder sig i Bevægelse, og det stormende Bisald, hendes blotte Fremtrædelse vakte, hindrede hende, for nogle Diebliske, fra, at vise sin vidtberømte Kunstfærdighed. Nu lagde Stormen sig, Orchestrets Toner lode atter, og Dandsen begyndte.

Man opførte Amor og Psyche, og Nina havde den Sidstes Parti, medens Italieneren Riccardi, en Mester i sin Kunst, og ligeledes en Gæst paa denne Scene, udførte Amors. Begge syntes at beile til det forsamlede Publikums Bisaldspalme; i sin Kunst stod den Ene ikke tilbage for den Anden, og dog var det kun Nina, som man saae og

vilde see, dog fløi alle Hjerter hende imøde. Hendes Skikkelses Skjønhed, hendes Bevægelses Ynde, hendes Mimiks rørende Sandhed, slyngede sig, som Tryllenkædet, om alle Tilskuere, og selv Damerne kunde ikke Andet, end skjenke et saa fuldendt Bæsen deres Beundring. Misundelsen taug, og bluedes, i saa henrykkende Nærhed, ved sin Hæslighed.

Leo følte sig forunderlig bevæget. Han havde gjort store Reiser, og næsten seet alt det Skønne og Beundringsværdige, hans Tid havde at fremvise, men tilfældigviis aldrig Nina. Hans Die hang fast ved hendes fortryllende Skikkelse, hans fyrige Blik søgte hendes, og, naar han troede, at træffe det, foer det, næsten som et smerteligt Stik, gjennem hans Hjerter.

Leppet faldt, efter den første Akt. Leo var gandske henreven af Beundring. „Nu? spurgte Augusta, vendende sig til ham: Hvad tykkes Dem om denne Nina?“

Han vilde give sine Følelser Luft, men hurtigt befinde han sig, og sagde med fremtvungen Kulde: „Jeg finder hende ret vakker.“

„De er dog et underligt Menneske, Leo? Først synes De næsten at ville sluge Dandserinden med Deres Dine — ja, bliv De kun rød, jeg saae det nok! — og nu taler De saa koldt, som en bedaget Kunstdommer, om dette overordentlige Phænomen? Hør, Fætter — men det vil jeg sige Dem gandske sagte i Øret — De er virkelig en Hykler!“

„Den Pige kan ikke leve uden Klammeri! tog Baronessen Ordet: Og helst binder hun an med Dem, Fætter. Jeg veed ikke, hvad Fre Augusta

finder i disse Ordverlinger, men de synes en ordentlig Rødtørst for hendes Natur."

„Und hende disse smaae Forstandssøvelser, bedste Tante! svarte Leo: Vanden lader sig hverken skjule eller undertrykke. Min skønne Cousines maa nu engang vise sig i sin Skarphed, og hun veed ret vel, at man nuomstunder elsker det Pikante. Satire er desuden den selfkabelige Underholdnings Salt."

„De taler der imod Deres Overbeviisning, Leo! svarte Baronessen: Jeg kjender Deres Grund: sætninger, og billiger dem gandske."

Balletten, som nu atter begyndte, afbrød denne Underholdning, der ellers maaskee var bleven alvorligere, end Stedet, hvor den førtes, egentligt tillod, thi Baronessen var saa bekymret over sin Datters Tilboielighed til Satire, at hun ikke let forsømte nogen Leilighed til at yttre sin Misfornoielse dermed.

Leo indtoges, ved Forestillingen, saa gandske, at han ikke havde Sands eller Tanke for noget Andet, end for Nina, som virkelig overgik Alt, hvad hans Øie hidtil havde seet. Hartad med Længsel ønskede han, at see disse skønne Læber aabne sig og at høre Ord af dem, thi med Bished ventede han, at hendes Stemmes Tone vilde være ligesaa melodisk, som hendes Dyes Udtryk og hendes Mimik vare talende og rørende.

I sine Betragtninger afbrødes han af sin Fætter Leopold, der havde forladt Logen, og nu vendte tilbage. — „Hun er en Engel, i hver Henseende en Engel, siger jeg Dig!" tilhvistede han Leo, dog saa høit, at Augusta hørte det. — Denne saae paa ham med et straffende Blik, og sagde derpaa:

„Du var altsaa atter paa Scenen? Moder holder ikke deraf, Leopold, det veed Du.“

Den beskjæmmede Broder svarte ikke; men dybt indprægede sig i Leo's Sjæl, de Ord, han nys havde hørt, og næsten misundte han Fættteren, som i Nærheden havde seet, maaskee endogsaa talt med den fortryllende Skabning. Dog fattedes det ham paa Mod til, ogsaa at udsætte sig for den strenge Augusta's Dadel; uden at han selv vidste det, tyranniserede hun ham en Smule, og det behagede hende ret, i Løn at udøve et Slags Herredømme over „den stolte, egenfindige, underlige Fætter,“ som hun ofte kaldte ham. Ihvormegen Overvindelse det end kostede ham, blev han derfor hos sin Familie til Forestillingens Slutning.

Uvilkaarligt førte hans Fod ham forbi den Gæstgivergaard, Nina var afflegen i. Han saae adskillige Bærelser glimrende oplyste; nogle unge Mennesker, der just ikke havde det bedste Rygte, saae han gaae ind i Hotellet. Støttende sig mod et Træ, stod Leo nogle Dieblikke udenfor Huset, og stirrede paa de oplyste Vinduer. Nu kjørte en Kareth frem; de nysomtalte unge Mænd styrtede, som paa et givet Tegn, til Døren, aabnede Bognen og løftede en Dame ud. Hende fulgte et Slags Kammerjomfru, som Ingen bekymrede sig om. Leo's skarpe Blik gjenkjendte, ved første Blik, Nina i den Første — — sukkende fjernede han sig.

Det havde jo ogsaa staaet ham frit, at blande sig mellem dem, der her hyldede Dagens Skjønhed, thi han var riig, forældreløs, aldeles uafhængig. Men hans Hjerte vægrede sig ved, at følge Sværmen. Saaledes vilde han ikke hylde den skønne, beundringsværdige Skabning, der, af, allerede havde

gjort et altfor dybt Indtryk paa ham. Hans Besøg paa et saadant Sted vilde ogsaa, under flige Omstændigheder, have vaakt stor Sensation i Residentsen, thi hans Grundsætningers Strengthed var altfor bekjendt, til at et saadant Skridt af ham ikke skulde været paafaldende, skjøndt man, hos mange Andre, fandt det meget naturligt. Leo gjaldt en gang, paa Grund af sine rene Sæder, for et efterlignelsesværdigt Mønster. Man saa ham aldrig, uden i det bedste Selskab, hørte aldrig et frivolt Ord af hans Læber, og nu skulde han blande sig mellem en Hob vilde Ugersvende, hvis eneste Livsmaal var toileløs Lyst? Nei, den Tanke fyldte ham med Affky, og inderligt bedrøvede det ham, at vide det skønne, englelige Væsen i saadan Omgivelse. Hvilken Spøg, hvilke Frivoliteter tillod man sig maaskee mod hende i dette Dieblif! Hendes Stand begrundede jo desværre deres plumpe Paatrængenhed.

Men var hun da ogsaa værd, at et reent, af hendes sjældne Skønheds Straale opflammet Hjerte skulde bekymre sig saameget om hende? Hørte hun maaskee ikke allerede forlængst til hine ulykkelige Skabninger, der, som hiin store brittiske Digter udtrykker sig, ere „en skinnende kalket Grav?“

Allerede hendes ulyksalige Stand, hendes Ungdom, hendes Hjælpleshed udsatte hende jo for de største Farer. Hun var forældreløs, og havde ingen Beskyttelse, uden den, hun maatte kjøbe. Leo havde hørt meget om hende, Godt og Ondt iflæng. En roste hendes strenge, uroffelige, hver Fristelse trodsende Dyd; en Anden hørte derpaa med en sa-

tirist smilende Mine, som om han vidste meget bedre Besked, og det endog af egen Erfaring; en Fredie roste sig, uden Tilbageholdenhed, af hendes Gunst, og haanede dem, der ridderligt forsvarte den Bagvaskede. I Dancercirklerne var i Almindelighed kun een Stemme om Dandserinden. Her forkastede man hende ubetinget, og Ingen troede det muligt, nærmere at omgaaes en Skabning af dette Slags. De, der vilde give sig et Skin af Mildhed og Maadeholdenhed, beklagede den skønne Nina af gandske Hjerter, idet de meente, at al Skyld maatte tilskrives hendes onde Skjebne, der, fra Fødslen af, havde bestemt hende til Fordærvelse. At en Ballet-dandserinde kunde være reen af Sæder, troede Ingen.

Leo kunde ikke sove, efter at have seet Nina. Alle de Domme, han havde hørt, fremstillede sig paany for hans Sjæl. Men da treen hun atter frem for ham i sin pletfrie Skjønhed, med den søde Ufskyldigheds Mine, og han maatte udraabe: „Nei, det er ikke muligt! Dette Ansigt, dette Blik kan ikke lyve! Hvi skulde hun ikke kunne have bevaret sin Reenhed?“

Morgenen hendrømte han vaagen. Kun paa hende kunde han tænke, og uden at han vidste det, førte hans Fod ham adskillige Gange forbi Hotellet. Med en sød Gysen gjennembævede det Haab hans Hjerter, maaskee at see hende ved Vinduet tilfældigviis. Men det opfyldtes ikke; stille, indsluttet i sig selv, vendte han tilbage til sit Hjem. Her fandt han et Brev fra Augusta; i sin Moders Navn indbød hun ham til Aften, og lovede ham et høist interessant Bekjendskab i en fremmed Dame, som

befandt sig paa Keiser og havde Unbefalingsbreve til hendes Huus.

Lilforn havde Augusta's Breve altid bevæget hans Hjerte dybt, thi han kunde ikke følge det for sig selv, at den skønne Cousine havde gjort et ualmindeligt Indtryk paa ham. Tilmed skrev hun saa nydelig en Haand, og vidste at udtrykke sig saa smukt og originalt, at hendes Breve virkelig, i hver Henseende, kunde tiene til Mønster. Omhyggeligt havde han gjemt alle hendes smaae Sendebreve, og de laae, omvundne med et rødt Baand, i hans Skrivebord; men dette sidste Brev lod ham aldeles kold og tom, ihvormegen Glid hun end havde anvendt paa, at gjøre det ret smukt og aandrigt.

Istedetfor at svare skriftligt, som han altid pleiede, sendte han sin Tjener hen med det Løfte, at han nok skulde komme. Han haabede, at finde Udspredelse i det ham lovede aandrige Selskab. Efter Middagsbordet lod han sin Hest føre frem, og red ud til en lidet besøgt offentlig Have, der før havde været en Samlingsplads for den skønne Verden, men nu var gaaet af Mode. Haven var terrasseformigt anlagt, og laae tætved den sølvklare, majestætiske Strøm, som flød forbi Hovedstaden. Tætte Løvgange, gennemskaarne hist og her, udbredte en behagelig Kjøling; Leo valgte sig en smuk Plads, hvorfra man nød den kosteligste Udsigt over den nedfor bølgende Strøm til den modsatte Kyst, og lod sin Kasse bringe hid. Han havde medtaget sin Horats, der næsten aldrig forlod ham, og begyndte just at læse, da han saae to Damer nærme sig i meget ivrig Samtale; en Hæf skjulte ham for dem,

han saae dem kun gjennem en liden Abning, der tilfældigviis fandtes i det tætte Løv.

„Her ville vi sætte os, kjære Ernestine! sagde en velklingende, melodisk Stemme: Denne Plet er saa smuk og eensom, Udsigten er saa kostelig. Vel os, at vi, undskydede Stadens byrdesfulde Larm, kunne nyde den skønne Natur!“

Begge Damerne bøjede om Hækken, for at indtage den udseete Plads; men til deres Stræk fandt de den allerede besat. Leo var staaet op, for at indrømme dem den — men Ordet døde paa hans Læber, thi for ham stod Nina med sin Ledsagerinde.

Da han havde fattet sig lidet efter sin glade Overraskelse, bad han dem tage Pladsen i Besiddelse; men Nina vægrede sig derved, og fjernede sig, efter en artig Compliment, med sin Veninde.

Nu var det gandske forbi med hans Rolighed. Hun, for hvem hans Hjerte slog saa høit, hun var ham saa nær. Det stod i hans Magt, at begive sig til hende, at tale med hende, uden at frygte Verdens Dom, thi Stedet var eensomt. Men hans Beskedenhed, hans Afgtelse for hendes Onsker, tillod ham det ikke. Hun havde jo glædet sig over Stedets Eensomhed — og nu skulde han, ved sin Paatrængenhed, forbitte hende denne Nydelse? Han havde gjenseet hende, ei paa Bræderne, som vare ham forhadte, fordi de kastede en Skygge paa den fortryllende, ullykkelige Skabning, men i den frie Natur, der forskjønnede hende, ligesom hun den; han havde hørt hendes Stemmes Tone, hørt Ord af hendes Læber, der gjorde ham vel, fordi de sagde ham, at Nina elskede og søgte Eensomheden. Et frivolt Hjerte, et kun i Ydreverdenen levende

Bæsen flyer denne — og hun, hun — o, henrykkende Tanke! — hun flyede gjerne Stadens Larm og alle de Hyldinger, som ventede hende der.

Leo haabede, at see hende igjen, ja, han gjorde næsten sikker Regning derpaa, og dennegang feilede han ikke, thi just som han, temmelig fortrædelig, vilde sjerne sig, saae han hendes Bogn fjøre frem. Det maatte være hendes, thi der var jo ellers Ingen. Kort efter kom hun med sin Ledsagerinde, en allerede bedaget Dame. Leo bød hende sin Arm, for at lede hende til Bognen; nælende tog hun derimod, efter at have gennemskuet ham med et Blik af sit sorte, funklende Øie, og rødmande gjenkjendt ham.

Han talte ikke et Ord til hende — hvad havde han skullet sige hende? Et almindeligt Smigreri? Dertil var han ei istand. Men selv lukte han Bogn døren i, og et fortryllende Nid af det skønne Hoved lønnede ham derfor. Rast fløi Bognen bort. Længe saae Leo efter den, og stæeg derpaa tilhøst, for at følge efter.

Selskabet, som om Aftenen samledes hos hans Tante, var ikke stort, men udsøgt. Nogle berømte Kunstnere og Lærde — den fremmede Rejsende og hendes Datter — dannede, tilligemed Huusbeboerne og Leo, den høist interessante Kreds. Ida, den Fremmedes Datter, var en sjelden, yndig og talentfuld Skabning; Muserne og Gratierner syntes forenede at have lagt deres Gaver paa hendes Bugge; hun sang og spillede som en Engel, og Udskillige af de Tilstedeværende gave Leo den Forsikkring, at

hun i Dandsen maaskee endogsaa overgif den navn-
kundige Nina. Moderen var en alvorlig, høitbe-
gavet Kvinde, fuld af Ild og Begeistring for alt
Godt, Stort og Skjont, levende i sine Følelser, fuld
af Kundskaber, udrustet med en dybtgribende Belta-
lenhed. Hun havde gennemreist næsten hele Euro-
pa, som Kjenderinde beseet alle Kunstskatte, og i
ypperlige Skrifter meddeelt Verden sine Anskuelser.

Leo sølte sig, i lige Grad, tiltrukken af Moder
og Datter. Ved Bordet faldt Taler paa Nina.
Leo vovede ei, at blande sig i denne Samtale, af
Frygt for at røbe sig. Augusta angreb, efter Sæd-
vane, Dandserinden skarpt, og gjorde nogle bidende
Anmærkninger over hendes Stand.

„I det Hele kan vel Deres Dom over denne
ulykkelige Stand være retfærdig, tog Fru B. Dr:
det: men dog, min Frøken, skulde vi vogte os for
Uretfærdighed mod den Enkelte. Saaledes lærte
jeg selv at kjende denne Nina i Italien, hvor hun
lod sin sjældne Kunstfærdighed beundre paa de store
Skuepladser, og jeg giver Dem den høitidelige For-
sikkring, at hun ei allene er En af de elskværdigste
og talentfuldeste, men ogsaa En af de sædeligste
kvindelige Skabninger, jeg nogen Tid har seet. Jeg
tilstaaer, at ogsaa jeg havde Fordomme mod hen-
des ulykkelige Stand, indtil jeg tilfældigviis gjorde
hendes Bekjendtskab i Neapel. Vi boede i eet Ho-
tel, og min Datter blev saa syg, at jeg maatte
vaage Dag og Nat ved hendes Seng. Min egen
Sundhed laae omsider under for saamegen Angst og
Anstrengelse. Nina hørte, hvorledes vi havde det;
hun kommer til os, hun tilbyder os, paa den huldeste
Maade, sin Tjeneste, og vorder vor Skytsengel.“

Leo sad der med luende Nine, hoirøde Kinder og bankende Hjerter. Han syntes ligesom at hænge ved den ærværdige Fortællerindes Læber, medens den bestrængede Augusta saae ned paa sin Tallerken.

„Fra den Tid af, vedblev Fru B.: var Nina bleven mig meget kjær, og jeg bestræbte mig for, at udforske hendes Jnderste. Men havde jeg for elsket hende, saa maatte jeg nu beundre hende. Hendes Grundsættningers Strengthed, hendes Hjertes Reenhed midt i den hende omgivende Fordærvelse, indgjød mig Bæfrygt, og vakte tillige det Ønske i mig, at udribe hende af hendes nærværende Forhold, der, ifølge min Synsmaade, ere meget ulykkelige. Jeg bød hende, til den Ende, et Afsl i mit Huus; jeg lovede, at ville være hendes Moder, hvis hun forlod Scenen. Men Nina er ligesaa stolt, som fin og elskværdig. Hun afflog mit Tilbud med de Ord: „Om nogle Aar vil jeg, ved min Kunst, have sammensparet Saameget, at jeg kan have sikket mig en beskeden Lykke. Saa tager jeg for stedse Afsked fra Scenen, og søger den strengeste Indgetogenhed, der er Alt, hvad jeg ønsker. Hvad hjælper det mig, vedblev hun vemodig, efter en Pause: nu at finde en saa høimodig Beskytterinde i Dem, nu, da Alt er for silde? Deres Huus er en Samlingsplads for store Selskaber — Nina vilde ikke kunne leve skjult hos Dem — altid vilde hun blive en Gjenstand, enten for uretfærdig Dadel, eller for en mildere, skjøndt ligesaa utaalelig Beklagelse. Ja, havde De tidligere kunnet vorde min Skytsherr, dengang min Fod endnu ikke havde betraadt de ulyksalige Bræder, inden min haardhjertede Pleiefader tvang mig til, at aagre for ham med mit

ringe Talent, da vilde jeg have velsignet min Skiebne. Nu er det ligemeget, om jeg endnu forbliver nogle Aar i det forhadte Slaveri, og i alt det Skrækelige, som dermed staaer i Forbindelse, eller ei; i mig føler jeg Kraft til at bære det Uundgaaelige, og det egner sig min Stoltthed, kun at have mig selv at takke for min Frihed."

Her taug Fortællerinden nogle Dieblikke, øiensynligt greben af Bemød og Erindring, medens de Tilstedeværende ikke søgte at skjule deres Bevægelse og Deeltagelse. Selv i Augusta's Die glindsede en Taare, der atter vilde hævet hende i Leo's Mening, hvis han havde seet den; men snart forsvandt den igjen, thi for at ansees for en stærk Aand, var den arme Pige paa Veie, gandske at undertrykke Følelsen i sig. Leo selv var saa dybt greben, at han glemte Alt omkring sig; i hans skjønne, sjelfulde Træk afprægede sig tydeligt alle hans Sjæls Følelser. Han tænkte ei engang paa at skjule dem, skjøndt Augusta iagttog ham skarpt.

En af de Tilstedeværende, en værdig og aandsrig Mand, bad Fru B. fortsætte sin Fortælling om den elskværdige, almeenbeundrede Gjenstand, og efter en liden Pause opfyldte hun med Beredvillighed denne Bøn.

„Det vilde være mig umuligt, sagde hun: endogsaa kun nogenlunde at skildre Dem Nina's Indde og Elskværdighed i det huuslige og selskabelige Liv. Hvad De paa Scenen seer af hende, er dog kun en Skygge af det, der omstraalet hende, naar man lærer at kjende hende nærmere. Alt, hvad der kan smykke Livet, synes at tjene hende. Hun er det største Genie, jeg nogensinde har kjendt, og

uden Møie tilegner hun sig, hvad hun kan ønske at besidde: Sprog, Videnskab, Talent, Egeværkt i Sjelen ere hendes Eiendom. I hendes Nærhed har jeg tilbragt mit Livs nydelsesrigeste Timer. Om Alt kunde jeg tale med hende, thi Alt fattede og begreb hun strax. Omfærd adskiltes vi, for, i forskjellige Retninger, at fortsætte vor Reise. Sildigere hen traf jeg hende endnu i adskillige italienske Byer, og fandt hende altid, som jeg først havde fundet hende: aaben og elskværdig. Ogsaa her vil jeg opsoge hende, og stræbe, at bringe hende i venstabelig Forbindelse med gode Mennesker; thi som jeg har hørt, ønsker man, at fængsle hende her for længere Tid."

Her taug Fru B. Som vaagnende af en sød Drøm, vendte Leo sig til hende med det Spørgsmaal: „Hørte De aldrig, naadige Fru, om dette sjeldne Væsen nogensinde har elsket?"

Hun taug, overrasket ved dette Spørgsmaal, nogle Dieblkke. Derpaa sagde hun: „Jeg troer, at Nina engang har elsket, men ulykkelig. Hendes Aand har naaet for stor en Modenhed, hun veed for skarpt at analysere og hos Andre at bemærke denne mægtige Sølelse, til at den skulde være bleven hende selv aldeles fremmed; thi kun Kjærlighed, og, jeg kunde næsten fristes til at sige: ulykkelig Kjærlighed, bringer Forstanden til Modenhed og danner Hjertet saaledes, som det hos hende er Tilfældet."

Et Suk, halvqvalt, dog hørt af Alle, var Leo's Svar. Augusta vendte sig om til ham med et sølsomt, halvt straffende, halvt spørgende Blik. Rødme flog han Dinene ned.

Augusta elskede sin Fætter med al den første Ungdomskjærligheds Hede. Der var en Tid, og den

var nys forsvunden, da hun torde haabe Gjengjeldelse fra hans Side. Densynligt udmærkede han hende; han syntes ret at hylde hendes skarpe Forstand, der virkelig havde stor Liighed med hans. Imidlertid gaves der dog ogsaa Timer, da Begge stode halvsjendeligt ligeoverfor hinanden; thi Leo agtede Sølensen høit, medens Augusta derimod gjorde sig Umage, for at quæle den i sig. Saa ofte Leo bemærkede dette, reiste sig en Kamp imellem dem.

Vel skulde nu Augusta, med den største Omhu, sin Eidskab for Alles Dine, men han, som var Gjenstanden derfor, ahnede den dog, og det var det, der ængstede ham tidt; thi med sine Sølenser for hende var han ingenlunde paa det Rene, allerhelst nu, da Nina, uden at han vilde tilstaae det for sig selv, indtog hans hele Hjerte.

Han skulde i Aften vorde endnu forlegnere, end han allerede var. I Samtalens Løb yttrede En af de Tilstedeværende, at den arme Pige uidentvivl maatte taale meget af de unge Modeherrer's Paa-trængenhed.

„Jeg veed Een, tog Augusta Ordet, idet hun saae skarpt paa Leo: som aldrig vil gjøre sælles Sag med dem. De, Leo, har vist endnu ikke seet Nina udenfor Theatret, og ei engang her, uden fra vor Loge. Ellers maatte De gandske have fornægtet Deres Caracteer.“

„Det var dog muligt, at De kunde feile, Augusta! svarte han, ei uden nogen Forvirring: Jeg har seet Nina, og det i denne Eftermiddag.“

En Dødsbleghed, som strax efter veeg for en brændende Rødme, bedækkede, ved dette Svar, hendes Ansigt. Efter en Pause sagde hun: „Med denne

Efterretning har De rigtignok overrasket mig, min Hr. Philosoph."

Smerte og Bitterhed laae tillige i den Tone, hvori hun sagde dette. Rast fattende sig, begyndte hun derpaa en Bittighedsleeg, som ofte havde moret ham før. Men hun var i sit Jnderste for oprørt til, at den skulde lykkes hende denne gang. I Samtalens Løb fortalte han, paa hvad Maade han havde gjort Dandsferindens personlige Bekjendtskab, og det gjengav hende saa temmelig hendes Rolighed. Men med Bestemthed vidste Leo fra dette Dieblif, at hun elskede ham, fortæret af Skinsygens fordærvelige Flamme. Denne Opdagelse piinte ham.

Efter denne Dag befandt Leo sig i en saa spændt og sølsom Tilstand, at han selv følte, det maatte tage en Forandring med ham, hvis ikke hans Aands og Legemskræfter skulde ligge under. Vaagen og drømmende omsvævedes han af Nina's Billed, og dog havde han ikke Mod til at søge hendes nærmere Bekjendtskab, skjøndt det uafsladeligt drog ham til hende. Hans Stolthed forbød ham ogsaa, at blande sig mellem dem, der trængte sig om den skønne Pige.

Omstider syntes Tilfældet at begunstige ham. Fru B., som uomærkede ham, havde tilladt ham, under hendes Ophold i Residentsen, at besøge hende. Hans Sæder vare, i Alles Vine, saa pletfrie, at hun, af hans Omgang, Intet havde at frygte for sin Datters Rygte, saa meget mindre, som Denne, for nogle Dage siden, var blevet en udmærket og elskværdig Mands Brud. Hans Underholdning tiltrak hende; Begge havde seet saa

meget, hvorom de gjerne talte sammen, og Leo viste hende en Agtels:, som grændsede til Grefsnagt.

Han befandt sig just hos hende, da den rige Banquier S's Kone lod sig melde hos hende: en Modedame, smuk, ung, behagesyg og evigt legende med Følelser, der i Grunden vare hende gandske fremmede. Hun affecterede ogsaa en stor Strengthed i Sæder og Grundfætninger, eftersom dette nu engang var Tone blandt Damer af Stand. Fru B. saae sig nødt til, at omgaaes hende nu og da; thi hendes Mand, en særdeles agtet og retsaffenen Mand, var hendes Agent.

Gandske flædt efter det nyeste Blad af den Pariser Modejournal, duftende af eau de Luce, og med en yderst affecteret Compliment, svævede Madame S. ind, fastede sig i Fru B's Arme, overøste den tilstedeværende unge Brud med Lykønskninger og Smigrerier, og tog derpaa Plads paa Sophaen.

„Apropos! begyndte hun, efter at Samtalen en Tidlang havde dreiet sig om høist trivielle Gjenstande: Apropos, hvad raader De mig, kjære B.? Jeg ønsker, at lade min sexaarige Thekla undervise i Dands, thi Barnet viser beundringsværdige Anlæg. Villiger De, at jeg søger at vinde Nina for dette Diemed? Vel har jeg mangehaande Betænkeligheder ved Sagen. Man kunde let komme i nærmere Bekjendtskab med den Pige, og det vilde rigtignok være høist fatalt. Men med nogen Tilbageholdenhed lod det sig vel undgaae, og jeg faaer vel ikke saa let Leilighed til, at finde en saadan Lærerinde igjen.“

„Det er usikkert, meget usikkert, at Nina tager mod et saadant Andrag, svarte Fru B. roligere, end Leo ønskede det: thi som jeg kjender hende, eller

troer, at kjende hende, gaaer hun ikke om i Huse, for at give Timer i Dands, og af hendes Paatrængenhed har De nu slet Intet at befrygte, kjære S."

"Hvorledes? De kjender denne Nina nærmere?" — "Jeg saa hende i Neapel, Venedig, Genua og Florents; paa det første Sted var hun næsten mit daglige Selskab." — "De torde vove, dyrebareste B., at omgaaes med en Person af hendes Stand, uden at frygte almeen Dadel?" — "Jeg lærte, at agte den hulde, ædle og interessante Skabning, og saaledes ansaae jeg hendes Omgang for en Ære, Madame S." — "Men alligevel, min Bedste — —"

"Jeg kjender ikke slige Betænkeligheder, hvor mit Hjerte og min inderligste Overbeviisning tale. Er det ikke at fornærme Dyden og at berøve den sin velfortjente Løn, naar man kaster den i een Klasse med Last og Skjændsel?"

Denne Samtale var rimeligviis bleven endnu alvorligere, naar ikke Nina's uventede Komme havde afbrudt den. Glad iilte den skønne Skabning til Fru B., og sluttede hende dybtbevæget i sine Arme.

"De har tilladt mig, at see Dem igjen! raabte hun, med en Stemme, hvis Bellid overgik Alt, hvad Leo hidtil havde hørt af Qvindelæber: I Morges, strax efter Prøven, fik jeg Deres dyrebare Linier, og kunde ikke længer nægte mig den Lykke, at omfavne Dem. O, Himlen har fort Dem til mig, thi jeg trænger ret, i saamange Ting, til Deres moderlige Raad!"

Først nu syntes hun at bemærke de øvrige Tilstedeværende. Da hun saa Leo, malte sig en behagelig Forvirring i hendes skønne Træk. Madamme S. var bleven gandske stum, og viste en kold, frastødende Tilbageholdenhed, som flødte hende meget ilde, fordi den var affecteret. Til Leo's Glæde fjernede hun sig snart.

Samtalen tog nu den muntreste Vending, thi Fru B. var henrykt over at see sin Yndling igjen, og Nina hengav sig, gandske aabenhjertigt, sine glædelige Følelser, medens Leo næsten var beruset af Glædelighed. Han sad ligeoverfor hende, med sine umættelige Dine kunde han betragte alle denne fortryllende Skjønheds Yndigheder. Stundom henvendte hun Taler til ham, svarte ham, naar han talte til hende, med ligesaa megen Aand, som Hjertelighed, og hos hende sad et høitbegavet qvindeligt Væsen, som elskede og agtede hende lige høit. Intet Fremmed, intet Forstyrrende traadte mellem dem.

I Alt holdt Nina Middelveien mellem altfor stor Blyhed og hiin Frihed, der saartidt betegner Piger af hendes Stand. Man mærkede, at hun havde levet i Verden i mangehaande Forhold, men alligevel omgav den fineste Qvindelighed, ja, en huld Jomfruelighed, hendes hele Væsen. Samtaler angaaende hendes Stand og hendes Syssler syntes hun med Flid at undvige; hverken Fru B. eller Leo mindede hende derom.

Hurtigt henrandt saaledes nogle Timer. Nina skulde om Aftenen fremtræde paa Scenen, og torde ikke tøve længer. Hendes Bogn holdt allerede nedenfor. Leo fulgte hende til den, og vendte derpaa tilbage, for ogsaa at tage Afsked.

„Hvad siger De om min Nina?“ spurgte Fru B. ham. — „Hun er en Engel!“ raabte han. — „Vogt kun Deres Hjerter, min unge Ven! advarede hun, mildt truende med Fingeren: Hun besidder farlige Yndigheder.“

„Din Advarsel kommer for sild, gode Kone! sagde han, paa Veien, ved sig selv: Dette Hjerter vansmægter allerede i Lænker, der, som jeg frygter, aldrig lade sig sønderrive.“

Leo's tidligere Forsætter, at flye den Farlige, holdt nu ikke mere Stand mod den mægtigste Liden: Skab. Han var i Theatret, saatidt hun fremtraadte. Man havde nemlig engageret hende; hun havde forpligtet sig til, i et Aar at blive ved Theatret, og fik en betydelig Sum derfor. Leo talte nu med Nina hver Aften, naar hun var sysselsat paa Scenen, og hendes Blik syntes ogsaa at søge ham, naar hun ikke saae ham strax. Han havde leiet sig en Plads gandske tæt ved Scenen, og iagttog hende fra alle hendes Bevægelser. Havde hun ikke seet ham paa Theatret, søgte hun ham her, og var vis paa at finde ham. Hvilke Qualer og Saligheder bestormede ei her hans deelte Hjerter! Hver Dag foresatte han sig at flye, at forlade Staden, aldrig at see hende mere — men hvorfra skulde han tage Mod til, at udføre disse Forsætter? Og viste hun ikke tydeligt, at hun udmærkede ham fremfor alle Andre? Saa tidt en Hob dumme Smigrere omringede hende, søgte hendes Blik ham ængsteligt, som om hun ventede Beskyttelse og Hjælp af ham,

og da en Upasselighed nogle Dage havde nødt ham til at blive hjemme, lyste hendes Ansigt af Glæde, da hun atter saa ham paa hans sædvanlige Plads; ja, da han, efter den første Aft, nærmede sig hende, spurgte hun endog, hvor han havde været saa længe.

Neppe havde hun gjort dette Spørgsmaal, før hun følte, at have sagt for Meget, og skamfuld slog de dunkle Pline ned.

Han kunde ikke betvinge sig, han greb hendes Haand, og trykte den, fuld af Omhed og Uerfrygt, mod sine Læber. Hun taalte det, medens et tungt Suk hævede hendes skønne Barm.

Hans Forhold til Augusta var imidlertid bleven meget spændt og sælsomt. Af sin Broder Leopold havde hun erfaret, at han ei allene hver Bal-letasten var at finde paa Scenen, men at han ogsaa gjorde formelig Cour til den skønne Nina. Hele Byen talte derom; thi det var Mere, end man havde ventet af en Mand som Leo. Aldrig kom derfor, i hans Nærværelse, den frygtede Medbeileres Navn over hendes Læber, og ligesaa omhyggeligt undgik han, at tale om Nina.

Augusta var bleven usædvanlig bleg og stille. Det, man tilforn kaldte hendes Humor, var gandske forsvunden, vegen for dyb Alvorlighed. Den Jællelse, hun saadit havde qvalt, saadit mishandlet, syntes at ville hævne sig frygteligt paa hende, idet den nægtede hende sine milde Glæder. Vel tillod Stoltheden hende ei, at skaffe sig Lindring ved Ord og Klage; heller ikke havde hun nogen oprigtig Veninde, som hun kundet aabnet sig for. Men desto dybere brændte Smertens fortærende Flamme i

hendes Indre, og standsede hver glad Livsbevægelse deri.

Baronessen, en opmærksom Moder, mærkede strax denne Datterens sælsomme Forandring. Men hvad hun skulde gjøre derved, vidste hun ikke, skøndt hun vel kjendte Kilden til Augusta's Lidelser. Med Glæde havde hun samtykket i hendes Forbindelse med Leo; hun agtede ham ligesaa høit, som hun elskede hende. Leo's Forvildelse — saa kaldte hun hans Tilbøielighed for Nina — var hende ingen Hemmelighed, da Alle talte derom. Men hun haabede med Visshed, at hans Stolthed, og endnu mere, hans Fornuft, omsider skulde seire over hans Lidenstabs, hvorved han, efter hendes Mening, maatte blues. Hun vidste, at Leo, ihvor fordomsfrie han end ellers var, dog ikke betragtede Stand og Byrd med lige gyldige Vægt.

Med Glid søgte hun en Leilighed, saavel til at udforske hans sande Sindelag, som til at sige ham sin Mening. Den fandtes ogsaa snart. En Aften, da der hos Baronessen var et glimrende Selskab, som ogsaa han bivaanede, dreiede hun Samtalen paa det Mislige i ulige Forbindelser. Leo forstod hende strax, og forholdt sig en Tidlang stille, medens hele den øvrige Forsamling chorvis istemte Baronessens Anskuelse.

„Jeg tilstaaer oprigtigt, sagde Tanten omsider, idet hun fæstede Blikket stift paa Leo: Jeg tilstaaer oprigtigt, at det vilde være mig umuligt, hos et Medlem af min Familie at tilgive et saadant Skridt, og at jeg finder det at være en stor Mangl ved vore Love, at de ei give en Familie Midler

ihænde til at forebygge saadan Vanære. I flige Tilfælde skulde der sammenkaldes et Familieraad, som foranstaltede det Nødvendige, naar nogen Beslægtet vilde begaae en Daarskab, som kastede Skygge paa Alle."

Leo bemærkede ret vel, at Alles Dine vare fæstede paa ham; hans indre Stolthed og den ham medfødt Ubøielighed i Charakteren vaagnede mægtigt. „Derved, tog han Ordet: derved antastedes Menneskehedens kosteligste og helligste Gode, Friheden, kjære Lante. Slig en Tvang vilde være utaaletelig, og jeg for min Part vilde, hvis Loven hævede den, hellere frasige mig alle min Stands Forrettigheder, end underkaste mig den. Der gives Anliggender, hvori Mennesket kun bør raadføre sig med sig selv, eller, i det Høieste, med sin fortroligste Ven. Blandt dem nævner jeg det ægteskabelige Baand, og selv Forældre burde tage sig vare, ei at gjøre flige Indgreb i deres Børns Lykke. Men Andre have nu slet Intet deri at sige. Det have Nationernes vise Lovgivere ogsaa indseet, og derfor have de, i en vis Alder, indrømmet Ungersvend og Ungmøe en fuldkommen Frihed i denne Sag. Var det anderledes, da herskede ikke Loven, men løsløst Barbarie."

„De giver Sagen for viid en Udstrækning, kjære Leo! sagde Damen, trækkende iland: En Familie skulde aldrig have Ret til at paansøde Et af sine Medlemmer en Ægteskælle; men kun Magt til, af sin Kreds at udelukke en Gjenstand, som ikke hører indenfor. Tilmed ere ulige Forbindelser næsten altid ulykkelige."

Rousseau tænkte anderledes, kjære Tante. Han anseer Liighed for unødvendig her, og paastaar, at den kun har Værd, naar alt Andet er lige."

"Rousseau var en Borgerlig! Leo."

"Og en Philosoph, som Saa!"

Her endte Samtalen, og tog, ledet af Tanten, en anden Vending.

Hidtil havde Leo aldrig vovet, at besøge Nina i hendes eget Hus. Kun paa Scenen havde han seet hende og talt med hende. Omfider blev det Onske for levende og mægtigt i ham, at see hende uden byrdefulde Vidner. Ei uden nogen Frygtsomhed bad han hende en Aften, da hun var usædvanlig hjertelig imod ham, om Tilladelse dertil.

Rødrende taug hun nogle Diebliske. Et eget Udtryk af Smerte viste sig i hendes skønne Træk. Derpaa sagde hun sagte, næsten bedende: „Forlang ikke det, kjære Baron, De ikke!"

"Og hvorfor da ikke jeg, Nina? Jeg veed jo dog, at De nu og da seer Andre hos Dem, og mig vilde De nægte, hvad der kunde gjøre mig lykkelig?"

"Der kommer Ingen til mig, svarte hun rask: siden jeg har forladt Hotellet og leiet mig et Privatlogis. De kan let vorde overbevist derom, hvis De ikke troer mit Ord."

"Jeg troer Dem, Nina; jeg stoler ubetinget paa Dem. Saa forund mig da, som en Udmærkelse, hvad jeg nys bad Dem om."

"Det gjorde mig saa lykkelig, sagde hun i en vemodig Tone: at De hidtil ikke bad derom, ikke

Behandlede mig som andre Mænd, der troe at kunne tillade sig Alt mod Personer af min Stand — skal det ikke forblive saaledes mellem os?"

„O Nina, De er grusom mod mig, De sønderriver mit Hjerter med Deres Afslag.“

„Det vil jeg ikke! svarte hun rask, idet hendes Nie blev vaadt: Sætter De saa høi Priis derpaa, saa kom, men om Morgen.“

„Altsaa i Morgen allerede — ikke sandt?"

„I Morgen, om De ønsker det!“ svarte hun, idet hun vendte sig bort, for at skjule sine Taarer.

Leo følte sig, efter dette Skridt, glad og beklemt tillige. Saa sælsomt er Mennekehjertet! Han havde dog hellere seet, at Nina, med Bestemthed, havde afflaaet hans Ønske — det vilde været ham en Borgen for hendes strenge Dyd. Og dog fyldte ham igjen den Tanke med usigelig Henrykkelse, at han snart skulde see hende, see hende uden Vidner!

Mod Middag næste Dag begav han sig til hende og fandt hende sysselsat med en glimrende, smagfuld Dragt, som hun, ved næste Forestilling, vilde bære. Idet han traadte ind til hende, faldt en mild Rødme over hendes Kind, og hun lagde sit Arbeid bort, for at gaae ham imøde. Hun syntes, dybt bevæget, at stride, for at fatte sig. Omfider sagde hun med skjælvende Stemme:

„Jeg var I Gaar svag nok til at indrømme Dem et Ønske, som jeg burde afflaaet, for at skaae ne mit Rygte. Misbrug ikke tiere denne Svaghed, jeg beder, jeg besværger Dem. Vidste De, hvorledes jeg har tilbragt denne Morgen — ahnede De, hvilke modstridende Følelser der have sønderrevet dette Bryst, da vilde De have Medlidenhed med mig, og

ikke oftere begjere, hvad jeg maa nægte Dem, hvis jeg skal vedblive, at agte mig selv. Vel veed jeg, at jeg, ved min ulykkelige Stand, har forspildt Verdens gode Mening — —"

Hendes Stemme havde et Udtryk af Smerte, som skjar ham i Sjelen. Derpaa vedblev hun:

" — — men min Trøst er det, at ikke egen Vilie, men en ublid Skjæbne, har ført mig i Fordærvelse. Som et forældreløst Barn faldt jeg i Hænderne paa en italiensk Impresario. Min Fader havde været Officeer, min Moder døde af Sorg over hans tidlige Bortgang. Begge vare Lydske af Fødsel, og min Fader tjente i den østerrigiske Hær i Italien. Min Impresario, en Bekjendt af min Fader, tog mig til sig, og bragte mig paa Scenen, inden jeg endnu var istand til, at begribe de med denne Stand forbundne Farer og Ubehageligheder. Saaledes voxte jeg op. — —"

Bed disse Ord standsede Nina nogle Niebliske, greben af Fortidens Erindringer. Efter en Pause vedblev hun, med dæmpet Røst: " — — og saaledes saae De mig her. Hvad der ligger mellem denne Tid, kan kun interessere Dem lidet."

"De feiler, Nina! Hvad der angaaer Dem, interesserer mig paa det meest levende. Vil De ikke udfylde Mellemrummet?"

"Kun den Lykkelige skuer gjerne tilbage paa den forgangne Tid, og jeg var ikke lykkelig — lader os ikke tale derom."

Begge taug nu. Leo havde fattet en mandig Beslutning, og gribende hendes Haand, sagde han:

"Jeg har begrebet, dyrebare Nina, hvad De ønsker af mig, og langt være det fra mig, at for-

styrre Deres Rolighed, eller, ved min Paatrængenhed, at nedsætte Dem i de Bedres velfortjente Agtelse. Jeg gaaer, for ei at komme tiere igjen."

Han fjernede sig, efter at han endnu havde seet paa hende med et Blik fuldt af den inderligste og ærbødigste Kjærlighed.

Hun traadte til Vinduet, for at see efter ham. Derpaa sank hun høitgrædende paa en Stol, idet hun raabte: „Offeret er bragt! Hellige Dyd — trøst du din ofte miskjendte Præstinde!"

Leo var tilfreds med sig selv, da han havde gjort dette Skridt. Ogsaa han havde bragt Dyden et Offer. Vel Den, der har lært at kjende den skjønne og opløstende Følelse, en saadan Selvovertvindelse skjænker!

Fra denne Tid af kom han ikke mere paa Scenen; kun fra sin Plads saae han Nina nu. Hendes Die søgte ham, hver Gang hun fremtraadte, og dette var den eneste Forbindelse, der endnu fandt Sted imellem dem.

I Stilhed triumpherede Baronessen, da hun af Andre hørte, at man ikke mere saae hendes Neveu paa Scenen hos den skjønne Nina, og Augusta fattede nyt Haab. Aldrig havde hun været mildere og mere forekommende mod sin Fætter, end nu. Hendes hele Væsen syntes forvandlet.

Leo syntes kun at bemærke Lidet af det, der foregik omkring ham. Nina's Billed stod uafsladeligt for hans Sjæl, og fyldte den gandske. Selvfølgelig søgte han, og opsogte igjen sine Bøger, som han saa længe havde forsmået. For at adsprede sig,

greb han til de meest abstracte Videnskaber. —
 Alt, Alt var forgjæves!

En Trop Groteskdansere var kommen til Hovedstaden, og det seelystne Publikum lovede sig den største Nydelse af deres Præstationer. Nina, som Directionen havde vundet for den høiere Dandsekunst, vægrede sig i Begyndelsen standhaftigt ved, at optræde med dem i samme Ballet. Dog gav hun langt om længe efter for de evige Bønner og Opfordringer i Hovedstadens Intelligentsblade. En stor Ballet blev arrangeret, og hun vilde i den, optræde tilligemed de Andre.

Smerteligt berørte denne Efterretning Leo; han havde næsten med Visshed gjort Regning paa, at Nina standhaftigt vilde vedblive sin Vægning, og nu havde hun dog sagt Ja! —

Hans Tante havde, til denne Forestilling, taget en Loge, og bad ham ret indstændigt gjøre Selskab. Halvtvungen lovede han det; thi det havde været ham behageligere, at tilbringe Aftenen hjemme, end at see Nina i en Sphære, som nedværdigede hendes Talent.

Groteskdanserne opbøde Alt, for at retfærdig gjøre deres Ny, og de dristigste Spring udførtes med en Færdighed, som vakte Forbauselse.

Nu fremtraadte ogsaa Nina, skjønnere end nogensinde, men dog saarede Synet af hende Leo's Hjerter. Hun maatte naturligviis lempe sig efter de øvrige Dandsere og Danserinder, for at bevare det Heles Eenhed, og med beundringsværdig Lethed udførte hun de farligste Stillinger. Leo bævede. Stundom lukkede han Øinene, for blot ikke at see,

thi hvert Dieblisk frygtede han, at see den Elskede styrte til Jorden. Han svimlede, og en Dødsbleghed bedækkede hans Ansigt. Nu traf ham Nina's Blik, der alt adskillige Gange havde søgt ham for: gæves paa det vanlige Sted — hvilken rørende Smerte viste sig i dette Blik! Det syntes ligesom at anklage hendes haarde Lod, der fordømte hende til slig Fornedrelse, slig overmenneskelig Anstrengelse. En næsten dødelig Mathed viste sig derhos i hendes Træk.

„Skæffeligt, utaaleligt!“ raabte Leo, idet han, ganske glemmende sig selv, sprang op fra sit Sæde. Hans Lante forstod ham. Hun haabede, paa eengang at kunne gjøre et Udslag i Sagen, og sagde i halvforagtelig, halvynksom Tone: „Vel sandt, kjære Leo, Hjertet gyser ved at see et skjønt Talent saaledes fornedret. Men det er nu engang en Forbandelse, som hviler over denne Stand, at den maa være en Slave af Mængdens Lyst.“

„Det skal faae en Ende, i det mindste for hende!“ raabte han med Bestemthed, idet han greb efter sin Hat. — „Hvad vil De gjøre, Leo? spurgte Lanten: Fat Dem, De er ude af Dem selv!“

„Hvad jeg vil gjøre? Jeg vil hyde hende min Haand, befrie hende fra det skjændige Nag, hvori: der hun sukker. Aldrig tiere skal De see hende paa disse uværdige Bræder!“

„De raser, Leo!“ — Han hørte ikke disse Ord, han var allerede ude af Logen, og stormede ned paa Scenen. Teppet var nede endnu. Hans urolige Blikke søgte den dyrebare Skikkelse.

Nina sad, i en Lænestoel, bag Couliſserne, som det syntes, i fuldkommen Mathed. Ernestine,

hendes ledsagerinde, stod hos hende med nogle Forfriskninger, og rystede betænkeligt paa Hovedet.

„Run to Ord i Deliberationsværelset, dyrebare Nina!“ sagde Leo.

Skrækket ved hans uventede Nærhed, saa hun op til ham. „De her?“ spurgte hun, idet hun saa paa ham med et ubeskriveligt Blik.

„Følg mig, jeg beder, jeg besværges Dem!“ raabte Leo, som om han frygtede, at hans Beslutning skulde forandre sig, naar han blev roligere. — Hun adlød.

„De skal, De maa ikke betræde Scenen tiere, Nina! sagde han: Det sønderriver mit Hjerte, at see Dem saaledes lide, aandeligt og legemligt.“

„Min Ven, kan jeg da Andet? Er Nødvendigheden ikke min Herre? Mit Talent ernærer mig, det er min eneste Tilflugt, det aabner mig Udsigt til en værdigere Fremtid. — —“

„Alligevel Nina, alligevel skal Du i Dag have betraadt Scenen for sidste Gang! Elskede, dyrebare Skabning, see her den Mand, som med sin Haand og sit Hjerte, tillige byder Dig en anden Lod, en Dig værdigere!“

„Leo, De er ude af Dem selv! raabte nu ogsaa hun, som Lanten nys: De veed ikke hvad De gjør; Medlidenhed med min Ulykke omraager Deres ellers saa klare Forstand. Men denne Medlidenhed vil jeg Intet skyldes, ei engang mit Livs Lykke!“

Hun sagde dette fast og alvorsfuldt, idet hun undrog ham sin Haand, som han trykte mod sine brændende Læber.

Nu begyndte Musikken atter i Orchestret. Alle begynte søgte man Nina, thi den sidste Akt skulde

begyndte. Directeuren fandt hende, langt om længe, hos Leo, og bad hende berede sig til Dandsen, der strax skulde begynde.

„Hun fremtræder ikke mere!“ sagde Leo, idet han traadte hen for Directeuren. — „Min Herre, hvilket underligt Indfald!“ — „Jeg skal siden give Dem nærmere Forklaring.“

„I Sandhed, De driver Spøgen forvidt, Hr. Baron.“

„Ingen Spøg, det er mit fulde Alvor!“

„Damen vil selv kjende sin Pligt!“ gjennemlede Directeuren, idet han vendte sig til Nina.

„Jeg kjender den, og skal opfylde den!“ sagde hun, idet hun, ilende ind i Couliisserne, lod Leo staae.

Han kastede sig paa en Stoel, og overlod sig til sine overstrømmende Gølelser. Musikens brusende Larm, Lampepuksernes Renden, Theaterbetjentenes, Garderobemestrenes Færdsel havde aldrig været ham saa modbydelig, som denne Aften, thi Alt syntes ham at forøge den Elskedes Stjændsel.

Omsider kom Nina igjen. Hendes Opgave for i Aften var løst. Ernestine hængte den store Raabe over hendes glimrende Theaterdragt, og tilhvidskede hende, at Bognen holdt rede.

„Jeg ledsager Dem, Nina! sagde Leo fast: Endnu i Dag maa Alt mellem os komme paa det Nene.“

„Nu ikke, i Aften ikke!“ svarte hun alvorsfuld.

Directeuren nærmede sig. „Man fremkalder Dem, Nina; hører De ikke?“ sagde han.

„Nina, bliv her — viis Dem ikke tiere — Pligten er jo fyldestgjort!“ bad Leo.

Hun vaklede. Da saa hun ham i det bedende Nie. „Undskyld mig med pludseligt Ildbeefindende!“ sagde hun til Directeuren, der brummende fjernede sig, for at lade Leppet gaae op og undskyldte hende hos Publikum; thi uden videre at høre paa hans Foreftillinger, var hun ileet ned til Bognen. Leo vilde ftige ind med; men hun tillod det ikke. „Førft om otte Dage fees vi igjen!“ sagde hun med Fasthed. Bognen luffedes, og rullede bort med hende og hendes Ledfagerinde. I halv Bedøvelse blev Leo tilbage. Derpaa ilte han hjem, martret af tusinde modftribende Følelfer.

Man kan tænke fig, hvorledes han tilbragte Natten. Men hans Beflutning vaklede ikke: Han vilde række Nina fin Haand, og udribe hende af hendes Stilling, der nu syntes ham fkræffeligere, end nogensinde før. Hun var fuldkommen værdig dette Offer, og selv hendes ffdste Forhold syntes ham faa ædelt, at han elffede hende hedere, agtede hende høiere, end tilforn.

Da han om Morgenen vaagnede, efter en fort, urolig Slummer, bragte hans Tjener ham en Billet. Hans høitbankende Hjerte sagde ham, efter at han havde kaffet et Blik paa Udffriften, at den var fra hende. Han gjættede ret. Hun ffrev:

„Bevæget af Deeltagelse og Medlidenhed talte De i Gaar et Ord, fom vi Begge maae ffæbe at glemme. De, min Ven — tillad mig, at kalde Dem faa — bør ikke vove Deres Livsflykke for hine Følelfer, og min Stolthed tillader mig ei, at ffylde Dem min.

„Vor forffjellige Stand har, imellem os, ovsført en Skillevæg, fom vi ikke tør gjennefbryde, hvis vi ikke ville ud-

satte os for paafølgende Anger, der især vilde træffe Dem, og, ved Dem, ogsaa mig."

"Jeg taler tilsyneladende koldt og fornuftigt, efter Deres Følelser maaskee altfor fornuftigt, til Dem, men Pligten byder mig det, og jeg har lært, at adlyde den, selv der, hvor Hjertet vældigt stræber, at hævde sine Rettigheder."

"Nei, jeg er ikke kold, ikke ufølsom — vidste De, ahnedes De, hvilke Kampe jeg denne Nat har bestaaet, da hellegede De Nina's Skjebne en Taare, og tungere gjorde De hende ei det Offer, hun bringer Dyden — Deres Lykke — sin Fremtids Rolighed."

"Vore Veie maae adskilles. Torde jeg, saa vilde jeg sige, for at lette Dem Skilsmisken fra daarlige Ønsker. Men nu besværges jeg Dem, for nogen Tid at forlade mig og denne Bye, thi De er uafhængig og riig, De kan det, uden at bryde noget Løfte."

"Engang vil De takke mig, min Ven. Deres Agtelse være da min Løn, Deres Lykke dette piinte Hjertes eneste og sidste Glæde!

Nina."

Med strømmende Taarer læste Leo dette Brev. Tusindgange trykte han det til sine Læber, til sit Bryst. Han vilde hen til hende; for hendes Fødder vilde han bede hende, trods sine Betænkeligheder, at vorde hans. Da ihukom han hendes strenge Forbud, ei at see hende de første otte Dage, og han følte ikke Mod til at være hende ulydig. Men tilskrive hende torde han; det havde hun ikke forbudt ham. Og han gjorde det. Alle den hede Kjærligheds Følelser, som bevægede hans Hjerte, strømte hen paa Papiret. Han sagde hende, at han kun kunde blive lykkelig ved hendes Besiddelse, at hvert Offer, som han maaskee maatte bringe hende, vilde

være ham saa let og behageligt, som om det Intet var.

Just som han bortsendte dette Fjærlighedsaandende Brev, fik han eet fra sin Tante. — Næsten med Noillie aabnede han det, og fandt deri, hvad han havde ventet: Vebreidelser, Formaninger, og den Bøn, at han vilde komme til hende. Brevet var ret varmt og hjerteligt skrevet. Det røbede næsten et moderligt Sindelag mod ham; men dog lod det ham kold. Thi en altformægtig, altbehersekende Lidsenskab holdt ham fangen, og røvede ham Følelse for alt Andet.

Han gik ikke til sin Tante. Han gav Befaling, at bortvise ethvert Besøg. Med Længsel imøde-saae han et Svar fra Nina. Men Dagen randt hen — og den næste med — uden at der kom noget.

Nu formaaede han ei at blive hjemme længer. Han besluttede, at forskaffe sig Visshed, det maatte koste, hvad det vilde. Han maatte gjensæe hende, ved hvem hans hele Sjel hang.

Med høitbankende Hjerter kom han om Aftenen til hendes Logis. Der var Lys i hendes Værelse — han saa det gennem de nedrullede Gardiner — hun var hjemme!

Man vilde melde ham. Han tillo det ikke, thi han frygtede, at vorde bortviist af hende. Skjælvende bankede han paa hendes Stuedør. Ingen bød ham træde ind. Han luffede op, og treen sagte ind i det af en Alabasterlampe kun svagt oplyste Gemak.

Paa en Sopha laae Nina, det skønne Hoved nedtrykt i Puden. I sine foldede Hænder holdt

hun et Papiir. Hun græd høit. „Nina! raabte han, halvt ude af sig selv: Dyrebare, elskede Nina!”

Bed Lyden af hans Stemme sprang hun forfærdet op — Papiiret faldt paa Gulvet — han bukede sig, for at tage det op; det var hans Brev!

„De er her alligevel? spurgte hun, med en Røst, som endnu kvaltes af Taarer, idet en sagte Skjælven greb hendes Lemmer: O, hvi gjorde De mig det, Leo?”

Han sank for hendes Fodder. Han nævnte hende med de sømteste Navne, han bad, han besvor hende, at vorde hans, hvis hun elskede ham.

Synet af den elskede Mand, hans fyrige Bønner, hendes eget Hjertes Svaghed, tilintetgjorde alle hendes tidligere Beslutninger. Høitgrædende, men hensynkende i Salighed, lod hun sig slutte i hans Arme, og taalte hans brændende Kys. Hun udtalte det Ord, der klang ham som Sphærerne's Melodie, Kjærligheds salige Ord!

Hvilken Aften nød nu det skønne, lykkelige Par! Alle Taager svandt, Hjerte udgjød sig i Hjerte, Fremtiden, der nys var forekommen dem saa mørk og tom, oplod Haabets og Glædens Rosenporte for dem. Hver Lovl veege for den sødeste Lillid, den grændseløseste Hengivelse. Nina tilstod, at hun en Gang før havde elsket en ædel, høihjertet Yngling. Deres Stand adskilte dem. Begge havde Kraft og Dyd nok til at bære sig under Forholdene, thi havde de modsat sig, vilde de krænkert hellige Pligter. Denne Kjærlighed havde, i Nina's Hjerte, bragt Dydens Sæd til at spire. Hun lovede sig selv, al-

drig at worde den ædle Ynglings Kjærlighed uværdig — og saaledes stod hun pletfri midt i den hende omgivende Fordærvelse. Odoardo — hendes første Elsker — besad en Skat af Kundskaber, en sjelden Dannelse, begge Dele meddeelte han Gjenstanden for sin Tilbedelse. Det var det, der hævede Nina paa saa høit et Trin af Dannelse og blev hendes Bærn mod Lasten; det var det, der gav hendes modtagelige og begejstrede Hjerte Kraft til Dyden. Odoardo var allerede død for nogle Aar siden. Nina troede, aldrig at kunne elske mere, indtil hun saa Leo; da erkjendte hun, at Hjertet har en uundtømmelig Rigdom af Kjærlighed. Ja, hun elskede ham, som engang sin Odoardo — og dog havde hun villet frasige sig ham! —

8.

Allerede saa Uger efter rakte Leo den Elskede sin Haand for Altret. Man kan tænke sig, hvilken Opsigt denne Forbindelse gjorde i Staden, og i hvilken Grad den oprørte Adelen! Han havde tilskrevet sin Tante, og forklaret hende sine Bevæggrunde. Men hans Brev lignede ikke saameget en Undskyldning, som en Lovtale over den Elskede. Han havde indbudet sin Tante, Augusta og sin Fætter Leopold, som Vidner til Pagten, men Ingen havde svaret ham. Det smertede ham dybt; dog havde han Kraft nok til at dølge sin Harm for Nina, som maatte føle sig dybest krænkert ved, at see sig saaledes tilbagesat, ja, saa foragtelig behandlet, og det af sin Elskedes nærmeste Slægtninger.

Han feirede altsaa Forbindelsen gandske stille, i hiin skjønne, eensomme Have, hvor han førstegang havde seet Nina udenfor Scenen.

Allerede tilforn havde Leo hos Fyrsten anholdt om et Embed; just paa Bryllupsdagen, som han med Glid holdt hemmelig, fik han Bestalling som Finantsraad, thi Fyrsten ønskede, til sine Stater at binde den hovedrige unge Mand, om hvem han havde hørt saameget Godt.

Nina havde derimod ønsket, at kunne forlade Byen. Landlivets Stilhed syntes at egne sig bedst for hendes Lykke. Dog vilde det kastes et Skin af Patterlighed paa Leo, om han, der nys saa ivrigt havde søgt Ansættelse, nu strax igjen vilde forlange sin Afsked. Han glædede sig ogsaa til den Virksomhed, som ventede ham.

Ingen kom, at ønske de Nygifte til Lykke. Man havde, i den store Verden, foresat sig, at statuere et Exempel, til Skræk og Advarsel for andre unge Mennesker. Alle syntes at have aftalt, at ville behandle ham paa samme Maade. Thi man havde hidtil anseet ham for en mønsterværdig ung Adelsmand, og kunde nu ikke tilgive ham, at han havde skuffet denne Mening.

Leo's Trods vaagnede. Han foresatte sig, at føre et glimrende Huus, indrettede sig fyrsteligt, og indbød Alle, som paa nogen Maade vilde komme. Nina maatte glimre, ved Skjønhed, Talent og Vnde. Intet syntes ham godt nok for hende, ingen Bogn prægtig nok. Han leiede en Loge i Theatret; han indskrev sig i alle adelige Klubber; men neppe stode hans og hans Hustrues Navne paa Listen, før al videre Underkrift ophørte.

Han maatte takke Fyrsten for sin Ansættelse, og gjorde det ei uden Hjerteranken. Fyrsten modtog ham naadigt. Men de tilstedeværende Hofmænd saae paa hinanden med underlige Dine; Leo stod som paa Raale.

Efter at han allerede havde anbefalet sig, tilraabte Fyrsten ham: „Apropos, kjære Baron! De skal have giftet Dem — megen Lykke!“

De sidste Ord betonedes stærkt. Leo's Ansigt brændte, han iulte ud — Fyrsten var allerede gaaet ind i sit Kabinet — Hoffindet sendte en skralende Latter efter den nygifte Mand, just som han lukkede Døren efter sig. Dybtkrænket steg han tilvogns, og selv Nina's uimodstaaelige Elskværdighed formaade den gang ei, at glatte Rynkerne paa hans Pande. Hele Dagen var han stetstemt, indsluttet i sig selv, og tidligt gik han til Hvile. Nina ahned de Grunden, og bævede for Fremtiden.

Saaledes gik det nu Dag for Dag. Mørke Timer afveklede med lysere. Naar han var ene med Nina, naar hun udfoldede sin Elskværdigheds hele Tryk for ham, og herskede som en Gudsdom i hans huuslige Kreds, da prisste han sig lykkelig, og sin Lod misundelsesværdig. Men kom han ud blandt de fremmede, fjendtlighedsindede Mennesker, da formørkedes hans Lykkes Himmel, og han bragte en øiensynlig Forstemthed hjem med sig.

Nogle Maaneder efter mødte hans Fætter Leopold ham. Altid havde han holdt meget af ham, thi de vare voxne op med hinanden. Han ansaa ham desuden for meget fordomsfri. Da han saae Fætteren komme ned ad Gaden, gik han langsomt

mere, i det Haab, at vorde tilstalt af ham; men med forlegen Mine gif Leopold ham forbi, og leste tebe kun, flygtigt hilsende, paa Hatten; det smertede ham dybt! —

Nogle Dage efter fik han et Trolovelseskort. Augusta skulde ægte den rige, ikke mere unge, men meget lapsede Grev St., en Mand, der før havde været Gjenstanden for hendes meest bidende Sarkasmer. Paa Kortets Bagside stod: A Monsieur le Baron de Roden. Det var siensynligt lagt an paa, at fornærme hans Gemalinde. Man ignorerede hende gandske, idet man rettede Anmeldelsen til ham allene!

Nina rakte ham Kortet med et vemodigt Smil, som skar ham i Hjertet. Hun sagde Intet, men desto dybere følte han, hvor haardt hun maatte føle sig krænkter. For hendes Dine konvolutterede han Kortet igjen, forsynede det med sin Lantes Adresse, og gav Ejeneren det til Besørgelse. Tilfreds med sig selv, omfavnede han derpaa sin Nina, der gjengjeldte hans Omhed med en Taare i Diet. Talt blev der slet ikke om Sagen.

Men Pilen sad dybt i Hjertet. Leo var ikke den Mand, der var slige Forhold voksen. Hvormegen Umage han end gjorde sig, kunde han dog ikke gandske vorde Herre over sin Stands Fordomme. Aristokratiets Mand havde han indsuget med Modermelken, og viste den sig end formildet hos ham, saa viste den sig dog. Kun den mægtigste Lidenskab kunde, for kort Tid, fortrænge, undertrykke den. Men tilintetgjøres kan den ei i en Mand paa 25 Aar. Vel elskede han Nina over Alt; vel kunde han aldrig finde Anledning til, at være utilfreds

med dette englelige Væsen, men der gaves dog Dødelikke, da han sukkende tænkte paa de Døds, han havde bragt og endnu hver Dag maatte bringe hende og sin Kjærlighed.

Saatidt han kunde, udeblev han fra Hoffesterne; men hvergang lod det sig ikke gjøre, og naar han bivaanede dem, kom han altid forstømt derfra. Alle øvrige Adelsmænd vare der med deres Gemalinder — det var ham formeent. Nina, som ved sin Ynde, Dannelselse og Skjønhed, vilde overstraalet alle andre Kvinder, Nina maatte blive stille hjemme, naar han begav sig i hine glimrende Cirkler. Ingen nævnede hende, Ingen spurgte til hende. Man meente at vise ham en Velgjerning ved gandske at ignorere hende.

Her saae han ogsaa Augusta førstegang igjen. Hendes Mand var første Kammerherre, og hun spillede altsaa en glimrende Rolle ved Hoffet. Da hun saae ham førstegang, bleggede hun synligt; men strax fattede hun sig, og, opbydende al sin Stolthed, affekterede hun en overgiven Lystighed. Af Leo syntes hun slet ingen Notits at tage, ei engang da, naar Tilfældet bragte ham hende gandske nær. Greven, hendes Mand, kaldte ham Monsieur le Baron, ikke Fætter; hans Tante holdt Sygdom hjemme; hun havde dog et Hjerte, og vilde, trods sin Adelsstolthed, ikke have kunnet behandle ham saaledes offentligt. Leopold var paa Reiser.

Omsider syntes en uformørket Lykke at tilsmile Varret. Nina følte sig, med usigelig Henrykkelse, Moder. Leo var ude af sig selv; denne Opdagelse syntes at lade ham glemme hver tidligere Krænkelser. Skønne Dage oprandt nu for dem.

Nina følte sig atter fuldkommen lykkelig, thi Leo's Opmærksomhed for hende syntes at fordobles; hans Kjærlighed havde gandske antaget sine forrige milds-
sværmeriske Caracteer.

Nina havde født ham en Datter, knælende ved hendes Seng, modtog han Barnet af hendes Hænder, og holdt det jublende mod Himlen.

I Landet var et adeligt Frøkenkloster. Leo's Datter skulde nyde de Fordele, som vare forbundne med at indskrives deri; han vilde anseet det for Uret, at berøve hende dem, da hans Stamtræ talte flere, end sexten Ahner. Kort efter sin Leontines Fødsel gik den lykkelige Fader op i Cancelliet, for at lade hendes Navn indføre.

Med høist forlegen Mine hørte Protokollisten paa ham. Han rømmede sig, trak i Kravestripperne, og sagde derpaa halvsagte: „Men De har ikke betænkt, kjære Hr. Baron — —“ Her standsede han, som om han vilde, at Leo skulde gjette hans Mening.

„Hvad mener De? spurgte Denne rast: Mit Stamtræ er til Tjeneste, hvis De skulde nære mindste Tvivl.“

„Ikke den ringeste; jeg veed, at det er et af de rene og bedste i Landet — ikke den ringeste — Gud bevare mig — men — —“

„Nu?“ — — „De har glemt, at Moderen ogsaa maa have et Stamtræ at fremvise.“

„Saa?“ sagde Leo, forstummende og bestjæmret. Besindende sig vedblev han, efter en Pause: „Men jeg veed, at man ikke pleier at see saa strengt

derpaa. Der ere Frøkenene von D., von G. og flere. Mødrene ere Døttre af nysadlede Mænd — og jeg tænkte — — ”

„Sjeldne Undtagelser, Hr. Baron, statuerede paa Hs. Durchlauchtigheds udtryffelige Befaling! faldt Protokollisten ham i Ordet: Men jeg frygter, man vilde ikke gjøre, ikke kunne gjøre nogen saadan til Fordeel for Dem. Det vilde volde en alt for stor Eklat.“

„Jeg forstaaer Dem!“ sagde Leo, idet han bed sig i Læberne, og forgjæves søgte at vorde Herre over sit voldsomme Dyrer.

„Men det staaer Dem jo frit, tog Hiin Ordet: at ansøge om denne Begunstigelse, og det skal være mig en Glæde, at indføre Deres Frøken Datter, saasnart Dispensation er erhvervet.“

„Jeg vil ikke friste Hs. Durchlauchtighed til at volde saa stor en Eklat!“ svarte han med udbrydende Harm, og iilte bort, som om en heel Legion mørke Aander var efter ham.

Nina, som vidste, i hvad Trinde han var udgaaet, ventede ham med munter Mine. Hun havde sit Barn ved det skjønne Bryst, og lignede gandstke en Raphaelske Madonna. Tilbagevendende kastede Leo sig paa Sophaen, og talte ikke et Ord. Onde Dæmoner havde omgivet hans Sjel — til at fordrive dem følte han sig for svag. Med Skræk saae Nina paa ham. Hun vovede ei, at spørge ham. Omfider brast han i en vild Latter, tog Barnet fra hendes Bryst, løstede det iveiret, og raabte: „Altsaa ogsaa Dig, Du uskyldige Skabning, ogsaa Dig skal den Forbandelse ramme, som Din Faders Daarskab har fremkaldt!“ —

„Leo, hvad siger Du?“ spurgte Nina blegnende, halvt ahnende Sandheden.

„Hvad Andet, sagde han blidere: end at man ikke vil indskrive vort Barn i Klosteret, fordi hendes Moder ei har sexten Åhner. Nu, saa kunne de lade være!“

„O Leo, Leo, Du har bedrøvet mig dybt! græd Nina: Du kaldte vor Forbindelse en Daarskab — saaledes dommer Du nu, da Lidenkabens Ruus er hendampet! Vee Dig og mig! —“

Hun var sjunken tilbage paa Stolen, og bedækkede sit Ansigt med begge Hænder. Hede Taarer strømme rullede frem mellem de fine, sneehvide Fingre. De traf Leo's Hjerte. Han nærmede sig hende, søgte at formilde hende med Kjærtegn; hun syntes utrøstelig, ihvor mild hendes Sorg end var. Han lagde Barnet til hendes høitbølgende Barm, og dette Middel virkede. Hun trykte det til sit Hjerte, hun kyssede det med mildere strømmende Taarer. Han knælte for hende, og bad hende om Tilgivelse; hun sluttede ham i sine Arme med den gamle Kjærlighed, men ogsaa med den hedeste Smerte.

Et Aar randt endnu hen paa samme Maade. Leopold var kommen tilbage fra sine Reiser, og skulde nu ansættes. Leo mødte ham; Denne syntes at see ham imøde med fornuet, endogsaa med forsonet Mine, og han blev staaende et Dieblis, for at tale med ham. Leopold tøvede ogsaa, venligt tilsalende ham.

„Kom hjem med mig, see min Hustru og mit Barn!“ bad Leo bevæget. — „Jeg tør ikke, sandelig, jeg tør ikke!“ svarte Leopold med forlegen

Mine. Min Moder er endnu stedse vred. Du kjen-
der Augusta, kjender hendes Spotterier. Satan er
reent faren i hende, siden hun er kommen til at føre
det rigsgrevelige Vaaben. Jeg har det Haab, snart
at ægte Comtesse von T."

„Sneverhjertede! udbrod Leo: Saa gaae da!
Det angreer mig, at have stolet paa Dit Hjerte et
Dieblif."

„Naar man har gjort gale Streger, maa man
tage mod Følgerne, Fætter! Du vilde ikke troe os; min
Moder advarede Dig. Men Eidskaben seirede."

„Jeg har ikke forlangt Dine Bodsprædikener;
vild da, jeg foragter Dig og Jer Allesammen!"

„Saa betaler Du kun med lige Mønt, skjøndt
Din er falsk!"

„Elendige! raabte Leo, ude af sig selv: Der;
for skal Du stande mig tilrette paa et andet Sted!"

„Som Du vil!" — Begge stormede bort, med Had
og Hævntørst i Hjertet. Næste Morgen udfordrede
Leo Fætteren. Denne lovede, at møde, og skrift-
ligt aftalte man Stedet.

Leopold var en meget øvet Fægter, og snart
havde han bibragt Fætteren et Saar, som endte
Kampen, da Leo sank blødende til Jorden.

Halvdød bar man ham hjem. Nina tænkte
at forgaae af Skræk, da hun, uvidende om Alt,
saa ham hjembæres bleg, overstrømmet med Blod,
og, som det syntes, livløs.

De hidkaldte Saarlæger erklærede Bunden for
farlig, men ikke for dræbende. Den Saarede var,

under den første Forbinding, endnu stedse bevidstløs, thi han havde mistet meget Blod.

Medens nu Leo, omhyggelig pleiet af Kjærligheds trofaste Haand, laae i Seberens vilde Phantasi, gav han sit, i den sidste Tid næsten kun med een Tanke sysselsatte Hjerter Luft i Ord, som sagde Nina, af hvilke lønlige Vunder han hidtil havde blødt. Hans frænkede, evigt pirrede Stolthed, udgjød sig i Vittringer, som skjar hende i Hjertet, og for hendes tilbagegyssende Blik aflørede hans, hendes Elendigheds bundløse Dyb. Saaledes vidste hun nu med Visshed, hvad hun, medens det endnu kun var mørk Ahnelse, stræbte at tilbagetrænge i sin Sjæl: at hans ægteffabelige Forhold, idetmindste fra een Side, gjorde ham navnløs ulykkelig. Vel kunde hun, paa den anden Side, ikke misstjende hans Kjærlighed, men der var altfor mange Torne paa denne Rose!

Stedse blegere blev hendes hulde Ansigt ved Mandens Leie; slukt var hendes Dines Glands. Ingen Klage kom over hendes Læber; hvad kunde den ogsaa hjælpe? Og for hvem skulde hun klage? Stille trykte hun sin Datter til sit Hjerter, til sit bristende Hjerter, og saae op imod Himlen.

Leo helbredtes omsider, især ved Nina's Pleie og utrættelige Omhu. Ved intet Ord røbede hun, hvad der havde smertet hende endnu dybere, end hans udvortes Bunde. Han troede, at hans Sygdom havde angrebet hende saa haardt, og hendes smme Deeltagelse rørte ham ubeskriveligt; han

sagde hende det, og hun smilte smerteligt gennem Taarer.

Neppe var Leo helbredt, før Datteren blev syg, og trods de strax hidkaldte Lægers Omhu, døde den hulde Skabning, de ulykkelige Forældres eneste Trøst. Intet om deres Følelser ved deres Yndlings Riste! Da man skruede Laaget fast, sank Nina i Asmagt. Indtil dette Dieblik havde hun med Magt holdt sig opret, fordi hun saae Leo gaa af uden Gatning. Nu kom det hende fore, som om man havde indsluttet hendes hele Livslykke i de sex Bræder, for at overantvorde den til Graven, som Intet gav tilbage! Den Følelse, Skindøde maa have, naar de, adskilte fra alt Levende, vaagne i Risten, greb hende; hendes Hjerte var brustet, hvis ei en Asmagt var kommen hende til Hjælp. Leo glemte sin egen Smerte over den endnu stedse elskede Qvindes skrækkelige Tilstand. Hans Taarer og Kjærtegn kaldte hende omsider tilbage til Livet — af, hvilken Opvaagnen! —

Døden blev nu deres Huus, thi det var Begge umuligt, at omgaaes kolde, eller dog kun Deeltagelse hyklende Mennesker. Leo søgte Udspredelse i sine Embedsforretninger; Nina skrev hyppigt til sin Veninde, Fru B., der endnu stedse var hende lige huld. I et af disse Breve pegede hun allerede hen paa et Forsæt, som hun siden iværksatte; men hendes Ord vare saa dunkle, at Fru B. ikke forstod dem. —

„Det er ikke til at udholde! sagde Leo, da han en Dag kom fra sit Arbeid, idet han satte sig paa Sophaen hos Nina: Vi ville søge Selskab, ligemeget hvilket. Ellers, bedste Nina, komme vi

snart til at ligne de ægyptiske Mumier, der indvendigt ere hule og hentørrede, men dog tillyve sig Skindet af menneskelige Former."

"Som Du vil! svarte hun, læggende sit Arbeid: Belan, lader os atter opsøge Menneskene."

"Ogsaa Dit Onske skal gælde, Nina." — "Det er Dit, min Leo!" — "Du ængster mig ved denne fuldkomne Hengivelse i min Billie. Det seer mig ud som et Slaverie, baaret med uroffelig Laalmodighed." — "At være gandske undergangen i en elsket Gjenstands Onsker, burde ikke kaldes saa det er ingen Lænker, jeg bærer, men Rosenbaand."

"Besaaede med store, lange Tørne, Nina — ikke sandt?"

"Det volder Dig Glæde, at martre mig, at misbyde ethvert af mine Ord; er det godt, er det ret, Leo?"

"Nei! raabte han opspringende: Nei, jeg er et Umenneske, og Dine hemmelige Taarer anklage mig for Gud. O, troe kun ei, at jeg ikke seer dem."

Birkeligt trillede de nu ned paa Skjød og Barm; Leo kyskede dem op, og søgte at berolige hende. Det lykkedes ham tilfyneladende.

Man bød nu Selskab til sig. Udskillige Udelige, som vare kjede af den kunstlede Brede, indfandt sig frivilligt. Det voldte Leo Glæde, thi han havde ikke vovet, at haabe det. Alt, hvad der nærmede sig disse Kredse, forgudede næsten Nina. Men dog blev ei heller denne Glæde uden Smerte; thi de indbudne Damer af Stand kunde ikke afholde sig fra, ved Blikke og enkelte Ord at tilkjendegive, hvorlunde deres Omgang med den forrige Dandsesinde var en Redladenhed og Naade. De paatog sig en Pros

tectionsmine, som Parret ret vel bemærkede, men dog taalte.

I et stort Selskab, hvori Leo og Nina befandt sig, kom man, efter Aftensbordet, paa det Indfald, at arrangere en Ballet, thi en Deel unge Mennesker vare tilstede. Der hentedes Musik, og snart herskede høimælet Glæde i Kredsen.

Mange af de tilstedeværende unge Mænd opfordrede Nina, gjentagne Gange, til at træde med i Kolonnerne; men hver Gang afflog hun det med Bestemthed. Det havde noget særdeles modbydeligt for hende, at dandse igjen, og fast havde hun lovet sig selv, aldrig at gjøre det mere. Ogsaa Leo var, skjøndt han Intet sagde dertil, gandske enig med hende.

Omstider nærmede sig hende en ung Landsbys junker, der nys var kommen til Residentsen, for her at forfine sit raae Væsen. Skjøndt meget indskrænket, ansaae han sig dog for et stort Lys og for Indbegrebet af alle mulige Talenter. Især troede han, at være en stor Dandser, og i det mindste at kunne maale sig med Bestris.

Da han kjendte Nina's tidligere Forhold, satte han sig i Hovedet, absolut at ville dandse med hende, og beleirede hende med ret uforfæmmede Bønner. Hun holdt sig standhaftig, skjøndt hans Paatrængenhed ængstede hende ubeskriveligt, thi Alle saae paa hende, og i hvert Blik opdagede hun en nysgjærrig Spænding.

„I Sandhed, Fru Baronesse! raabte Junkeren langt om længe, utaalmodig over hendes standhaftige Vægning: De maa dandse med mig, om det end kun skal skee een eneste Gang, thi jeg Ulykkelige,

som har nydt min Opdragelse fjernt fra store Stæder, har maattet savne den Lykke, som næsten er bleven det halve Europa til Deel, nemlig at kunne beundre Deres Talent. Skjæbnens Gunst synes nu at have tiltænkt mig Erstatning derfor, idet jeg finder Dem her, og vi have faaet en Ballet a l'improviste arrangeret."

Nina rødmede. Leo, som stod hos hende, var bleeg som et Liig, og sammenbeed Læberne. Derpaa sagde han, med halvqvalt Stemme, thi hans Harmen berøvede ham næsten Mælet: „Min Gemalinde dandser ikke. De skulde vise Ugtelse for hendes Onsker og for det, der ellers er Skik og Tone i gode Selskaber."

Den unge Mand bukkede i største Forlegenhed, og svarte ikke et Ord. Derpaa gik han. En halv Time efter lod Leo sin Vogn kjøre frem, og forlod med Nina, Selskabet. Undervejs talte han ikke et Ord, heller ikke da de kom hjem. Strax søgte han sit Bærelse; Nina tilbragte Natten i Taarer.

Hende, hende, den Usskyldige, gjorde hans uretsfærdige Hjerter Bebreidelser — nei, det er ikke det rette Ord; thi hvorledes havde han kunnet det? Hendes Udsærd gav ham jo ikke mindste Anledning til Dadel!

Engang sagde en Person, der paa det bitterste og uretsfærdigste havde fornærmet en Anden, og af Denne blev overbevist om sin Brøde, istedetfor al Undskyldning: „Jeg har feilet, men man lider ikke godt den Steen, man støder sig paa!"

Saaledes, just saaledes gik det den uretsfærdige Leo. Nina, den uskyldige Nina, var den Steen, han havde stødt sig paa — eller rettere: evigt laae den hans ubegrænsede Stolthed iveien.

Endogsaa næste Morgen var han kold og bydende, som han aldrig før havde været. Han meente, det var retfærdigt, at ogsaa en Deel af hans Elendighed, faldt paa hende — af, han ahnedes ei, at hun sukede dybere under Byrden, end han! Ikke hendes forgrædte Dine, ikke hendes blege Ansigt rørte den Haarde i Dag.

„Leo! sagde hun omsider, mæisomt tilbagekæmpende sine Taarer: Vi ere ulykkelige. Men det maa, det skal vorde anderledes!”

„Gud give, det kunde! svarte han, glemmende al Skaansel: Men det kan ikke! Ewig vil Ormen nage paa vort Liv, paa mit!”

„Og vilde Du takke mig, om jeg endte disse Lidelser, denne ewigt tilbagevendende, vort Liv forgiftende Smerte?”

„Du taler om Umuligheder! Længe har jeg haaret paa Fred og Lykke — forgjæves!”

„O tie, tie nu! bad hun, bristende i Graad: Intet Ord mere, Leo! Det skal vorde bedre.”

Studsende saae han paa hende. Store Beslutninger talte af hendes Træk, hvis skønne Harmoni indvortes Lidelser forlængst havde forstyrret.

„Hvad mener Du?” spurgte han mildere. — Hun svarte ikke, fordi hun ikke kunde. Men hun gik hen til ham, og omslyngede ham med begge sine Arme, idet hun, hedsgrædende, kysfede hans Pande. Derpaa greb hun en Sax, og afklippede hastigt en af hans brune Lokker, som hun gjemte paa sit Bryst.

„Hvad gjør Du, Nina?“ spurgte han. — „Jeg sikker mig et Minde om denne Stund, Leo!“ svarte hun.

„Og hvorfor om denne? Er den ikke fuld af Smerte?“ — „Fuld af Smerte, og tillige fuld af Dødsfølelse!“ — Han følte en sjelden, indvortes Uro, og betragtede sin Hustru med tvivlsomme Blikke. Hun saae paa ham med Smerte og Kjærlighed til lige; men Ingen af dem sagde et Ord videre.

Nogle Dage efter kom Leo tilde hjem, og undredes, da han intet Lys saae i hendes Værelse. Han spurgte strax efter hende.

„Den naadige Frue er udført i en Hjrevogn!“ svarte Tjeneren: Strax efter Deres Bortgang, Hr. Baron, maatte jeg bestille den.“

„Og hvorhen førte hun? Hvo fulgte hende?“ — „Hun vilde kjøre gandske ene; hvorhen, sagde hun ikke.“

En dunkel, frygtelig Anelse slog Rod i Leo's Hjerte. Han lod sig bringe Lys, og gik ind i Dagstuen. Alt var her i vanlig Orden. Nina's Sager, hendes Sybord, hendes Skrivepult stode, som de pleiede. Han aabnede denne, thi ogsaa han havde en Nogle dertil. Intet savnede han. I Sovvækket fandt han Alt uforandret. Det beroligede ham. Uhret havde hun optrukket, som hun altid pleiede. Hendes Nattøi laae ved Fodderne af Sengen.

Hun gjør maaskee et Besøg — men saa tilde, og hos hvem? spurgte han sig selv. Aldrig pleiede hun, at forlade Hjemmet, naar hun ventede mig — og hvorfor har hun leiet en Vogn?

Denne Omstændighed faldt ham tungt paa Hjertet. Han ringede paa Tjeneren. „Skaf mig strax den Rudske hid, som har kjørt min Gemalinde! Og hvor er Ernestine?“

„Jeg havde glemt, at hun kjørte med!“ svarte Tjeneren, og gik bort, at opsøge Rudsken. Leo saae paa Uhret; det var ikke langt fra Midnat. Hans Angst steg med hvert Minut. Han gik atter til hendes Skrivebord, og søgte opmærksomme. En Portefeuille, hvorpaa han ikke før havde tænkt, og hvori hun pleiede at gemme alle vigtige Papirer, hans Portrait og hans Breve — var borte.

Tjeneren kom tilbage. Han havde fundet Rudsken, men saa drukken, at der ikke lod sig tale et fornuftigt Ord med ham.

Leo tænkte nu paa sit eget Skrivebord, hvortil Nina havde Nøglen, ligesom han til hendes. Et Brev fra hende, adresseret til ham, laae deri. Skjælvende brød han Seglet. Hun skrev:

„Ewigt ene elskede Mand!

Kampen er udkæmpet, og seierrig gjennebrød en god Beslutning mit Sindes Mærke. Jeg lovede Dig, det skulde vorde anderledes med os, og jeg holder Ord. Hold Du nu ogsaa Dit, og tak mig derfor! Vi sees ikke mere, min Leo, i dette Liv ikke! Vi ere vaagnede af vor Ungdoms søde Drøm.“

„Vilbe vi ikke gaae tilgrunde, da kunde det ikke blive med os, som det var. Vort Ægteskab vilbe efterhaanden være nedsunken til et Forhold, som havde dræbt alt Høiere og Bedre i os. At forebygge det — derfor kæmpede jeg. Maalet er vundet! Hvad de have kostet mig, disse Beslut-

ninger — intet Ord terom! Naar jeg sad stille hos Dig, ahnede Du ei, hvad der bevægede sig i denne Sjæl."

"Himlen selv sønderrev det sidste Baand, der havde maattet sammenholde os; den berøvede os vort elskede Barn. Det letter Skilsmisfen; thi — havde jeg kunnet lade det tilbage, havde jeg kunnet tage det fra Dig?"

"Du vil træde tilbage i de Forhold, for hvilke Du er født. Jeg var den eneste Anstødssteen. Min tidligere Stand var det Eneste, som fordunklede Din Fødsels Glands. Da Lidenffkabens første Ruus var hændampet, begyndte Du atter at sætte høi Priis paa det, man fra Ungdommen af havde flildret Dig som høist værdifuldt. Det var ingen Brøde. Og at Du saa lange, saa omhyggeligt, har dulgt mig de Wunder, vor Forbindelse hver Dag slog Dig, derfor, min Læo, har jeg ofte takket Dig med tusinde Laarer!"

"Forff ikke efter mig — Du vil ikke finde mig, mine Forholdsregler ere trufne altforvel. Betænk ogsaa, min Elffede, at Smerten over mit Tab kun vil vare en flakket Tid."

"Med hvilke Følelfer jeg forlod Dit Huus, skal Du ikke her erfare. Dig — mig ogsaa — maatte denne Skilsmisfes Dffer bringes, og takket være Himlen, at jeg formaade at bringe det!"

"Sørg ikke for min Fremtid. Hvo der, med stilleblødende Hjerte, har hengivet sit Høieste, gjør ikke store Forbringer smere; midt i Glands og Overflob har jeg lært, at være meget nøisom."

"Hav Tak, Du Dyrebare, for hver glad og salig Time, jeg har nydt ved Din Side. Mogle af dem vare alt for fljonne til at jeg ikke havde flullet befrygte en Omffifting, og altid bævede mit Hjerte ved Tanken om den store Gjæld, jeg havde at betale. Nu er den betalt, og jeg tør haabe No."

„Lev vel, lev vel! Tænk uden Brede paa mig og paa dette Skribt. Og naar Du, næste Aar, beskrøer vor lille Leontines Grav med friske Roser, da kast ogsaa en Haandfuld derpaa med de Ord: „De ere fra Din Moder, Du dyrebare, hjemgangne Engel!“

„Ordet glipper, Alt vorder Følelse — Lev evigt vel, min Leo!“

„Indtil Graven Din Nina.“

Fortvivlende styrtede Leo til Jorden, efter at have læst dette Brev. „Nei, jeg Uværdige var ei den Engel værd!“ raabte han, forgaaende i Smerte.

Længe laae han saaledes halvbevidstløs. Om: sider bar man ham tilfængs. — Mod Morgen vaag: nede han, som af en mørk Drøm. „Nina!“ raabte han tregange, i en Tone, der lød som Angstskrig: „Ingen svarer! sagde han gysende: Hun er borte, hun vil ikke gjense den Uværdige!“ —

Derpaa hensank han i mørk Grublen. En ras: sende Feber sneg sig gjennem hans Lemmer. Læ: gerne frygtede for hans Liv; det blev frelst.

Rekke helbredt, steg han tilvogns. Hans første Vei var til Fru B. Her haabede han, at finde Underretning; hun vidste Intet. Hun kunde kun græde med den ulykkelige Mand.

So Aar gennemreiste Leo Europa. Han fandt intet Spor. Derpaa begrov han sig paa sine Guds: ser, i den faste Overbeviisning, at hun ikke var blandt de Levende mere.

Sit Barns jordiske Levninger lod han bringe til sig. Et smukt, med Roser og Cypresser omkrandsat Marmormonument smykkede Høien. Hvert Aar, paa dets Dødsdag, strøede Leo friske Roser derpaa.

Amalia Schoppe.

Fanebærer = Nonnen *).

Jeg, Donna Catalina de Erauso, er født i Aaret 1585, i Staden St. Sebastian. Mine Forældre vare Capitain Don Miguel de Erauso og Donna Maria Perez de Galarraga. I Aaret 1589 sattes jeg i Byens Kloster, hvor min Moder's Søster, Donna Ursula de Unza, var Priorinde. Da jeg havde naaet mit 15de Aar, tiltraadte jeg mit Noviziat. Mit Prøveaar var næsten tilende, da En af Nonnerne, Donna Catalina de Mira, et stærkt Fruentimmer, slog mig. Det tog jeg mig meget nær. I Natten til den 18de Mars 1600, just som Nonnerne gif til Fromesse, begav jeg mig til Choret, hvor min Tante kaldte mig til

*) Historia de la Monja Alferez, Donna Catalina de Erauso; escrita par ella misma, è illustrada con notas y documentos, par D. J. M. de Ferres. Paris, Didot.

sig, og gav mig Nøglen til sin Celle, for at hente hendes Brevier. Jeg gik ind i Cellen, saae Klostersnøglen hænge her, og bragte, uden at lukke Cellen efter mig, Priorinden hendes Nøgle og Brevier.

„Konnerne vare i Choret, og Fromessen begyndte. Under det Paaskud, at jeg ikke befandt mig vel, bad jeg om Tilladelse til, at forlade Kirken, og fik den. Jeg tog et Lys, gik til Lantens Celle, forsynede mig med Linned, med Naal og Traad, tog nogle paa Bordet liggende Realer, samt Klostersnøglen, og ilte bort. Jeg aabnede Portene; ved den sidste, som gik ud til Landeveien, bortkastede jeg mit Scapulier, og styrtede ud, uden at vide, hvorhen.

„I en Klostret tilbyggt Lade, skjulte jeg mig tre Dage, og forandrede imidlertid gandske min Nons nedragt. Den tredie Nat listede jeg mig frem af mit Skjul, betraadte Veien til Vittoria, og vandrede 20 Mile, uden at nyde Andet end Urter, som jeg plukkede ved Veien.

„Jeg betraadte Vittoria, uden at vide ud eller ind. Dog fandt jeg en Tilflugt i Doctor Francisco de Terralta's Huus. Siden opdagede jeg, at han var min Onkel, men gav mig ikke tilkjende for ham. Tre Maaneder blev jeg hos ham, og da han fandt, at jeg med Færdighed læste Latin, blev jeg endogsaa hans Vndling; men da jeg engang ikke vilde forrette Noget, som han forlangte af mig, opløstede han Haanden imod mig. Da besluttede jeg strax, at forlade ham, samlede nogle Skillinger, afforderede med en Muulæsfedriver, som skulde tage mig med til Valladolid, og reiste did, 45 Mile bort.“

Efter at hun havde tjent forskellige Herrer, og været i mange Farer, seilede hun til Sydamerika, og styrtede sig i Krigen, som dengang raste mod Hollænderne og Indianerne. Hun var tilstede ved Angrebet paa Punto d'Araya, leed Skibbrud, og kom omsider til Lima, dengang det spanske Amerikas Underværk. Her fandt hun stor Yndest hos en riig Kjøbmand, som satte hende over sit Contoir med en aarlig Løn af 600 Pesos. Men det var ikke af lang Varighed. En Dame forelskede sig i hende. Hun flyede, og kom atter i Krig. Vi ville lade hende selv fortælle videre:

„Efter en Marsch af tyve Dage naaede vi Staden Conception. Gouverneurens Secretair, der kom, for at tage os i Diesyn, var ingen Anden, end min kjædelige Broder, Capitain Miguel de Krauso; men han kunde ikke kjende mig, da jeg kun var to Aar gammel, dengang han forlod St. Sebastian. Da han læste i Compagnilisten, at jeg var fra Guipusloa, bortkastede han Pennen, og omfavnede mig, idet han gjorde mig utallige Spørgsmaal om sine Forældre, sine Venner, og sin Søster, Nonnen Catalina. Men jeg gav mig ikke tilkjende.

„Min Broder tog mig til sig, og vi spiste sammen. Han bad Gouverneuren tillade mig at indtræde i hans Compagni, og Denne bevilgede det.

„I dette Huus levede jeg tre Aar, uden at røbes. Men min Broder besøgte hyppigt en Dame, som ogsaa modtog Besøg af mig. Han blev skinnig, og trak engang Kaarden mod mig. Jeg havde inter Balg: enten maatte jeg give mig tilkjende, eller trække igjen. Jeg blev saaret i Haanden. For denne Overtrædelse af Disciplinen blev jeg, paa

tre Aar, forbiist til Pascabi, en usund Militairstation. Dette var en sorgelig Forandring i det lystige Liv, jeg hidtil havde ført. Imod de frie Indianeres Angreb maatte vi her uafsladeligt have Baaben ihænde. Indianerne erobrede og opbrændte Valdivia. Da Gouverneuren, Alonzo di Sarabia, fik det at vide, stødte han til os med alle Tropperne fra Chili. Vi brøde op, femtusind i Tallet, og indtog en Etiling paa Valdivia's Sletter. Vi havde, med Indianerne, adskillige Fægtninger, hvori de lede betydelige Tab. Men da de fik Forstærkning, angreb de paany, og gjorde os stor Skade; mange af vore Officerer bleve dræbte — blandt dem ogsaa Fanebæreren ved mit Compagni. I Tumlen saae jeg, at Standarten bortførtes; jeg hidkaldte to Ryttere, og vi galopperede nu gjennem Sjendernes Brimmel, som vi nedsablede eller overrede. En af Rytterne styrtede død af sin Hest; men vi andre To vedbleve at trænge frem, og naaede Standarten. I dette Dieblis dræbtes min Kammerat ved et Landsestød, og jeg selv saaredes haardt i Laaret. Dog ihjelslog jeg Caziken, som havde bemægtiget sig Fanen, rev den fra ham, vendte min Hest, og galopperede tilbage gjennem Mængden, idet jeg nedrendte Mange. Men jeg var hartad dødsfens af en Mængde Saar. Tre Pile havde truffet mig, og en Landse havde gjennemboret min venstre Skulder. Dog jog jeg afsted som en Piiil, og kom atter til vore Tropper. Her sank jeg af Hesten. Min Broder var lykkeligviis iblandt Officererne; han tog sig af mig. Jeg helbredtes, og efter at vi, ni Maaneder, havde staaet i hiin Egn, blev jeg Fændrik. Denne Post beklædte jeg fem Aar, og

var med i Slaget ved Puren, hvor Araucanerne lede et afgjørende Nederlag. I dette Slag faldt min Capitain, og jeg forblev nu, i hele sex Maas neder, under bestandige Kamp med Indianerne, i Spidsen for Compagniet. I en af disse Træsningsger kom jeg i Kast med en indianst Høvding, en Christen, ved Navn Don Francisco Guispinguancha, en saare mægtig Mand, som plagede os med uophørlige Angreb. Jeg slog ham, med et Sabelhug, af Hesten, tog ham fangen, og hængte ham paa staaende Fod op i et Træ — en Fremgangsmaade, som Gouverneuren meget misbilligede, da han havde ønsket, at faae ham levende i sin Vold. Det var Grunden, hvorfor han ikke gav mig Compagniet."

Damen gjorde mere Lykke hos det smukke Kjon, end hos det krigerste. Alle vegne forelskede Fruentimmerne sig i Fændriften, og Denne havde nok at gjøre med at undvige deres Paatrængenhed. Omfider nødtes hun, ved et Gadeslagsmaal, til at afsløre sin Hemmelighed og give sig tilkjende som Nonne. Alle studsede; Alle omringede hende jublende; Biskoppen fremtraadte som hendes Raadgiver; Nonnerne hidsilte, at omfavne hende. Erkebispens af Lima ønskede, at see den mærkværdige Dame. Hun kom i en Bærestol, ledsaget af sex Præster, fire Munke og sex Bevæbnede. Hele Staden kom paa Benene. Strax forlangte Vicekongen, Don Francisco de Boesa, at tale med hende; men saasnart Besøget var tilende, vendte hun strax tilbage til Erkebispens.

Til sidst indskibede hun sig igjen til Spanien, og kom 1624 til Cadix. I Madrid indgav hun en

Memoire til Kongen, og fik, for Livstid, en Pension af 800 Escudos. Hendes sildigere Liv fremstiller det sædvanlige Billed af Omgangsmaaden i Spanien, det vil sige, hun kom sjelden udenfor Portene af nogen By, uden at vorde plyndret, ei heller i Portene, uden at see sig nødt til at trække Kaar: den (thi hun havde igjen iført sig Mandsklæder), for at forsvare sig mod Mordere og Tyve. Et af hendes sidste Eventyr tildrog sig i Genua, paa en Reise til Rom.

„En Morgen gif jeg hen, at gjøre Pedro de Chaverrio min Opvartning, og da hans Huus, efter som det endnu var aarle, fandtes lukket, satte jeg mig paa en Steen ved Indgangen til Palladset Doria. Kort efter kom en velklædt Mand, viensynligt en Soldat, og, efter Mælet at dømme, en Italiener. Vi indlode os i en Underholdning, og han sagde: „J er sikkert en Spaniol?“ — „Ja!“ svarte jeg. — „Og altsaa, tog han atter Ordet: er J ogsaa storsnudet, thi det er alle Spanioler, skjøndt de ikke have Stort at bryste sig af.“ — Jeg svarte: „Spaniolerne vare ligesaa gode som andre Folk.“ — „O, raabte han: jeg anseer ikke de Bedste af dem for bedre, end Snabs!“ — Jeg sprang op, og svarte: „J skulde bedre veie Eders Ord; thi den fletteste Spanier er mere værd, end den bedste Italiener.“ — „Vil J bevise mig det?“ — „Paa staaende Fod!“ — „Nu, saa lader os ingen Tid spille.“ — „Jeg er færdig!“

Vi gif; bag en Vandledning trak vi blank, og toge fat paa hinanden. Et andet Menneske kom til, stillede sig ved Siden af min Modstander, og Begge trængte ind paa mig. Jeg gjorde et heldigt

Hug efter min Italiener, og han faldt. Den Anden var nu i min Magt; men pludseligt kom en Tredie, en Ven af Denne, hidstyrrende, trak Kaar: den, og angreb mig. Men en Fremmed bemærkede den ulige Kamp, trak fra Læderet, og stillede sig ved min Side. En Mængde Folk samlede sig om os, og Forvirringen blev saa stor, at jeg slap lykkeligt ombord paa mit Fartoi, og aldrig har erfaret, hvad Bending Sagen tog."

I Rom forestilledes vor Donna for Pave Urban VIII. Med megen Deeltagelse hørte Hs. Hellighed hendes Historie, gav hende Frihed til, fremdeles at bære Mandsdragt, og bad hende kun „vogte sig for Rampe med Næsten." Hele Rom interesserede sig for hende, og ikke blot verdslige Personer af høi Rang, men ogsaa Biskopper og Kardinaler, gjorde hende deres Opvartning, og i de sex Uger, hun opholdt sig der, forgik neppe nogen Dag, at jo en Fyrste bød hende til sit Taffel. Blandt Andet gav ogsaa en Deputation af det romerske Senat en Fest til hendes Ære, og hun indskreves som romersk Borger.

„Paa St. Peders Dag, siger hun: bivaanede jeg Høitidelighederne i St. Pederskirken, og modtoges meget hæderligt. Om Aftenen var jeg i Selskab med tre Kardinaler, og Kardinal Magalon sagde til mig, jeg havde kun een Feil, den, at være en Spanierinde, hvorpaa jeg svarte: „Med Deres Eminences Tilladelse, det er det eneste, hvorfra jeg er stolt."

G r e v i n d e P a t o c k a.

Saa Mennesker bleve saa begunstigede af Lykken, og, fra Armodens laveste Trin hævede til en saadan Høide af jordist Rigdom og Magt, som denne Dams. Hendes Magt overgik mangan en souverain Fyrstes; thi hun eiede 30 Kjøbstæder, 300 Landsbyer, og havde — i Ukraines frugtbareste Egne — 600,000 Undergivne. Et Blik paa hendes Liv er neppe uinteressant:

En af det omstyrtede græske Keiserdommes Fyrsters Efterkommere og Beslægtede, et Skud af Familien Kantakuzeno, ernærede sig i en af Peras (Constantinopels bekjendte Forstad) assides Gader som Slagter. Men, al sin Glid og Stræbsomhed uagtet, var den keiserlige Efterkommer ei istand til, ved denne beskedne Haandtering, at erhverve det Fornødne til sig og Hustru, og deres eneste Datter Sophie. Denne var 14 Aar gammel, og vakte ved sin fremblomstrende Skjønhed almindelig Beundring, da den stakkels Fader, ved flere paa hinanden følgende Uheld, blev bragt til Bettelstaven. Hans Kone klagede sin Nød for en Beslægtet, der var Dragoman hos den franske Gesandt, Marqvien af Bauban. Denne skienkede den ulykkelige Familie, men især Sophie, hvis Skjønhed den snu Dragoman havde udmalet med de meest levende Farver, sin hele Medlidenhed. Dreven af Medynk, Nysgjerrighed, eller hvilkensomhelst anden Jølelse, besøgte Marqvien Slagteren. Han saae Sophie, og blev saa fortryllet af hendes Skjønhed, at han lovede Forældrene at sørge for hende, naar hun maatte følge

ham til Frankrig. Forældrenes Armod bevægede dem maaſkee til at indvillige Skilsmiſſen fra det eneste Barn; de toge mod Forſlaget, og fik 1500 Pjaſtre for Datteren, der endnu ſamme Dag holdt ſit Indtog i Geſandtens Pallads. Marqvien lod hende underviſe i enhver Green af Videnskaber, der paſſede ſig for en dannet Pige, og ſnart hentykte hendes herlige Aandsgavers Udvikling ham li: geſaameget ſom den ſig meer og mere udfoldende legemlige Skjønhed allerede længe havde gjort det.

Saa Maaneder efter kaldtes han tilbage til Frankrig, og tiltraadte Hjemreisen med ſin orientaliſke Skat. For at formindſke den lange Reiſes Beſværligheder for hende, gjorde de kun ſmaa Dagsreifer, og ankom endelig til Kaminieck i Podolien, i hvilken ruſſiſke Fæſtning Marqvien beſluttede at udhvile ſig nogle Dage.

Fæſtningens Kommandant, Grev Witt, modtog ſin høie Gjeſt med al mulig Opmærksomhed; men neppe ſaae han Sophie, førend han var dødelig forelſket i hende. Da han erfarede hendes tvetydige Stilling til Marqvien — at hun hverken var hans Slavinde eller Gemalinde, men et Slags Handelsvare, tilkjøbt for 1500 Pjaſtre — erklærede han hende ſin Kjærlighed, og tilbød hende ſin Haand. Greven var en ſmuk Mand, neppe 30 Aar gammel, Generallieutenant i ruſſiſk Tjeneste, og Reiſerinde Catharina II's Yndling. Den ſkønne Græferinde viſte ikke den ſig ſaa uventet tilbødte Lykke fra ſig, men antog, uden et Diebliks Betænkning, Tilbudet.

Det var let at forudſee, at Marqvien ikke godvilligen ſamtykkede i at ſtilles fra en ſaa kjær Gjens

stand. Greven holdt det derfor for raadeligst, at tage sin Tilflugt til Liss. Da Marquien en Dag var reden ud, bleve Bindebroerne optrukne, de Elskende ilte til Kirken, og knyttede der deres Skjebne til hinanden ved et Baand, som kun Døden bør løse. Da Marquien kom til Fæstningens Port, sendte man ham et Bud, der forkyndte ham, hvad der i hans Fraværelse var skeet, og endog foreviste ham den lovformelige Ægteskabscontract.

For at skaane Sophie for Bebreidelser for Letindighed, man kunde vel sige: Utafnemmelighed, bød Greven Gesandten's Følge, at pakke deres Sager sammen, og møde deres Herre udenfor Fæstningen. Den stakkels Marquis indsaae snart, at det var til ingen Nytte, længere at dvæle her; og da han ei kunde gjøre sig Haab om, at hans Regjering vilde forlange Opreisning af den russiske for hans Maitresses Rov, tog han det klogeste Partie, og fortsatte sin Reise, ikke uden bitter Smerte over den Elskedes Utroskab.

Omtrent to Aar efter, fik Greven, paa ubestemt Tid, Tilladelse at gjøre en Reise, og besøgte, i sin Gemalindes Selskab, flere af Europa's Hoffer. Overalt blev Sophies Skjønhed, der fik ny Tilvæxt ved et Ansøg af østerlandsk Sværmerie, beundret.

Ægteparret kom ogsaa til Polen, hvor Grev Selix Patocka stod i Spidsen for et talrigt Partie — det var i Begyndelsen af de polske Uroligheder. Han var lige udmærket ved sin Rang og sine uhyre Rigdomme, havde nylig besøgt Italien, og var, paa Tilbagereisen, i Hamborg truffen sammen med Greven og Grevinden. Næppe saa han Sophie, før:

end ogsaa hans Hjerter glødede af lidenskabelig Kjærlighed for hendes Skjønhed.

I Polen var intet lettere end at udvirke en Ægteskabsstillsættelse. Grev Patocka benyttede sig heraf, gjorde de fornødne Foranstaltninger, og traadte en Morgen ind i Grev Witts Bærelse med disse Ord: „Jeg elsker Deres Gemalinde, og kan ikke leve uden hende. Jeg veed, at jeg ikke er hende ligegyldig, og kunde derfor øieblikkelig bortføre hende; men jeg ønsker, at have Dem at takke for min Lykke, og skal stedse mindes Deres Høimodighed. Her ere to Papirer: det ene er Skillsættelsebrevet, der kun endnu fattes Deres Underskrift — thi, som De seer, har Deres Gemalinde allerede underskrevet det —; det Andet er en Bæxl paa to Millioner Gylden, som min herværende Banqueur, efter Sigt, øieblikkelig udbetaler. — Vi kunne derfor, efter Deres Lyst, afgjøre Sagen i al Venlighed, eller paa anden Maade.“

Greven erindrede sig uidentvæls sin Opsørsel mod Marquien af Bauban, og var flog nok til at underskrive Skillsættelsebrevet, og modtage Bæxlen.

Endnu samme Dag blev den skønne Sophie Grevinde Patocka, og Besidderinde af en Formue, hvis Lige ingen privat Person i Europa paa den Tid havde.

Ludvig den Attende i Negligee.

Ludvig den Attende sov i en lav lille Seng, som hver Aften redtes til ham, og om Morgenens igjen borttoges. Hver Aften bestemte han, hvornaar han vilde op næste Dag, og den tjenstgjørende Kammerherre havde Befaling, at vække ham, hvis han ikke vaagnede af sig selv. Men forinden gik den første Kammertjener, med nogle Læsker, ind i Kongens Sovestue, for at slukke Lyset, lægge i Kaffelovnen, hvis det var Vinter, og borttage Natkollationen, der bestod af en Krukke Viin, en Krukke Vand, Brød, en stegt Fugl, Frugt, et sølvforgylt Bæger og nogle Servietter. Saasnart Kongen var vaagnet, fik Overkammerherren og den første Gentilhomme de la chambre à coucher Anvisning, at træde ind, medens Koffen fik Ordre, at lave Hs. Majestæts Frokost. En Ceremonimester stillede sig for Sovestuedøren, for at ingen Uberttigitede skulde træde indenfor. Imidlertid gav Hs. Majestæt Befaling, at indlade la grande entrée, som bestod af Husets og Kronens Stabsofficerer, andre Standspersoner, adskillige Marskalker og nogle Damer. Den Gunst, disse Personer nød, deelte de med Kongens Cravatier, Skræder, Taffelbærer, Barbeer, Uhrmager og Apotheker. Af en sølvforgylt Flaske gyder den første Kammertjener Viingeist paa Kongens Hænder. Servietten, hvori han tørrer sig, overrækkes af Overkammerherren eller den første Gentilhomme. Herpaa præsenterer man et Kar med Vievand, og, gjørende Korsets Tegn, forretter Kongen, inden han staaer op, en Bøn. Ludvig

XVIII trak selv sine Tøfler paa; hans Hofmænd vilde ingenslunde have foragtet denne Tjeneste. Men han holdt dem skadesløse ved at tillade dem at holde Sloprocken, medens han stak Haanden i Ermet. Derpaa satte han sig i en Lænestol, og her iførtes han de øvrige Klædningsstykker. Men først spurgte han efter sin Chambre, d. e., efter dem, som endnu ikke vare stædte for Kongens Afsyn. Den tjenstgjørende Ceremonimester aabnede Døren, hans Eolslega treen ind, og tilhviskede den første Gentilhomme Navnene paa de Prindsen, Gesandter, Kardinaler, Biskopper, Hertuger, Pairs, Marskalker, Generalleutenanter, Præsidenter, Statsprokuratorer, o. s. v., som ønskede, at see Kongen. Den første Gentilhomme gjentog Navnene for Kongen. Var nu Paaklædningsøjeblikket kommet, saa bukkede to Pæger sig, for, naar det var Tid, at tage Majestættens Tøfler af. Bedækket med hvidt Taft, bragtes Skjorten. At overrække Kongen den, var en udmærket Distinction, som Rigets første Adel beilede til. Kongen tog den paa i Alles Paasyn; dog holdt to Kammerlakeier imidlertid, for Belangstændighedens Skyld, hans Sloprock udspændt foran ham. Garderobemesteren iførte ham Vest og Beenklæder; derpaa bragtes Kaarden, det blaae Vaand, den hellige Ludvigs Kors og Frakken. Egenhændigt tømte Kongen Lommerne i de Klæder, han forrige Dag havde baaret; egenhændigt bandt han ogsaa sit Hals-tørklæde. Tre Lommetørklæder præsenteredes ham paa sølsforgylde Tallerkener. Under hele Paaklædningen holdt en Lakei et Speil for Kongen, og to Andre holdt Flambeaux i Hænderne.

T o f i n o, en mærkværdig Hund.

Da jeg en Dag — fortæller Lady Morgan — med Abbed Breme, gik over Pladsen ved Domkirken i Mailand, og var ligesom Hovedindgangen til Vicekongens Pallads, blev min Ledsager staaende, for at skildre en lille Hund, der laae og sovede sig ved Skilderhuset.

„De maa lære at kjende Tosino! sagde Abbeden: Hans Historie er en Roman.“ — Under disse min Ledsagers Ord, der vedblev at klappe Hunden, bevidnede adskillige Forbigaaende den sin Deeltagelse.

„Tosino, vedblev Abbeden: er den populæreste Person i hele Lombardiet, og dens Fortjeneste det eneste Punkt, om hvilket vi Alle, den romantiske og den klassiske Skoles Tilhængere, Liberale og Antiliberale, ere enige. Alle erkjende vi dens Fortjenester, og bidrage til den gamle Krigskammerats Underholdning; thi De maa vide, at Tosino, med en exempelløs Udholdenhed og Trofasthed har gjort det stræffelige Feldtog til Rusland med sin Herre. — En Dragon af den italienske Armee, der havde opfodt den og lært den adskillige Kunster, maatte med sit Regiment gaae til Spanien; ahnende, at han ei vendte tilbage, skjenkede han En af sine Benner, en Sergeant ved den keiserlige Garde, Tosino, med de Ord: „Den der elsker mig, elsker min Hund!“

Sergeanten modtog Bennens Gave, og fik snart Tosino, der viste en overordentlig Tilbøielighed for sin nye Herre, usigelig kjær. Den fulgte ham alle vegne, selv naar han var paa Vagt. Endelig fik den keiserlige Garde Ordre, under Prinds Eugen, at drage til Rusland. Sergeanten og Tosino forlode samlede Lombardiets skjønnede Sletter for at ombytte dem med Ruslands Sneefjelde. Stedse ved sin Herres Side taalte Tosino alle dette frygtelige Felttogs Farer, svømmede over iisbedækkede Floder, og vandrede med ham over rygende Landsbyers Ruiner. Endelig faldt Sergeanten, som næsten alle den brave italienske Legions Krigere, hvis Kjækhed Napoleon mindedes til sin sidste Stund. En af Underofficerens Kammerater saae ham sidste Gang paa Tilbagesetget fra Moskau ved Overgangen over Verezin, saae ham, udmattet af Anstrengelse, med sin Hund, at svømme over den halvtillfrozne Flod og at synke ned. Den Ulykkelige opgav identvivl, uden andre Vidner end den tro Tosino, sin Aand.

Længe efter det ulykkelige Felttog mindedes Beboerne ved Piazza del Duomo den tro Hund, hvis Hengivenhed for sin Herre flere af de Faa, hvis Been ikke bleve tilbage mellem Ruslands Iis, berettede.

Da saae man pludseligt en Dag et lille Dyr løbe om ved det kongelige Pallads. Dets ynkelige Hyl vakte almindelig Opmærksomhed, og omsider lagde det sig ved Hovedindgangen til Palladset, og — denne Plads har det nu i fem Aar ikke forladt. Det var Tosino. Hverken Kjerregn, Magt eller Veirligt er istand til at fjerne den fra det Sted, hvor den sidste Gang havde været samlet med sin

Herre førend det sørgelige Tog. Dennes fordums Kammerater have her opreist en lille Hytte for den; de og de Omfringboende sørge med Deeltagelse for dens Underholdning. Ingen Mailænder gaaer forbi, uden at kjærtægne den, og Enhver ærer hos det tro Dyr den Drift til Hengivenhed, som Skaberens under saamange Former gjorde til Grundvolden for det Skabtes Stræben.

Pigernes Kjærlighedsperioder.

Hos unge Piger gives der fire Perioder i Kjærligheden.

I den Første elske de Alle og Enhver.

I den Anden begynde de at føle deres smaa Fortrin: de elske kun sig selv.

En Længsel vaagner i deres Barm — de elske. De elske meget, men de vide ikke, hvem eller hvorledes. Dette er den tredie Periode.

Omsider vorder Gaaden dem klar; de komme til Erkjendelse, de elske Een, og dette er den fjerde Periode.

R. Mùchler.

S k i l d b a g t e n.

(Ifølge Fleres Ønske, aftrykt med Forfatterens Tilladelse.)

Astenen er taaget — bøsigt Lygterne brænde;
 Kun paa sin Støi og sin Larm kan man kjende
 Det store Paris.
 Den brogede, larmende Brimmel, paa Bølgerne Wiis
 Fremtrænger sig vilbt gennem Stræde og Gade.
 Hift staaer et Pallads med pragtfuld Facade,
 Men kun svagt gennem Laagen dæmrer den straalende Krands
 Af Lampernes flammende Glæds.
 Hvem er vel Eier af hiin Pragt, man seer?
 „Un cavalier, man veed ei meer.“
 Ved Porten staaer en Graaffjæg i Gevær,
 Han tjente engang i den store Keisers Hær, —
 Forresten man om ham veed meget mindre;
 Men saae man i den gamle Krigers Indre;
 Da for vort Blik
 En sunden Verden, stor og klar opgik.

„Hvor underligt forandres Alt med Tiden!“

— Saa drømmer han. — „Her stod jeg just! dog, det er
 længe siden.“

Mit Bryst var fuldt af store Ungdoms-Drømme,
 Da bruste Blodet — ja, i vilde Strømme
 Flød Frankrigs Blod,
 Men Friheds-Træet grønt og herligt stod,
 Og jeg var hårdet; nu jeg gammel er og blød.

Loulon var Fiendens. Seier eller Død
 Vi med vor yngste Officeer da svore,
 Thi han — han var Napoleon den Store.
 — Med ham gik Frankrigs yngste Helte-Flokk

Hen over Alpelandets Kjæmpe-Blokke,
 Bestandigt opad, opad i den skarpe Vind,
 Som vilde vi i Himlen ind;
 Han gik foran, vi fulgte Mand for Mand,
 Hvor før kun Mølen steg paa Fjeldets Rand;
 Og gjennem Is og Sne og skarpe Vinde,
 Vi vidste Fjenden, og vor Seir at finde;
 Der, midt imellem Død og Kampens Flamme,
 Han stod den Gamme,
 Skjøndt Rugler fløi om ham i Dagens Dyst.
 „Om han blev dræbt!“ — det gjøs i hvert et Bryst,
 Thi Gud og han vor Tanke var i Leiren,
 Og Begge gav os Seiren.

Hvor jublede jeg høit med Folke-Brimlen,
 Da Keiser-Navnet tonede mod Himlen,
 — Smaa=Fuglene paa Fjeldets Lind
 Saa stolt til Konge=Ørnen ind;
 Da stormede vi gjennem Bust og Hække,
 Og Konger kaared' han, hvis Kraft de vilde knække.
 Selv Havets Slange, skjøndt den bister loe,
 Dog frygted' Konge=Ørnens stærke Kloe;
 En evig Trostfab, Venstfab høit de svore,
 Og glemte dog saa snart den Eneste — den Store!

Ud over Neden vorte det stolte Vinge=Par,
 Forliden ham det store Frankrig var;
 Han var Europas Helt — Europa var hans Rige,
 Hans Stjerne kjendte kun, at synke eller stige.
 „Mod Moskø! — Moskø!“ høit han bød,
 Men stolt det reiste sig i Flamme=Glød,
 Kun Røg og Aske inddrak vore Lunger,
 Til Bjerger svulmed' Brandens røde Tunger,
 Alt blev til Ild, selv Riget i sin Grav,

Dg Lykkens Stjerne svandt i dette Flamme-Hav.
 Hver Dag fjød Ruslands Jordbund Hære frem,
 Dog havde vi nok faaet Bugt med dem!
 Det Vint'ren var, og ei Kosakkens Landse,
 Der røved' Frankrig sine bedste Krandsse.
 — Kun Jis og Snee stod for vort matte Blik;
 Ja Neglene fra Rjødets gif,
 Mens Børn og Qvinder, Alt — dog taus jeg være maa;
 Hvad Diet dengang saae,
 Løer nu mit gamle Hoved ikke tænke paa!

Jeg blandt de Saarede paa Vognen laae:
 En Flob og Riger var imellem Fædrelandet;
 Stærk Strømmen gif, tynd Isen var paa Vandet;
 Hver Vogn, hver Hest jeg synke saae;
 Kun enkelt kunde man hiin Side Bredden naae,
 De matte Hænder vi fra Vognen strakte frem,
 Man saae det ei, thi „hjemad! hjem!“
 Det lød, det trængte i mit Hjerte;
 Jeg styrted' mig fra Vognen i min Smerte,
 Men Isen brast — dog, Strømmen hæver atter,
 — En Haand mig fatter —
 Det var Napoleons — Han var min Redningsmand,
 Og jeg saae Frankrig, saae mit Fødeland.
 Fri stod jeg der, men ham man Haanden bandt;
 Europas Sol bag Elbas Skove svandt.

Men synke kan ei det, som Gud opreiser,
 Og Folket selv ham kaarede til Keiser;
 Der maatte til den hele Spurve-Brimmel,
 For at forjage Ørnen fra sin Himmel.

Han kom — — mit Hjerte vilde mig af Varmen,
 Min Hustru holdt den Spæde frem paa Armen;

Velsignelse fløi fra hans Helte-Blikke,
 Han kom igjen — han glemte Frankrig ikke;
 — Men Frankrig glemte ham — det gav ham bort til
 Havet;

Ei Fædrelandet har sin første Helt begravet.
 — Mod Fjeldet stolt den høie Bølge slaaer,
 Men den er bristet længst, naar Fjeldet staaer;
 Det synker ei, hvad engang Gud opreiser!
 Europa glemmer ei min store Keiser!“ —
 Saadan den gamle Skildvagt drømmer nu.
 „Hvad, græder Du?

Lidt vaade er de gamle Dienlaage,
 Dog, det er muligt Aft'nens kolde Laage.
 Lys! stille dog! glem nu den Store!
 Hift gaaer en lille En med Sabel og med Spore,
 Derfor ei Mere!
 Husk, gamle Graastjæg, Du skal presentere!“

S. C. Andersen.

Den jyske Hede i Regnveir.

At Himlen slaar med Graat i Graat,
 Og Regnen rusker nu saa smaat;
 See, Heden hift og her sig høiner,
 Men Lyng, og Lyng og Lyng man oiner;
 Hver grønlig Plet gjør Hjertet glad,
 Skjøndt Græsset ligner Andemad.

Saa tungt i Sandet Vognen gaar,
 Og Lyngen ind mod Hjulet slaar;

Lo Smaa-Børn vogte Faar ved Veien,
 Hør, Drengen blæser paa Skalmeyen,
 Imedens fromt hans Søsterlil
 En Psalme synger os dertil

Hun ogsaa andre Viser veed,
 Selv den, om: Noat, som saldt ned —
 — Men tys! hvem er det som sig nærmer?
 Det er Nomade-Folk, som sværmer,
 Zigeunere de er paa Lydst,
 Men kalbes Kjæltringer paa Jydst.

See, Konen her er ikke syg!
 Hun bærer Buggen paa sin Ryg;
 Den Lille sover der og drømmer,
 Skjøndt Regnen over Buggen strømmer,
 De andre Unger ved Siden gaae;
 De tradste godt, skjøndt de er smaae.

Hvem veed — ? Selv Tanken gjør saa godt;
 Maaskee, jeg her — skjøndt Alt er Graat,
 Skal deres Preciosa møde,
 Den fine, line, søde, bløde!
 Hvor er hiin Soel paa Hedens Mat?
 Mon hun er alt i Hullet sat?

S. C. Andersen.

To Forbrydelser: En russisk Novelle.

Under Keiserinde Elisabeth's Regjering kom en russisk Fyrstes Enke, fra sine Godser i den nordlige Deel af Gouvernementet Nowgorod, syg til Moskau, for her at raadspørge en berømt Læge. Denne behandlede den Syge, i sex Maaneders Tid, og erklærede omsider, efter at have udtømt alle Midler, at kun et længere Ophold i det sydlige Europa kunde gjenoprette hendes Helbred gandske. Derpaa reisste Fyrstinden, i Begyndelsen af Mai, med sin Kammerfrue og en Tjener, som var tredive Aar gammel, over Kiew og Krakau til Wien, hvor hun blev tre Maaneder. Her forværredes Sygdommen ikke; dog sporedes heller ikke synderlig Bedring, og hun besluttede derfor, at gaae til Neapel, for her at tilbringe Vinteren. Hun reisste over Triest og Venedig.

Kustroff, hendes Tjener, var en snu, forstandig og behjertet Mand. Født og opdragen i Fyrstindens Huus, havde han aldrig givet Anledning til Klager; derfor, saavel som fordi han talte færdigt Italiensk, havde hun valgt ham til sin Fedsager. Kustroff besad megen naturlig Forstand; men et hyppigt Ophold i begge Hovedstæder, flette Selskaber, flere Kundskaber, end der egnede sig for hans Stand, og en grændseløs Uergjerrighed, gjorde ham til et meget farligt Menneske. Holdt i Strænge ved streng Huusdisciplin, havde han imidlertid vidst at skjule sine onde Tilbøieligheder under Trofasts-

Skik, indtil det Dieblif, da uventede Omstændigheder tillode dem at yttre sig frit.

Kammerfruen blev pludseligt meget syg i Italien, og Fyrstinden, som holdt meget af hende, saae sig derfor nødt til, at blive i en lille Landsby, nogle Mil fra Bologna, og at hente en Læge fra næste By. Vel erklærede Denne hende, efter otte Dages Behandling, uden Fare, men sagde tillige Fyrstinden, at Helbredelsen kun vilde skride langsomt frem, og at den Syge ikke vilde vorde istand til at fortsætte Reisen de første tre Uger. Hun besluttede derpaa, at oppebie Kammerfruen i det kun otte Mil fjerne Bologna, saameget hellere, som den Syge var blandt gode, omhyggelige Menneſker. Afreisen fastsattes derfor. Rustroff maatte, paa Fyrstindens Befaling, opsætte skriftlige Forholdsordrer for Kammerfruen, og deri nævnedes ogsaa den Auberge, hvor hun vilde finde sit Herſtab. De fornødne Penge lodes tilbage, og Intet, som kunde berolige den Syge, blev forſomt. I Omegnen fegte man forgjæves en Person, som, paa en kort Tid havde kunnet træde i hendes Sted hos Fyrstinden, og Rustroff blev altsaa hendes eneste Ledſager. Denne Omstændighed bestemte dette hidtil endnu ſtedſe vaklende Menneſke til den Forbrydelse, at rydde hende af Veien.

Kromanden i den lille Landsby var tillige Foermand, og blandt hans Kjøresvende befandt sig En af hine Røvere, der før havde haft deres Stade ved de appeninske Paſſer. Han var nu noget til Varene, og havde benyttet sig af den Røverne bevilgede Amneſti, for at gribe et ærligere og mindre farligt Haandværk. Hans Herre kjendte ikke hans

tidligere Forhold, men hans Kammerater kaldte ham den gamle Synder. Rolando — saa hed han — fjorte meget behændigt de Reisende, som han for havde angrebet saa dristigt. Da hans Standsforandring kun var en Virkning af Frygt, havde han vel ophørt, at være Røver, uden dog derfor at være bleven et retskaffent Menneske. Han udhvielte nu efter sit blodige Arbeid, men denne Hvile var ham slet ikke tilpas; tre eller firegange dagligt at føre een og samme Vei, maatte være utaaleligt for ham, der var vant til farlige Eventyr. Ofte undrede han sig selv over den Rolighed, hvormed han nu modtog to — tre Francescone i Drifkepenge af de Reisende, da han, i sine bedre Dage, dristigt havde angrebet en Postvoagn og trodsigt fordret Alt, hvad den indeholdt.

Glette Mennesker drages, ligesom dydige, til hinanden, ved en hemmelig Instinkt. Kustroff gennemskuede Rolando's Caracteer. Begge søgte hinanden. Nogle Glasfer Biin bragte dem snart nærmere sammen, og befordrede deres fortrolige Meddelelser. Postillonen rykkede først ud med sine Tilstaaelser, og nu torde Kustroff gjøre Regning paa hans Deeltagelse i det skrækkelige Forsæts Guldbyrkelse.

Silde paa Aftenen var Rolando ført bort, for at bringe en Vogn til næste Station, og Kustroff ventede paa hans Tilbagekomst, der fandt Sted ved Midnatstid. Da Rolando havde sørget for Hestene, førte Kustroff ham op paa sit Bærelse, hvor den Kommendes Blijf med Velbehag faldt paa et med kold Steeg, fire Glasfer Biin og Resten af

en Postei besat Bord. Selv i sin bedste Tid havde han sjelden havt et saa kosteligt Maaltid for sig.

Man satte sig tilbords. I Begyndelsen ledte den forslagne Kustroff Samtalen paa ligegyldige Gjenstande; men da den fjerde Glaske var tømt, sagde Russen halvsagte, i fortrolig Tone. „Brave Rolando, hvormange Personer har Du vel slaet ihjel i Dine Dage?“

„Hvilket urimeligt Spørgsmaal! Raadspræsidenten vilde betænke sig paa, at gjøre mig det; togan: ge vilde han betænke sig, siger jeg!“

„Bliv ikke hidsig, Rolando! Du staaer her ikke for et Tribunal, men er Gæst hos en Ven, og Binen aabner Hjertet langt sikkrere, end Dommer: nes Forhør. Kom, siig mig Tallet paa Dine Helte: gjerninger!“

„Nu, jeg har ikke saa farligt meget at bryste mig af; jeg er af Naturen for godhjertig, og har immer havt en Modbydelighed for unyttige Drab. Mere gjerrig, end grusom, har jeg blot behandlet de Reisende en Smule haardt, naar de ikke vilde rykke ud med Skillingen.“

Her begyndte han, at tælle efter paa Fingrene: „I de tyve Felttog, jeg har gjort i begge Calabrier og paa Col de Lenda, har jeg, Fanden tage mig, ikke sendt Flere end elleve Ulykkelige til Himmel eller Helvede, og piint har jeg dem ikke længe — i den Henseende have de Intet at bebreide mig.“

„Nu, saa foreslaaer jeg Dig, at fylde Duff: net. For Fare udsætter Du Dig ikke derved — derfor indestaaer jeg Dig med mit Hoved.“

„Hvorledes? Hvad forlanger Du? Vil Du at: ter forurolige denne gamle Samvittighed, som det

har været mig svært nok, at tale tilrette? Hør, Ven, Din Viin er fortræffelig, og Du har bebertet mig som en stor Herre, men siden jeg har trukket mig tilbage, er jeg bleven træg og frygtfuld. Gjør derfor ikke Regning paa mig. Man vilde nok komme fjønt an, naar man vilde gjøre en gammel, udlevet Officeer, der sidder i Kaffelovnskrogen og smøger sin Pibe, det Forslag, at gjøre et Felttog med endnu. Nu, jeg er ogsaa en Helt, der har trukket sig tilbage. Siden denne senefulde Arm har nedladt sig til, at svinge Svøben over tre magre Og, maatte Du vel tænke, den er bleven udgytig til det ædlere Arbeid, at føre Dolk og Pistoler. Altsendstund jeg nu engang har nydt den Lykke, ei at see mit Legem hænge i den lumpne Maskine, vil jeg nu ogsaa nyde den Behagelighed, der skal være forbunden med, at døe i sin Seng."

"Ja, men inden Du nyder denne Behagelighed, maa Du slæbe Dig frem ad Landeveiene, lide Ondt, døie meget, udfjældes, bandes af de Reisende. Eier Du Intet, Rolando?"

"Maaskee endnu Mindre, end Intet, Jeg har ved uheldigt Spil, og ved mine flette Kammeraters Lyvagtighed, mistet Udbyttet af ti Aars Arbeide."

"Hvad om nu en Baabendaad — den sidste — ledt af Klogskab og omhyllet af Taushed, kunde skaffe Dig en sorgfri Fremtid: vilde Du da vise den tilbage?"

Uden at oppebie Svar, fremtog Rustrøff af sit Belte et Argument, hvoraf han lovede sig mere, end af sin Bestalenhed, nemlig en Rulle Zechiner, 200 i Tallet, som han strævede om paa Bordet, for at deres Virkning skulde være desto større. Rolando

slugte dem med Vinene. Han rakte Halsen frem, og tog sine Hænder til sig, da han frygtede, at ligge under for Banens Magt, og at borttage, hvad han endnu ikke havde fortjent. Hans Tausshed varede nogle Minuter. Men da Rusjen meente, denne stumme Scene kunde nu have varet længe nok, stak han koldblodig Pengene til sig igjen.

„Hvorfor har Du vilst mig denne Skat? raabte Rolando mismodig: Skete det ikke, for derved at friste mig til at begaae en Synd?“

„Nei, det skete, for beskueligt at vise Dig, hvad Du kan worde Eier af, thi det beroer kun paa Dig, i Morgen, eller endnu bedre i Dag allekede, at kalde disse Penge Dine.“

„Hvad skal jeg gjøre derfor?“ — „Intet saa syndeligt.“ — „Nu, hvad da?“ — „Løb, ryk nærmere! Saa! giv nu Agt! Du kjender mit Herskab?“ — „Ja vel!“ — „Damen er meget bleg.“ — „Som et Liig!“ — „Meget mager.“ — „Det er sandt, Skind og Been.“ — „Ja, det kan gjøre En ondt, at see hende saadan. Ak, Rolando, hun staaer ikke til at redde; kun tre Maaneder kan hun leve endnu. Doctoren i Wien har sagt mig det, inden tre Maaneder er jeg saa ulykkelig, at miste hende.“ — „Det kalder Du en Ulykke?“ — „Ja, thi saa faaer jeg Intet, slet Intet. Du veed, hvordanne Herskaber ere. Kun lidet bekymre de sig om, hvad der, efter deres Død, skal blive af os. Vore russiske Damer bortvise Tanken om Døden, som om de aldrig skulde gjøre Bekjendtskab dermed. Veed Du, hvad der vil skee, naar jeg ikke sætter en Pind derfor? Min Frue er ikke saa svag, at hun jo nok naaer Florents, og naar

hun kommer did, gaaer hun ud som en Lampe, der ingen Olie har. Saa styrter en Sværm af Navne over os, det vil sige, Retspersoner, som stikke til sig, hvad de kunne bære, og forsegle Resten. Og hvad faaer jeg? En sort Kjole, at sørge i, og Dine, at græde med! En smuk Urv, i Sandhed!"

"Ja, saaledes gaaer det rigtignok til i vort skønne Italien."

"I Italien og overalt! Min Frue har ingen Børn; jeg gjør Ingen Uret. Alle hendes Urvinger ere rige. Iøvrigt har hun heller ikke Meget hos sig; men hvad der, for hende, er saameget som Intet Mærker Du ikke omtrent, hvor jeg vil hen?"

"Ja, ved den hellige Januarius, jeg begynder at begribe Dig! —"

Herpaa saae Begge paa hinanden med et saturnist Smil, og tømte den sidste Glaske Syrakuser, idet de stødte Glassene sammen, ligesom klinkende paa det udkaarne Offers Død.

"Da Du har forstaaet mig, tog Rustroff atter Ordet: saa behøve vi kun at aftale Et og Andet, thi Alt er forudseet og beregnet, og Din gamle Erfaring vil finde, at Intet er undgaaet min Opmærksomhed. Vi reise i Dag Kl. 11. Kammerfruen bliver her."

"Jeg veed det." — "Du fjører, ikke sandt?" — "Skulde det tilfældigviis ikke være min Tour, saa vil min Kammerat, imod en Godtgjørelse, gjerne afstaae mig sin." — "Bravissimo! Siig mig, er der, mellem denne og næste Station, en tyk Skov, som man kunde fjøre ind i?" — "Tre for een!" — "Godt, Du vælger den tykkeste. Middagstimen er

og gunstig. Saa er der Ingen paa Landeveien. Hør nu videre : Midt i Skoven maa Du pludseligt holde, og affyre Dine, kun med Krudt ladte Pistoler paa mig. Jeg vil da, som dødeligt trussen, falde ned af Bukken, og blive liggende ubevægelig, indtil Du, med denne Dolk . . . " Her taug Rustroff, som om hans Tunge var lammet.

"Nu videre !" vedblev Rolando. — "Nei, jeg har sagt Dig nok. Din Erfaring

"Hvorledes ? Medens Du ligger i Græsset, og stiller Dig død, skal jeg forrette det Stykke Arbeid allene ?"

"Ja, thi det er mig umuligt, at lægge Haand paa Tyrskinden ; vi Russer ere fra Ungdommen af vant til den dybeste Vrefrygt for vort Herskab ?"

"Cospetto di bacco ! Det er mig en lystig Skrupel. Have Vrefrygt for Den, man vil have Livet af ! Det er Galsskab, min Ven."

"Galsskab, saameget Du vil ; men Stødet kan jeg ikke gjøre ; jeg vil heller ikke, hun skal gaae ud af Verden med den Tanke, at hendes egen Slave er hendes Morder"

Rustroff's Stemme robede en pludselig Bevægelse ; dog nedkæmpede han den snart, og vedblev derpaa med fast Stemme ; "Rolando, svar, kan jeg gjøre Regning paa Dig ?" — "Hvorfor ikke ? Du betaler io"

"Men jeg besværger Dig, Rolando, lad det være et Dieblisk Sag, og piin hende ikke."

"Vær rolig ; jeg har allerede sagt Dig, at jeg er human."

Rustroff, som befrygtede nye Indvendinger af Rolando, stod nu hurtigt op, og betalte ham ti

Guldsmykker forud. „Jeg hører Nogen gaae i Hus set! sagde han derpaa: Løst Dig sagte ned i Din Stald.“ — Saaledes adskiltes de Elendige.

Klokken 9 hørte Fyrstinden, skjøndt hun hang ivrigt ved den græske Cultus, Messen i Landsbykirken. Ved Tilbagekomsten saae hun endnu engang til sin Kammerfrue, og anbefalte hende atter til Verten og hans Hustru. Den Syge græd af Taknemmelighed og af Smerte over, at see hende reise. Kl. 11, da Alt var rede, steg hun tilbøgs. Stiltiende tog Rustrøff sin Plads paa Bukken, og da Rolando lod sine tre Heste føle Pidsken, rullede Vognen hurtigt hen.

Da Rolando saae sig om efter Rustrøff, mærkede han, paa hans mørke Mine, at det skulde havde sit Forblivende ved Aftalen. Snart saae man, paa hvore Side af Landeveien, en Skov. Rolando pegede derpaa, og snart havde Hestene naaet de vilde Kastanietræers tætte Hvelving. Da Vognen var lukket, mærkede Fyrstinden, som desuden slumrede, ikke Veiens forandrede Retning. Et Kvarteer efter levede den Ulykkelige ikke mere. Mordscenen foregik gandske som den var aftalt. Det affjelede Legeme lagdes i en lille Fordybning, og bedækkedes med tørt Løv. Omhyggeligt lukkede Rustrøff Vognen, udbetalte Postillonen den lovede Blodløn, tog derpaa atter sit Sæde paa Bukken, og bad Rolando kjøre i stærkeste Trav til næste Station, thi han ønskede, saasnart som muligt, at worde sin Medskyldige qvit.

Ved Indkjørselen i Landsbyen, hvor der skulde stiftes Heste, forkyndte Postillonen, ved Pidskesmæld,
49 B. (10)

Extrapostens Komme, for desto hurtigere at bevirke nyt Forspand. Medens andre Heste spændtes for, bad Rustroff den nye Kudst være ret stille, at hans Herstab, som sov, ikke skulde vaagne. Men denne Forsigtighed var gandske overflødig, thi ingen Menneskeklasse er vel mere ubekymret om Andres Anliggender, end Postkarlene: Mængden af de Reisende, de have at befordre, quæler al Nysgjerrighed hos dem.

Efter nogle Minuters Forløb vare friske Heste forspændte. Rustroff og Rolando fandt det ikke raadeligt, at tage formelig Afsked med hinanden; kun idet Hestene trak til, tilkjendegave de hinanden, ved et betydningssfuldt Blik, deres gjensidige Tilfredshed.

Bed Løfte om gode Drikkepenge fremkynndte Rustroff Reisen. I Italien, som overalt, gjør dette Middel altid sin Virkning. Ved Rattens Indbrud befandt Forbryderen sig allerede langt fra det Sted, hvor Udaaden var fuldbyrdet, og hans Angst for mindskedes ved hvert Hestestifte. Da han, i en bølgmørk Nat, naaede en ny Station, steg han, mens der spændtes for, ind i Vognen, og da den nye Postillon ikke havde seet ham stige ned af Buxken, vakte det ingen Mistanke. Fra dette Dieblif af opgav den nu fuldkommen beroligede Rustroff gandske sin Tjenerrolle; hans Tone og Udsærd lignede nu en Reisendes, der vil befordres hastigt, og betaler godt derfor.

Fastbesluttet, ei at opholde sig paa noget Sted, saakænge han var paa italiensk Grund, reiste han gjennem det prægtige Rom, saa ligegyldigt, som om det kunde været en Glække. Ved Indfjorselen strækkedes han ikke lidet, da Postillonen, som havde

spurgt, til hvilket Hotel han skulde føre ham, undrede sig høilig over hans lakoniske Svar: „Til Postkontoi-ret — “ thi Romerne ere ikke vant til, at see deres Stad betragtes med saa ligegyldige Bine. For at forebygge enhver Mistanke, tilføiede han i let Tone: „Min Ven, jeg kjender allerede Rom fuldkommen nøie, og har vigtige Forretninger i Neapel; jeg tør derfor ikke spille noget Dieblif.“

„A ragione la sua Eccellenza!“ svarte Postiljonen.

Bag Rom opholdt Rustroff sig, paa den første Station, en halv Time, for at spise Lidet — det Første han havde nydt siden Tyrstindens Død; thi hidtil havde Samvittighedsnag, Frygt og Glæde ikke tilladt ham at tænke paa Hunger. Han tragede kun efter at naae Neapel, hvor han først haabede, at nyde Frugten af sin Forbrydelse; thi hidtil havde han siddet paa sin Skat, uden, ved Beskuelse, at kunne overbevise sig om dens Værd. Denne Uvidenhed martrede ham frygteligt, og bragte ham ofte til at forbande Længden af den italienske Støyle.

Gandske eensom i hele tre Dage, havde han tænkt over sin Stilling, og miskjendte ingenlunde det Farlige deri. Mere gjerrig, end forsængelig, indsaae han, at han for Fremtiden maatte undgaae al Opsigt paa sine Reiser, og skjule sin Formue paa det omhyggeligste. Thi da den ringeste Inkonsekvens kunde røbe ham, behøvede han kun, uventet at møde en Russer, og han var forloren. Han besluttede derfor, at følge en veloverlagt Plan, hvilket han ogsaa gjorde med en Snildhed, Udholden-

hed og Forstillelse, som store Forbrydere lykkeligviis kun sjelden besidde.

Da Rustrøff naaede Neapel, tog han ind i et af de første Hoteller, hvilket han ikke godt kunde undgaae. Men han brugte den største Forsigtighed, og efter adskillige ubetydelige Spørgsmaal, erkyndigede han sig hos Opvarterne, der bragte hans Sager op paa hans Værelse, om ingen Russer logerede her; da Svaret faldt benægtende ud, gik han, neppe istand til at skjule sin Glæde, hurtigt over til det nye Spørgsmaal, hvad den prima Donna hed, som nu gjorde furor i Neapel.

Køie undersøgte han nu alle Vægge og Kroe i sit Værelse. Logerende i en Fløi af Huset, bemærkede han med Fornøielse, at der ingen falsk Mellemvæg, intet farligt Raboskab, ingen Contrapape eller deslige, var at befrygte. Han steg en Trappe op, og fandt her et meget stort Loft.

Aftensmaaltidet, som han havde bestilt paa sit Værelse, affortede han, for desstosør at vorde Opvarterne qvit med deres excellencia si, excellencia no, og med det inderligste Velbehag hørte han deres felicissima notte. Han aflukkede herpaa sit Værelse, gik ind i Soveskabet, og tændte sex Lys, for desbedre at kunne see ved den Forretning, han nu havde fore.

De russiske Damer reise ikke med saaliden Bagage, som de engelske. Disse sørge kun for det Nødvendige; Hine derimod medtage deres hele Toilette paa deres Reiser. Da den ulykkelige Tyrstinde havde ventet, at besøge adskillige Hoffer, havde hun medtaget alle sine Juveler. Rustrøff opstillede de forefundne Gjenstande i en beundringsværdig Ord-

den. Først lagde han, paa Sengen, Klæderne, Pelsværket, Linnedet og Pynten. Ved Synet af disse Gjenstande undsoer ham et uvilkaarligt Suk. Tilfældigt faldt hans Blik, just som han bortlagde det sidste Klædningsstykke, i et Speil, og han rædedes for sig selv, saa blege vare hans Kinder, saa forstyrrede hans Træk! Dog fattede han sig snart, efter at have sat sig ved et Bord, og aabnet Juvelskrinet. Bordet funklede af Diamanter, Rubiner, Saphirer og en Mængde andre kostbare Stene, som smykkede Diademer, Belter, Kamme, Hals- og Armbaand, Ørenringe, Agraesser, Ringe, Chiffre, og alle de Ting, Kunsten har opfundet til Damerens Forlystelse. Ligesom blændet af disse Rigdommes Glans, forblev Rustroff længe hensesunken i deres Bestuelse.

„Alt dette er nu Dit! sagde han med en af Glæde halvqvælt Stemme: Du er nu riig, fri og uafhængig.“

Han vilde tilføie: „og lykkelig“ — men han formaaede ei, at bringe dette Ord over sine Læber. Med Lynets Hurtighed fore hans Blik fra en Gjenstand til en anden, og syntes ei at besidde Styrke nok, for at opfatte det kostelige Syn.

Da han havde gjort sig ret tilgode ved Bestuelsen, tog han de funklende Stene i Haanden, forandrede deres Stilling, og lagde dem sammen i Hobe, for at forøge deres Glans. Denne Lystensheds-Triumph var saameget mere berusende for ham, som han havde lært at kjende Edelstenes Værd, og altsaa temmelig nøie kunde vurdere sin nye Formues Værd. Denne Taxation udfordrede lange Beregninger. Omfider kom han dog til det Resultat:

tat, at det hele Smykke, omsat i Penge, vilde give en Sum af 90 til 100,000 Rubler.

Uden synderlig Hast aabnede han herpaa den lille Kasse med Reisesølvet, hvori ogsaa fandtes en grøn Fløielspung med 500 Guldstykker, der rigeligt holdt ham skadesløs for de til Rolando udbetalte 200 Zechiner, som Fyrstinden havde betroet ham til løbende Udgifters Bestridelse.

Efter at have sluttet det lange Inventarium, pakkede han det atter sammen, og gjemte det under Laas og Lukke. Af Fyrstindens Klædningsstykker gjorde han adskillige Bytter, thi han indsaae, hvor nødvendigt det var for ham, at stille sig ved alle disse farebringende Sager. Ved at undersøge Huset, havde han, paa Loftet, seet en Hob gamle, kasserede Møbler, Kasser, o. d. staae under Taget, og strax havde han besluttet, her at skjule alle de Sager, han ønskede, at stille sig ved; om Natten Klokken to aabnede han derfor sagte Døren, og efter at have overbeviist sig om, at Alt laae i dybeste Søvn, steg han med en Blindlygte, samt med Halvdelen af Sagerne, op paa Loftet, kom derpaa tilbage, at hente det Øvrige, og lagde Alt i nogle gamle Kasser, som han omhyggeligt bedækkede med Brædestumper og gamle Klude. Efter denne, for hans Rolighed saa vigtige Forretning, gik han, ubemærket, tilbage paa sit Værelse.

Om nu ogsaa Nogen tilfældigviis var falden paa, at rage i de gamle Kister, og havde fundet Pakkerne, saa var det et Spørgsmaal: Hvorlænge have de ligget der? Hvo har lagt dem der? Mon de ikke have ligget der i flere Aar? — Og ikke let kunde Mistanken falde paa en Reisende uden qvindeligt Følge.

Narle om Morgenens gik Rustroff ned til Berten og sagde ham, at han vilde sælge sin Bogn, da han maatte see sig om efter et til Smyrna seilende Skib. Berten var strax rede, at være Mægler ved denne Handel, og sendte Bud efter sin Sadelmager. Der var, sagde han, ingen retskafnere Mand i hele Kongeriget. Sadelmageren kom, besaae Berlinen, en meget smuk, men simpel Bogn, uden Baaben og Chiffre. Men efter Sadelmagerens Forsikkring skulde den have en Mængde Feil. „Tak De den hellige Jomfru, sagde han: at De er kommen til Neapel med hele Lemmer! e un miraculo! una cosa stupenda!“

Enden var, at han bød Trediedelen af Bogens Værdi. Rustroff saa ret vel, at han havde med to Bedragere at gjøre; men dog modsagde han dem ikke meget, thi det var ham altfor vigtigt, at vorde alle de Sager qvit, der kunde gjøre ham mistænkt. Saasnart Pengene vare betalte, reiste Sadelmageren smaaleende af med Berlinen, og Sælgeren var sjeleglad ved at tabe den af Sigte.

Samme Dag saa Rustroff sig om efter et simplere Logis, og bestilte, hos en Kunstsnedker, adskillige flade Kasser til Juvelhandel, med hemmelig dobbelt Bund. Derpaa gik han til en Marchandiser, af hvem han kjøbte en gammel Kjøle af luslidt karmoisinrødt Fløiel, og en blond, i det rødgule spillende Varyk.

Næste Dag vare hans Kasser færdige, og han kom, med to Lazaronis, tilbage til Hotellet, at hente sine Sager. Berten indbildte han, at da Skibet allerede var seilfærdigt, vilde han gaae ombord ved Daggrø. Han gik op paa sit Værelse, trak den kjøbte Kjøle paa, kastede en viid Kappe derover, og

begav sig, med sine Sager, paa Veien til det lille Bærtshuus, hvor han udgav sig for en polsk Jøde, der reiste paa Juvelhandelen. Hans Dragt og Paryk gjorde hans Udsagn saameget sandsynligere, som han skuffende vidste at efterligne disse Folks snøvlende Stemme.

Da Rustroff saae, at man, uden videre, antog ham for det, han ikke var, anvendte han de næste Dage til, at indkjøbe en Mængde smaae Edelstene, for dermed at fylde de to første Num i sine Kasser. Det tredie var saa fordækt, at det næsten var umuligt, at ahne dets Tilværelse.

Herpaa indskibede han sig til Palermo, og Dagen efter laae Neapels yndige Strand allerede bag ham.

Lykkeligt ankommen til Siciliens rige Hovedstad, vovede han dristigt, at træde ind i de Stores Palladser og tilbyde dem sine Edelstene. Da han efterhaanden havde vundet deres Tillid, viste han dem ogsaa, af det lønlige Num, et Halssmykke, en Ring, et Par Armbaand, og i kort Tid skilte han sig saaledes ved adskillige Stykker til meget gode Priser. Da Salget af de smaae Bijouterier ligeledes gav god Fordeel, saa besluttede Rustroff, gandske at opoffre sig til denne Handel, og paa en reedelig Maade at forøge den Formue, han ved en Forbrydelse havde erhvervet.

Efter to Maaneders Ophold i Palermo indskibede han sig til Cadix, og reiste herfra, over Sevilla og Toledo, til Madrid. I disse fire Stæder havde han den Lykke, meget fordeelagtigt at affætte alle sine Brillanter. Dette bevægede ham til, i Madrid at kjøbe en Mængde Juveler, som han

igjen folgte i Paris og London. London var Endepunktet for hans Reifer, men ikke for hans Handelsforetagender, der havde et over al Forventning heldigt Udfald.

De russiske Stormænd finde kun liden Smag i Engelland, og besøge det derfor sjelden. Dette bestemte Rustroff til, at tage fast Ophold i dette Land, hvor han, mindre end i andre europæiske Hovedstæder, behøvede at frygte noget Sammentræf med sine Landsmænd. Thi det var dog vel muligt, at En, der havde seet ham i Moskau, hvor han havde opholdt sig sex Maaneder med Tyrstinden, vilde kunnet gjenkjende ham, trods hans rød-gule Paryk. Dog kom Tiden ham til Hjælp, og befriede ham, lidt efter lidt, fra denne Frygt.

Saaledes henrandt tyve Aar. Rustroff var bleven en stor Juvelhandler og en riig Mand. Var han nu lykkelig? Nei! To mægtige Følelser piinte ham uafsladeligt. Samvittighedssnag sønderrev hans Hjerter, og forgjæves stræbte han, at tilintetgjøre Erindringen om Kastanieflokken ved Borlogna. Hver Nat stod et blødende Phantom for hans Seng, og ofte havde han, selv ved høi lys Dag, dette frygtelige Syn; Slagtoffrets sidste Sten- nen berørte hans Øre, og disse skræffelige Toner hørte han tidt, selv i det lystigste Læg. Var han i Skuespillet, og der blot taltes om et hemmeligt Mord, da flyede han, som om en Piiil pludseligt havde gjennemboret ham. Han martredes ved at see dydige Menneſker, og det var ham en sand Qual, at være Vidne til den Munterhed, Dyden skjenkede dem. Siden egen Erfaring havde lært ham, at man, ogsaa uden Brøde, kan vorde riig, saa han kun med Afſky paa Grundlaget til den

Formue, han nu besad, og havde han formaaet, at skille det, han skyldte Mordet, fra det Øvrige, vilde han anseet sig for det lykkeligste Menneske.

Ogsaa en Kilde til Bekymring for ham var hans Fraværelse fra Fædrelandet. Hjemvee martræde ham; smerteligt sølte han Savnet af de norske Sæder og Skikke, selv af det strenge Clima.

I den sydlige Deel af Gouvernementet Kaluga havde Hr. Woronitcheff arvet et meget smukt Landgods med 2000 Livogne efter sine Forældre. Den unge Mand havde en heftig, uilsindet og stolt Caracteer. Forgjæves havde man bestræbt sig for, at mildne hans opbrusende, lidenskabelige Hede. Som eneste Søn misbrugte han den faderlige Skaansel, og oprigtigt sørgede Bønderne over Tabet af deres elskede Herskab, thi de forudsaae, at Sønnen ikke vilde behandle dem med den Retfærdskjærlighed og beskjærmende Godhed, som de hidtil havde frydet sig ved.

Woronitcheff var ingen Ven af Landlivet; den skønne Naturs henrykkende Scener gjorde intet Indtryk paa hans Hjerte. Allerede før sine Forældres Død gjorde han hyppige Reiser til begge Hovedstæder, og han foresatte sig, saasnart han blev fri, at besøge fremmede Lande.

Forgjæves forestillede hans gamle Forvalter ham, at da hans Godser ikke vare gjeldsfrie, vilde det være klogest, at dække den derpaa hvilende Gjæld, inden han foretog sig saa bekostelige Reiser; men han svarte: „Min Fader har skaanet Bønderne altfor meget — det er Tosseri; de ere blevne rige derved

— lad dem kun nu punge ud igjen. Inden sex Uger maa jeg have Penge, hører Du! Jeg maa have dem, og at skaffe dem, er Din Sag.

Oldingen bukkede taus. Pengene skaffed³, og Woronitcheff reiste til Italien.

Mellem Modena og Bologna gif hans Vogn itu, og han saae sig nødt til, at blive Ratten over i en Landsbykro, hvor der tillige var Posthold. Dette var en stor Ulykke for ham, thi han gruede for Intet saameget, som for at kjede sig. Hvad skulde han vel tage sig for fra Klokken syv om Aftenen til Spisetid? Med store Skridt maalte han sit Bærelse, hidkaldte sine Folk, for hundredgange at svørge dem om det samme, lod Verten komme op, bestilte de Retter, han ønskede, og afbestilte dem igjen. Tilslidst kunde han ikke udholde det længer paa sit eensomme Bærelse; han gif ned, for at adsprede sig ved en Samtale med Husets Folk.

I et stort, til Kjøkkenet stødende Bærelse bemærkede han en talrig Forsamling af unge Karle og Piger, tilligemed en gammel Kone. Huusmoderen, Dortha, sad i en Lænestol, hvis gothiske Form bar Vidne om dens Alder. Med Tenen i Haanden gav hun de Andre et godt Exempel; de omhende i en Halskreds siddende Piger flettede Straa, som Knosene gjorde tilrette for dem — fort, det var et Landsby-Aftenselskab. Af den opmærksomme og spændte Mine i alle Physiognomier sluttede vor Reisende, at her fortaltes Røver- og Spøgelses historier, og saaledes forholdt det sig ogsaa. Begjerlig efter, at tage Deel i Underholdningen, traadte han ind i Forsamlingen. Den gamle Bedstemoder bad ham høfligt tage Plads, og Francesco, Lands-

byens Skolemester, var, af Ugtelse for den Fremmede, saa artig, forfra at begynde den Historie, hans Komme havde afbrudt.

En Franskmænd, fra Languedoc, blev, paa sin Reise i Kongeriget Neapel, overfalden i en Skov af et skræffeligt Uveir, og saae sig derved nødt til, at blive i et usælt Vertshuus, ikke langt fra Landeveien. Han forlangte Aftensmad og Natteleie. Verten, saavelsom hans Hustru, havde et hæsligt Ud-vortes; Franskmænden gjorde sig lystig derover. En stegt Hane, som var saa sei, at hans skarpe Tand og fortræffelige Appetit neppe kunde faae Bugt dermed, gjorde han iligemaade mange Løier over. Lykkeligviis trøstede ham igjen den kalabriske Vin, som smagte ham kosteligt. Efter Maaltidet vistes han ind i et elendigt Kammer. Træt og mødig vil han just lægge sig ned, efter at have skudt en gammel rusten Glæde for Døren, da en Ring falder ham af Fingeren, og triller under Sengen. Han bukker sig, for at tage den op, og han griber — en Dødsninghaand! Man begriber, at Lysten til at gjøre Løier forgik den Reisende. Greben af Rædsel, dog ikke tabende sin Fatning, trækker han stærkt i Haanden, han har grebet, og hvad kommer frem? Lege-met af en Mordet, som man rimeligviis ei havde høvt Tid, at skaffe tilside. Overbevist om, at han var falden i en Morderkule, søgte han at udgrunde et Middel til at undgaae den ham truende Skjebne, og hans Aandsnærværelse lod ham finde et, som ikke var at forkaste. I gjetter vel ikke, mine Børn, hvori dette Middel bestod? Han tog det døde Legeme, lagde det i Sengen, gav det sin Nathue paa, krøb herpaa under Sengen, og trykte sig fast op mod

Muren, for at oppebie det Videre. „Vilde I vel have sovet, mine Piger, naar I havde været i den unge Herres Sted?“

„Nei, nei!“ svarte Alle eenstemmigt.

„Nu, Franskmanden sov heller ikke. Efter en Tides Forløb listede to Mænd sig ind gjennem en Tapetdør, nærmede sig Sengen, og gave den deri Liggende adskillige Dolkestød. Franskmanden under Sengen var saa ondskabsfuld, at udstøde en huul Stønnen, som bragte Morderne til at troe, nu var det forbi med ham. „Han er død! sagde den Ene: Nu vil han ikke mere gjøre Nar ad vore stegte Haner.“ — „Lykkelig Reise!“ sagde den Anden, og idet han tog den paa Bordet liggende Pengepung og Uhrret til sig, vedblev han: „Det skal holde os skadesløse for hans Fortæring. Lad os nu gaae tilsæns; i Morgen ville vi eftersee, hvad der er ved de to Personers Klæder at gjøre.“ — „Du snakker godt! Jeg var slet ikke vel tilmode over, at den Anden endnu laae herinde.“ — „O, saadan lapsedt Franskmand seer sig ikke meget om, og undgaae os kunde han i alt Fald ikke.“ — „Det vel ikke, men han kunde sætte sig til Modværge.“ — Med disse Ord forsvandt de gjennem den hemmelige Dør. Da Dagen begyndte at grye, aabnede Franskmanden Vinduet, for at see, hvor dybt der var til Jorden. Da Dybden ikke var stor, knyttede han Lagnerne sammen, lod sig glide sagte ned, og fandt en Fodsti, der snoede sig hen langsmed Huset. Efter at have fulgt den en Tidlang, saae han et Slot; det var Hertugen af Manfredonia's. Dengang hørte hans Fortælling, lod alle sine Folk væbne sig og omringe det betegnede Huns. — Verten, hans Kone og en Karl bleve stillede for Retten, og fik, kort efter deres Fængsel, deres fortjente Løn.“

Enden af denne Historie havde almindeligt Bifald. Da sukkede Dorthé, og sagde, efter at have lagt Tænen og sine Briller paa Bordet: „Ak, mine Børn, hvorfor skulle vi fortælle skrækkelige Tildragelser fra fremmede Lande? — Have vi da Mangel derpaa? Skulde jeg fortælle Eder alle de Forbrydelser, der ere begangne trindtomkring os hvornaar vilde jeg komme til: ende dermed! Men i dette Dieblif tænker jeg kun paa den armz Dame, som var en Landsmandinde af Herren der. Ikke sandt, min Herre, De er en Russer?“

„Ja, gode Kone!“ svarte Woronitcheff. — „Man har sagt mig det, og saa tænker jeg igjen paa Fyrstinden fra Moskau, som reiste til Neapel. Men det var ikke Guds Villie, at hun skulde komme saa langt.“

„Hvad var der da iveien?“ spurgte Woronitcheff. — „Døden kom iveien, den skrækkeligste Død! Jeg skal fortælle Dem de nærmere Omstændigheder.“ Nu bleve de unge Mennesker gandske Dre.

„Det bliver nu, næstkommende 14de August, tyve Aar siden, at der, om Aftenen Klokken syv, holdt en smuk Extrapostvogn udenfor vor Dør. En meget adræt Jæner steg ned af Buxken, en ung Kammerfrue ud af Karethen, og efter hende en høi, meget bleg Dame, som syntes at være høilig angreben af Reisen. Kammerfruen blev syg her. Dette nødte Damen til at blive hos os. Hun hed Fyrstinde tov et Dieblif Fyrstinde Undskyld, min Herre, vi Italianere kunne ikke godt beholde de russiske Navne — nok er det, det endte sig paa off. Jeg anviste hende det karmoisinrøde Bærelse; det er det samme, De nu beboer, min Herre — det er det kjønneste Bærelse, vi har. Der ere vel dem,

der kunne have det kjønnere, men vist ikke reenligere. Jeg er heller ikke bange for at tage mod hvilket Herskab det skal være — man gjør sit Bedste, for at beverte Enhver efter sin Stand. Ministre, Gesandter, Cardinaler have sovet gandske charmant i den karmoisinrøde Seng. Og det er Intet mod det, jeg nu vil fortælle: Allehelgensdag for tre Aar siden har Hs. Keiserlige Høihed behaget, tilligemed nogle Officerer af sit Følge, at drikke en Glaske Lacrymæ Christi i hiint Bærelse, mens der skiftedes Heste. — Men — hvad nu den russiske Fyrstinde angaaer — af, hvad var det for en Engel! I sin Lillesfinger havde hun mere Menneskekjærlighed, end mange andre Damer i deres hele Legeme. I de otte Dage hun var her, opsogte hun utallige Fattige, og gjorde dem alt det Gode, hun kunde. Hellige Jomfru! og denne fortræffelige Dame maatte men hvo veed, om ikke Vorherre har foresat sig, først i det tilkommende Liv at belønne de Dydige! Hun reiste, for at komme til sin Helbred igjen. Hendes Kammertjener — han hed Gregori Rustroff, o, det Navn glemmer jeg aldrig! — fortalte mig, at Lægerne havde opgivet hans Frue, og med en Lige-gyldighed, som oprørte mig, tilføiede han: „For hende var det bedst, om hun døde.“ Den stakkels, kjære Dame! Endnu samme Dag hun reiste herfra til Bologna, besøgte hun vor Messe; hun sagde, den romersk-katholske Gudstjeneste var vel ikke gandske som den græske, men allevegne burde man bede til Gud. Jeg har immer tænkt, hun maa have havt en Ahnelse om sit forestaaende Endeligt, thi under Messen saae jeg hende græde heftigt. Ved Afreisen anbefalte hun mig sin Kammerfrue, der var for syg

til at reise med, og dicterede Kammertjeneren de Forholdsbregler, hun havde at følge, naar hun kom sig saavidt, at hun kunde tiltræde Reisen.

Tolv Dage efter Fyrstindens Afreise besøgte Præsten i en lille Landsby, som ligger bag den til Landeveien stødende Skov, vor gode Sjælesørger, og fortæller ham, at Brændehuggere, to Dage tilforn, i en Jordybning havde fundet et med Løv og Grene bedækket og allerede i Forraadnelse overgaaet qvin- deligt Liig, hvis Klæder, tilligemed et smukt, paa hendes Bryst hvilende Kors, tilkjendegave, at hun maatte have været en fornem Dame. Man havde underrettet Øvrigheden derom; Korset og Klæderne vare bragte paa Politikammeret. Neppe havde jeg hørt det, før jeg iilde did, thi jeg frygtede strax for min gode Fyrstinde. Hellige Guds Moder! Alt — Kjolen — Hatten — og Korset især, bragte mine Taarer til at strømme! Det var udenfor al Tvivl, at Fyrstinden var bleven myrdet samme Dag, hun var reist herfra. Endnu maa jeg fortælle, at vor gamle Rudst, Rolando, som havde ført hende, Dagen efter pludseligt var forsvunden. Af Stald- karlen hørte vi, at han havde havt lange Confer- rentser med den russiske Kammerjener, ja endog saa flaaet en Svir af med ham paa hans Bærelse, Det lod mig formode, at begge Skurkerne havde forbundet sig med hinanden om at myrde og plyn- dre Fyrstinden. Jeg gjorde Anmeldelse derom, og bestrev Rolando's Person, men aldrig har jeg hørt, at man har faaet Morderne fat. For at kom- me tilende med denne sørgelige Historie, vil jeg end- nu kun berøre, at jeg fortalte min Mand Alt; Ulyk- keligviis kom Kammerfruen, som befandt sig noget

bedre, gaaende gandske sagte ned ad Trappen, og hørte det Hele, uden at jeg blev hende vaer. Den hellige Laurentius er mit Vidne, at jeg ikke troede hende saa nær. Hvorfor tæmmede jeg ikke min Tunge! Bag Døren hist hørte vi et Skrig; jeg iilte did, og fandt den Ulykkelige paa Gulvet, uden Besindelse. Vi lode den berømte Doctor Valentia hente, men hans Dulighed strandede paa den gode Person, som, med ubeskrivelig Jnderlighed, hang ved sit Herskab, og gruede ved Tanken om, nu at staae gandske forladt i et fremmed Land. Dette haarde Slag af Skiebnen kunde hun ikke overleve; hun fik et Tilbagefald af sin Sygdom, og døde i vore Arme. De Penge, hun efterlod, samt Betsbet af hendes øvrige Efterladenskab, kunde neppe dække Lægens og Apothekerens Regninger samt Begravelsesomkostningerne. Omhyggeligt har jeg gjemt det Skrift, Kystroff, paa Fyrstindens Befaling, havde opsat for hende. Tillad, min Herre, at jeg tilstiller Dem det. Maaskee finder De deri Fyrstindens Navn — vor Præst og Magisteren der ere ukyndige i det Russiske. Leonarda — det var en gammel Pige — tag denne Nøgle, aabn det store Røddetræeskab — i den tredie Skuffe finder Du min Brudekjole, indsoøbt i en Dug, den lader Du ligge — men under den finder Du nogle Papirer, dem bringer Du mig.”

Leonarda gjorde, som hende var befaleet, og den Gamle overrakte Woronitcheff en med et sort Baand ombunden Papiirrulle. Han modtog den med Ligegyldighed, kun af Høflighed mod Vertinden, og man saa tydeligt, at han satte ligesaa

lden Priis paa Papirerne, som paa den nye hørte Fortælling. Herpaa kaldtes han tilbords, og fjerde sig.

Under Maaltidet saae Woronitcheff saa løseligt i Papirerne. Det Eneste, han tog i mere Betragtning, var Haandskriften, der var paafaldende nok. Næste Morgen reiste han videre. Vi ville ikke ledsage ham paa hans Reise, der varede fem Aar; vi ville vende tilbage til Rusland med ham. Hans Godser havde, i hans Fraværelse, ingenlunde forbedret sig, hvor forstandigt end den gamle Forvalter bestyrede dem. Woronitcheff, nu 30 Aar gammel, var egenfindig og lunefuld. Hans Reisen havde i høj Grad befordret disse Udyder, derfor vilde han gjerne vise sig mere, end hans Formue tillod. I Italien købte han en Mængde Malerier og Kunstsager; han udgav sig for Kunstkjender, og blev dessto skjændigere bedragen. Fra Paris hjemsendte han prægtige Møbler, og meente, dermed at vække sine Naboers Misundelse. Forvalteren tillod sig nogle gange ærbødige Forestillinger, men fik til Svar kun lakoniskbydende Truselsbreve.

Med sin Tilbagekomst viste han sig haard mod Enhver, og, mod den arme Forvalter, høist utaknemmelig. Denne klagede bittert over, at han havde saa slem en Herre; men som Livegen var han bunden til dette Aag, indtil Døden befriede ham.

Nu tørst erfarede Woronitcheff, at han havde faaet en ny Nabo i en Hr. Paradikin, en Mand, som Ingen i Eggen kjendte, og som havde kjøbt et meget smukt Landgods, der kun laae nogle Werster borte. Han undrede sig ikke lidet over Alt, hvad man fortalte ham om denne Mands Underligheder:

hverken havde han villet tage mod Besøg, ei heller komme til Noen. Sjelden forlod han sit Hjem, og med en Aengstelighed, som man ikke kunde forklare sig, flyede han alle Mennesker. I det første Aar havde han været Gjenstanden for alle Samtaler, men siden havde man ikke bekymret sig videre om ham. Da Woronitcheff kom tilbage, havde Paradikin's Underligheder forlængst ophørt at være Maalet for Omegnens Spot, saameget før, som han ogsaa havde sine gode Sider. Hvert Aar forbedrede han sine Livegnes Skjebne. Hans Herredømme over dem var mildt og faderligt; han fordrede Lidet af dem, men gav dem Meget. Hans Undergivne omtalte ham med en Kjærlighed og Taknemmelighed, som gjenlød i hele Egnen. Woronitcheff hørte alt det med bitter Harm, thi han følte sig selv nedsat derved.

Da han en Dag befandt sig i et talrigt Selskab, tilkjendegav han sin Hensigt, at aflægge Paradikin et Besøg, og tilføiede, at Denne ikke blot skulde tage imod ham, men ogsaa træde i den venskabeligste Forbindelse med ham. Alle vilde vedde, at dette ikke skete. Men han var ikke den Mand, som lod sig afkrække derved. Næste Dag forsøiede han sig til den usynlige Nabo, og bad, at maatte worde meldt. Forvalteren undskyldte sin Herre i de ærbødigste Udtryk. Derpaa antog Woronitcheff en bydende Tone, og forsikrede, han havde noget Vigtigt, at meddele Hr. Paradikin.

Forvalteren gik, at hente ny Forholdsordre, men kom strax tilbage med den bestemte Bæst, at hans Herre intet Besøg modtog, og havde man Noget

at meddele ham, da maatte det skee skriftligt, thi Intet i Verden kunde bringe ham til at afvige fra den engang valgte Orden.

Forgjæves larmede den heftige Woronitcheff; hele Husets Personale havde forsamlet sig om ham, og syntes rede, at kaste ham ud, hvis han vovede, med Magt at trænge ind i Herrens Bærelser. Da han omsider lindsaa, Intet at kunne udrette her, fjernede han sig med truende Had til en Mand, som han ei engang kjendte af Person. Han ønskede Intet ibrigere, end en Leilighed til at hævne sig offentligt. Men Paradikin gav ham ingen Anledning dertil.

Kort efter foretog Woronitcheff vidtløftige Reiser til Petersborg og Moskva. De gave ham Anledning at tænke paa, og tilsidst glemte han ganske, at han hadede sin Rabe.

Saaledes henrandt fire Aar, uden at den mindste Forbindelse fandt Sted mellem begge Rabeer. Imidlertid begyndte Rygtet at omtale Woronitcheff meget ilde. Der taltes endog om en Criminalproces, som skulde anlægges imod ham, men det kom ikke saavidt. Paradikin, som, afskaaren fra hele Verden, levede paa sit skønne Gods, kun sysselsat med dets Forvaltning og med fromme Øvelser, hørte ikke disse Rygter. Men opkom Ild etsteds, eller truede en pludselig Oversvømmelse med Ødelæggelse, saa vare han og hans Folk altid de Første paa Pladsen, saa var han ikke mere den menneskesky og menneskesjendske Paradikin, men en modig, uforfærdet Mand, der kjækt styrkede sig i den dødsynligste Livsfare, for at frabriste Døden et Offer. Anførte af en Herre, som de tilbade, gjorde hans Folk Underværker, og det var intet usædvanligt, at Gods:

eiere, i deres Forsamlinger, aflagde den Tilstaaelse : uden Paradikin's Bistand var nu min Landsby en Afkehob. — Andre forsikkrede: Denne Mand er en sand Salamander ; han styrter sig i Jlden, uden at svide et Haar. — Almuen vilde have seet, hvorlunde den hellige Basilus, med Korset i Haanden, havde beskjernet ham. Var Faren forbi, saa kastede Paradikin sig paa en Hest, og galopperede til sit Hjem, hvor han atter blev den gamle Menneskes fjende. Indtraf et for Markarbeidet ugunstigt Veir: lig, pleiede den ene Godseier at hjælpe den Anden med sine Folk. I det Aar, hvorom nu tales, havde Gouvernementet Kaluga lidt meget ved et stærkt, længe vedholdende Regnveir, og med Høsten saae det særdeles misligt ud, hvisaarsag Godseierne gjorde sikker Regning paa hinandens Hjelp. Paradikin var kommen videst med sit Arbeide; af Kjærlighed til deres Herre havde hans Folk arbeidet af yderste Formue. Med Woronitcheff's Bønder var nu det Modsatte Tilfældet, og hans Arbeid stod meget langt tilbage. Da han nu ikke torde gjøre Regning paa sine øvrige Naboers Bistand, haabede han, at hans hemmelighedsfulde Nabo havde glemt hiin latterlige Scene, og bad ham skriftligt om Hjelp. Vel havde Paradikin ikke forglemt hans Paatrængenhed; men for veltænkende til at sige nei, svarte han: I Morgen aarle skulde han sende ham 300 Bønder.

Ved at læse Paradikin's Billet søler Woronitcheff Noget, som han ikke kan forklare sig. Bogstaverne ere meget læselige, men have dog en sælsom, høistpaafaldende Form. Jo mere han stirrer paa dem, desmere vække de hans Opmærksomhed.

Han grubler over det Indtryk, disse Skrifttræk gjøre paa ham. Med store Skridt maaler han Gulvet.

„Denne Haandskrift skal jeg kjende! siger han: Jeg har seet den engang før — men hvor? Ved hvilken Leilighed? Hvornaar? Det er den første Gang, jeg faaer noget Skriftligt fra den menneskelige Paradisin, og dog kjender jeg disse Træk! De ere mig særdeles paafaldende; de minde mig om en mærkværdig Tildragelse.“

Siden han var kommen tilbage fra sin Reise, havde saa Mangehaande sysselsat ham, saa mangfoldige Betyrninger havde foruroliget ham, at han slet ikke kunde besinde sig. Begjerlighed efter at adsprede den Sky, som omtaagede hans Hukommelse, bevægede ham til, naie at gjennemgaae de sidste ti Aars Begivenheder. Pludseligt iler han ind i et Bærelse, der tjente ham til Bibliothek og Contoir, gjennem søger Hylberne ivrigt, kaster utaalmodig uhyre Aktpakker, der havde ligget her uforstyrret i tre Generationer, ned paa Gulvet, tramper rasende derpaa, ærgerlig over disse livløse Gjenstande, og finder omsider, midt i den Bærelset fordunklende Støvsky, en lille, med et sort Baand ombunden Pakke, den samme, han engang havde faaet af sin italienske Vertinde. Glædedrukten vender han til sit Bærelse; han løser Baandet, hans Nie falder paa den Instrux, Forstindens Kammertjener havde skrevet for hendes Kammerfrue. Han holder Paradisin's Billet ved Siden af. Haandskriftens Identitet er øiensynlig, det er den samme Person, den samme Haand! Det er Rustroff, der har skrevet Billetten. Woronitcheff jubler høit; en djævelsk Glæde luer af hans Dine: han vorder ikke træt af at betragte de

Skrifttræf, der skulle give ham Hævn over en Nabo, hvis Velstand og gode Rygte han misunder.

„Ha! raabte han: Nu har jeg Dig, hemmelig hedsfulde Paradikin! Himlens Villie, et ubegriberligt Træf, gjør mig til Herre over Din Skjebne, over Din Fremtidsrolighed Jeg vil Ja, dette Papiir røber Din Rigdoms blodige Oprindelse! Hvilken Lykke for mig, at jeg kan rive Masken af Dig og overantvorde Dig i Retfærdighedens Haand! Bed at aabenbare Din Misgjerning kan jeg maaskee vinde men jeg vil ikke forhaste mig. Glæden over en uventet Lykke skal ei forlede mig til ubesindige Skridt. Jeg vil styre mig, og bringe mit Had i Samklang med endnu mægtigere Interesser.“

For at fatte sig og for roligt at overlægge, hvorledes han havde at forholde sig i denne Sag, gaaer han i det Frie, og efter at have overveiet Alt, vender han tilbage, men for utaalmodig til at spille et Dieblif, fordrer han strax sin Droschke. Den kjører frem, Woronitcheff kaster sig deri, og tilraaber Kudskene: „Til Dom Paradikin!“

Kudskene troer, at høre fejl, og vender sig om. Befalingen gjentages med tordnende Røst, og Vognen ruller afsted. —

Dennegang indrettede Woronitcheff det saaledes, at Paradikin ikke blev usynlig for ham, thi da hans første Besøg endnu var ham i frist Minde, vogtede han sig vel for, at gaae ligetil. Sin Vogn lod han holde i Nærheden af Baaningshuset, i en Lund, bød Kudskene tøve her, og idet han forlod den store Indgangsvei til Huset, bød han, for ei at bemærkes, om ad en Godsti, som førte til

en Græsplet Østen for Huset. Saaledes listede han sig frem til Kapellet, og kom, gennem en Sidedør, til den lønlige Trappe, ad hvilken Paradikin steg ned, naar han bivaanede Gudstjenesten. Saa naie havde han underrettet sig om Lokalet! Da han var ovenfor Trappen, aabnede han hurtigt Døren, og stod ligeoverfor Paradikin, som, bestyrtet over hans Komme, ingenlunde fordulgte, hvor ubehageligt det var ham.

„Hvorledes, min Herre! De er saa uartig, med Magt at trænge ind til mig, at overfalde mig — det er at lønne min Godhed slet; I Morgen skulde 300 Bønder“

„Om Deres Bønder er der slet ikke Tale nu! afbrød Woronitcheff ham: Det gjelder heel andre Ting, end en udsel Høst.“

„De har altsaa ikke faaet min Billet?“ — „Jo vel! Kun rolig! Den er i mine Hænder, den Billet, Himlen indgav Dem, at skrive, for at gøre den til et Redskab til Deres Fordærvelse.“

„I Begyndelsen undrede Paradikin sig ikke over sin Naboes truende Tone, thi Denne var bekendt som en stolt og heftig Mand.

„Gaae, min Herre! raabte han med fast Stemme: Gaae vieblikkeligt; jeg har Intet med Dem at gøre, og Deres sælsomme Udfærd sætter mig ud over alle Hensyn.“

„Jeg skal gaae, Elendige? svarte Woronitcheff, med Armene forslagte over Brystet: Nei, Dig tilkommer det, at gaae ud af et Huus, hvis Besiddelse Du skylder Mord og Ran!“

„Hvad vil De sige, min Herre, med denne ligesaa latterlige som nedrige Betskyldning? Gaae, siger jeg

Dem, eller De tvinger mig til, at tilfidesætte Gjæstfrihedens Rettigheder, der ikke ere til for Dem, som, paa en uværdig Maade, bryder ind i en retscaffen Mands Asyl."

"En retscaffen Mands? Siig hellere: en ryggesløs Ridders! Hvad mig angaaer, saa vil, at jeg hverken frygter Dig eller Dine Folk. O, gid de dog Alle vare nærværende, at de kunde erfare deres Herres Forbrydelse! —"

"Min Herre, De fornærmer mig haardt, og . . ."

"Tie, tie, siger jeg! Denne Arrogants er gandske paa uret Sted. Saasnart Du har hørt mig ud, vil Du ligge for mine Fødder, og anraabe min Medlidenhed. I mig vil Du erkjende Herren over Din Formue, Din Ære og Dit Liv!"

"Jeg, anraabe Dem? Aldrig! Var jeg ulykkelig nok til at maatte frygte Dem, saa veed jeg altforvel, at der, af et Menneſke ſom Dem, Intet er at haabe."

Nu traadte Woronitcheff ſin Sjende nærmere, og idet han beſtræbte ſig for, at give ſine Træk en Rolighed, ſom kun gjorde dem endnu ſkrækkeligere, ſagde han ſagte: „Hør, Kuſtroff — thi det er Dit egentlige Navn — hvad har Du, for tredive Aar ſiden, gjort ved Tyrſtinden, ſom Du fulgte til Italien? Hun er ikke kommen tilbage til ſit Fædreland — hvor har Du gjort af hende? Svar!"

Med denne ſtarke Opfordring var Paradikin ſom truſſen af et Lyn, og kunde ikke ſkjule ſin Blegnen for ſin Sjende. Men ſtrax fattede han ſig dog, og ſvarte: „Om hvilken Tyrſtinde taler De? Jeg har aldrig været i Italien."

„Nei, Hr. Paradikin har aldrig været i Stalien, men vel har Rustroff, en russisk Fyrstindes liv egne Tjener, fulgt sit Hærskab did, og denne Tjener er Du.“

„Min Herre, paa min Udsærd, min Omgivelse, mit hele Væsen, er det let at see, at jeg aldrig har været Nogens Tjener; det er en ny Fornærmelse. Jeg gjentager, at jeg er kjed af denne Underholdning, og“

„Du undviger min Anklage, Skindhellige! Godt! Saa vil jeg da svare for Dig: Du har, paa Veien fra Bologna, mellem Poststationerne Logoscuro og Polesella — — myrdet Fyrstinden! Dette skønne Huus, disse vidtloftige Marker og den Mængde liv egne, som adlyde Dig, alt dette er — Din Blodløn! Skjøndt det er længe siden dette Blod blev udøst, saa er det dog ikke udsløttet saa aldeles, at det ikke skulde raabe om Hævn over Dig. Jeg er reist over Udaadens Skueplads og har erfaret den paa Stedet selv. Forsynet har valgt mig til Din Anklager, og i Morgen vil Du vorde flæbt for Dommeren.“

Skjøndt Paradikin's Skræk med hvert Døgn tiltog, svarte han dog med svag Stemme: „Den skjændige Usandhed, hvorved De vil tilintetgjøre mit gode Rygte, opfylder mig mere med Uvilje, end med Forundring, aldenstund jeg veed, at De ikke vil mig vel — men er ikke det Samme Tilfældet med alle Deres Raboer? Jovrigt veed De, at Beskyldinger uden Beviis“

„Uden Beviis? gjentog Woronitcheff med den skrækkeligste Haanlatter: Troer Du da, at jeg nu vilde staae ligeoverfor Dig, naar jeg intet Beviis

havde? Rustroff, Du husker dog Postkarlen, som hjalp Dig ved Mordet — Rolando mener jeg? Da Du blegner ved at høre dette Navn, saa husker Du det endnu. Nu videre! Gjenkjender Du ogsaa dette, med Din Forbryderhaand skrevne Skrift? Det er Instruxen for Fyrstindens Kammerfrue — der staaer Dit Navn. Din Haandskrift har ikke forandret sig siden, det beviser Billetten, jeg fik fra Dig i Gaar. Siig saa endnu, om Du kan, at jeg ingen Beviser har! — "

De sidste Ord hørte Paradikin ikke mere. Ved Navnet Rolando — ved Synet af det usalige Skrift, var han bevidstløs sunket om paa en Stol.

Woronitcheff triumpherede. Paradikin's Afmagt var saa godt som en Bekjendelse, og han vogtede sig vel for at kalde Nogen til Hjælp, thi Vidner kunde ikke nytte ham nu. Han holdt den Afmægtige sin Flacon under Næsen. Da han slog Dinene op, og endnu saae sin Fiende for sig, fremstammede han de Ord: „Hr. Woronitcheff, gjør mig ikke ulykkelig! Hvad Ondt har jeg gjort Dem?“

Fra dette Dieblis af sandt Woronitcheff for godt, at føre et gandske forandret Sprog. Han opgav Anklagerens Rolle, for at paatage sig Underhandlerens, og var kun sysselsat med sine personlige Fordele.

„Deres Skjebne, Hr. Paradikin, det indseer De vel, ligger i min Haand! begyndte han: De beder, jeg ville ikke gjøre Dem ulykkelig, og den Ting beroer gandske paa Dem. Jeg lader Dem Valget mellem Lovens Dom og en mindre haard Ræboes.“

„Hvad mener De, Hr. Woronitcheff?“ — „Hvad De ret vel veed, Hr. Paradikin. Jovrigt tager jeg slet ikke i Betænkning, at forklare mig tydeligere.

Vælg mig til Deres Dommer, hvis De ønsker, at jeg skal opgive min Anklage, og underkast Dem ubetinget min Kjendelse."

"Hvorledes lyder den?" — "Saaledes: Have syge fremkaldte Forbrydelsen, og ved et Pengeoffer maa den derfor affones."

"Ah, jeg burde før have gjettet Deres Mening! Hvormeget forlanger De?"

"Hundredtusinde Rubler!" — "Hvorledes, Hr. Woronitcheff? Hvad tænker De paa? Det er jo mere, end"

"Ikke en Kopeke mindre, min kjære Nabo. Pengene maa, inden otte Dage i det sildigste, være betalte. For denne Priis forbinder jeg mig til, ved enhver Eed, som De maatte kræve af mig, at skjule Hemmeligheden og for Deres Dine at opbrænde de skriftlige Beviser for Deres Forbrydelse."

"Hr. Woronitcheff, om jeg end vilde bringe dette Offer, saa var jeg dog ikke istand dertil. Det overgaaer min Evne."

"Intet er umuligt, naar Liv og Ære staae paa Spil. Betænk, at Knut og Bjergværksarbeide ere endnu haardere Straf, end en Pengebøde. Hvor mange Forbrydere vilde ikke prise sig lykkelige, om de, for deres hele Formue, kunde frikjøbe sig fra deres Blodskyld! Jeg forlanger jo kun omtrent Tre dieparten af Deres Formue, og De maatte være affindig, om De betænkte Dem paa, at indgaae denne Handel."

Paradikin havde imidlertid fattet sig gandske; lidt efter lidt havde hans Aand gjenvundet sin sædvanlige Energie. Et saa slet Menneſkes Nærværelse skrækkede ham ikke mere, og han sagde derfor:

„Hvad er det, De vedbliver at tale om Blod? Har jeg da tilstaaet det Mord, De beskylde mig for? Forvirret ved Deres Trusler og ved den Tone, De tillader Dem imod mig, har jeg, for nogle Diebliske, ikke kunnet finde mig i den overordentlige Stilling, Deres Had saa uventet har bragt mig i. Ustyk: digheden er ikke altid væbnet mod Skræk. Kan jeg ei, for Retten, fragaae dette Evagheds Dieblisk, hvori De vil have fundet en Bekjendelse? De har, som De siger, Beviser; men hvor ere Deres Vidner? Jeg tænker, de ere temmelig langt borte. Hvad Bøgt kan man lægge paa Liigheden af en Haandskrift? Kan den ikke være estergjort, for at styrte mig i Fordærvelse? Begriber De ikke, hvad det vil sige, at tredive Aar ere forløbne, siden hiin Dame forsvandt?“

„Jeg forstaaer Dem; De forbereder Dem allerede paa et listigt Forsvar.“

„Hvi skulde jeg ikke det? At jeg skal tale aabenhjertigt med Dem: skulde Woronitcheff's Ord vel finde større Tiltro hos Dommerne, end mine?“

„Meget fornuftigt! De gjør vel ogsaa Regning paa, at Sagen allerede er for gammel; men De feiler. Thi der gives Forbrydelser, som hverken Retten eller Souverainen kan benaade. Betænk, at min Anklage styrter Dem tilbage i Slavestanden, over hvilken De, ved en Forbrydelse, har hævet Dem. Betænk, at jeg er det eneste Tribunal, som De tør vente Redning af, og underkast Dem det.“

„Og maatte jeg underkaste mig det, hvo er mig da Borgen for Retsgylldigheden af et Forlig med Dem?“

Bed disse Ord saae Paradikin sin Modstander stibt i Vinene, og bemærkede, i hans Mine, saamegen Falskhed og Spot, at han ikke kunde være tvivlsraadig længe. Med en Værdighed, som bragte Woronitcheff til at forstumme, vedblev han: „Hr. Woronitcheff, jeg modtager ikke Deres Forslag; det strider mod min Samvittighed, og selv i det Tilfælde, at jeg holdt mig selv for en Forbryder, vilde mine Grundsætninger ikke tillade mig, at tage derimod. Hellere vilde jeg underkaste mig Tribunalets Kjendelse, end forsøge min Brøde ved at byde Haanden til en saa lav Spekulation. Dette er min uroffelige Beslutning. Anklag mig kun — det staaer Dem frit. Men dømme mig kan De ikke.“

„De har endnu ikke fattet Dem efter Deres Skræk, min kjære Hr. Nabo; De taler som i Vildelse. Jeg er koldblodigere, og betragter Sagen fra den Side, som ogsaa De vil betragte den fra, naar Deres store Lidenstkabelighed har lagt sig. Lad mig i Morgen vide Deres Beslutning; jeg skal da indrette mit Forhold derefter. Vil De partout være Deres egen Bøddel, saa reiser jeg til Petersborg, at anmelde Sagen for Justitsministeren og forelægge ham mine uforkastelige Beviser. Jeg vil opsoge den myrdede Fyrstindes Slægtninger og sætte dem i Bevægelse mod Dem. For at bevirke dette, behøver jeg kun at sige dem, at De er meget riig, og at Deres Rigdomme tilhøre dem. De svarer ikke? Hvorledes skal jeg tyde Deres Lænshed?“

„Som en Bekræftelse paa min Erklæring. Kjendte De mig nøiere, da vilde De vide, at min Beslutning er uigjenskaldelig, saasnart mine Grundsætninger bestemte mig dertil.“

„Deres Grundførminger ! Af, Ulykkelige, hust dog paa Forriden ! — Nu, jeg giver Dig 24 Timer at betænke Dig i.“

Med disse Ord fjernede Woronitcheff sig ad samme Bei, som han var kommen, og gik tilbage til sin Vogn.

Længe efter hans Bortgang var Paradikin et Kov for den dybeste Smerte; denne saa lange og lidenskabelige Scene havde paany aabnet alle hans Hjertes Bunder, og hans, vel stundom søvndyssede, men aldrig til fuldkommen Laushed bragte Samvittighed var vaagnet i sin hele Styrke.

Kaldende Religionen til Hjelp, steg han ned i sit Kapel, og, nedkastende sig for Forløserens Fødder, ydmygede han sig for Guddommen, anraabte inderligt Himlens Barmhertighed, og foredrog Alstyreren, med sønderknust Hjerter, de Lidelser, han havde gennemgaaet, saavel som dem, der endnu forestode ham. Midt i hans inderlige Bøn lindrede en Strøm af Taarer hans Qual. — Styrket forlod han Kapellet, fattet givende sig til Vriis for den Storm, der truede at bryde løs over hans Hoved.

For at kunne forklare sig Paradikin's modige Beslutning, maa Læseren lære at kjende hans Person noget nøiere. Man vil have fundet, at to aldeles forskjellige Gemytter havde deres Sæde i eet og samme Individ. Det ene Menneske var en Liv egen, en Tjener, hvis Hjerter, i Ungdommen, var bleven forgiftet ved flet Selskab. Hans Opdragelse havde i mange Henseender, været meget omhyggelig. Med sine unge Herrer, som Døden tidlig bortrev, havde han deeltaget i Underviisningen i det franske, engelske, tydske og italienske Sprog, samt

lagt Grunden til endeel andre Rundfaber, som let fæstede Rod i hans lyse Hoved. I en Alder af 25 Aar følte han det Bittre i sin lave Byrd. Behersket af Længsel efter Frihed, martræt af Pengegjerrighed, var han for svag til at modstaae den lofkende Leilighed til at vinde, hvad han saa hedt attraaede, og saameget snarere begik han Forbrydelsen, som han troede sig fuldkommen betrygget mod dens Opdagelse.

Det uhyre Held, hans Handel havde, aabnede ham en ny Løbebane. Forbryderen blev nu en retskaffen Mand.

„Min Gud! sagde han ofte til sig selv: Da det er saa let, at vorde riig paa en ærlig Maade, hvi maatte jeg da betyngte mig med en Forbrydelse, som trykker mig til Jorden, og uafsladeligt forbittrer mig mit Liv?“

Fra dette Dieblif vilde han vende tilbage til Ære og Dyd; han lovede sig selv at vorde en reidelig Handelsmand, og han holdt sit Løfte. Samvittighedsfuld iagttagende sine Forpligtelser, og ikke tilladende sig den mindste Uredelighed, vandt han almindelig Agtelse og Tillid. Havde En noget at sælge, saa bragte han det til ham, overbevist om, at han vilde faae Beløbet af dets Værd; ved festlige Leiligheder kjøbte de Fleste deres Smykker hos ham; i tvivlsomme, til hans Sag henhørende Tilfælde, gjaldt hans Ord som et Drakel; hvor Juveler skulde taxeres, maatte man have ham paa Raad med. Saaledes befordrede hans strenge Retsskaffenhed hans Velstand, og hans bestandige Omgang med bedre Menneſker forædlede hans Sæder. Gævmild, velgjørende og høimodig, som Russerne af Naturen

ere, anvendte han en stor Deel af sin Gebinst til at understøtte Nødlidende, som han selv opsogte. London, hvor han tog fast Bopæl, blev den lønlige Stueplads for hans Velgjørenhed, Især havde han, i de sidste Aar, understøttet en gammel Landsmand, ved Navn Paradikin, som, ved Odselhed paa Udens landsreiser, havde ødelagt hele sin Formue. Kært ved Rustroff's Velgjerninger, ønskede den bedagede Mand, at han vilde bære hans Navn, og efterlod ham til den Ende, ved sin Død, alle sine Papirer. Rustroff kunde nu ikke længer modstaae Længslen efter at see sit Fædreland igjen. Under det antagne Navn Paradikin kjøbte han et Landgods, som laae langt fra den Egn, hvor han var født. Da Kjøbet uden Vanskelighed var sluttet, begyndte den nye Godseier sin underlige Levemaade. Hans Indsetgenhed var mindre en Følge af det Ønske, at undgaae Farer, der slet ikke syntes at true ham mere, end af hans store Lyst til Eensomhed. Verdens Udspreddelser stemte kun lidet overeens med hans Tilbøielighed til stedsevarende Virksomhed.

Saadan var den Mand, som et uøret Tilfælde truede at styrte i Fordærvelse.

Nu optage vi atter Fortællingens Traad, og tænke os i den forraadte Misdæders næsten forvirelsesfulde Stilling. Alderen kunde have svækket Paradikin's Kraft; men af den hurtige Oversigt, som maaler Nærheden af en truende Fare og søger Midler til at undgaae den, havde den Intet berøvet ham. Skiondt i høi Grad foruroliget ved de ham saa pludseligt træffende Beskyldninger, havde

han dog strax indseet, at han ikke kunde forlade sig paa sin Fjendes blotte Tøder og Forsikringer.

„Om jeg nu ogsaa, med Opoffrelse af mange Penge, kjøber Tilintetgjørelsen af det Skrift, han har ihænde, sagde han ved sig selv: hvo er mig da Borgen, at han ikke fremkommer med nye Fordringer? Saa snart hans Creditorer plage ham igjen, saasnart han atter taber i Spil, vil han fornye sine Trusler; min hele Formue vil være i hans Hænder, og naar jeg, med min sidste Daler, har kjøbt hans Tausshed, vil han dog angive mig tilsidst, og indvikle mig i en Criminalproces. Saaledes vilde jeg, i mit Livs sidste Dage, werde en Bold for hans rasede Haveshyge; hellere vil jeg selv overantvorde mig til Lovens Strengthed. Tredive Angers: Aar og nogle gode Handlinger tale dog for mig.“

Da der, Dagen efter, intet Bud kom fra Paradisin, sendte Woronitcheff, i opbrusende Utaalmodighed, sin Forvalter til ham med det Hverv, blot at hente hans Ja eller Nei.

Svaret var endnu mere lakonisk, end Spørgsmaalet. Det var: „Nei.“

Gregorieff skyndte sig at overbringe sin Herre det. Denne raste frygteligt. Endogsaa over Forvalteren gik det ud, thi han skulde være Skyld i Svaret. Derpaa bortsendtes han hurtigt, for at lade Reisevognen sætte istand, thi næste Morgen vilde Herren bort. Ved sin pludselige Afreise haabede han at strække Raboen og at bevæge ham til det forlangte Offer.

Om Aftenen kaldtes Gregorieff ind i sin Herres Kabinet, for, som han pleiede, at modtage hans

Befalinger. „Hør nøie til, durak *), og vee Dig, om Du ikke punktligt udretter, hvad jeg befaler Dig. Jeg har sagt til Alle, at jeg vil reise meget hurtigt, Dag og Nat; men Du skal vide, at jeg kun vil gjøre meget smaae Dagsreiser. Her har Du min Reiseroute; den indeholder Navnene paa alle Poststationer og Natquarterer. Hvis nu Hr. Paradikin, med hvem jeg staaer i en meget vigtig Underhandling, sender Bud herover, saa maa Andreas Alexiowitsch siebliffeligt reise efter mig og opsoge mig i største Til. De fornødne Reise penge skal Du give ham. Gaae nu, og lad mig vække Kl. sex.“

Næste Morgen reiste Woronitcheff.

Han havde beregnet, at han Klokkeren otte Kun- de være udenfor Paradikin's Herresæde. Det var just paa den Tid, denne i sine Baner punktlige Mand hørte Messen. Vi have allerede omtalt, at Capellet laae i den ene af Husets Fløie; dets Hoveddør gik ud til Landeveien. Woronitcheff lod holde, og gik ind i Kirken. Paradikin lod sig ikke forstyrre i sin Bøn. Efter Gudstjenesten gik Domestikerne bort gjennem Hoveddøren. I det Dieblif, deres Herre vilde vende tilbage til sit Værelse, til- talte Woronitcheff ham med de Ord: „Jeg reiser til Petersborg; De seer her min Reisebogn! Har De Intet, De vil have besørget, Hr. Paradikin?“ Ironisk betonedes han Navnet.

„Intet, min Herre. Lykkelig Reise! Guds Billie skee! — “

(12*)

*) Enfoldige Tølper.

„Hr. Rustr — — — Hr. Paradikin, vilde jeg sige, kan forlade sig paa min Iver og min gode Villie til at tjene ham.“ — Med disse Ord forlod han Capellet, og steg i sin Vogn, der i største Hast rullede bort.

Da Paradikin's rolige og resignerte Tone forkom ham temmelig paafaldende, begyndte han næsten at omtvile, at Denne vilde kalde ham tilbage; dog forandrede han, for det første, endnu Intet i sin Reiseplan. Hans Had, der hidtil kun var blevet dæmpet af hans Havesyge, fik en fuldkommen Overvægt, og han trøstede sig over Tabet af de 100,000 Rubler med Haabet om den Straf, Rustroff vilde blive idømt, med den Publicitet, han vilde give en stor Forbrydelse, og med den Ugtelse, han, som Angiver, vilde vinde.

Paradikin var, efter at hans Dødsfjende havde fjernet sig, halobevidsløs af Skræk og Alfsky. Overfalden i Guds Huus, havde han svaret med Værdighed og som en Mand, der underkaster sig sin onde Skjebne. Men nu laae han hartad under derfor, og martret af den pinligste Uro, vaklede han op paa et Værelse i øverste Etage, hvor han kunde oversee Veien til begge Hovedstæder: iilsomt saae han sin Fjendes Vogn rulle hen; han havde ønsket, at kunne standse den. Hans Beslutning vaklede; han gik ned, bød sine Folk sadle den hurtigste Hest, og et Øieblik efter tog han Befalingen tilbage.

Omsider fattede han sig; dyb Foragt for hans Forsølger gav atter hans første Beslutning Styrke. Lidt efter lidt blev han roligere; for ei at overmandes tiere af Tvivlraadighed, begav han sig dybt ind

i en Skov, grublende over de Forsvarsmidler, der lode sig bringe i Anvendelse.

Allene sysselsat med denne Gjenstand, agtede han ikke paa Veien, og omsider mærkede han, at han havde forvildet sig. I det tætteste Krat hørte han en Larm; heftigt foer han sammen af Skræk, og vilde just flye, da Gregorieff stod for ham. Forundret over, her at finde den Mand, der ingensteds lod sig see, tiltalte han ham med de Ord: „Bed den hellige Nicolaus, Hr. Paradikin, havde Nogen sagt mig i Morges, at jeg i denne Skov skulde finde en menneskelig Sjæl, da vilde jeg for tænkt paa Stortyrken, end paa Dem. Siden Branden i Generalens Landsby troer jeg ikke, De er kommen udenfor Deres Gods, hvor De lever som en hellig Eremit. Gud er mit Vidne, at det glæder mig at see Dem, skjøndt Deres korte Svær i Gaar har paadraget mig store Ubehageligheder.“

Til enhver anden Tid vilde et Møde med Woronitcheff's Forvalter været Paradikin ubehageligt, men i sin nærværende Stemning sølte han, ved at see den joviale Gregorieff, som han strax gjenkjendte, et Slags Lindring.

„Jeg gif i Tanker, svarte han! og saaledes er jeg kommen udenfor mine Enemærker, hvilket just ikke hændes tidt.“

„De befinder Dem paa vore Enemærker, Hr. Paradikin! Naar jeg siger, vore, saa burde jeg have sagt, Hr. Woronitcheff's, min høistærede Herres, hvem Himlen ville ledsage paa hans Reise.“

„Han er allerede bortreist?“ — „Ja, Gud være lovet! Vilde jeg ellers være saa fornøiet, naar jeg ikke vidste, at han allerede har tyve Werster bag

sig? At jeg skal sige min oprigtige Mening: hans Nærværelse er færdig at lægge mig øde. Men naar han er borte, er jeg saa glad, som om en Klump Bly var væltet af mit Bryst. Og troe ikke, jeg er den Eneste, som føler sig saa let — nei, vor hele Landsby jubler! At, jeg veed jo vel, han kommer igjen, og med ham al min Qual; men — hvad skal jeg gjøre? Jeg kan ikke forandre det. Dog — nu ville vi ikke tænke derpaa. I Dag er jeg lykkelig, som en Konge!”

„Herren er altsaa saa haard?” — „Haard! Hans Sjæl er af Jern, hans Villie er en Hammer, der slaar til uafsladeligt, og hvad Umbolten angaaer, Hr. Paradikin, saa seer De den for Dem her. Som Forvalter er jeg Landsbyens første Martyr. Jeg har kjendt Mennesker, flette Mennesker, som dog have haft deres gode Perioder, men han har ingen! Forstemt staaer han op, gnaven gaaer han tilfængs. Gode Gud! Mon det ogsaa er muligt, at han kan være en Søn af saa fortræffelige Forældre! Jeg begræder dem endnu.”

„Nu, Gregorieff, vær ved et godt Mod! Han behandler ikke sine Naboer bedre — det har jeg nys erfaret.”

„I Sandhed, hvad der foregaaer mellem Dem og ham, veed jeg ikke; men i Gaar bragte Deres, skjøndt meget korte Svar, ham i et Raseri. . . . jeg var allerede belavet paa en Dragt Prygl; det havde ikke været førstegang. Men jeg kunde dog ikke overbringe ham noget Ja, da De havde affærdiget mig med et Nei. Han overøste mig med en Strøm af Skjældsord, der Alle gjeldte Dem, ret som om De havde givet mig Fuldmagt til at tage

derimod. Hvad kan han forresten gjøre Dem? Deres Stilling beskytter Dem mod hans Forfølgelser, De er ikke hans Tjener."

"Nei, det ikke! Men min Stilling ændrer han ikke. Misundelig over min Rolighed, min Formue, rasende over, at jeg ikke har modtaget hans Besøg, da han kom tilbage fra sine Reiser, har han svoret mig Undergang. Skulde Du vel troe, at han beskylder mig for et Mord, som er begaaet for 30 Aar siden, 600 Mile herfra?"

Neppes vare disse Ord sagte, før Gregorieff's glade Mine blev sorgmodig. — Paradikin vidste ikke, hvad han skulde tænke derom. Da sagde Forvalteren sagte: „Han beskylder Dem for et Mord — — han! — — Disse Ord burde aldrig være komne over hans Tunge. — “

„Hvad vil Du sige dermed?" — „Intet, uden Sandheden. Følg mig, Hr. Paradikin; jeg vil gaae foran, for at bære Grenene tilside. Vi ville tage Plads i en Huulning, som Bønderne kalde Bjørnenes Samlingsplads. Det er det hemmeligste Sted i Skoven. Der kan jeg sige Dem Alt, uden at frygte Vidner, med mindre Granerne og Birkerne skulde have Øren."

„Hvorfor vil Du føre mig saa langt?" — „Saa langt? Det er kun en Werst borte. Frygt Intet af mig. Jeg er, Gud være lovet, lidt bedre end min Herre. Det Instrument, De her seer, bruges til at mærke de Træer, vi ville sælge til en riig Leverandeur. De fældes før Tiden, og skulde betale de Daarskaber, min Herre agter at begaae i Petersborg. Arbeidsfolkene ville komme hid,

og jeg var forloren, hvis man hørte os tale hemmeligt sammen."

"Godt, jeg følger Dig!" svarte Paradikin, fuldkommen beroliget ved Gregorieff's Mine, som igjen havde antaget sin forrige Munterhed.

Stiltiende gik Begge gennem den tætteste Skov. Da de naaede Bestemmelsesstedet, satte de sig ned under en gammel Åf, og her begyndte Gregorieff sin Fortælling saaledes:

"I Werster herfra ligger en liden Eiendom, som beboes af en uformuende Enke, hvis Mand elskedes hvidt af mit gamle Herskab. Om Sommeren besøgte Begge os hyppigt, og de behandledes gandske som Venner og Frænder. Min nuværende Herre havde holdt deres Barn over Daaben, en vakker lille Pige, som vi Alle holdt af. Daaben foranledigede en stor Høitidelighed, hvori hele Landsbyen maatte deeltage. Stor Gæmildhed paa den ene Side og ligesaa stor Taknemmelighed paa den anden knyttede Venstabsbaandet endnu fastere. I År efter Barnets Fødsel døde vor Gudsherre og hans Kone næsten paa samme Tid. Deres Søn benyttede nu sin Frihed og sin Formue til at gaae paa Reiser. Hans Fraværelse varede fem År. I det sidste År efter hans Afreise bortred Døden vor gode Nabo efter en lang Sygdom; han efterlod Hustru og Datter i Armod. Dog gav Madame Wolkoff — det er Enkens Navn — sit Barn en meget god Opdragelse."

"Efter at min Herre havde optaget og forødt sine Indkomster for tre og fire År, kom han tilbage. Strax Dagen efter sin Ankomst besøgte han sine Naboer. Hans Guldatter var dengang 17 År gammel, og saa smuk — hendes Ege har jeg aldrig seet.

Den naadige Herre gjenkjendte slet ikke den lille Pige, han før havde bragt Duffer og Bonbons. Saa snart han saae hende, blev han lidenskabeligt forelsket i hende — jeg siger ikke: forelsket, thi til at elske er han ei istand. Han forlod nu næsten aldrig Huset; han overeste Moder og Datter med Forærin- ger. Madam Volkoff, en meget brav, men just ikke klarsynet Kone, mærkede Intet; hun saae i det Altsammen kun en Gudfader, som meente det vel. Men jo mere han gav, destomindre elskedes han af den biye og frygtsomme Machinka."

"Da min Herre saae, at han, trods alle sine Bestræbelser, ingen Fremskridt gjorde i Pigens Gunst, blev han rasende over denne uventede Modstand, og besluttede, ved Bestikkelse at bringe Kammerpigen paa sin Side; det lykkedes ham, og den Skændige folgte ham sit unge Herskabs Ære og Rolighed. Machinka kunde ikke undgaae den Snare, man havde lagt for hende. Jeg har aldrig nøie erfaret, hvorledes man egentligt gif tilværks derved. En Aften fjernedes Moderen — — kort, næste Dag blev den ulykkelige Pige syg, og svævede adskillige Dage i Dødsfare. Langt om længe kom hun sig igjen, men havde nu den inderligste Afsky for den Nedrige. Hun vilde aabenbare sin Moder Alt; men afholdtes derfra ved hans Trusler og ved Tanken om den Forsvarelse, hvori hun vilde styrte hende."

"Fra dette Dieblif af valgte Machinka sine Forholdsregler saa vel, at min Herre aldrig var allene med hende. Af sit Helbred tog hun Paaskud til at flytte til sin Moder, hvis Bærelse hun aldrig forlod. Men jo mere hun flyede ham, jo koldere hun behandlede ham, desto lidenskabeligere blev han.

Hos mig og mine Lige har jeg altid bemærket, at naar vi elkes, er vor Gjenkjærlighed saameget stærkere; men hos de Fornemme — tilgiv mig — har jeg gandske fundet det Modsatte. Havde den skønne Machinka deelt min Herres Følelser, da havde han forladt hende inden 14 Dages Forløb."

„Noget Tid efter, da min Herre, skinsyg og forstemt, havde holdt sig fra Huset en Tidlang, blev Machinka igjen noget muntre. Han foretog en Reise til Moskau, og blev borte et Fjerdingaar. Imidlertid bleve Madame Wolkoff og hendes Datter indbudne til en Fest hos en General, en gammel Ven af Faderen, som boede i Distriktsstaden. Der var stort Selskab, og det var forstegang, Mademoiselle Wolkoff viste sig i et saadant. De unge Herrer vare henrykte af hendes Skjønhed, og flagede om hende, som Sommerfugle om et brændende Lys ved Aftenstid. En af dem dandsede næsten altid med Machinka, og naar han ikke dandsede, viste han Moderen tusinde Opmærksomheder. Denne var den meest Forelskede af Alle.

Damerne toge hjem. Otte Dage efter skrev Generalen til Madame Wolkoff, og bad hende i den unge Dandsers Navn, om Datterens Haand. Han indestod for hans ikke ubetydelige Formue og endnu mere for hans fortræffelige Egenskaber. Glad over det gode Parti, hendes Datter kunde gjøre, takkede Moderen Generalen, og meldte ham, at hun paa hans Anbefaling, vilde modtage den unge Mand's Besøg. Machinka saae ham gjerne igjen, og Begge tilstode hinanden deres Kjærlighed. Dog besluttede man, ei at underrette Woronitcheff om Noget, før Brudgommen havde faaet sin Families Samtykke."

„Efter sin Tilbagekomst fra Moskau fandt Hr. Woronitcheff sin Geddatter endnu koldere mod ham, end tilforn, og da den troløse Kammerpige, faa Dage efter, underrettede ham om Alt, hvad der, i hans Fraværelse, var foregaaet, brød Stormen løs. Han raste frygteligt. Madame Wolkoff overøsties med Skjældsord. Han forekastede hende Utaknemmelighed, truede, at modsætte sig Forbindelsen, lasede Brudgommen, og erklærede tilsidst paa den meest anmassende Maade, at kun han havde Ret til at sørge for Geddatterens Fremtid. Efter at have kundgjort sin Villie, som om han havde uindskrænket Herredømme over Familien, gif han bort, uden at agte paa Moderens Forestillinger og Taa- rer. Machinka var ikke tilstede ved dette Oprin; hurtigt havde hun fjernet sig, saasnart hun blot langt fra saae det uvelkomne Besøg.”

„En Maaned henrandt, uden at min Herre lod sig see hos Enken. Man troede, han havde fattet andre Tanter, og at han ikke vilde modsætte sig Gistermaalet mere. Jeg var ikke af denne Mening, thi jeg vidste, at han ofte indelukkede sig med vor Hovsmed, en ægte Skurk. Jeg passede dette Menneske op, og saae ham adskillige Gange mellem 11 og 12 om Natten, komme tilbage ad den Bei, som gif til Madame Wolkoff, hvorpaa han ufortøvet begav sig til Herren. Men da man ikke hørte noget Ondt videre, troede jeg, det Hele gif ud paa en forliebt Intrigue i Omegnen.”

„Bludseligt blev min Herre meget munter; han begyndte endogsaa at behandle os skaansomt. Dette var saa usædvanligt, at hele Huset ligesom fik nyt Liv. Saa let er det, at glæde sin Omgivelse.

Hvo veed det bedre, end De, Hr. Paradisin? Deres Livegne ere lykkeligere, end mange Frie."

„En Dag, det var Dagen før Michaelis — jeg glemmer det aldrig — lod Herren mig falde; han var allene, jeg havde tilbagelagt en lang Vej, og var modig. Han bød mig sidde — det havde han aldrig gjort før. Frygtende, ei at have hørt ret, støttede jeg mig kun ved Ryggen af en Stol."

„Gregorieff! sagde han i fortrolig Tone: Du veed, jeg var meget mod det Gistermaal mellem min Geddatter og den af Generalen anbefalede unge Mand; men jeg har erkyndiget mig nærmere om ham, og ikke hørt Andet, end Godt om ham. Han er af god Familie, og faaer engang 500 Livegne. Det er mere, end Mademoiselle Wolkoff, som en fattig Pige, kunde haabe. Kort, Partiet er anstændigt, og jeg vil paatage mig Udstyret. Ufortøvet maa Du underrette Damerne om min Beslutning. Jeg har været uretsfærdig imod dem, og maa see at oprette det igjen. Men da jeg i Morgen reiser til Moskau, saa sig Machinka, at hun nødvendigen maa komme til mig i Dag. Strax efter min Tilbagekomst skal Brylluppet finde Sted. Tag Kaleschevognen, thi Madame Wolkoff følger med, og skulde Brudgommen være nærværende, saa beed ham ledsage Damerne. Jeg venter dem alle Tre. Gaae, min Søn, og lad Andreas Michaelowitsch kjøre dygtigt til."

„Glad over saa godt et Grinde, forlod jeg Kabinettet, og Rudsten jog i fuldt Fiirspring til Madame Wolkoff, som desværre var saa syg, at hun ikke kunde taale at kjøre. Brudgommen var, efter Ordre fra Generalen, reist til Kaluga. Jeg

fattede endnu ingen Mistanke. Moderen lod mig komme for sig. Jeg sagde hende Alt, hvad min Herre havde givet mig at sige, og tilføiede, at det vilde gjøre ham meget ondt, istedetfor tre Personer kun at modtage Een. Allerede den Tanke, at besøge sin Gudfader, fyldte Machinka's Hjerte med Angst, og hun blev saa bleg, at jeg frygtede, hun skulde falde i Asmagt. Hellere vilde hun døe, sagde hun, end betræde dette Huus. Hendes Moder dadlede hende strengt derfor, og forestilte hende, at hun maatte benytte Gudfaderens gode Stemning; denne Forsoning vilde glæde Generalen saavel som hendes Brudgom; hun skulde ikke gjøre de hensødes de Velgjøreres Søn til sin uforsonlige Fjende."

"Jeg understøttede disse Formaninger. „Frygt Intet! sagde jeg til Mademoiselle Volkoff: Jeg skal ikke vige fra Deres Side et Dieblif. Glad vil De vende tilbage. Min Herre vil være Dem i Faders Sted — o, han er bleven et gandske andet Menneske! Fortørn ham ikke ved en Vægring, som han maaskee aldrig vilde tilgive Dem!"

"Hvad skal jeg sige Dem videre, Hr. Paradis? Den unge Pige samtykkede langt om længe. „De ønsker det, kjære Moder! sagde hun, omfavnende hende: Jeg adlyder Dem. Det maa gaae mig som det vil — en Trøst vil det dog være mig, ei at have været Dem ulydig. Nu, Gregorieff, lad os reise! Gud tage mig i sin Baretægt! —"

I det Dieblif, hun steg tilvogns, kaldte man forgjæves paa Kammerpigen. Hun havde, som man fortalte, forvredet sin Fod.

"Den unge Pige blegnede, men Moderen sagde: „Min Datter, Du har lovet mig det!"

Alt, den arme Kone! Havde hun vidst Sandheden men det skulde saa være.

Da Machinka saa den store, af høie Græner beskyggede Indførsel, greb hun frampagtigt min Arm og sagde, i en mig heftigt rystende Tone: „Gregorieff, for Himlens Skyld beder jeg Dig, lad mig ei allene med Din Herre, og befaler han Dig, at sjerne Dig, saa hav, i Din redelige Sjel, det Mod, ei at adlyde ham.“

„Vi steg af paa Pladsen udenfor Huset, hvor vi, gandske mod Sædvane, Ingen af Lyendet fandt.“

Her reiste Gregorieff sig, afbrydende Samtalen, for at see, om Ingen var i Nærheden. Da han Intet fornam uden Drens sjerne Slag og Brændehuggernes monotone Sang, indtog han atter sin Plads og vedblev beroliget:

„Vi vare allerede stegne op ad Trappen, som fører til min Herres Værelse, da der, ved Indgangen til Corridoren, aabnedes en Dør, som Hovsmeden traadte ud af.“

„Kun her igjennem!“ sagde han.

Machinka treen ind; jeg vilde følge efter, men han traadte mig iveien og sagde: „Herren vil tale med Dig; skynd Dig til ham.“

„Ved disse Ord saa den unge Pige paa mig med et Blik, som gjennemtrængte mit Jnderste, thi det syntes at anklage mig for Forræderi. Jeg vilde gjøre den Djævel af Smed Modstand, men han stødte mig med Magt tilbage, og slog Døren i for min Næse. Alt dette var et Dieblifs Værk.“

„Jeg gik nu op til Herren i hans Kabinet. Synet af ham skrækkede mig frygteligt; den mun-

tre, smilende Mine, hvormed han om Morgenens havde skuffet mig, var vegen for mørke, fordreiede Træk. Han talte intet Ord om det mig givne Erinde, men befalte mig i barst Tone, at gjøre et skriftligt Overflag over det Arbeide, som endnu burde udføres inden Maanedens Udløb."

„Dette var intet videre, end et Paaskud, hvorved han vilde fjerne mig. Jeg maatte adlyde, men foresatte mig, at give nøie Agt paa Alt, hvad der foregik."

„Ak, Hr. Paradikin! Hvor smerter det mig nu, ei at have lagt større Bægt paa den uhyffelige Piges Ahnelse! Jeg vil, saalænge jeg lever, føle Samvittighedsnag, hvergang jeg tænker paa denne skrækelige Tildragelse. Men dette nederdrægtige Hykleri kunde vel skuffet En, der var klogere, end jeg. Fra sin Ungdom af havde Hr. Woronitcheff altid handlet aabent og uden Forstillelse; aldrig havde jeg seet ham gjøre sig Umage for at skjule sin Tænkemaade, eller at lægge Dølgemaal paa det Glette, han havde isinde. Alle Laster kunne jo ikke være forenede i eet Individ, og det er vanskeligt, paa een og samme Tid at være Hykler og Voldsmand. Men min Herres grændseløse Skinsyge lod ham forene disse Modsigelser, og for at naae sit Diemed, havde han Saalmodighed nok til, en Tidlang at spille den Gode, hvorved det blev ham let, at skuffe mig, som ellers kjendte ham saa vel."

„For at lede Opmærksomheden fra mig, gif jeg paa mit Bærelse. Dog blev jeg ikke længe her, men aabnede Døren sagte, og listede mig ud paa Gangen. I hele Huset herskede den største Stilhed. Allerede ved mit Komme havde jeg bemærket, at

alle Tjenestefolkene vare sysselsatte i den længstbortliggende Deel af Haven. Paa Tærne sneg jeg mig hen til min Herres Kabinet, og da det ogsaa her var gandske stille, formodede jeg, at man havde ført Mademoiselle Volkoff ned i Salen, yderst i Huset, hvor Herren pleiede at have sine Sammenkomster med sine Hjelpershjelpere. Feilede jeg ikke, saa kunde dette Bærelse give mig Leilighed til, nøie at see Alt, hvad der foregik deri. I det gamle Herfskabs Tid var her bleven spillet Comedie, og den gamle Herre havde, naar hans Helbred ikke tillod ham at tage Plads blandt Tilskuerne, i Sloppek bivaanet Forrestillingen i en Loge, som var anbragt ligeoverfor Theatret. Jeg naaede dette Kabinet, uden at worde seet, og fandt Døren utillaaset. Et Teppe, som hang ned for de sønderbrudte Ruder, tillod mig, at høre og see Alt ubemærket. I Salen var Ingen endnu; deri stod et med et gammelt Teppe bedækket Bord, hvorpaa brændte to Lys, thi da Salen kun havde eet Vindue, som endogsaa beskyggedes af store Træer, var den meget mørk. For Bordet stod en Lænestol, og, i nogen Graastand, en almindelig Stol. Blæk, Penne, adskillige Papirer saaes paa Bordet, og Salen havde gandske det mørke, uheldbebudende Udseende af en hemmelig Ret."

„Saa Minuter, og Herren treen ind. Ham fulgte den arme Wachinka. Rudsken og Smeden bød han tøve i et Sideværelse. Efter at have aflaaaset Døren, lod han Pigen tage Plads."

„Hun satte sig. Jeg undredes over hendes Fasthed; hun røbede slet ingen Modløshed. Hendes Mine udtalte kun Foragt og Afsky. Efter at hun havde sat

fig, kunde jeg ikke see hendes Ansigt mere, thi nu vendte hun Ryggen til mig. Min Herre tog først Ordet."

"Den Scene, som nu fandt Sted, har min Hukommelse bevaret saa tro, at jeg ordret kan fortælle Dem Alt."

"Nachinka Alexiewna, vil De behage, at sige mig, Deres Gudsader, Deres Families Belgjører, hvorfor jeg kun ved Rygtet fik Underretning om Deres tilsigtede Giftermaal? —"

"Min Herre! Generalen havde paalagt os den Forpligtelse, først at meddele Dem det Fornødne, naar min Brudgoms Familie havde givet sit Samtykke til Forbindelsen. Dette er først skeet for nogle Dage siden, og var min Moder ikke bleven syg, havde hun allerede underrettet Dem om Alt."

"Men hun var jo dog ikke syg, da man anholdt om Deres Haand. Generalens Brev maatte hun have tilfjillet mig siebliffeligt, og jeg burde have besvaret det. Deres Moder har forseet sig ligesaa meget mod Belangstændigheden, som imod den Taknemmelighed, hun skylder mig. Som to Tosser have I kastet Jer i Armene paa den unge Mand; I have, uden min Tilladelse, givet ham Udgang i Huset; I have uidentviol befrygtet, at jeg ikke vilde billige en Kjærlighedsforstaaelse med en Ubekjendt."

"En Ubekjendt! Min Herre, det er han hverken for Generalen, eller for os. Men inden De fortsætter dette sælsomme Forhør, tillade De mig, at sige Dem, at Alt her sætter mig i Forundring: Stedet, hvor vi befinde

os — Tønen De antager imod mig Gregorieff førte, i Deres Navn, et gandske andet Sprog. Ifølge dette maatte jeg troe, De havde indbudet mig, for at give mig Deres Samtykke til den ærefulde Forsørgelse, jeg seer imøde; det hed, at de Dplysninger, De havde indhentet, havde bragt Dem en utaalmelig Længsel efter, at bidrage til min Lykke. Hvad skal jeg nu troe om denne pludselige Forandring i Deres Tænkemaade?"

„Intet Andet, Ulykkelige, end at Dit Forræderi og Din nederdrægtige Ubestandighed have nødt mig til en mig uværdig Forstillelse. Jeg har skuffet Gregorieff, og jeg vilde gjort det samme ved hele Verden. Alle Midler vare mig lige, naar jeg kun ved dem kunde faae Dig i min Vold. Marchinka, opgiv nu denne arrogante Tone, som slet ikke passer for Din Stilling. Utaaknemmelige Pige! Har Du da gandske glemt min Omhed og de Belgjerninger, hvormed vi overøste Dine Forældre? Tænk Du ikke mere paa Din gamle Fader, der, i sin Dødsstund, anbefalte Dig til min Beskyttelse?"

„O, min Herre, man ikke denne hellige og dyrebare Skygge frem af Graven! Den fordømmer Dem, idet den tilraaber Dem: „Hvad har Du foretaget Dig med den Ufskyldighed, jeg betroede Dig? Du har traadt alle Grens Love under Fødder, Du har været grusommere end Glenten, der sonderriper sit Offer!"

„Nu, er De ikke just derfor tusindgange straffværdigere, fordi De feigt bedrager Den, der vil give Dem sit Navn? Den lettsindige unge Mand veed ikke, at De allerede har været min Eiendom, og opgiver De ham ikke, saa aabenbarer jeg ham

Alt. Jeg skal befrie ham fra den Skjændsel, at tage en Kone, der"

„Gjør Dem ingen Uleilighed — jeg har forekommet Dem. Min Samvittighed opfordrede mig dertil. Jeg har adlydt den, idet jeg har afslagt den smertelige Tilstaaelse og Intet fordulgt. Min Ulykke, min frimodige Bekjendelse og mine Lærer beviste paa een Gang min Uskyldighed og Deres Skjændighed.“

Ved disse Ord fortrak Woronitcheff's Ansigt sig frygteligt, og et Dieblisk gruede jeg for, at han vilde kaste Pennenkniven, han holdt i Haanden, efter den arme Pige. Han stødte Bladet, med saadan Magt, i Stolarmen, at han ikke var istand til at trække det ud igjen. „Elendige! raabte han, med en Stemme, som gjenlød i Salen: Du løber i Din Fordærvelse, vedbliver Du, at tale saaledes med mig! Jeg vidste ret vel, at Du aldrig elskede mig, men at see Dig elske en Anden, er en Skam, som jeg maa og kan hævne!“

„Min Herre, jeg har endnu saamegen Agtelse for Dem, at jeg ikke frygter Dem. De vil ikke misbruge den Tillid, hvormed jeg, gandske ene, er kommen til Dem. Jeg kom, i Tillid til Deres Redelighed og til Gregorieff's Forsikringer. De frænker den ved det nedværdigende Forhør, De anstiller med mig. Jeg besværger Dem, lad mig bringe til min Moder. Glem ei, min Herre, at Deres Rettigheder over mig forpligte Dem til at beskytte mig, og forbyde Dem, at forfølge mig med Deres Had. Modsat Dem ei min Lykke længer.“

„Din Lykke ! Hvad ændser jeg den, naar Din Forbindelse forstyrrer min ! Hellere vilde jeg
 hør, jeg kan gjøre Meget for Dig ; men modarbej-
 der Du min Godhed, og kopierer Du ikke siebliffel-
 ligt det Dokument, jeg vil forelæse Dig, saa slip-
 per Du ikke mere ud af dette Huus. Machinka,
 under denne Sal er en Hvælving, hvori ingen Lyk-
 straale trænger ind. Fremtur i Din Beslutning, at
 gifte Dig, og Du har domfældt Dig selv. Du
 gaaer da derned ; Alt er rede til Din Modtagelse,
 og”

„Disse Trusler skrække mig ikke. Omhu for
 Deres Ære og Deres Sikkerhed maa være Dem
 vigtigere, end den sørgelige Tilfredsstillelse, at kjøle
 Deres Hævn. Er jeg end en fattig Pige, saa troe
 derfor ei, at jeg er uden Venner og Forsvarere.
 Generalen . . . min Moder . . . snart vilde mine
 Lænker være sønderbrudte. Lad mig derfor vende
 tilbage til min Moder — aabn Deres Hjerter for
 mildere Følelser.”

„Det beroer paa Dig selv, siebliffeligt at ven-
 de tilbage. Du kan det, saasnart Du ordret har
 affkrevet dette Brev. Hør det, og afgjør da Din
 Skjebne, saavel som min.”

Hr. Woronitcheff læste nu hurtigt et til Ma-
 chinka's Brudgom stilet Brev, hvis ordrette Ind-
 hold jeg ikke husker. Det var imidlertid et forme-
 ligt Opsigelsesbrev. Det hed deri, at Machinka
 kun af Frygt for sin Moder havde samtykket i For-
 bindelsen ; at hun ikke elskede ham ; at hendes
 Haand forlængst var bortgIVEN. Brevet sluttede med
 et formeligt Forbud, at den unge Mand aldrig mere
 maatte besøge Moderens Huus.

Hidtil havde den unge Pige blot sat en ædel, just ikke krænkende Fasthed mod det ydmygende Forhør, men ulykkeligvis kunde hun ikke beherske sig mere. Thi da min Herre, som havde lagt Brevet paa Bordet, bad hende komme nærmere, for at afskrive det, greb hun Brevet, sønderrev det, traadte derpaa og raabte: „Himmel, hvor kunde De troe, at jeg vilde byde Haanden til denne Skjændighed!“

„Ulykkelige, hvad gør Du? Om jeg nu selv gjorde Fordring paa, at kalde Dig Hustru . . .“

„Jeg Deres Hustru? Deres? Store Gud, før vilde jeg lide Døden tusindgange!“

Bed disse i Hast udstødte Ord greb min Herre, rasende af Skinsyge, en paa Bordet liggende Marmorplade, og kastede den efter Slagtoffret, som, Haaret overstrømmet af Blod, afmægtig sank ned af Stolen. Stenen havde truffet hende i Lindingen; jeg hørte hende drage et dybt Suf — det sidste!

Hendes Bøddel hidkaldte Smeden og Rudsken, og tilhvijsede dem nogle Ord. De løstede den Ulykkelige op, og bare hende, gennem en lille Dør, ud paa en af Træer beskygget Gaardsplads. Min Herre satte sig atter ved Bordet, bedækkende sit Ansigt med begge Hænder.

I denne Stilling forblev han, indtil Smeden igjen kom ind og sagde: Pomarla! *)

„Saa er da Alt forbi! tog han Ordet: Det var ikke min Hensigt; men hun hastede sin Skjebne imøde.“ Og idet han sagde dette, lyste den til:

*) Hun er død!

fredsstillede Hævn's rædselvækkende Glæde af hans Ansigt."

„Medens Rudffen vaskede Blodpletterne af Gulvet, gik min Herre frem og tilbage i Salen med store Skridt. Begge toge derpaa et Lys, for at see efter, om intet Blodspor var blevet tilbage; derpaa sluktes Lysene, og Alle fjernede sig. For ingen Stoi at gjøre, listede jeg mig, med Skoene i Haanden, ud af Logen, og var saa lykkelig, at naae mit Bærelse, uden at møde Nogen. — Kloffen slog otte. Natten var mørk, og Nordostvinden hylte gjennem Huset. Mere død, end levende, kastede jeg mig paa Sengen."

„Det undrer Dem maaskee, Hr. Paradikin, at jeg forblev en rolig Tilskuer ved en saa barbarisk Volds handling. Den var en Virkning af uilfindet Liden skabelighed; thi dette skrækkelige Udfald havde Morderen selv ikke forudseet; som et Lyn undsoer Marmoret hans Haand. Havde jeg viist mig i dette Dieblif, da var jeg uimodsigeligt, uden Nytte for den ulykkelige Pige, bleven Offret for en anden Voldsdaad. At jeg belurede min Herre, skete kun, for at erfare hans Hensigter, og for at kunne give den arme Moder Underretning derom. Jeg troede kun paa Trusler, eller, i det Hvieste, paa et kort Fangenskab."

„Saasnart det gryede ad Dag, hørte jeg en Vogn kjøre for Døren. Sagte aabnede jeg mit Vindue, og saae Morderen kjøre bort i en Kaleshevogn med Fire for. Hans Reise kom mig meget beleilig, thi jeg frygtede, at jeg, ved min første Sammenkomst med ham, ikke vilde kunnet skjule min Afsty. En Time efter gik jeg ned i Forstuen, hvor jeg

fandt det forsamlede Lyende i levende Samtale. Hovsmeden stod midt blandt de Andre, begyndende Dagen med sin elskede vodka *).

„Jeg spurgte ham, saa rolig, som jeg formaaede, hvornaar Mademoiselle Wolkoff var kjørt tilbage til sin Moder. „Bed Nattens Indbrud! svarte Skurken, tømmende sit Glas: Men, ved den hellige Andreas! Gregorieff, I faaer hende ikke at see mere, hvis I ei vil knæle ved hendes Kiste ved Siden af Popen, som kommer til at læse Psalmer ved den arme Piges Liig.“ — „Hvorledes skal jeg forstaae dette?“ — „Nu, at hun er død, er det ikke klart? I er vel den Eneste i Landsbyen, som ikke veed det. Den durak af Dmitri er det, som er Skyld i det Hele. Har han ikke, ved at kjøre hende tilbage, væltet hende i Huulveien ved Ulmo, der er fuld af Steen, spidsere, end Naale? Den Elendige! Nachinka er styrtet med Lindingen mod en Steen; han har forvredet sit Haandled. Han har reist sig, det fordrufne Skarn, medens Jomfruen er bleven liggende. Er man nu ikke fuldkommen berettiget til at sige, at Vorherre tager Drankerne i sin Baretægt? Den Skjelm har bestuppet os Alle, thi det ahnede Ingen af os, at han var fuld. Da han kjørte bort, holdt Frygten for Stokken ham opret. Saalænge Veien gik ligesfrem, gik det heller ikke saa daarligt, thi Hestene vare ædrue, skal jeg sige os. Men i den fordømte Huulvei har Dmitri glemt, at holde ad sig — hele Historien foer hovedfulds om — Droschken er spoleret, og den ene Hest iligemaade. For al Verdens Guld vilde jeg

*) Snaps.

ikke være i Rudstens Sted. Naar Herren kommer tilbage, vil det gaae ud over hans Liv"

"Hvor er Herren?"

"Et underligt Spørgsmaal! Han anmelder Sagen for Ispradniken. Det gjør mig ret ondt for den arme Herre, tilføiede Skurken bedrøvet: og mit Hjerter kunde briste af Medynk ved at see ham. Vorherre skal vide, om han overlever det I Gaar var han endnu saa sjeleglad ved at see sin Geddatter. I to Timer har der ikke været Tale om Andet, end om Brylluppet og Udstyret. I en Frastand hørte jeg det Hele. Der opsattes en Forregnelse over alt det Stads, der skulde kjøbes. Jeg troer ikke, Nogen kunde seet et prægtigere Udstyr, end det var blevet! I Dag vilde Herren reist bort, for at slaae i Krammen hos Kjøbmændene i Moskau. Sorgjæves sagde Jomfruen til ham: „Det er formeget, det er virkeligen altformeget, kjære Guds-fader!" Han svarte: „Det bliver ikke derved — der skal Mere til!" Det stakkels Barn! Saa munter som en Lærke reiste hun herfra. Hvad er dog Mennesket! En Time efter var hun viet til Døden. Det er en daarlig Brudgom!"

Et mørkt Smil sluttede Smedens Fortælling. Trods den Ubillie, hvormed den fyldte mig, maatte jeg dog lade, som jeg troede den.

Generalen, som ikke kjendte de mellem Machinka og Woronitcheff stedfindende Forhold, blev fuldkommen skuffet derved. Brudgommen tænkte at forsvigle, men han trængte ikke ind i hendes Døds Hemmelighed. Moderens Hjerter lod sig vanskeligere skuffe, og trods min Herres skinhellige Taarer, satte de hun stærk Modstand. De Skridt, hun, i denne

Henseende, vilde gjøre, hindredes kun ved hendes sygelige Tilstand. I sex Maaneder svævede hun mellem Liv og Død. Ofte sagde hun i Feberheden, hendes Datter var bleven myrdet, hun havde allerede været død, inden hun forlod Skurken Woronitcheff's Huus. Lægen bragte disse Ytringer ud blandt Folk; man skrev dem paa Sygdommens Regning. Kammerpigen derimod, som kun var bleven slet betalt, for at skjule Hemmeligheden, lod sig forstaae med Eet og Andet, som vakte større Opmærksomhed. Men da hun ikke havde ledsaget Mademoiselle Wolkoff hid, kunde hendes Udsagn ikke have nogen synderlig Vægt. Smedens vilde gjort mere Indtryk. Forliebt i en ung Pige, hvis Formynders jeg er, fortalte han hende en Dag, i sin berusede Tilstand, de nærmere Omstændigheder ved Machinka's Død, og af hende har jeg erfaret dem.

Machinka var, da man bar hende ud af Saelen, farligt saaret, dog ikke død, og maaskee havde hun endnu staaet til Redning. Men da min Herre frygtede hendes Udsagn, lod han, drevet af rasende Ekinsyge, Forbrydelsen fuldendes, og saaledes blev han — forsætlig Morder. Ulykkeligviis søiede Alt sig saa, at Sandheden ikke kom for Dagen; man kjendte intet Videre, end Rygter; man talte ogsaa om en Undersøgelse, som dog, uidentviol ved Penge, blev neddæmpet. Maaneder og Aar ere komne min Herre til Hjælp; de Levende glemme de Døde snart, og saaledes tales der nu slet ikke mere om den arme Machinka. Men hendes endnu stedse utrøstelige Moder forsømmer ingen Leilighed til, at yttre det Had, hun nærer mod Hr. Woronitcheff, som

hun ei har villet see siden Datterens Død. Kammerpigen, som angrer den flette Rolle, hun har spillet, har aabenbaret Madame Wolkoff Alt hvad hun vidste, og derved er Mistanken bleven til Visshed. Hun ønsker Intet inderligere, end at sagsøge min Herre, men De veed, Hr. Paradikin, hvorofte Retfærdigheden lukter Dret for den undertrykte Armod's Klage. Nu kjender De Den, der vil b'skyldte Dem for Mord, ligesaa godt, som jeg selv. De er den eneste Mand paa Jorden, jeg kunde betroee denne Hemmelighed. Nu vil jeg føle mit Hjerte lettet, da jeg har nedlagt den i en Mand's Bryst, som hele Omegnen agter. Det er nu, som om jeg havde nedsænket den i en Brønd, og jeg er forvisset om, at vil De gjøre Brug deraf, da nævner De mig ikke."

Med levende Interesse havde Paradikin hørt denne lange Fortælling, og da Gregorieff ophørte at tale, taug han nogen Tid; men hans Mine forraadte, at en vigtig Tanke var opstegen i ham. Men pludseligt opvaagnende som af dybe Tanker, gjorde han nu Forvalteren nogle Spørgsmaal:

„Troer Du, at Woronitcheff reiser hurtigt til Petersborg?"

„Nei, at haste, er ikke hans Hensigt. Ivertimod, han vil nærme sig Hovedstaden gandske langsomt."

„Kjender Du da hans Reiseroute?" — „Ja vel; jeg har den i min Brevtaske. See her er Fortegnelsen over de Byer og Landsteder, hvor Herren vil opholde sig. Jeg maa sige Dem, at han meget hellere var bleven hjemme. Læs kun min Instrux, og De vil see, at han haaber at vorde til-

bagekaldt i Anledning af det Forliig, han har foreslaaet Dem; men — det er Noget, De kjender bedre, end jeg."

"Fortræffeligt! Men mener Du ikke, at naar han har gjort et Par Dagsreiser, uden at worde kaldt tilbage, vil han nu fortsætte sin Reise saameget hurtigere."

"Det tror jeg ikke. Hans Vel er besat med Venner, eller rettere, med Sjender, som liste Vengene fra ham, thi i Epil er han meget uheldig. Men alligevel tilbringer han gjerne en halv Dag ved det grønne Bord. Læg kun dertil Jagten, et godt Bord og smukke Damer; thi han forsmaaer Intet, den gode Herre! — Den Tid vil komme, da han maa savne alt dette. Vore Sager forvirres meer og mere, Hr. Paradikin, og Boet vil vel worde fallit, inden vi have høstet engang endnu. Søg at kjøbe os, vi ligge Dem jo saa nær. Hvor lykkelige vilde vi føle os ved at komme af Djævelens Klør, i en Helgens Hænder!"

"Jeg ønskede vel, at befrie Dig, arme Gregorieff, men først maa det store Anliggende være fuldbragt, som nu ligger mig paa Hjerte. Siig mig, hvorfor er Madame Wolkoff ikke reist til Petersborg?"

"Hun, den arme Kone! Saa maatte hun sætte sig paa en Fragtvogn; hun er altfor fattig."

"Ah, jeg forstaaer! — Nu, vær rolig. Din Tiliid skal jeg ikke misbruge. Maaskee vil jeg ogsaa engang kunne belønne Dig for Din rebelige Tænkemaade. Lad os skilles ad. Farvel, kjære Gregorieff! Bevar Din Munterhed, og haab paa Gud!"

Ærbødigt kyskede Gregorieff Paradikin's Haand, og gik derpaa ad den Kant, hvorfra Brændehuggerens Sang lød.

Efter sin Tilbagekomst lukkede Paradikin sig strax inde i sit Kabinet. Her stred han indtil den indbrydende Nat, og lød derpaa spænde for, for at kjøre til Madame Wolkoff. Den agtværdige Kone folte sig smigret ved dette Besøg, i samme Grad, som hun undrede sig derover. Han ledte, efter nogle Omsvøb, Talen paa den ulykkelige Nachinka. Grædende yttrede Moderen sin Længsel efter Hævn, og kaldte Woronitcheff ligefrem Pigens Morder. Paradikin tog saamegen Deel i hendes Smerte, at Moderen rørtes inderligt derved. Men da hun beklagede, ei at kunne lade Boldsmanden tiltale, greb han denne Ytring, og sagde: „Det er jo god Tid endnu. Er Deres Datter falden som Offret for en barbarisk Skinsyge, saa kan De fordre den Skyldige afstraffet. Dog vilde det maaskee være misligt, herfra at indgive en Klage. Kun for Keiserindens Throne kan De vente, at worde hørt. Reis De til Petersborg. Catharina, vor Moder, vil høre Dem; Retfærdighed er en af hendes ypperste Dyder.“

Madame Wolkoff svarte, at hendes Formuesomstændigheder ikke tillode hende saa kostbar en Reise. Denne Indvending havde Paradikin forudsæet. Han tilbød hende Penge, Reisevogn, Anbefalings- og Kreditbreve, samt en forstandig Mand til ledsager.

Taknemmelig tog Enken mod hans ædelmodige Tilbud. Hun gik ind i alle hans Forslag, og viste en Beredvillighed, et Mod, som fyldte Paradikin med Haab. Alt ordnedes med den Indsigt, der, i

vigtige Anliggender var ham egen. Afreisen skulde gaae for sig næste Dags Nat; Madame Wolkoff skulde foreglove, hun vilde besøge en gammel Slægtning i Nærheden af Kaluga, og medtage Kammerpigen, hvis Udsagn vilde gjøre det nødvendigt, at falde to andre vigtige Vidner til Petersborg.

Inden Paradikin forlod Madame Wolkoff, overrakte han hende et Brev til en Ven i Residentsen, som han bad bortrydde alle Hindringer for hende, og hjælpe hende til at faae Audients hos Keiserinden i et gunstigt Dieblif. Bønnskriftet opsatte han selv, og lod Enken affrive det. Dets syndige Korthed maatte gjøre Indtryk paa Keiserindens Hjerte. Til hiint Anbefalingsbrev søiede han et Privatbrev, hvis Indhold var Madame Wolkoff's Reise uøvedkommende. Dette lange Brev havde han skrevet hjemme, strax efter sin Samtale med Gregorieff.

Da Alt nu var nøiagtigt og omstændeligt aftalt, forlod han Enken om Morgenens Kl. 3, idet han ønskede hende det heldigste Udsald.

Altter hjemkommen, fæstede han sin hele Opmærksomhed paa den materielle Deel af Reisen. Han valgte en forstandig og tro Tjener til Madame Wolkoff's ledsager. En stærk og magelig luft Bogn forsynedes rigeligt med Levnetsmidler, for at afforte Opholdet underveis, thi det var aftalt, at Enken ikke skulde opholde sig længer paa Stationerne, end Hesteskiftet gjorde nødvendigt. Ved Natens Indbrud afgik Bognen til Enken, og Paradikin's Intendant maatte følge efter i en Droschke, for at være tilstede ved Afreisen. Fire Timer efter kom Intendanten, der havde ledsaget Madame Wol-

Koff til den første Poststation, tilbage, og overrakte sin Herre følgende korte Billet:

„Min ædelmodige Hr. Nabo! Jeg reiser i dette Øieblik. For Deres overordentlige Forsorg takker jeg Dem af gandske Hjerte. Mindet om min Datter vil styrke min Svaghed. Intet Minut skal jeg spille. Med Guds og Deres Bistand haaber jeg, at vinde Processen. Ved at faae Forbryderen straffet, vil jeg idetmindste sætte et Maal for hans Misgjerninger. Denne Tanke er sødere, end Hævnen; ogsaa min arme Datters Minde ærer jeg derved bedst.“

Tilfreds med Anvendelsen af de sidste 48 Timer, gik nu Paradikin over til sine sædvanlige Forretninger, henstillende Alt til det guddommelige Forsyn.

Læseren maa nu springe over et Tidsrum af ti Dage og et Mellemrum af over 200 Mile, for, i Hoiesteretsalen i St. Petersborgs Winterpallads, at være Vidne til Begivenhedens videre Gang. Lidt efter lidt træde Geheimeraaderne ind. Nu kommer Justitsministeren, ledsaget af en Officiant, som, paa et langt, med et Teppe bedækket Bord, nedlægger en stor Portefeuille, indeholdende de første Statsinteresser. Alle Medlemmer reise sig ærbødigt, idet Senatspræsidenten indtræder; han indtog det første Sæde, paa høire Side af Keiserindens Throne.

Klokken slaa'r ti, Fløiddørrene aabnes, og Keiserinden træder ind, med et lidet Følge. Hun hilser Herrerne, og sætter sig paa Thronen. Hendes Følge fjerner sig, Dørrene lukkes, og Forhandlingen tager sin Begyndelse. I Dag sees en Sky paa Majestæten ellers saa lyse Pande. Hun taler, men Ly-

den af hendes fortryllende Stemme røber en smertelig Følelse.

„Mine Herrer! siger hun: Vi ville ei, at denne Portefeuille skal aabnes i Dag. De sædvanlige Forhandlinger ville Vi opsætte. To Unliggønder, begge sørgelige, har man andraget for Os, og de have grebet Vort Hjerte saa dybt, at Vi ikke vilde kunne stjenke Statsanliggenderne den tilbørlige Opmærksomhed. Just som Vi træde ud af Vort Kapel, kaster en Kone sig for Vore Fødder, og raaber: „Retfærdighed! Moder, Retfærdighed! Min Datter har man myrdet, og i fire Aar er Misgjæringens bleven ustraffet.“ Truffen i Vort Jnderste af hendes Jammerkrig, befale Vi hende at staa op, opmuntre hende til Frimodighed, og love hende, at hendes Klage skal vorde hørt. Dette Løfte er helligt, mine Herrer, og De ville hjælpe Os, at opfylde det. Da Retfærdigheden, formedelst en beklagelsesværdig Forsømmelse, har kunnet slumre i fire Aar efter en Forbrydelse, maa nu ogsaa dens Opbaagnen være saa hurtig som et Lyn. Den ulykkelige Moders Bønsskrift nævner Os tvende Mænd, hvis Udsagn vil sprede Lys over den i Tidens Skygge indhyllede Begivenhed. Vi forlange, at disse Mænd skulle hidstafes ufortøvet, og at den Anklagede, ihvo han end er, skal fremstille sig for Vort Senats Kriminalkammer.“

Justitsministeren stod op, modtog Madame Wolkoff's Bønsskrift, og sagde: „Saasnart jeg forlader Palladset, skal jeg sende en Feltjæger til Generalgouverneuren i Deres Majestæts Provinds Kasluga, og om saa Dage skal jeg have den Væ, at overrække Beretningen om Forhørets Udfald, samt

melde Forbryderens Fængsling. — Keiserinden nikkede med Hovedet, og gik derpaa over til en anden Sag:

„Ulykkelige eller ulykkelige Tildragelser komme aldrig allene; denne Bemærkning have Vi ofte gjort. I Morges tilstillede Os en Skrivelse — Noget af det Overordentligste, der er kommen Os for Dine. Den indeholder Opdagelsen af et Mord. Vi ville kalde denne Dag en sort Dag, for at udtrykke Os som Vore gode russiske Bønder. Men, mine Herrer, ei vil jeg svække det Indtryk, denne Skrivelse vil gjøre paa Dem. Den Mand's Sprog, som anklager sig selv, er stærkere, end at Vi kunne gjengive det. Hr. Generalprocuratoren vil forelæse Dem Skriftet!“ — Ministeren modtog Dokumentet og læste:

„Til den russiske Nations ophøiede Moder!

„Den Strafverdige af alle Deres Undersaatter kaster sig for Deres Majestæts Fødder, for at aabenbare Dem sin Forbrydelse. Fyrstinde ***, min Herzerinde og Belgjørerinde, faldt, for 31 Aar siden, i en Skov i Italien, som et Offer for min Havesyge. Ei vil jeg anføre de nærmere Omstændigheder ved dette Mord; min Haand vægrer sig ved, at udkaaste det skrækkelige Maleri. Med Samvittighedsnag blev jeg straffet, men ei med anden Ulykke; thi efter at have fuldbragt Mordet, erhvervede jeg mig en stor Formue, hvis blodige Oprindelse jeg maatte affhye. Jeg tager mig den Frihed, at forelægge Deres Majestæt en Afskrift af et Testament, som jeg, for ti Aar siden, nedlagde hos en Justits-embedsmand i det Distrikt, hvori jeg boede. Det Brug, hvortil jeg har bestemt min Formue, vidner for mig, at jeg ei har opsat Angeren til Graahaarsalderen. Beløbet af den Sum, for hvis Skyld jeg begik Forbrydelsen, tilhører den ulykkelige Fyrstindes Arvinger, hvis Saadanne findes; men

jeg frygter, at denne berømte Familie er uddød. Udbyttet af
 mit Livs Virksomhed skjenker jeg Kaluga's Hospitaler. Men
 disse en Oldings Ønsker opfyldes kun da, naar Deres Maje-
 stat behager at sanctionere dem. Fra det Dødelik, jeg an-
 klager mig selv, tilhører mig Intet mere; min Betsjendelse
 gjør Dem til Dommer over min Formue og mit Liv. Hid-
 til har jeg unddraget mig Lovens Strengthed; Skjændselen
 har jeg undflyet. Men min med en Forbrydelse betyngede
 Sjæl kunde ikke undflye sig selv. Samvittighedsnag har
 martyret mig uafsladeligt; med en ond Samvittighed er jeg
 vorden graae. Tiden, som læger Alt, kunde ikke berolige
 den; Dag og Nat forfølger den mig endnu. Denne Strafe
 som jeg i 30 Aar har lidt, bærer jeg, med Lydighed mod
 den Almægtige. Men er jeg da den menneskelige Retfærdig-
 hed Intet skyldig, og billiger Himlen min Taushed? Kan
 jeg frygtløs see Døden i Øinene, naar jeg vedbliver, at und-
 flye de hævnende Love? Denne Uvisshed er skrækkelig for
 mig; jeg vil ende den, idet jeg overantvorder mig til Deres
 Majestæts afgjørende Dom. Deres Udsagn vil finde mig
 i det Udsal, hvor jeg skjuler min Kummer, og hvor jeg stund-
 dom har havt den Trøst, at gjøre noget Godt. Med Agtelse
 og Underkastelse vil jeg modtage de fra Deres Majestæts op-
 høiede Throne udgaaende Befalinger, de maae nu lyde, som
 de ville. Skulde Deres store Sjæl, efter denne frivillige Be-
 tændelse, ei agte mig uværdig Tilgivelse, saa skal jeg Resten
 af mit Liv ei ophøre at velsigne vor gode Moders Navn.
 Befaler De, at jeg skal straffes, da vil jeg lide Straffen med
 et Mod, som Guds Barmhertighed maaskee vil skjenke mig.
 Jeg er ic.

Paradisin."

„Nu, mine Herrer! sagde Keiserinden: Undres
 De ikke ligesaameget som jeg, over dette paafaldende

Skridt? Synes det Dem ikke eksempelst i Forbry-
 delseernes og Ungerens Annaler? Det i Brevet om-
 talte Aftstykke ligger her paa Bordet, tilligemed en
 Mængde Breve fra Bore Gouverneurer, Vicegou-
 verneurer og Adskillige af Paradikin's Radoer;
 skrevne til forskjellige Lider, ere de ligesaamange Be-
 viser for denne besynderlige Mands ualmindelige
 Velgjørenhed. Intet formaaede at skrække ham,
 naar det gjaldt, at vise Noget en væsentlig Tjene-
 ste. Kort, naar Vi kaste et Blik over den Gjer-
 ning, han selv anklager sig for, saa see vi, i hans
 Liv, kun en lang Række af skønne, rørende og ædle
 Handlinger. Han havde Meget at gjøre godt, og
 Tanken om, at afdrage Noget paa den uhyre
 Skyld, sysselsatte ham uophørligt. De see, mine
 Herrer, hvor nøie Vi have undersøgt disse Papirer.
 Siden Daggrø have Vi sysselsat Os med denne
 Sag, og ved Altrets Fod have Vi bedet Gud om
 Indsigt til at afgjøre den ret. Den skrækelige For-
 brydelse udsøvedes under Keiserinde Elisabeths Re-
 gjering. Hverken Slagtoffrets Familie, eller Love-
 ne, forsonedes ved Forbryderens Afstraffelse. Maa
 vi ikke, mine Herrer, tage Hensyn til den lange
 Tid, saavelsom til den Omstændighed, at Mordet
 skete paa et fjernt Sted, i en fremmed Stat?
 Naar ei den Skyldige frivilligt havde tilstaaet Alt,
 vilde han have taget Hemmeligheden med sig i sin
 Grav. Skulle vi opløste Retfærdighedens Arm mod
 en Oldings Hoved, som, efter mange Aars Anger,
 efter tusinde Beviser paa sin Velgjørenhed, tillids-
 fuld overantvorder sig Os? Mener De ikke, mine
 Herrer, at hans Sag er Himlens Dom hjemfal-
 den? Disse Spørgsmaals Besvarelse overlade Vi

til Bore tro Raaders Indsigt og Erfaring. Her-
skerne kunne feile, idet de straffe eller benaade; las-
der Os høre Sandheden — Vi høre den altid
gerne."

En billigende Tausshed fulgte paa Catharina's
Tale. Justitsministeren fastede et Blik paa Forsam-
lingen, stod derpaa op og sagde: „Madame! Jo
opmærksommere jeg seer mig om, desto vissere troer
jeg, at være Organet for de forsamlede Raaders
eenstemmige Mening, idet jeg hylder den dybe Viis-
dom, Deres Majestæt nys har lagt for Dagen.
Paradikin's Forbrydelse er for gammel til, at ikke
Tiden skulde give ham nogen Beskyttelse mod dens
Følger. Og selv om ei saa var, vilde dog hans fri-
villige Tilstaaelse, hans dadelsfrie, af alle høie Au-
toriteter bevidnede Forhold, gjøre ham værdig den
Raade, Deres store Sjæl ønsker, at skjenke ham."

Herpaa stod en Geheimeraad op, og sagde:
„Tillader Deres Majestæt mig, at føie mit Vidnes-
byrd til det, Paradikin's Sag, støtter sig paa, saa
maa jeg sige, at denne Mand ikke er mig ubekjendt.
Da Deres Majestæt behagede, at udnævne min Søn
til Gouverneur i Tula, tilbragte jeg nogle Dage i
Distriktet, hvor Paradikin's Gods ligger, og her
hørte jeg ham omtales. Med den største Roes talte
man om hans mageløse Velgjørenhed. Jeg min-
des endnu adskillige herlige Træk, og ikke uden den
dybeste Bevægelse hører jeg, at Deres Majestæt er
tilbøielig til, at lade Deres Raades Straaler lyse
over Oldingens Hoved."

Keiserinden tog herpaa Ordet: „Lykkelig ved at
kunne berolige Vor Samvittighed ved Bore Raa-

deres Udsagn, erklære Vi med sand Glæde, at Vor Dom skal worde naadig og retfærdig tillige. Ja, mine Herrer, med Rolighed, uden Frygt for Anger, erklære Vi: „han være benaadet!“

Disse Ord, der udtaltes i en Tone, som vidnede om, hvor lykkelig hun følte sig ved at kunne benaade, virkede, som en elektrisk Funke, paa hele Forsamlingen, som, uden at tage Hensyn til Erikstens, lydeligt gav sit Bisfald tilkjende. Catharina følte sig meget smigret derved; Fløidsørrene aabnedes, og Keiserinden forlod Forsamlingen.

Vi ville nu vende tilbage til Woronitcheff, som vi forlode paa Veien til St. Petersborg. Han reiste langsomt, som Gregorieff havde forudsagt. Overalt traf han gamle Venner og Bekjendte, som saaledes bedøvede ham med Forlystelser, at han næsten gandske tabte sin Reises Niemed af Sigte. De russiske Stormænd kjede sig tidt paa deres skjønne Landsteder; dem, som afbryde Eensformigheden i deres Familieliv, ere de derfor meget forbundne, og de opbyde Alt, for at gjøre deres Gjæster Opholdet behageligt. Hver Dag har sine Udspredelser. Alle Naboer indbydes. Jagt, Fiskerie, Dands, og Musik i det Grønne, Skuespil, Beddeløb, Fyrværkeri — kort, Alt foranstaltes, for at more den Fremmede og give ham et høit Begreb om Husetts Velstand. Naar nu vor Reisende forlængede sit Ophold paa disse larmfulde Steder, saa var det først og fremmest hans Ønske, at forlyste sig, og dernæst, at give Paradisin Tid til Overlæg og til Hidskaffelsen af de 100,000 Rubler. Hver Aften

spurgte han, om Andreas Alexiowitsch ikke var kommen. Men med hver tilbagelagt Station astog ogsaa hans Haab om at komme i Besiddelse af den Sum, hvormed han tænkte at ophjælpe sine synkende Raar. Nu og da bebreidede han sig vel ogsaa, at han havde spændt sin Fordring for høit, og tilsidst gjorde han sig gandske fortrolig med den Tanke, at Planen var mislykket. Dog var han ikke uden al Trost, thi gandske mod Sædvane var han nu lykkelig i Epil.

Meget fornøiet over sin Forsoning med den blinde Gudinde, holdt Woronitcheff sit Indtog i St. Petersborg, liig En, der er kaldet til at spille en vigtig Rolle. Hovedstæderne, sagde han ved sig selv: ere i Almindelighed lystne efter Nyheder og usædvanlige Tildragelser. Det kan derfor ikke feile, at jeg jo, i nogle Dage, vil være Manden à la Mode. Saasnart jeg lader mig see etsteds, vil det strax hedde: „Det er den Fremmede, ved hvis udmærkede Fiinhed en i Fortidens dybeste Nat begangen Forbrydelse blev opdaget!“ Neppe træder jeg ind i et Selskab, før man omringer mig og forfølger mig med Spørgsmaal. Jeg vil være en Gjenstand for den største Opmærksomhed; men det Indtryk, jeg i Privatcirkler vil gjøre, fører dog til Intet, uden for saavidt det smigrer Egoismen. Langt mere tør jeg love mig af Ministeren; min Opdagelse vil forskaffe mig hans Yndest. Rigets Die *) vil kaste et velvilligt Blik paa mig, naar jeg meddeler ham Materialierne til en interessant Proces.

*) Dette Navn gav Peter I. Rigets Generalprokurator, Senatspræsidenten.

Til slige søde Drømme overlod Woronitcheff sig, da hans Vogn buldrende rullede ind i Hotellet Europa.

Saa snart hans Sager vare bragte op paa et Bærelse i Bel: Etagen, skrev han, inden han endnu havde afført sig sine Reiseklæder, til Justitsministeren, og bad ham om en Audients. Svaret kom strax; Klokken ni samme Aften vilde man vente ham.

Woronitcheff følte sig i høi Grad smigret ved det hurtige og gunstige Svar, hvilket han tilskrev sit Navn, som han allerede ansaae for historisk.

Klokken syv overlod han sit Hoved til en Parykmager, thi dengang var en høi Frisur, for en Mand i den store Verden, en Sag af megen Betydning. Efter en lang Session under Puddergudens Hænder, stak den ædle Landjunker sig i en guldgalloneret Kjole, steg derpaa i en med Fyre forspændt Stadsvogn, og fløi til Audientsen, Hjertet opblæst af Stolthed og Glæde, som om han gik Erobringen af en Provinds indøde.

Han kunde ikke klage over, at maatte vente længe i Forgemakket, thi neppe var han bleven meldt, før han strax førtes ind i Ministerens Kabinet. Han tiltalte Denne, fuld af Selvfølelse, som en Mand, der er overbevist om, at han gjør en vigtig Tjeneste. Rustroff's Billet, og de ham af den gamle Bertinde tilfillede Papirer, havde han hos sig.

Han begyndte sin Fortælling med et indbildt'sk Menneſkes Vigtighed og med et eenfoldigt's Selvroes; gandske sysselsat med sit Foredrag, gav han slet ikke Agt paa det Indtryk, det gjorde paa Ministeren.

Pludseligt afbrød Denne ham midt i hans Tale, og sagde: „Min Herre! Det er mig bekjendt Altsammen; De skal ikke uleilige Dem med at fortælle Resten.“

„Men, min Fyrste, hvor skulde det være muligt, at De kunde være underrettet om en Sag, som Ingen, uden jeg, i hele Riget — —“

„Men hvad om den Person, De anklager, var forekommen Dem, og havde anklaget sig selv; hvad om han, uden at besmykke sin Forbrydelse, havde aabenbaret den uden Forbeholdenhed? De vil da vel indrømme, at hans eget Vidnesbyrd er tilstrækkeligt, og at vi intet Andet behøve. Nu, min Herre, hvad jeg nys har antaget, er en virkelig Kjendsgjerning. Da nu Retten maa ansee Forbryderen for bedre underrettet, end hans Angiver, saa er det gandske overflødigt, at høre Deres Beretning og paany at foretage en Sag, der allerede har fundet sin retlige Afgjørelse.“

„Sin retlige Afgjørelse? Tør jeg give mig den Frihed, at spørge Deres Høihed om den Straf, den Elendige“

„Han bliver, hvor han er! Han vedbliver, at forskjønne sin Alderdom ved sand Anger og gode Gjerninger.“

„Min Fyrste, jeg seer med Smerte, at Hr. Paradikin, eller rettere Slaven Rustroff, har skuffet sine Dommere, ved sit mageløse Hykleri og ved nogle Dyders bedrageriske Skin.“

„De seer slet, min Herre! Ophør, at forhaane en Mand, som, ved en fra Thronen udgangen Benaadelsesakt, er stillet under Lovens Beskyttelse.“

Hendes Majestæt Keiserinden har benaadet Hr. Paradin ; Befalingen er udfærdiget allerede."

Ved disse Ord kunde Woronitcheff ikke skjule sin Harm. Den udtalte sig i hans Mine saavel som i hans Tale. „Saa beklager jeg, sagde han til Ministeren: at have uleiliget Deres Høihed."

Herpaa vilde han fjerne sig; men Fyrsten holdt ham tilbage. „Endnu et Ord, min Herre! Vi ere ikke færdige endnu. Da De anseer det saa vigtigt, at et Menneske opretter, hvad han har forbrudt, og at Retfærdigheden har sin Gang, hvor det gjelder at straffe en forlængst begangen Forbrydelse, saa læg engang Haanden paa Hjertet, og svar mig: ajor Deres Samvittighed Dem slet ingen Bebreidelse? Har De ikke gjort Dem skyldig i en langt yngre Forbrydelse?"

„Jeg, min Fyrste?"

„Ja, De! Hvad har De foretaget med Natchinka Alexiewna, Deres Geddatter? Svar mig!"

Woronitcheff bestyrte des ved dette uventede Spørgsmaal. Han blegnede, og da han ikke svarte, gjentog Fyrsten Spørgsmaalet med bydende Røst. Den til en Anklaget forvandlede Anklager søgte at fatte sig, og idet han affekterede en Rolighed, som han var langt fra at besidde, svarte han: „Madelmoiselle Wolkoff er, som Hvermand veed, død, efter et Fald udaf Vognen. En ussel, beskjenket Rudsff førte hende hjem, da"

„Nok, min Herre! De vil gjentage en Roman, hvormed De bedækker en Mordgjerning. Jeg er bedre underrettet, og kjender alle de Omstændigheder, som frembragte Katastrophen. Deres Geddatter maatte bøde med Livet, fordi hun modsatte sig De:

res Forfølgelser. Hun er død i Deres Hums; Deres Haand gav hende det første Slag, og Deres umenneskelige Barbari lod derpaa det arme Slagtoffer strangulere. To af Deres Folk"

„Min Fyrste, tro mig, det er en afskyelig Vagvaskelse; jeg kræver Madame Wolkoff til Vidne. Er hun vel, i de fire Aar siden Datteren døde, nogensinde falden paa, at anklage mig?"

„Ja, just hun er Deres Anklagerinde; hende er det, der nedkalder Lovens Hævn over Morderens Hoved."

„En saadan, saa sildigt anbragt Klage kan ikke finde synderlig Tiltro. Jeg beraaber mig paa mine Folks Udsagn. De kunne ikke Andet, end bekræfte min Uskyldighed. Jeg skal lade dem komme."

„Gjør Dem ingen Uleilighed, min Herre. De ere her allerede. Det overraster Dem? Naturligt! Siden De forlod Deres Hjem, er der foregaaet Meget. Deres Folk ere blevene forhørte hver for sig; deres Udsagn stemme overens. Madame Wolkoffs Kammerpige, som de havde underkjøbt, har ligeledes vidnet imod Dem; kort, Beviserne ere afgjørende. I ti Dage har Politiet søgt Dem. De er kommen os imøde. I Morgen møder De for Retten. Viser Retfærdigheden sig skaansom mod den angerfulde Forbryder, som vendte tilbage paa den rette Vej, saa maa den med yderste Strengthed gaae frem mod et Menneske, som, idet han spotter de helligste Grundsætninger, føier overmodig Trods til sin Forbrydelse."

Det vilde være en vanskelig Opgave, at beskrive Woronitcheffs Skræk og Bestyrtelse, da han hørte, at Deeltagerne i hans Forbrydelse vare rede,

at vidne mod ham. Hans Knæe rystede, han maatte sætte sig.

Ministeren flappede i Haanden, og en Politiofficiant traadte ind i Bærelset med fire Mand Vagt. „J bringer ham her paa Fæstningen! sagde Ministeren: Gouverneuren vil modtage ham; han er underrettet om Alt.“

I det han gik bort, forbandede Woronitcheff den Dag, han havde svoret Paradikin's Undergang.

Her slutter vor Beretning. Hverken ville vi følge ham for Tribunalet, der dømte ham, ei heller til Siberiens Bjergværker, hvor han bødede for sine Forbrydelser. Begge hans Hjælperhjelpere lede samme Straf. For Knuten forstaaentes de, fordi man tog Hensyn til den Omstændighed, at de maatte adlyde deres Herre. Keiserinden befalte, at, naar Woronitcheff's talrige Creditorer vare tilfredsstillede, skulde Resten af hans Formue tilfalde Machinskas Moder.

Paradikin købte den redelige Gregorieff fri, og tog ham til sig, mere som Ven, end som Tjener. Den Hemmelighedsfulde var nu ingen Gaade mere for den offentlige Nysgjerrighed. Hans Hemmeligheds Opdagelse bragte ham til, at skjule sig i en endnu dybere Indgetogenhed, end før. Han levede endnu i femten Aar, idet han fortsatte sin Velgjorens hed og sande Fromhed.

Begge disse Mord mindes Russerne endnu, og i lange Vinterastener fortælle de gjerne den Fremmede, de have modtaget under deres gjæstmilde Tag, Historien om de to Forbrydelser.

Duprè de St. Maure.

Maria Susanna von Regenfeld.

(Efter historiske Kilder.)

Et Bærelse paa Slottet i Heidelberg stod Grev Julius af Sohenlohe, Lieutenant i Rurfyrsten af Pfalz Carl Ludvigs Sveizergarde, og saae, med bekymret Mine, efter Rurfyrstinde Charlotte, født Landgrevinde af Hessen, som, ledsaget af sine to Børn, lystvandrede i Slotshaven. Nu stod hun stille, saae op til Rurfyrstens Bærelser, vendte sig hurtigt om, og foer med Haanden over Dinene.

„Du seer efter Dit Liv! sukkede Ynglingen, og en Taare fordunklede hans klare Die: Men Du finder det ikke der, Ulykkelige. Hellere skulde Du see mod Jorden, thi derigjennem gaaer Veien til det Liv, som aldrig døer!“

Da følte han sin Skulder mildtberørt. Overrasket vendte han sig, og Taaren traadte tilbage i hans Die. „Maria! raabte han: Du mig saa nær!“

„Er det da førstegang, jeg uventet er Dig nær?“ spurgte hun i fortryllende Tone, idet hun lagde sin Haand i hans.

Som en elektrisk Funke gennemfoer det ham. „O! raabte han begejstret: Du lader mig, i dette Dieblik, glemme hele Aar fulde af Smerte.“

„Hele Aar fulde af Smerte? gjentog hun forundret: Hvi saa, min kjære Ven?“

„Og Du kan spørge? udbrod han smerteligt: Behøver jeg da, at kalde vor salige Barndom tilbage i Dit Minde? Husker Du, hvor jeg fulgte Dig som Din Skygge —“

„Å! ja! afbrød hun ham, greben af en uvilkaarlig Bevægelse: Derfor reddede Du ogsaa mit Liv! Togange var jeg duffet under; da mit Hoved kom under Bandet trediegang, greb Du mig, svømmede iland med mig, og sank afmægtig ned med mig for min Faders Fodder.“

„Ja! tog han Ordet: Og den gamle Riddersmand løstede mig op, trykte sit graae Skjæg mod min Kind, og raabte: Julius, Du skal have min Maria, Du og ingen Anden, thi Du har vovet Dit unge Liv for hende! — — O, det var en Drøm!“ tilføiede han, med smerteligt Udtryk.

„En Drøm? gjentog hun fremmed: Hvorfor falder Du det en Drøm, Julius?“

„Din Fader døde, vedblev han: og paa Friherre Martin von Degenfeld's Grav, paa Din Faders Grav, visnede vor Kjærlighedsrose. Du blev Kammerfrøken hos Kursyrstinden. For at være Dig nær, tog jeg Tjeneste hos Kursyrsten, men aldrig var jeg mere fjernet fra Dig, end da jeg igjen kom Dig saa nær. Et Aar er henrundet efter et Andet, og et Dieblisk som dette har Himlen, har Du ikke forundt mig i al den Tid.“

„Sic improba fata ferebant! sukkede Frøkenen: Men — i Grunden — hvad savner Du her? Hvor finder Du en skønnere Egn? Se ud! Seer Du ikke, hvor majestætisk Neckaren strømmer frem af Dalen, som indsluttes af høie, skovgroede Bierge? Beliggenheden er deilig, det vil Ingen kunne“

Med et skarpt Blik fixerede Ynglingen hende. Men ude af Stand til at læse Hjertets Mening udaf de brændende Dine, sagde han: „Maria,

hvorledes taler Du? Dette Sprog i dette Dieblis jeg forstaaer Dig ikke."

„Har Du da ikke, spurgte hun: i hine Dage, som Du ophøier over de nærværende, givet mig tusinde Beviser paa Din Modtagelighed, Din dybe Følelse for Naturskønheder?"

„O, udbød han smerteligt: o, at Du, Du maa minde mig om det! Glemmer Du da, at det var Dig, jeg elskede i Naturen, som omgav Dig?"

„Elsker Du mig da ikke i Naturen, som omgiver mig her?" spurgte hun.

„Om jeg elsker Dig? gjentog han: Men omgiver da Naturen Dig her, ved dette Hof, hvor Unatur har opslaget sit Paulun? Du henviser mig til Bjerge og Strømme, men viis mig den gamle Kjærlighed, Maria, før Du begjærer, at jeg, i en livløs Naturs Bevægelser, skal skimte et aandigt Element."

„Felices ter, et amplius, quos irrupta tenet copula!" deklamerede Frøkenen, ikke uden Pathos. Men Julius vendte hende uvillig Ryggen, og gik hen mod Døren.

Da greb hun ham i Armen, holdende ham tilbage. „Hvor gaaer Du hen?" spurgte hun.

„Hvorhen? gjentog han: Dig ligemeget! Men vil Du vide, hvorfra, da kan jeg tjene Dig: jeg iler, at forlade et Sted, hvor Gulvet brænder under mine Fødder, fordi jeg her staaer ligeoverfor et Bæsen, som, istedetfor levende Kjærlighed, giver mig nogle Phraaser af et dødt Sprog, som jeg ikke forstaaer."

„Men! tog hun Ordet, idet hun atter greb hans Haand med et sagte Tryk: Det er jo Din

egen Skyld, Julius, at Du ikke forstaaer det. Du havde jo i de tidtroste Barndomsdage, samme Leilighed til at lære det, som jeg. Men Dit Gemyt var for vildt; Du kunde ikke udholde det i den snevre Stue, hos den gamle Capellan, der aabnede mig Oldtidens Helligdom. Nu maa Du bøde derfor. Hvor herligt, om vi nu kunde samtale, vel endog veksle Breve i et Sprog, som Faa forstaaer!"

„Fordømt! raabte han heftigt, idet han rev Haanden til sig: fordømt være saadan snigende Kjærlighed, som maa betle sit Udtryk af døde Hedninger! Min Kjærlighed forsmaaer et saadant Organ, og kan den ikke meddele sig i den frie Mands frie Sprog, da tier den heller. — Maria! vedblev han, idet hans Røst hensmeltede i Bømd: Tillader Du mig, offentligt at fremtræde som Din Veiler?"

„Du talte selv, kjære Julius, svarte hun: om Misforhold, som virkeligen gjøre dette Hof til en Gjenstand for Medlidenhed, og Du er for ædel til, at ville være den eneste Lykkelige her. Feiler jeg ikke, da var Du, just som jeg indtraadte, sysselsat med Betragtninger, som — —"

„Som i dette Dieblis vende tilbage, afbrød han hende: og lade mig glemme, for en Stund, det Ønske, der nys bevægede mit Bryst saa mægtigt."

„Men hvo mener Du vel har Skylden? spurgte hun, seende ham forskende i Dinene: Han, eller hun?"

„Hun er en Engel! raabte han begejstret: Min sidste Blodsdraabe for hende!"

Ligesom greben af Iversyge, traadte hun tilbage og sagde: „Unægteligt har Kurfyrstinden mange

gode Sider: hun er from, velgjørende, flippet og ret vakker — — ”

Men strax efter foer hun med Haanden over Panden, og sagde: „Tilgiv mig, bedste Julius! I det Dieblig, Du sagde: „Min sidste Blods- draabe for hende — foer det mig smerteligt gjennem Sjelen. Tilgiv mig, at en smaalig Ridskjæ- hed lod Sandheden træde i Skygge for mig. Du har Ret, hun er en Engel, og det Ønske, at for- milde hendes Lidelser, er det Eneste, som giver mig Kraft til at udholde det her. Jeg føler mig lige- saa lykkelig ved at omgive hende, som det maa være ydmygende for Dig, at tjene en Herre, der saa skjændigt træder Livets skønneste Klenodie under Fødder. Mit Spørgsmaal skulde heller ikke være An- det, end en Overgang til et Emne, der for mig selv har en udmærket Interesse, thi for enhver ubes- smittet Sands maa det være indlysende, tænker jeg, at Kurfyrstinden ikke har fremmanet den Forbandelse, som hviler over hendes Egteskab.“

„Nei, i Sandhed, det har hun ikke! forsikre: de Ynglingen høitideligt: Hun er den Samme, som før, han ikke.“

„Man vil vide, tog hun Ordet: at det skal have gjort et særdeles ubehageligt Indtryk paa ham, da han, efter hendes sidste Sygdom, besøgte hende, og saae, at hun havde mistet alt sit Hovedhaar.“

„Tager han det til Paaskud, i rede han: saa har Djævelen indskudt ham det! Nei, tro mig, Kjærligheden var borte længe før Haaret. Næsten skulde jeg troe, at en anden, en forbuden Tilbøielighed“

„Gud, hvad siger Du! faldt hun ham i Talen, idet hun, Forundring malet i alle Træk, slog Hænderne sammen: Nei, det troede jeg dog aldrig! Kur fyrsten er altfor meget Soldat til at give slige Tilbøieligheder Rum. Imidlertid man kan jo ikke vide Mændene vorde vi stakkels Viger aldrig flogte paa, thi een og samme Caracteer er alfortidt en Sammensætning af de meest skjærende Modsigelser. Men hvem i al Verden mener Du da, at han“

„Min Ytring var kun en Gisning, som laaner sin Sandsynlighed af lignende Erfaringer! erklærede Julius: Tiden vil ogsaa opklare denne Hemmelighed.“

„Det vil den sagtens! meente Frøken von Degenfeld: Imidlertid nægter jeg ikke, at jeg, uden just ellers at være urimelig nysgjerrig, gjerne gad forregribe Tiden, for strax at erfare, hvo der har formaaet, at smelte dette Jishjerte. Skulle vi ikke, for at nærme os Sandheden, i Hast gennemgaae Damerne ved Hoffet? Der er nu f. Ex. Fru Oldenleben, men hun har en anden Tilbeder, hvis Opmærksomhed det neppe vilde undgaae, om hun lod sig hylde af Hans Durchlaughtighed; blandt Hoffets øvrige giste Damer veed jeg Ingen, som her kunde komme i Betragtning, uden maastee Baronesse Sagenau, men jeg veed fra paalidelig Kilde, at hun har kastet sig i Armene paa Religionen, og fast besluttet, at fornægte en Verden, hun hidtil har nydt saa vel. Vi ville altsaa skride til at betragte Hoffrøkernes Række, og her kommer da“

Med den største Forundring havde Julius hørt paa denne sølsomme Recension. Nu forgik Taal-

modigheden ham. Dyrt har jeg kjøbt de saa Dier
blikke, jeg nu, efter langt Savn, har været ene
med Dig! raabte han, med en Røst, som Harmen
truede at quæle: Saa dyrt, at jeg godvillig skjen-
ker Dig Resten af en Underholdning, der er mig
piinligere, end Savnet selv!”

Med disse Ord Fred han ud af Gemakket.
Smilende saae Frøkenen efter ham, sigende:

„Scilicet ingenium et rerum prudentia velox
ante pilos venit!”

derpaa fjernede hun sig gjennem den modsatte Dør.

I Slotsgaarden var hele Hoffindet forsamlet.
For at glæde Kurfyrsten paa hans Fødselsdag, havde
den hans Gemalinde forskrevet en neapolitanisk Hingst
af saa udmærket Skønhed, at da den nu førtes
frem i Gaarden, kunde de forsamlede Herrer ikke
ophøre, at betragte og rose det ædle Dyr. Og
saa Grev Julius af Hohenlohe var nærværen-
de, og det undgik ham ikke, hvorledes Kur-
fyrstindens Stemme bævede, idet hun, med skønne,
hjertelige Ord, uden at torde opslaae sine Øine,
bød ham den herlige Gave, der, efter hendes Me-
ning, maatte være ham, en lidenskabelig Hesteelsker,
meget velkommen.

Han rynkede Panden, kastede et flygtigt Blik
paa Dyret, og sagde derpaa, i umild Tone: „Skat *),
slige Foræringer forlange Vi ikke; de forringe kun
Bort Skatkammer!”

*) Dette Udtryk, der tiere forekommer, tilhører Historien.

Idet nu Kurfyrstinden grædende gik ind, hidskaldte Kurfyrsten Julius, og sagde: „Jeg har bemærket, Greve, at Jer fattes et muntert Ridedyr. Hingsten der være Jer foræret!“

Julius frygtede, at synke i Jorden. Han bøjede sig, ude af Stand til at svare et Ord.

„Jør Dyret bort!“ raabte Kurfyrsten, og gik op paa Slottet.

Samme Aften sad Kurfyrstinde Charlorte, efter en Dag fuld af Græmmelse og Ydmygelse, paa sit Bærelse. Kun hendes Yndling, Frøken von Degenfeld, var hos hende. I hendes Barm udøste hun sine Klager, og i de hjerteligste Udtryk, med strømmende Taarer endogsaa, bevidnede den unge, fortryllende Pige hende sin Deeltagelse.

„Ak, hvad har jeg dog gjort min Gemal, at han saaledes skulde vende sig fra mig, saa dybt ydmyge mig! Klagede den ulykkelige, trøstløse Frue: Mener Du ikke, Maria, at han nok igien vorder mig god?“

„Hvad skal jeg svare? tog Frøkenen grædende Ordet: Hvad Haab tør eller kan jeg give? Eders Durchlauchtigheds Jammer sønderriver mit Hjerte“

Hun brast i endnu heftigere Graad, saa Kurfyrstinden havde Nøie med, at stille hende tilfreds, og gandske glemte sin egen Smerte derover.

„Arme Barn! trøstede hun hende, idet hun lod sin Haand glide fjærtegnende over Pigens Rosenkind: Berolige Dig! Deel min Smerte, men forøg den ikke!“

„Ak, jeg mener Eder det saa vel!“ hulkede Frøkenen.

„Jeg veed det, Du søde Kille!“ svarte Rurfyrstinden, idet hun drog Maria ned paa sit Skjød, trykte hende mod sin moderlige Barm, og bortkysede hendes Laarer. Derpaa saae hun hende ind i de levende Dine, og vedblev: „Du er endnu uskyldig og reen; ubekjendt med Kjærligheds Lyst, er Du ogsaa uindviet i dens Qual, og gid Du altid maa blive det!“

„Men sig mig — tog hun atter, efter en Pause, Ordet: hvad vilde Du gjøre, naar Du var i mit Sted? Mit Spørgsmaal skal kun give vor Underholdning en lysere Farve — sig mig, hvad vilde Du gjøre?“

„Hu! svarte Frøkenen med komisk Skræk: Jeg løb bestemt fra en saadan slem Mand! Min naadige Frue er altfor from, altfor eftergivende. Mærkede han først, han havde med en bestemt Caracteer at gjøre, gav han nok gode Ord.“

„O, du barnligeenfoldige Trods! sukkede Fyrstinden: Du feiler togange, mit hulde Barn. Thi Rurfyrsten er ikke slem — han har jo tilforn baaret mig paa sine Hænder. Det er kun en fiendelig Dæmon, som har trængt sig mellem ham og mig. Og jeg er forvisset om, at min Kjærlighed vil kunne mane den bort. Men vilde jeg træde ud af min Carakteer, og bekæmpe Kulde med Kulde, vilde jeg snart kunne bære mit sidste Haab til Graven.“

Neppe havde hun udtalt disse Ord, før Rurfyrsten treen ind. Diebliffeligt forlod Frøken von Degenfeld Gemakket, og gik ind i et Sideværelse.

Fyrstinden var neppe istand til at bekæmpe de Følelser, der, ved dette uventede Besøg, bestormede

hendes Hjerte. Mægtigt stred Haabet med Frygten. Det havde vel, i fordums Dage, ikke været noget Usædvanligt, at Kurfyrsten, naar han, overilet af sin medfødt Hestighed, havde fornærmet hende, havde opsogt hende, efter at være kommen til Besindelse, for at gjøre sin Uret god igjen — men torde hun haabe, oftere at opleve sligt et saligt, tusinde Taarer gjengjeldende Forsoningsøieblik?

Fra ligegyldige Venner gif han over til følgende overraskende Spørgsmaal:

„Apropos, hvor har I den Ring, I fik af mig forleden?“

Studsende saae Kurfyrstinden paa ham. En ond Ahnelse foer gjennem hendes Bryst. Dog satte hun sig, og gif, med den gode Samvittigheds Fortrøstning, hen til sit Chatol. Hun aabnede det, trak en Skuffe ud, søgte, men pludseligt bleg som et Liig, segnede hun om paa en Stol, idet hun, halobesvidstløs, vedblev at famle med Haanden i Skuffen.

„Nu, hvad nøler I?“ vedblev Kurfyrsten paa: trængende.

Som vaagnende til smertelig Bevidsthed, svarte Kurfyrstinden: „Jeg havde den endnu i Gaar — Gud er mit Vidne, at jeg endnu i Gaar vædede den med Kjærligheds, med Rummers Taarer — her, i denne Skuffe har jeg lagt den — og nu . . .“

„Og nu — ?“ gjentog han med stikkende Spejderblik.

„Nu er den borte!“ stammede hun sønderknust.

„Borte? raabte han forbittret: Borte, siger I? Ei, ei, I volder mig underlige Tanter med

den Ring. Jeg havde meent, I passede bedre paa den."

"Ak, min Skat! svarte hun: Hav mig ikke mistænkt for noget Ondt! Et eller andet utro Menneſke maa have fravendt mig Ringen. Og dog begriber jeg ikke"

"Hvad monne det være for et utro Menneſke? tog han haanligt Ordet: Kanſkee det er en ung Cavalier, som I ſelv har ſtuffet den paa Fingeren!"

Denne uforſkyldte Bebreidſe krænkede den dydige Kurfyrſtinde ſaa dybt, at hun i Brede ſvarte: "Sligt vil ingen redelig Fyrſte kunne ſige mig paa!"

Med ſtor Heftighed gjenmælede han: "Hoo har givet Eder Frihed til at kalde mig en uredelig Fyrſte? Dov det endnu engang, og min Haand ſkal tordne Jer under Øret!"

Med diſſe Ord forlod han Gemakket. Men den ulykkelige, haardtforurettede Kone brast i bitter Graad. Frøken Degenfeld iulte ind at trøſte hende. "Ederſ Kurfyrſtelige Durchlauchtighed ſkal ikke græde! ſagde hun: Ringen findes nok!"

Det var ſildig Aften. Udenfor Kurfyrſtens Værelſer havde Gardelieutenant Julius von Hohenlohe Vagt. Fire Mand af Sveizergarden ſtode, tauſe og ubevægelige, i nogen Fraſtand, paa Corridoren, ſom forbandt Kurfyrſtens Værelſer med Kurfyrſtindens. Hiſt og her brændte en Lampe, ſom lod de paa Væggene hængende Malerier, meeſt gammelſdags Portraiter, fremtræde i magiſt Belyſning.

Julius ſtod juſt foran et nyt Billede, ſom Kurfyrſt Carl Ludvig havde ladet male til Ejendommen.

bring om en af de vigtigste Begivenheder i hans paa mange Maader bevægede Liv. I et Felttog mod Keiseren var han nemlig, Aar 1638, bleven saa aldeles slagen mellem Lemgau og Minden af den keiserlige General Satzfeld, at endogsaa hans Liv svævede i siensynlig Fare. Thi idet han, paa sin Flugt, vilde sætte gennem Weseren i en Karosse med Sex for, og, formedelsk Høiden af den modsatte Bred, ikke kunde komme iland, sprang han, raskebesluttet som han altid var, ud af Vognen, greb fat i en Pæl, som stod ved Flodbreden, svang sig iland, og naaede Minden tilfods, medens Heste og Vogn opslugtes af Bølgerne. Dette rige Stof havde Maleren saa mesterligt vidst at bringe under Kunstens Herredom, at Billedet maatte tiltrække Alle ved første Blik. Ogsaa Julius fængslede det saa mægtigt, at han neppe kunde løsrive sig derfra.

Bludseltigt følte han sig forstyrret i den stille, nydelsesrige Beskuelse, uden at han vidste, at forklare sig selv, hvorved. Det kom ham rigtignok fore, som om han havde hørt Noget røre sig i Nærheden, men ikke den mindste Lyd mødte nu hans lyttende Øre; han var meget mere tilmode, som om Forstyrrelsen var udgangen fra hans eget inderste Hjerte, og den Angst, hvoraf han følte sig greben, var saa bængstende, at han maatte aabne et Vindue, for at forfriske sit Aandedræt i den kjoelige Natluft. Ude i Slotsgaarden var det stille; kun Bagtens Godtrin lød gennem Nattens Taushed. Til venstre Side, hvor Kurfyrstinden havde sine Værelser, vare alle Lys slukte. Til Høire derimod vidnede et, paa den modsatte Muur spillende Lys om, at Kurfyrsten var oppe endnu.

„Maria!“ sukkede Ynglingen ud i Ratten, og paa en forunderlig Maade blev det ham klart, at han havde nævnet Møglen til sin Angst.

Han gik ud paa Corridoren. Her stode Søjlerne saa stive og ubevægelige, at deres Skikkelse, liig Figurerne i et Voksabinet, havde noget Spøgselsmæssigt, som kun maatte bidrage til at forøge det Uhyggelige i hans Stemning.

Udter nærmede han sig Billederne, og blev staaende for Et, som en samtidig fransk Mester havde malet. Det forestillede en deilig Kvinde i Livets højeste Blomst, og de meest tillokkende Vindigheder vare her stillede til Skue med en Frihed, der maatte saare det renere Gemyt. Ja, man kunde næret Tvivl om, at nogen Kvinde saaledes havde siddet for en Maler; man kunde følt sig fristet til, at betragte det hele Maleri som et Værk af en toieløs Vensel, der havde maattet tjene som Organ for en sværmerisk Kunstners udsvævende Phantasi, hvis det ikke havde været almindeligbekjendt, at dette Billede var Kurfyrsten foræret af hans Broder, den navnkundige Pfalzgreve Ruprecht, og at det forestillede Dennes, med overordentlige Vindigheder udsmyrede Frille Margaretha Sues.

Julius vilde vende sig bort fra Maleriet, men ligesom Faa havde betragtet det ustraffet, saaledes begyndte det ogsaa over ham at gjøre sin Trolldomsmagt gjeldende. Dog havde denne Magt her en dybere Grund; thi alt som han nu, med modstræbende Villie, saa den yndige, dybtfaaldne Kvinde ind i de skønne Dine, som, i det ustabige Lampeflin syntes at tilblinke ham med indbydende Belysning, bemærkede han tydeligt, hvad han aldrig før

havde seet, at Margaretha's Ansigt havde en paa-
faldende Liighed med Maria's.

Neppe begyndte han at anstille nogle Betragt-
ninger, hvortil denne Liighed indbød ham, før det
atter bares ham fore, som Noget bevægede sig i
Nærheden, og dennegang skuffedes han ikke, thi Dø-
ren til Kurfyrstens Bærelse gik gandske sagte op,
og ud traadte en Dame, indhyllet i et hvidt Slør.

Forsienet stod Julius der. Den hele Skif-
felse, Gangen, Holdningen, hver Bevægelse tilhørte
Frøken von Degenfeld. Svævende nærmede hun
sig Udgangen af Corridoren. Nu holdt Julius sig
ikke længer. Han ilte efter hende. Hun saae sig
om, og hendes Skridt fik Vinger. „Maria!“ suk-
kede han, og greb efter det flagernde Slør. Da
udstødte Skikkelsen et sagte Skrig, og var for-
svunden.

Dagen efter begav det sig, at en fortrolig Tje-
ner bragte Kurfyrstinden et latinisk Brev, stilet til
Kurfyrsten og underskrevet: Maria Susanna de De-
genfeld. — Hundrede gange læste hun de første Ord:
„Dilectissime Carole!“

men videre kunde hun ikke komme. Da hun kort
efter fik et Besøg af sin Fætter, Johan Jacob, Greve
af Eberstein, bad hun ham oversætte Brevet, og nu
aabnedes paa eengang hendes Dine, saa hun saae, hvil-
ken Slange hun hidtil havde nærret i sin Varm.

Diebliskeligt før hun ind i Frøkenens Bærelse, men
da hun ikke fandt hende, lod hun hendes Chatol brække
op, og fandt her tre latiniske, den høieste Lidenkab aan-
dende Elfskovsbreve, som Kurfyrsten havde tilskrevet
hende. Et af dem sluttede med de Ord:

„Den Ring, Du, mit Alt, har givet mig, skal aldrig slippe af min Finger. Naar jeg ikke har Dig selv, vil jeg befugte den med mine Kys.“

Den ulykkelige Fyrstinde troede at maatte døe af Græmmelse. Hun foresatte sig, at bebreide Kurfyrsten hans Utroskab, og en Leilighed dertil frembød sig snart. Thi omtrent otte Dage efter begav det sig, at Markgreve Frederik af Baden, tilligemed sin Gemalinde, kom fra Durlach til Heidelberg, for at aflægge et Besøg. Og som nu Herstaberne en Middag sadde ved Tafflet, sagde Markgreven til Kurfyrstinden:

„Hvi saa sørgmodig, min Søster?“

„Kjære Hr. Broder!“ svarte hun: „Udenviis har Vor Sørgmodighed sin gode Grund.“

Med disse Ord blev Kurfyrsten blussenderød, og tog Ordet: „Det er intet Nyt, at min Fru Gemalinde seer suurt uden Grund.“

Denne Beskyldning afsviste Kurfyrstinden øjeblikkeligt med følgende Ord: „Jeg seer suurt ad dem, som see Ternen hellere end Konen!“

Da blev Kurfyrsten dødsbleg af Brede, og slog sin Gemalinde, med Bagen af Haanden i Ansigtet, saa hun, stærkt blødende, maatte staae op fra Tafflet.

Denne voldsomme Fremfærd oprørte Markgreven i høi Grad, og han sagde paa Italiensk: „Signor Elettore, questo è troppo!“

Men Denne svarte: „Mio fratello, Signor Marchese, ella così ha voluta.“

Da blev Markgreven endnu alvorligere, og erklærede, i streng Tone, at hvis Kurfyrsten ei, inden Solens Nedgang, forsonede sig med sin Gemalinde, vilde han forlade Heidelberg, uden Afsted, næste Morgen aarle.

Dette virkede da Saameget, at Kurfyrsten lod vede Markgreven, at besøge Kurfyrstinden i hans og Markgrevindens Selskab. To Timer efter gik dette Besøg for sig.

„Er min Skat endnu vred paa mig?“ spurgte Kurfyrsten sin Gemalinde.

„Ingen vil nægte, min Skat,“ svarte hun: „at det, der foresaldt ved Tafflet, kunde give mig tilstræffelig Grund til Vrede, men for min kjære Hr. Broders og Fru Søsters Skyld vil jeg af Hjertet tilgive Eder!“

Herpaa kyssede Kurfyrsten hende, sigende: „Eders Kjærlighed, dette Kys skal gandske udlette min Brøde!“

Ikke destomindre kom Kurfyrstinden ikke tilstafels om Aftenen, men lod sige, hun var forhindret, fordi hun havde nogle Breve at skrive til sin Broder. Aldenstund nu Kurfyrsten frygtede, at hans haardt frænkede Gemalinde skulde tilmelde sin Broder Alt, begav han sig endnu samme Aften, mellem Ti og Elleve, ledsaget af to Junkere, til Kurfyrstindens Forgemaal, og bankede paa.

Efter at have lukket op, spurgte Kurfyrstinden forundret: „Hvi besøger min Skat mig saa silde?“

Da nu Kurfyrsten havde sendt begge Pagerne tilbage, svarte han: „Jeg vil see, om Eders Kjærlighed vilde laane mig Huus i Nat!“

Men hun svarte: „Min Hr. Gemal, jeg er fast besluttet, at hvile i Cenrum, indtil Eders Kjærlighed lover, at overantvorde mig en vis Person, saaledes, at jeg kan lade hende straffe, som hun har forskyldt.“

„Jeg gad dog gjerne vidst,“ gjenmælede Kurfyrsten: „hvo den Person kan være, som har forbrudt sig saa grovelig mod Eders Kjærlighed. Jeg mener, hendes Brøde er ikke saa stor, som J antager.“

„Hendes Brøde er saa stor,“ erklærede Fyrstinden: „at hun ej kan affone den anderledes, end med sit Blod!“

„Min Skat, den Dom var for haard!“ meente Kurfyrsten.

Da fremlagde Kurfyrstinden hiint, af Frøken Degenfeld underfrevne og til Kurfyrsten bestemte, latinske Kjærlighedsbrev, og begyndte, med høi Røst, at læse: „Dilectissime Carole“

Men Kurfyrsten brast i Latter og sagde: „Pure Spøg Altsammen! Min Skat veed jo vel, at den Degenfeldske Frøken, fra sin Ungdom af, har lagt sig efter Latinen og anvendt utrolig Flid paa at lære den. Derfor har jeg villet prøve hende, om hun ogsaa var istand til, at besvare et latinsk Brev i samme Sprog, hvilket hun da ogsaa spøgende har gjort. Om dette nu er en Forbrydelse, som den gode Frøken kun skulde kunne affone med sit Blod, torde vel være megen Tvivl underkastet. Vi, for Vor Part, ansee hende gandske uskyldig, og Vi taale ei, at der krummes et Haar paa hendes Hoved!“

Da nu Kurfyrstinden ikke vilde indlade sig i videre Ordstrid, sagde hun: „Vi have forlængst lært, at skjelne vedbørligt mellem Spøg og Alvor. Kan min Skat fyldestgjørende bevise, at det har været Spøg, da lader jeg mig lettelig tilfredsstille.“

„Hvad behøve Vi vidtløstigt Beviis?“ svarte Kurfyrsten: „Eders Kjærlighed er et Fruentimmer,

og maa altsaa, bedre end jeg, kunne prøve, hvordidt Frøken Degenfeld er Pige, eller ei. For mig vil det ikke stikke sig, at jeg melerer mig i den Ting. Jeg mærker vel, at den haardt Anklagede er falden i Unnaade hos Eder; derfor agter jeg mig forpligtet til, at bringe hende i Sikkerhed. Men aldenstund det allerede lakker stærkt mod Midnat, ville min Skat sige mig, om det er beleiligt, at jeg afslæder mig her."

„Det maa gandske beroe paa Eders Kjærlighed! erklærede Kurfyrstinden: Jeg har engang givet Eder mit Trofskabsløfte, og vover derfor ikke at modsiges Eder."

Paa disse Ord fulgte en Strøm af hede Taa: rer. Kurfyrsten nærmede sig hende, omfavnede hende med en Omhed, der mindede hende smerteligt om bedre Dage, og forsikkrede, at han, Brevvekslingen undtagen, Intet havde havt, ei heller for Fremtiden vilde have med Frøken Degenfeld at gjøre, saafremt Kurfyrstinden igjen vilde være ham lydig i alle Ting, hvilket hun helligt lovede.

Tre Dage efter reiste Markgreve Frederik tilbage til sin Residents Durlach, og der foresaldt Intet, som kunde vække Mistillid til den stiftede Forsoning.

Strax efter begav det sig, at der, fra Keiser Ferdinand den Tredie, kom et Patent angaaende den til Regensburg sammenkaldte Rigsdag, og Kurfyrsten reiste ufortøvet did med sin Gemalinde.

Ligesom imidlertid de Foranstaltninger, Kurfyrsten, inden sin Afreise, havde truffet med Hensyn

paa Frosen Degensfeld, ikke tilstædte ringeste Tvivl om hans Hensigter med hende, saaledes havde nu ogsaa Julius den Visshed, at have hængt sit redelige Hjerte ved et Menneſke, som, spottende Alt, hvad Helligt og Ærværdigt Livet har, kun higede efter, at indtage en Plads, hvortil Intet kunde bane hende Vej, uden fuldkommen Hengivelse i Lastens Tjeneste. At hun var tabt for ham, smertede ham inderligt; men at hun var tabt for Himlen, fyldte hans Sjæl med fortærende Græmmelse, og tillod ham ei, trods hans redelige Kamp, at gjenvinde den Klarhed og Ligevægt, der før havde været ham egen. Frydeligt var han opvaagnet af sin Ungdoms Drøm; vel havde han her, i Maria von Degensfeld, ikke kunnet gjenfinde det fromme, kjærlige Barn, han, i hendes Faders Hjem, havde elsket som en Himlens Engel, men han havde dog haabet, at det, der nu gjorde hende saa ukjendelig, kun var en Tilſætning af det smittende Hoſliv, som hendes bedre Natur selv vilde frasondre, naar den, kjed af den geglende Daarſkab, gjenvaagnede til klar Beſindighed. Dette Haab maatte han nu opgive, og han var ei anderledes tilmode, end som om han, med det, maatte opgive sit Liv. Tilſtaaе maatte han, at hendes udvortes Yndigheder her havde udviklet sig i en forbausende Grad; men med den bedste Villie til at troe vel om Alle, om hende især, maatte han dog ogsaa beſjende, at den Due: Eensfoldighed, der havde karakteriseret hende som Barn, nu, ved et uhyre Kunſtigreb af den onde Friſter, var forvandlet til Slange: Trædſkhed.

Det var en mørk, stormfuld Nat. Julius havde, i Klæderne, faſtet sig paa Sengen. Paa

Bordet brændte en Lampe. Et uroligt Blund lagde sig over Ynglingens Dienlaage. I Drømme bares det ham fore, som hans Ahnherre, Henrik von Hohenlohe, viste sig for ham, en Kæmpestikkelse, smykket med den preussiske Ordens Insignier, hvis Stormester han, i det trettende Aarhundred, havde været. Den graastjæggede Helt pegede paa en Pistol, der hang paa Væggen, og sagde: „Bogt Dig, Julius — Piben vender sig — Skudet gaaer af!”

Samme Dieblif lod et Knald, og Krudedamp opfyldte Værelset. Julius foer forfærdet op, og greb sig i den venstre Side, som om han her følte en brændende Smerte. En ladet Pistol, som han, Aftenen tilforn, havde hængt paa Væggen, var faldet ned, og i Faldet gaaet løs.

Sagen var meget naturlig; dog gif Julius længe urolig op og ned, uden at kunne worde Herre over det Indtryk, den, i Forbindelse med de fortalte Omstændigheder, havde gjort paa ham.

Omsider lagde han sig igjen, og Sønnen vendte tilbage. Men det var ikke den hvilebringende Guddom, som alle Nødige sukke efter; Phantasus svang atter sin Tryllestav over den Blundende.

Det kom ham nemlig fore, som om han igjen stod for hiint Portrait af Margaretha Sues. Neppe saae han ind i de af en vanhellig Flamme blussende Dine, før han vilde vende sig bort; men en usynlig Magt, som han ikke kunde modstaae, tvang ham til, at see paa den fristende Skikkelse. Og jo længere han saae derpaa, desto underligere blev han tilmode, saa at han tilsidst følte sig gandske beruset. Paa eengang syntes Billedet at faae Liv: Dinene blinkede, Læberne smulmende, som til

Rys, Barmen steeg og faldt, Armene udbredte sig til en Omfavnelse. Da samlede han, paakaldende Herren i sit inderste Hjerte, al sin Kraft, sønderrev de skjændige Snarer, hvori Mørkets Magt havde hildet ham, vaagnede og foer op.

Men hvo skildrer hans Forførdelse, da han saae den i Drømme seete Skikkelse lyslevende for sig!

„Blig bort, Helvedes Blændværk!“ raabte han.

„Julius!“ lød det tilbage i smeltende Tone:

„Kjender Du mig ikke?“

Da blev Forvexlingen ham klar. „Maria! udbrød han: Men hvo siger Dig da, at jeg ikke kjendte Dig? Og hvorledes, hvorfor kommer Du her?“

Hun satte sig hos ham paa Kanten af Sengen, og greb hans Haand. Forunderligt gjennemfoer det ham; dog fattede han sig, drog Haanden tilbage, og sagde: „Lyset og Mørket enes aldrig; vi ligesaaalidet! Bore Veie ere for evigt adskilte — forlad mig, og følg den, Du, i usalig Forblindelse, har valgt Dig! Gaae!“

Han vilde skyde hende bort, men blidt modstaaende blev hun siddende, slyngede sin Arm om hans Hals, trykte, inden han kunde forhindre det, et brændende Kys paa hans Mund, og sagde, da hun saae ham rødme høit derved: „Du elsker mig dog endnu, Julius!“

„Ja! raabte han: jeg har elsket Dig, jeg har tilbedet Dig, og haardt straffer Himlen det Afguderi, jeg har drevet med Dig, idet jeg nu nødes til at foragte Dig!“

„Du er dog endnu stedse ligesaa aabenhjertig, som i gamle Dage!“ smilte hun.

„En Noes, som Du idetmindste ikke deler med mig!“ svarte han bittert.

„Prøv mig dog endnu engang! bad hun: Spørg mig om hvad Du vil, og jeg skal svare Dig oprigtigt. Vox veritatis testis exstingvi nequit.“

„Velan! tog han Ordet: Men Din Latin kan Du spare, til Du igjen faaer et Kjærlighedsbrev at skrive til Hs. Durchlauchtighed. Svar mig da: Er det sandt, at Du har været falsk imod mig?“

„Ja!“ sukkede hun.

„Er det sandt, vedblev han: at Du har været en Slange i den fromme Fyrstindes Barm, som har elsket Dig med moderlig Omhed?“

„Ak ja!“ svarte hun sagte.

„Var det Dig, spurgte han videre: jeg hiin Nat saae komme fra Kurfyrsten?“

„Det var mig!“

„Og er det afgjort, at Du er hans?“

„Jeg er hans!“ tilfød hun med nedslagne Dine.

„Hvorledes? foer han op: Og Du er her? Du er her endnu?“

Da stod hun op, slynge i et Nu sine Arme om ham, og drog ham ned paa sit Skjød.

„Slip mig, Fristerinde! raabte han, og Blodet foer som Ild gennem hans Aarer: Hvad vil Du mig?“

„Dele med Dig et Liv fuldt af Glæde og af Kjærlighed!“ sagde hun, trykkende ham mod sit bølgende Bryst.

Da rev han sig løs, og gif ind i et Sideværelse. Hun fulgte ham. „Sæt Dig her, sagde

han, kæmpende for at fatte sig: sæt Dig, og sig mig, hvad er det, Du vil?"

„Vil Du love, ikke at afbryde mig?" spurgte hun.

„Jeg lover det!" forsikrede han.

„Velan, tog hun Ordet: saa hør! Nægte vil jeg ingenlunde, at vor idylliske Barndom var riig nok paa Behageligheder, for at tilfredsstille en barnlig Sands. Men det modnere Liv har høiere For- dringer. Længe kunde det derfor ikke vare, før hine Erindringer fordunkledes af den Glands, der her straalte mig imøde og snart omgav mig som en ætherisk Nimbus. En Instinkt, som vel er alle Kvinder givet, lod mig snart mærke, hvad der, med Hensyn paa mig, bevægede sig i Kurfyrstens Sjæl. Sæt Dig i mit Sted, kjære Julius. Var Kurfyrstinden kommen Dig, eller en Anden, imøde, mon da Du, mon da nogen Mand havde kunnet modstaae? Du vil fare op, Du vil kaste den første Steen paa mig — bliv siddende, og hør mig! Du maa være saa reen Du vil, Du er et Menneske, og der er ingen Svaghed, som dette Navn jo indbefatter. Jeg veed Alt, hvad Du og alle Moralister i Verden kunne bekrige mig med — i mit Væsen er Noget, som gjør Eders bedste Vaaben sløve og afmægtige. Jeg har lovet, at være oprigtig, og nægte vil jeg derfor ingenlunde, at da nu Kurfyrsten for mig imøde med sit Andrag, da han, den kronede Helt, sank for mine Fødder, tilstaaende mig sin Lidenstkaab, da tænkte jeg paa Dig, og paa Kurfyrstinden, og paa min hedengangne Sader men Du var her ikke Kurfyrstinden.

lærte jeg snart at betragte som en Hindring for min Lykke og min Fader var dog ogsaa igjen altfor streng i sine Grundsætninger. Ved hyppige Samtaler med den lutheriske Pastor Herland overbevistes jeg om, at en Forbindelse, som Kurfyrsten attraaede den, ogsaa fra Religionens Side kunde betragtes som tilladelig. Hvad Under, om jeg aabnede mine Dine for en Udsigt, der havde saamange Tillokkelser, og, ved fordoblet Opmærksomhed for Kurfyrstinden, søgte at skjule min Modbydelighed for hende. Du kom hid; jeg saa Dig, og den gamle Kjærlighed viste sig, ogsaa hos mig, i rustfri Glands. Jeg sammenlignede Dig med det kronede Hoved, jeg stod i Begreb at hengive mig, og Du vandt — men jeg torde ikke komme Dig imøde, den meest brændende Lidenskab maatte jeg indslutte i mit Bryst. Jeg var gaaet forvidt til at kunne træde tilbage, og — at jeg atter skal være gandske oprigtig — Du var Gardelieutenant, han var Fyrste! — Jeg har vexlet Breve med ham; jeg har tilbragt en Aften hos ham; men tilhørt ham har jeg ikke — jeg har Intet givet ham, uden mit Løfte!"

"O! raabte Julius: Nu maa jeg afbryde Dig! Siger Du Sandhed, saa træd nu tilbage! End er det Tid, men den høie Tid. Et Helved aabner sig for Dine Fodder. Lader Du Dig bedaare af en formørket Forstands Sophismer, eller af en timelig Udsigts Tillokkelser, da styrter Du redningsløs i det mørke Dyb. Du elsker mig, siger Du. Velan! saa viis det. Alle Dine Bildfarelser vil jeg tilgive Dig. Vord min for hele Verden. O Himmel! En salig Tanke opstiger i mit Bryst. Er Du maaskee kommen, for at jeg skal løse Mod-

figelferne i det sonderrevne Bryst, og føre Dig tilbage paa Pligtens Bei, som vel tidt er steil, dog overalt forskjønnet med Himmelblomster, som den evige Kjærlighed planter ved dens Sider og som Englene bedugge med Glædestaarer? Saa kom, der er min Haand — den tilhører Dig tilligemed mit Hjerte og al min bedste Kraft!”

Hun greb hurtigt hans Haand, og drog ham ned til sig, saa hans Hoved kom til at hvile paa hendes voldsomt bevægede Bryst.

„Nei, ikke saaledes!” hviskede hun, med en Røst, som han ikke gjenkjendte. Forfærdet opløstes de han sit Hoved, medens hun frampagtigt knugede hans Haand i sin. Kun et svagt Lys kastede Lampen ind fra det andet Værelse, men i dette Lys viste sig hendes deilige Ansigts Roser forvandlede til de hvideste Lilier.

„Hvad fattes Dig?” spurgte han belymret.

„Intet! svarte hun: Naar jeg faaer udtalt, vil Alt worde bedre, saa eller saa. Løber Du, ei at ville afbryde mig mere?”

Julius lovede det.

„Nu, vedblev hun: saa hør da. Jeg har sagt Dig, at jeg er Kurfyrstens, bunden ved mit Ord, bunden ved en Magt i mit Jnderste, som jeg ikke kan modstaae. Jeg er hans, men ham elsker jeg ikke, Dig elsker jeg. Hans Magt og Glands vil jeg dele, hans Fyrstethrone med, om det er muligt; til Gjengjæld deler jeg igjen med ham, hvad jeg maa. Men med Dig vil jeg dele Kjærligheds frivillige Lyst, og den dybe Hemmelighed, som maa

hvile over dette vort Forhold, skal fordobble dets Salighed."

"Stille, vedblev hun, idet hun lagde sin Kind op mod Ynglingens, og trykte ham fastere til sig: Stille! Du har lovet, at høre mig tilende. Jeg lover — hvistede hun — at hengive mig Dig, for Kurfyrsten, og iløn at være Din for hele Livet, naar Du hvad jeg nu siger, er Noget, som Fyrsten selv ønsker, Noget, som sigter til Landets Frelse, ligesaa meget som til min Lykke fort"

Hefstigt arbejdede hendes Bryst, og med uhyre Kraft holdt hun Ynglingen trykket mod sin Barm. Kort, sluttede hun, i afbrudte Toner, sin lange Tale: „Jeg lover Dig Alt, jeg vil være Dig Alt, naar Du — — hjælper mig — — at rydde — — Kurfyrstinden af Veien!"

„Viig bort, Satan!" freg Greden, overmandet af Rædsel, sled sig løs, og styrtede, liig en Rasende, ud af Værelset, ud i den frie Luft, som om det gjaldt, at slippe ud af et flammende Helved. Hele Matten vankede han om paa Gaden, uden at kunne besinde sig, og selv da det blev lys Dag, vovede han ikke, uden i Selskab med en Kammerat, at vende tilbage til sit Kvarteer. Her fandt han Lampen udbændt og hvert Spor af det natlige Besøg forsvundet.

I Regensburg blev Kurfyrstinden atter krænkert haardt. Historien derom ville Læseren skjenke os, da vi ikke troste os til, at fortælle Sagen, som den i Sandhed er tilgaaet. Fornærmelsen gif saa vidt,

at hun ikke vilde ledsage Kurfyrsten paa Tilbagereisen, men blev i Regensburg nogle Uger længer, end han.

Da hun nu endelig kom til Heidelberg igjen, og lod sig melde til et Besøg hos Kurfyrsten, sagde han, i høieste Forbittrelse, til den Adelsmand, hun havde sendt:

„Siig kun den skaldede Landgrevinde, at jeg ikke indlader mig videre med en Landfordærverske!“

Efter at have modtaget dette haarde Svar, forsøiede Kurfyrstinden sig til sine Bæreller. Men neppe havde hun naaet dem, før allerede fyrgetyve Mand af Sveizergarden havde opstillet sig i hendes Forgemaak. De havde Befaling, ikke at lade hende ud, før Kurfyrsten gav anden Forholdsordre, samt at visitere alle ind- og udgaaende Besjente paa det strengeste, saa det ei var hende muligt, at give nogen Ven eller Frænde den ringeste Underretning.

Hun fattede derfor omsider den Beslutning, i et rørende Brev at bede om sin Frihed. En Page gav ham det, just som han sad ved Taftet i munter Lune. Det havde ogsaa den Virkning, at han tog Sveizervagten bort, paa fire Mand nær. Iøvrigt besvarte han Kurfyrstindens Brev saaledes:

„Det undrer mig storligen, hvor I tør være saa dristig, at spørge, hvi Vi have sat Vagt for Eders Dør, aldenstund I dog ikke kan nægte, at Vi, ved Tilbagereisen fra Regensburg, paa det Alvorligste have befalet Eder, at tiltræde Reisen Dagen efter. At I alligevel har opholdt Jer nogle Uger, vil give Folk meget at tale om. I kan vel ogsaa huske, hvorledes I, ved Festerne i Regensburg, haanede mig, og, da jeg, i min billige Brøbe, satte Jer tilrette for Eders Betfordighed, stox, i alle

forsamlede Rigsstænders Nærværelse, opsigde mig al ægteskabelig Lybighed. Denne Eders Forbrydelse løser ganske det Bånd, der knyttede mig til Eder. Jeg er ogsaa fastbesluttet, at lade mig stikke fra Jer ved en offentlig Akt, og desaaarsag har jeg forsikket mig Eders Person, paa det I ei skal flygte herfra, og, ved at opbidsse Eders Broder og andre Benner, bringe en Ulykke over mit Land. Glutteligen lover jeg Eder ved min fyrstelige Tre, at naar I vil holde Jer stille og indgetogen, og, uden Udflugt, samtykke i Ægteskabsfilsmissen, da ville Vi ei allene ophæve Eders Fængsel, men ogsaa forunde Jer saadanne Indkomster, at I dermed skal kunne holde Jer fyrsteligt og vel. I Forventning af Eders endelige Erklæring.

E. L., Kurfyrste."

Da Kurfyrstinden havde læst dette Brev, vidste hun for Bekymring ikke, hvad Beslutning hun skulde gribe. Langt om længe sendte hun en Kammerfrøken til Kurfyrsten, og lod ham sige, at hun vilde samtykke i Alt, uden i Ægteskabsfilsmissen. Men vilde han, af egen Myndighed, foretage den, da var hun for svag til, at afvende denne uforstyldte Gjenbødighed.

„Skjønne Frøken! svarte Kurfyrsten: Siig Eders Frue, at Vi herefter ville give hende mere Frihed; de fire Schweizere ville Vi tage bort fra hendes Gemak. Det skal ogsaa være hende tilladt at spadserere ud i Haven, om hun behager. Overalt bør hun have den Tillid til mig, at jeg nok vil finde Midler til, fuldkommen at tilfredsstille hende. Men hun skal ikke understaae sig, at tilmelde sin Hr. Broder, eller andre Benner, Noget om Bort Forehavende. Og i Ægteskabsfilsmissen skal hun

samtvkke, thi jeg er tilfunds, at gifte mig med en Anden."

Strax blev Resten af Schweizervagten borttagen, og Kurfyrsten kjørte samme Dag til Slottet Schweizingen. Men Kurfyrstinden gik om Aftenen ned i Dyrehaven, at drage frisk Luft. Her kom Grev Eberstein til hende, og fortalte, at Frøken Degenfeldt alt et Fjerdingsaar havde opholdt sig paa Slottet Schweizingen, og at Kurfyrsten hver Uge besøgte hende der; han havde endogsaa ladet en gandske ny Bei anlægge, for at komme desto hurtigere derhen.

Otte Dage efter fik hun fra Kurfyrsten følgende Brev:

"Durchlaughtigste Fyrstinde!

Naadige Frue!

Eders Kjærlighed tilmelde mig i Korthed, at jeg, ifølge aftalt Egetteffabsskilsmissen, atter har indladt mig i Egetteffab med den velbaarne Frøken Maria Susanna von Degenfeldt, og haaber jeg, at Eders Kjærlighed vil betragte denne Sag med Nollighed, aldenstund den ikke kan forandres mere. Thi Vi have allerede ladet den værdige, Os elskelige Hr. Samuel Herland, Præst ved den lutheriske Menighed i Vor Stad Heidelberg, hidkomme, for christeligt at forpule os. Men da jeg jo ret vel veed, at Eders Kjærlighed har født mig tre fyrstelige Børn, er det ogsaa min Skyldighed, at forskaffe Eder en fyrstelig Tractation for Eders øvrige Levetid. Jeg bemyndiger Eder derfor til, for Fremtiden at bruge, efter Behag, den halve Deel af Slottet i Heidelberg, og hos Hof-Intendanten at have saamange Penge, som I, til Eders Underholdning, behøver. Men forliges maa I med min nyværende Gemalinde, og vogte Eder vel, at I ikke gjør hende Noget imod, paa det jeg ikke skal foranlediges til, at vordre Eders Durch-

laughtighed unaadig. Iøvrigt forbliver jeg Eder indtil Døden hengiven.

Datum Schweiz, den 14de April, An. 1657:

E. E. Kurfyrste."

Herpaa svarte hun:

„Durchlaughtigste Fyrste!

Naadigste Herre!

Alf Ebers Kurfyrstelige Durchlaughtigheds Skrivelse har jeg til min høieste Bestyrtelse, maattet erfare, at Ebers Durchlaughtighed nu gandske har forstødt mig, og ei vil erkjende mig mere for en Egtegemal, hvilket jeg, skjøndt det smerter mig til Marv og Been, vil befale Gud, den retsærdige Dommer. For Fremtiden skal jeg vide at holde mig som en Enke, hvis Mand vel endnu lever, men, forført af en lumpen Skjæge, har sveget sin retmæssige Egtehustru. For det gode Tracatment, Ebers Durchlaughtighed forunder mig, takker jeg oprigtigt. Mod Ebers Durchlaughtigheds Concubine skal jeg stræbe at forholde mig saaledes, at hun ikke skal faae Grund til at beklage sig over mig. Iøvrigt er her, i denne Tid, en Adelsmand fra Stutgard, som medbringer den Efterretning, at Vi, inden ti Dage kunne vente et Besøg af den durchlaughtige Fyrste Eberhard af Würtemberg, Vor hjerteligste Fætter og Broder, samt af hans Fru Gemalinde, Maria Dorothea Sophia, Grevinde af Dettingen. Ebers Durchlaughtighed ville derfor behage at hidkomme, for at foranstalte det Fornødne til deres fyrstelige Modtagelse. Hermed Gud befalet.

Datum Heidelberg, den 15de April 1657.

Ebers Durchlaughtigheds

indtil Døden bedrøvede

Charlotte,

retmæssig Kurfyrstinde ved Rhin."

Tre Dage efter stod Kurfyrstinden — som nu holdt sit eget Taffel, og havde sit eget Hoffinde, samt en Livgarde af 70 Rydserer — i sit Bindue, og saae, hensusket i ret mørke Tanker, ned ad den til Slottet Schweizingen førende Bjergvei.

Da indtraadte en Hofdame, som meldte, at Grev Julius af Hohenlohe, Lieutenant i Kurfyrstens Sveizergarde, stod i Forgemakket, og begjerte nogle Diebliffes Audients.

„Grev Julius af Hohenlohe?“ spurgte Fyrstinden, og holdt Haanden for Panden, som om hun besindede sig paa noget Halvforglemmt.

„Med ham taler jeg ikke gjerne i Dag. Jeg veed ikke selv, hvad det er, men nei, nei, i Dag ikke! Jeg veed desuden hans Erinde. Jeg har ladet ham tilbyde en Capitainspost i min Garde, da jeg har hørt, at han vil træde ud af Kurfyrstens Tjeneste. Bring ham min naadige Hilsen, og bestem ham hid igjen i Morgen ved denne Tid.“

Damen gik. „Den ædle, unge Mand vil sikkert vorde mig en tro Tjener!“ sagde Fyrstinden, idet hun atter nærmede sig Binduet.

Da væltede sig, ude paa Fjeldryggen tilvenstre, en tyk Støvsky nærmere og nærmere, ligesom jaget af en voldsom Storm.

Fyrstinden greb sin Rikkert, og saae ud. Men hvilket Syn frembød sig hende nu! Det var Kurfyrsten, der, ligesom i et Triumphtog, førte sin nye, til venstre Haand viede Gemalinde ind paa Heidelbergs Slot! Han var tilhest, i glimrende Generalsuniform, smykket med utallige Ordensinsignier. Hun reed, ved hans Side, en stolt dansk Hest, og det fyr-

stelige Hermelin flagrede om den deilige Skabning. Men bag Parret rede hundrede Dragoner, som Kurfyrsten nys havde ladet hverve og bestemt til en Livgarde for den unge Kone.

Det gik, som et Sværd, gennem den forladte Fyrstindes Ejel. Kæmpende med den sorteste Fortvivlelse, gik hun, med taareløse, brændende Dine, op og ned i sit eensomme Gemak. Og da nu Tøget kom nærmere, da det stormede ind i Slotsgaarden i dundrende Galop, og en underkjøbt Pøbel raabte:

„Hurra for Kurfyrstens Liv!

Simlen bestjerme hans unge Dø!”

da sank hun, sønderknust, til Jorden, og en Alsmagt lukkede hendes Dine.

Hun vaagnede kun til nye Lidelser. I Bønnen søgte hun Trøst, og fandt den. Eet Forsøg, eet endnu, vilde hun gjøre, inden hun lod sig male ned af Ulykkens Volgehvirvel. Hun kaldte alle sine tre Børn til sig, pyntede dem med egen Haand, og gik med dem ud paa Gangen udenfor Kurfyrstens Tafelfstue, hvor Julius just havde Vagt. Her stillede hun sig, med Børnene, ved en Side, ligesom en arm Undersaat, der, i sin Nød, søger Redning hos Regenten. Laalmodig ventede hun, indtil Kurfyrsten kom fra Middagstaflet, uden at lade sig forstyrre af den høimælede Jubel, som herskede over Borde. Men neppe treen Kurfyrsten ud, før hun, med sine tre Børn, faldt ham tilføde, omfavnede hans Knæ, og, i de meest rørende Udtryk, bad ham, han vilde dog erkjende hende for sin retmæssige Gemalinde, at ei de arme Børn, efter hans Død, skulde blive ringeagtede og forskudte. Med hede

Taarer foredrog hun denne Bøn, medens Prindserne og Prindsessen jamrede af deres barnlige Hjerters Inderste, og det omstaaende Hoffinde hulkede høit.

Men Kurfyrsten lod dem knæle, og stod, med taarefulde Øine, i dybe Tanker, hvad Beslutning han skulde gribe.

Da styrtede Maria von Degenfeld til: „Signor Elettore! tilraabte hun Kurfyrsten: servate la vostra parola!”

Reppe hørte Kurfyrsten disse Ord, før han slog Hænderne sammen over Hovedet, og gik sukkende bort.

Da bortveeg Sagtmodigheden af Fyrstindens Bryst. Ude af sig selv løb hun ind i sit Gemak, og greb en ladet Pistol, fastbesluttet, at jage den overmodige Frille en Kugle gjennem Hjertet. Men da hun kom tilbage, og vilde trykke løs, fæstede Julius sig imellem hende og Maria, og sank, dødelig truffen, til Jorden i sit Blod.

Jilsoft vendte Kurfyrsten tilbage. „Hvo har skudt her?” spurgte han med tordnende Bredebrøst.

„Ak, fjære Gemal! svarte Kurfyrstinden jamrende: Vi have gjort det, i den Hensigt, at hævne Eders Kurfyrstelige Ære paa dette Uhyre af en Kvinde!”

„Charlotte, Charlotte! gjenmælte Kurfyrsten: I driver mig til det Yderste.”

Derpaa fjernede han sig med sin Elskerinde. Men klagende boiede Kurfyrstinden sig over den Døende og kaldte sig hans Morderiske.

„Eders Kugle smerter ikke!” sukkede han, og hans rene Sjæl søgte sin Himmel.

Saa Dage efter bragte en Estafette den Efterretning, at Hertug Eberhard af Würtemberg om et Par Timer vilde indtræffe i Heidelberg, hvorpaa Kurfyrsten lod sin forstodte Gemalinde sige, at han, med Maria von Degenfeld og hendes Broder, vilde kjøre Hertugen imøde.

Det gjorde han da ogsaa, og de tre næste Dage randt hen i en Hvirvel af Forlystelser. Kurfyrstinden var imidlertid gandske forladt, og blev ei engang buden tiltaffels, hvormeget end Hertugen og hans Gemalinde bade for hende.

Omsider lod Kurfyrstinden ogsaa en Fest foranstalte i sine Bærelser, og indbød, foruden begge de høie Gjæster, Kurfyrsten dertil. Men han kom ikke. Vel havde han, paa Hertugens Forbøn, lovet, at indfinde sig, men hans nye Gemalinde havde saa mægtig en Tømme paa hans Villie, at han ikke vovede, at holde sit Ord. Fyrstinden sendte nu Kurprinds Carl til ham, og bad ham bønligt, han maatte dog, af Barmhjertighed, komme.

„Gaae, svarte han: og hjælp Din Fru Moder, at underholde sine Gjæster. Men hvad mig angaaer, da maa Du sige hende, at jeg, ved Upasselighed, er forhindret fra, at besøge hende dennefinde. Vil Gud, skal det skee en anden Gang.“

Hertugen gav Kurfyrstinden sit Ord, at han, af al Magt, skulde bestræbe sig for, at bringe en Udsoning tilveie, og at han meente det redeligt, viste han strax efter sin Hjemkomst, idet han alvorlig befalte den kurfyrstelige Confubines Broder, Sartorius von Degenfeld, som var hans Basal, at han ufortøvet skulde kalde sin Søster hjem, hvis han ikke vilde see sine Gods

ser inddragne under Kronen. Derhos raadte han Kurfyrstinden, hun skulde skriftligt bede Keiseren bewirke en Gjenforening; hun fulgte hans Raad, og det Klageskrift, hun indgav, var, i høieste Grad, sandtru og characteristisk. Men alle Forsøg paa Fredstiftelse mislykkedes saa aldeles, at den paa alle Sider haardtbe-
trængte Kurfyrstinde omsider saae sig nødt til at flygte fra Heidelberg. I Kassel, hvorhen hunthede, fandt hun, om ikke sit Jordelivs forlorne Haab, saa dog idetmindste en fredelig Arne.

I tyve Aar beherskede Maria von Degenfeld Kurfyrsten, der, tilforn saa stolt og ubøielig en Helt, gik, liig et Barn, i hendes Edebaand, og adlød alle hendes Bink saa ubetinget, at mange samtidige Skribenter have meent, hun maatte have fortryllet ham ved onde Kunster. Han ophøjede hende og hendes Børn i Raugrevestanden; han forlæned dem store Godser, han lod hende, da hun, efter at have født ham fjorten Børn, maatte forlade et Liv, hvorfor hun havde opoffret Alt, bisætte med uhorst Pragt i Samdrægtighedskirken i Mannheim; han lod endogsaa en Mont præge til hendes udødelige Erindring. Og to Aar efter forlod han en Verden, der ingen Ynde havde for ham mere, siden hun var død. Efter at have besøgt hendes sidste Hvilested, vilde han, fra Mannheim, vende tilbage til Heidelberg; men han kom ikke længer, end til Landsbyen Ecklingen. Her opgav han, under aaben Himmel, paa vilden Mark, sin Aand, og ligesom hun, i sit sidste Dieblis, med en Rædsel, som gjorde det før saa yndige Ansigt aldeles ukjendeligt, udraabte Navnet „Julius!“ saaledes stod ogsaa, for den døende

Kurfyrstes Blik, et truende Gjenførd, og fra hans kæmpende Bryst arbejdede Navnet „Charlotte“ sig frem i et sagte Suk.

Alle de fjorten Børn ere, tilligemed deres Efterfølgere, forbandne af Jorden, og Rangrevetitlen er saa aldeles forbanden med dem, at ingen Historiker mere veed, med Visshed at sige, hvad Oprindelse og Betydning den egentligt har havt. I Mannheim spørger den Reisende forgjæves efter Maria Susanna von Degenfeld's Kiste, og den Mønt, som blev slagen til hendes Erindring, ligger nu, som et Curiosum, i en og anden Numismatikers Samling. Forfatteren af nærværende Fremstilling saa den, for tre Aar siden, i Biskop Münter's Møntkabinet. „Kurfyrsten vilde forevige sin Frelses Erindring! sagde den barnligfromme Olding: Havde han kunnet tilintetgjøre den, da var hans Navn kommen ubesmattet til Efterverdenen!“

Kun Saameget endnu: Prinds Carl fulgte sin Fader i Kurfyrsteværdigheden, og nu oprandt en bedre Tid for hans ullykkelige Moder. Hun vendte tilbage til Heidelberg, og saavel hendes Søn, som hans ædelsindede Gemalinde, Wilhelmina Ernestina, en Datter af Kong Frederik den Tredie i Danmark, kappedes om, at forsonde hende med et Liv, der havde krævet saa riig en Taarsæd af hende.

Forfatteren af „Judasbilledet“
og „Studerterlivet.“

Brittekongen Wilhelm den Tredies Iatterlige Dødsfest i Frankrig.

Med alle optænkelige Glædesfester feiredes Julimaa-
ned 1690 i hele Frankrig, paa Grund af de tillands og
tilvands over den hollandske Krigsslaade vundne Sei-
re, og dette Kongerige syntes at have naaet Lyffens
Spidse, da den undvegne Brittekonge Jacobs Kam-
mertjener Labadie kom galopperende til det franske
Hof med det Glædesbudskab, at Kong Vilhelm den
Tredie var død. Strax samme Nat lod Ludvig XV
Bastillens Kanoner affyre til Tegn paa sin Glæde;
han udnævnte Commissarier, som allevegne skulde for-
kynde den vigtige Tidende. Saasnart Kartoverne be-
gyndte at tordne, maatte Disse løbe gjennem alle Ga-
der i Paris, banke paa alle Dørre, og med jublende
Røst udraabe: „Staaer op, staaer op, og tænder
en Glædesild, thi Prindsen af Oranien og Mar-
skalken af Schomberg, ere døde!“ Alle stode da op,
og tilbragte Natten af Ratten, samt den følgende Dag,
i larmende Glæde. Paa alle Gadehjørner hørtes
Trompeter, Trommer, Skalmeyer, Fløiter og andre
musikalske Instrumenter; paa Gaderne saae man dæk-
kede Borde, hvorpaa Vinen flød i Strømme. Ingen
Stand var dog lystigere, end Geistligheden; hele Nat-
ten lode Franciskanermunkene Raketter opstige. Alle,
selv de fornemste Herrer, bleve, idet de fjørte forbi,
anholdte paa Gaden, for at drikke den allerchristelige
Konges, Kong Jacobs, og Prindsen af Wallis's
Skaal, og fra alle Læber gjenlød det: „Prindsen af
Oranien er død!“ og at den tappre Vilhelms Jhu-
kommelse gandske kunde udslættes, brændte man hans

og hans Gemalindes Billed paa forskjellige offentlige Pladser, efter at have slæbt det, under Haanraab, gjennem Gaderne og overstænket det med Skarn. Hist og her ophængte man endogsaa den store Konges Billed; et andet Sted førte man det omkring i offentlig Procession, og bag Kongen var malet en Djævel, paa hvis Bryst læstes de Ord: „Jeg har længe ventet paa Dig.“

Franskmændene maatte tilstaae, at aldrig havde nogen kongelig Prindses Fødsel vakt saa inderlig en Glæde i deres Land, som Budskabet om Prindsen af Oraniens Død. En af Datidens Digtere udlod sig derom saaledes:

Tout Paris deborde et rit du triste sort
du fier Prince, qui nous irrite :

Pour moi, j'ai tant de joie, en apprenant sa
mort,

Que je crains, qu'il ne resuscite

Ja, en Skuepenge, som forestillede Kongens Jordefærd i Irland, blev stukket af en navnkundig Mester, og offentligt solgt.

Tre Dage varede denne Jubelfest i Paris, Versailles og St. Germain en Laye, hvor 4000 Personer samledes og bade Kong Jacob, som nys var hidkommen, han vilde dog sige dem, om det ogsaa var sandt, at hans Svigersøn var død. Da nu Rogle af Kongens Følge høit og dyrt bekræftede Efterretningens Sandhed, anstilledes i St. Germain samme Festligheder, som i Paris. I Lyon fulgte man Exemplet, og alle Boder vare her lukkede i i tre samfulde Dage.

Men fremfor alle Byer i Riget vilde Sedan have Ord for at være Kongens gode, trohengivne

Stad. De kostbareste Fyrværkerier afbrændtes; med en Tobakspibe i Munden blev Kongens Billed, flere Steder, kastet paa et Baal. Foran Gouverneurens Qvarteer affyredes 30 Kanonskud, og hele Garnisonen gav en tredobbelt Salve. Brøndene fløde med Viin. Og da den høimælede Glæde havde varet Matten igjennem, begyndte man at tænke paa en Liigprocession. En berømt Digter, Hamoïre, forfærdigede Gravskriften; en hollandst Maler, ved Navn van der Velde, malede Kong Wilhelms Portrait, til hvis høitidelige Begravelse man lod samtlige Indvaanere bede. Den rasende Pøbel slæbte det gjennem hele Staden til Torcy, hvor det blev ophængt ved Gødterne. Folkets Lilløb var ubeskriveligt. Hamoïre bar en Liigfiste, der havde Form af en Kjedel. Utallige Spottesugle fulgte Liget, Par for Par, og stillede sig, som om de græd bitterlig. En Tambour, som havde det Sgenavn „Hornbærerer,” havde overtrukket en Kjedel med sort Klæde, hvorpaa han spillede særdeles rørende.

I Douchery og Maizieres anstillede man sig gandske vanvittig af Glæde. Og mærkeligt er det, at Kourererne, som overbragte den glade Tidende, naaede alle de omtalte Byer i een og samme Time, skjøndt deres Afstand fra Paris er heel forskjellig.

I Nedre-Normandiet sang man, samfulde fjorten Dage, paa Gaderne om Kongens Død. Ikke nok, at man hængte og radbrækkede Kongen in effigie; han blev ogsaa formeligen slagtet af Oldersmanden for Slagterlauget.

— — Vi illsøie kun, at disse Glædesyttringer endnu ikke vare ophørte, da der kom et andet Budskab, sandere end det første: Kong Wilhelm var lyslevende; i Spidsen for sin Hær vandt han i Irland Seier paa Seier!

K n i p l i n g s k r a b e n.

En Novелlette.

Den 4de Januar 1726 var Alt i Oprør og Bælgelse i Windsors Slot; Dronning Sophie, Georg den Førstes Gemalinde, laae paa sit Yderste. Hun havde ladet Kongen falde, og Alle havde maattet forlade den Døendes Værelse. Kongen havde opholdt sig der over en Time, og Hoffolkene vilde have bemærket, at trods hans sædvanlige Kulde og Eigegyldighed, havde man kunnet seet Taarespor paa hans Kinder og i hans Dine, da han igjen treen ud af Døren.

Dronningen selv saae Døden frygtløs nærme sig; Skjøndt hun havde baaret en Krone, havde hendes Liv dog ingenlunde været behageligt. Hun havde maattet see sig tilfidesat af sin kongelige Egtfælle, der, en Næd af Aar, havde vansmægtet i den Lokette, men deilige Horatia D**'s Lænker. Stiltiende leed Sophie af Brunsvig. Men inden hun døde, vilde hun endnu engang forsøge, at løse den

forbryderste Pagt. Da Georg stod ved hendes Døds seng, rakte hun ham Haanden, og sagde med sagte Røst: „Åh, jeg var ei saa tidligt død, havde De elsket mig høiere!“

Kongen bøjede sig over hendes Haand, kyskede den, lod nogle Taarer falde derpaa, og vilde tale; men Sophie vedblev: „Nu er Alt forglemmt, Georg, og Alt tilgivet. Gud, der kalder mig til sig, kjen- der mit Hjerte dette Hjerte elsker Dem endnu — derfor gjør jeg Dem ikke een eneste Be- breidelse, men vover kun en Bøn.“

Idet hun sagde dette, reiste hun sig lidet ubei- ret, trykte Kongens Haand med al den Styrke, hun endnu besad, og vedblev: „I Frelserens Navn be- sværger jeg Dem, Georg, forslag, om ei af Kjærlighed til mig, saa dog af Medynk med mig, og for Deres udsødelige Sjæls Skyld, det syndige Liv, De fører. Kunde jeg leve længer, vilde De troe, jeg bad for min Lykkes Skyld — men i Morgen ligger jeg, kold og følesløs, i min Kiste. Elskede Ven, for Deres Saligheds Skyld — see ikke Lady Horatia mere!“

„Jeg lover det! svarte Kongen: Men — tal ikke saaledes, Sophie. Disse mørke Tanker for- værre Sygdommen.“

„De have forøttret mit Liv. Men nu seer jeg Himlen aaben — i Himlen er der ingen Skin- syge! — Naar De følger efter mig, Georg, da elsker De kun Gud og mig. Hvi elsker man kun, hvad man tør elske. I Morgen — —“

„Dygtig disse Tanter. Det staaer endnu ikke saa betænkeligt med Dem. Vægerne forsikre, at der endnu er Haab. Hele Engelland beder for Deres Helbredelse.“

„Jeg higer ikke efter at blive her — jeg beder kun, De ville tænke paa hiin Verden, som i Morgen modtager mig — og Dem, inden Aaret er omme.“

Medens Dronningen talte disse sidste Ord, havde hun gjenbundet nogen Kraft. Hendes Dine hvilede ufravendt paa Kongen, og hun pegede mod Himlen.

Efter denne heftige Anstrengelse og Sindsbevægelse taug hun. Hendes Dine aabnede sig ikke mere; Læberne bevægede sig, men formaaede ei at udtale et Ord. Langsomt fjernede Kongen sig, og hele Windsor bemærkede hans Smerte.

Som Dronningen havde forudsagt — næste Morgen var hun kold, føleløs mod Alt, og laa kronet paa en Paradeseng.

Hele Hoffet anlagde Sorg, for at bringe den Hensøvede den sidste Hylдинг; men da Lady Horatia's Bogn holdt for den store Slotstrappe, meldte Wagten hende, at Kongens Elskede ikke torde indlade.

Snart var denne Unaade bekjendt overalt. I alle Slotters Gemakker, selv i Paradesalen, talte man derom, og tilføiede vel endogsaa: „Var hun bleven fjernet før, saa levede hun, som hoiler her, sandsynligviis endnu.“

Andre meente, det skete for Anstandens Skyld — den Unaade vilde ikke vare længe. Og Disse havde ikke Uret. Neppe var en Maaned forangien, før Lady Horatia atter sad paa sin fordoms

Throne, og Georg sukede paany i hendes Indig-
heders Baand. Dog vare alle de Udspreddelser, hvor-
med man omgav ham, ei istand til at forjage hans
mørke, sorgmodige Stemning. — Lettsindig i Alt,
maatte han, mod sin Villie, tænke paa Dronningens
sidste Bøn, og skjøndt han tænkte derpaa, kunde han
dog ikke modstaae Trykserinden, der opbød Alt, for
igjen at see ham for sine Fødder.

Georg elskede Musik overordentligt. Horatia
gav pragtfulde, henrykkende Concerter; men midt i
den meest henrivende Lyst tilraabte ham en Stem-
me uafsladeligt: „I Morgen jeg — Du, inden
Naret er omme!“

Alt var et halvt Aar forløbet efter Dronnin-
gens Død; Favoritinden saae Georg hos sig, men
endnu havde hun ikke vilst sig i Windsor. Hendes
Forsængelighed og det Ønske, at ydmyge sine Fiens-
der og Medbeilere, drog hende uimodstaaeligt derhen.
Ofte havde hun talt til Kongen derom, men altid
afviste han hende med Ordene: „Sorg og Sømmel-
lighed.“ Omfider vandt hun ham dog, og betraadte
det af Glands, Stolthed og Glæde paany straalens-
de Slot. Aldrig havde hendes Dine luet saa le-
vende; aldrig havde Kongens været saa mørke.
En Centnerbyrde trykte hans Hjerte. Dagen vilde
aldrig faae Ende.

Omfider kom Natten, men Samvittighedsnaget
gik ikke med Gæsterne. Da han traadte til sin
Seng, faldt det ham ind, at Dronningen havde
broderet dette Teppe med egen Haand. Han for-
søgte at bortjage Tanken derom; men stedse paa-
nødte den sig ham paany. I det Haab, at Søvn-
en vilde befrie ham fra de sorgelige Erindringer,

lagde han sig ned; men Sønnen flyede ham. Kongen misundte den fattigste Dagleier i Riget — han kunde dog idetmindste sove. Forgjæves fastede han sig hid og did — hans Dine vilde ikke lukke sig. Gjennem de høie, brede Vinduer gjød Maanen det klareste Lys. Pludseligt saae Kongen, mellem Sengen og Vinduet, Noget, der syntes at være Røg og streg op midt i Værelset. Maaskee er en Gnist falden paa Gulvet, tænkte Kongen, og stod op, for at slukke den.

Da han kom til det Sted, hvor Røgen var opstegen, saae han ikke det mindste, men bemærkede en Bellugt, som af den Røgelse, man brænder ved Døde.

Neppes havde han lagt sig igjen, før han atter saae den blaalige Røg. Den lignede en lille Sky, men blev stedse tættere, indtil den, lidt efter lidt, antog en Skikkelse. I Begyndelsen var denne endnu gandske utydelig, men blev stedse menneffeliger, stedse mere lignende, kun at Maanens Straaler endnu skinnede igjennem, og at Gjenfærdet — om det var Et — ingen Skygge kastede. Georg saae det nærme sig Sengen. Uvilkaarligt vendte han sig mod Væggen, for ei at see, hvad der syntes ham overnaturligt, men en iiskold Haand lagde sig paa hans blotte Skulder, og en blid Røst gjentog tre gange: „Georg, Georg, Georg!“

Skælvende, badet i kold Svædd, vendte Kongen Ansigtet om; Dronningens Skygge bøjede sig over ham. Døden havde kun bleget hendes Ansigt; hendes skønne sorte Dine straalte i himmelsk Forklarelse, og hendes Klædebon syntes blot at være et langt Liigklæde. Paa hendes Hoved straalte Kro-

nen endnu, som man, ved kongelige Personers Jordeførd, pleier at lægge paa Kisten.

Med høitidelig Røst talte hun følgende Ord: „Georg! Du har glemmt det høitidelige Løfte, Du gav mig paa min Døds seng. Gud har tilladt mig, at vende tilbage, for at minde Dig derom. Georg! Omvend Dig til Herren! Hans Dom er ubestikkelig, skrækkelig og retfærdig — og Din Time er nær. Den, Du elsker med syndig Lidenkab, kan styrte Dig i Helved, men ikke holde Dig paa Jorden een eneste Dag længer, end Dig er bestemt. Georg, Georg! Omvend Dig til Herren!”

En mild Aande gik over Kongens Ansigt; end: nu vare hans Dine aabne, men han saae og hørte Intet mere: — Alt var øde Stillehed paany.

„Sov jeg? spurgte han sig selv: Var det en Drøm? Nei, jeg har sandelig ikke sovet. Hvor denne Skygge lignede hende! — Det er udenfor al Tvivl, det var et Himlens Sendebud. Fast vil jeg beslutte, aldrig at gjensee hende, jeg ikke tør elske.” — For at befæste sig i denne Beslutning, begyndte Kongen at bede. Denne Nat syntes ham saa lang, som en Evighed.

Næste Dag var bestemt til en Fest hos Lady Horatia. Georg lod hende sige, at han ikke kom.

Denne pludselige Sindsforandring indjog Favøritinden Skræk. Ved List og Besikkelse lykkedes det hende, at see Kongen alligevel. I Begyndelsen vilde han være kold og streng, men hun var saa elskværdig, saa forførende, at han blev om paany. Pludseligt faldt hans Dine paa det Sted, hvor Dronningen havde vilst sig for ham. — — Han

drog sin Haand udaf den skjønnne Piges og sagde:
 „Her har hun i Nat befalet mig, at flye Dig.“

„Hvo? spurgte Soratia: Hvem har De seet i Nat?“ — „Hende, Gud havde givet mig til Gæmalinde — Dronning Sophie.“

„De og Engelland have begravet hende; tænk ikke mere paa hende, Georg! Hun hviler i Fred i sin Grav.“

„Gravene aabne sig stundom, og hendes har aabnet sig hun har forladt den i Nat her der ved min Seng har jeg seet hende seet hende med mine egne Øine. Jeg har hørt hende sige: „Georg, Georg, ombvend Dig til Herren, og forsag Din syndige Kjærlighed!“

„Ak Sire, De elsker mig ikke mere, og for at sønderribe det Baand, som var min Lykke, tager De Deres Tilflugt til Drømme og Syner. Slig mig hellere ligesfrem: „Soratia, jeg elsker Dig ikke mere — —“

Taaerne qvalte den henrykkende Forsørerskes Stemme, og Kongen, som havde fjernet sig fra hende, nærmede sig hende atter, sigende: „Soratia, hvor kan Du troe, at jeg har ophørt, eller at jeg nogensinde vil ophøre at elske Dig? Elskede jeg Dig ikke, da var jeg ikke saa bekymret over dette Syn. Min Pligt forbyder mig, at see Dig tiere; jeg maa bryde med Dig, det fordrer den — — men min Kjærlighed er stærkere, end Pligten stærkere, end Gud selv thi han sender de Døde til mig, for at forbyde mig at elske Dig — — og dog tilbøder jeg Dig endnu — — —“

Med disse Ord sluttede Georg den skønne Synderinde i sine Arme, og de Taarer, der havde loffet ham til hende, vare strax tørrede.

En Elskerindes Ord have en ubeskrivelig Magt. De vide, trods enhver Bagt, at stjæle sig ind i Hjertet, og saaledes gif det til, at inden Dagen var omme, ansaae Georg det, han havde seet, ikke mere for en Advarsel af Gud, ei heller troede han mere, virkeligen at have seet Sophie af Brunsvig. Den Overbeviisning, han om Morgenens havde havt, var om Aftenen vegen for hans Elskerindes vans troe Smil.

Da han nu traadte allene ind i det kongelige Bærelse, gjentog han: „Soratia har Ret; det var en tom Drøm! De Døde vende ikke tilbage.“

Han feilede — — andengang viste Dronningen sig for ham. Blegt, som forrige Nat, men allvorsfuldere, var hendes Ansigt.

„Georg!“ sagde Skyggen, der stod ved Foden af den kongelige Seng og opløstede de purpurfarvede Gardiner — — „Georg, Du har sagt, og Du vilde gjerne troe, at Gud ei har talt ved min Mund — at det kun har været en tom Drøm. Velan, Georg, saa hør, det er sidste Gang, jeg taler et Ord til Dig. Fra nu af er min Tausshed evig. Mine Læber ville snart vorde Støv. Georg, Georg, ombend Dig til Herren, thi Din Time er nær. Og paa det J, Du og hun, ei skulle kunne sige i Morgen: „Sophie af Brunsvig har ikke forladt sin Grav,“ saa efterlader jeg Dig et Beviis. Naar en Dødeligs Haand formaaer at løse denne Knude, som en Dødnings Haand har knyttet, saa leer ad min Formaning; men kunne J det ei, og kan in-

gen Anden det, saa siger : „det var dog Virkelighed; det var dog Sophie af Brunsvig, der var kommen, for sidste Gang at advare : Georg, Georg, omvend Dig til Herren !“

I det Anden talte disse Ord, bøjede den sig over Sengen, tog en Kniplingskrave, som Kongen havde ladet ligge, knyttede en Knude derpaa, og fastede den paa den skjælvende Georg's Bryst. Herpaa rullede Omhængen ned, og Synet var forsvundet.

Su tvivlede Kongen ikke mere. Bedækket med fold Sved, med hvøitsvulmende Arter, laae han ubevægelig der. Hans Næse stirrede vidtaabne, som saae han Gjenfærdet endnu; han lyttede, men den overjordiske Stemme taug, og kun Perpendikulens monotone Gang afbrød Nattens øde Stilhed. Som en Klippebyrde laae den lette Kniplingsvæv paa hans Hjerter, og dog vovede han ei, at tage den bort. Omfider undsaae han sig ved sin Frygt, greb den knyttede Krave, og gik med den til Lampen, som brændte i Sideværelset. Udførlige Forsøg gjorde han paa, at løse Knuden — forgjæves. Stedse høiere steg hans Angst.

Han gik tilbage til sit Sovestue, men tænkte ikke paa at sove. Han lod tænde Lys, og man maatte forelæse ham de Ansøgninger, der vare indkomne Dagen tilforn. Men det var ham ikke muligt, at høre Erindringen om Synet qvit.

Næste Dag, mod Aften, gik Georg til Horatia. Hans Ansigt var mørkt og alvorligt. Hun havde allerede pyntet sig til en Fest, og kom Kongen leende imøde. Men Denne sagde : „Latterens Tid er om-

me. Du har skuffet mig, Kvinde! Hun har atter
viist sig for mig i Nat."

„Deres Phantasi er det, der skuffer Dem —"
svarte den skjønnne Horatia.

„Nei, Dig er det, Dig allene! gjenmælte
Kongen strengt: See der!"

Med disse Ord rakte han hende Kniplingskraz-
ven, og gjentog, hvad Dronningen havde sagt:
„Georg, Georg, omvend Dig til Herren! Thi
Din Time er nær. Og paa det J, Du og hun,
ei skulle kunne sige i Morgen: Nei, Sophie af
Brunsvig har ikke forladt sin Grav — saa efterlas-
der jeg Dig et Beviis. Naar en Dødeligs Haand
formaaer at løse denne Knude, som en Dødnings
Haand har knyttet, saa leer ad min Formaning;
men kunne J det ei, og kan ingen Anden det, saa
siger: det var dog Virkelighed, det var dog So-
phie af Brunsvig, der var kommen, for sidste Gang
at advare: Georg, Georg, omvend Dig til Her-
ren!" — Her er Knuden, Horatia; prøv, at løse
den. Kan Du det, saa vil jeg ikke troe paa Syn-
net, men være glad og lykkelig."

„Er det kun det, det gjelder, svarte Horatia
smilende, skjøndt hun begyndte at skjælve — saa skal
det snart være gjort."

Og allerede dreiede hendes skjønnne, af Ringe
og Diamanter blinkende Fingre Kniplingskrazven til
alle Sider; hun gjorde hundrede Forsøg, men Alle
mislykkedes de.

„Du seer nu selv, sagde Kongen: at det er
umuligt."

„Ak! svarte den unge, utaalsmodige og urolige
Kvinde: saa løser jeg den, som Alexander den gør:

disse — — Og med disse Ord kastede hun Kraven i Ilden.

Kongen rev den ud. Alt stod den i fuld Flamme, og han kastede den langt bort fra Kaminen. Idet den faldt ned, berørte den Horatia's lette Dragt, og Gazet sængede strax Ild. Forsærdet og uden selv at vide, hvad hun gjorde, løb hun ud, raabende om Hjælp. Bevægelsen fordoblede Flammen. Under skræffelige Smertesudraab løb hun gennem hele Slottet — liig et flammende Meteor gennemfløi hun de lange Gæle. Man gjenkjendte ikke mere Kongens unge, festligtsmykkede Elskerinde — udtømt af Smerte styrtede hun omsider ned — og snart opgav hun, under frygtelige Lidelser, sin Aand.

Fra den Tid af blev Georg stedse tungsindigere. Hele Timer tilbragte han i Bønner; han stiftede et Hospital, og gjorde, i Dronningens Navn, meget Godt. Ofte sagde han: „En Deel af hendes Forudsigelse er indtruffen; ingen Haand har formaaet, at løse den Knude, hun knyttede. Den anden Halvdeel vil ogsaa snart gaae i Opfyldelse — jeg lever ikke længe.“

Og — Kongen talte Sandhed. To Maaneder efter Lady Horatia's Død hensov han, inden Dronningens Dødsdag endnu var kommen.

Dr. J. A. Bergk.

Bryllups- og Begravelseshøitideligheder i Algier.

Efter at begge Partier, naturligviis hvert for sig, ad allehaande lange Omveie have indhentet de nødvendige Efterretninger, lader Elskeren Tingen foreslaae for den Pige, han ønsker at ægte. Er man ikke utilbøielig, saa begynder man at handle om den Saddec, eller Foræring, som Brudgommen maa give Bruden. Ved en af Kadi bekræftet Kontrakt forbindes han sig til, at betale hende f. Ex. en vis Sum Penge, og at give hende saa og saa mange Negerinder, saa og saa meget Uld, saa og saa mange Perler, Smykker, Kastaner af Guldstof, Fløiel, Damast, o. s. v. Halvdelen af denne Saddec leveres paa selve Bryllupsdagen; Resten efter Behag. Pigens Fader maa levere Hunsgeraadet. Bliver Manden siden saa kjed af Konen, at han ikke vil have hende længer, saa maa han sieblikkeligt udbetale Resten af den stipulerede Saddec; men Børnene blive hos Moderen.

Aftenen før Bryllupsdagen gaaer Bruden i Bad, og ved hendes Tilbagekomst modtage Slaverne hende med det høie Blædeskrig! „Lou, lou, lou!“ Derhos fare de med Singrene op og ned ad Struben, for at give Stemmen en anden Lyd. Paa Bryllupsdagen selv fører en gammel Kone, Veninde af Huset, Forsædet ved Høitideligheden, og hun har det Hverv, at pynte Bruden. Hun sminker hendes Ansigt hvidt og rødt — hendes Dienbryn, Kanten af Dienlaagene og den flade Haand sorte — Fingrenderne gule. Hun hester smaae Stykker Guld:

papiir paa hendes Ansigt, bedækker hende med Perler, gode Stene, og smaae Guld- og Sølvfæder. Saaledes pyntet, og indhyllet i et halvgjennemsigtigt Slør, sætter hun sig paa en Stol. Alle Qvinderne stille sig omkring hende, for at besee hende, og for at sige hende smukke Ting angaaende hendes Skjønhed og hendes Vynt. Medens denne Revue gaaer for sig, slaaer hun Dinene til Jorden, og taler ikke et Ord.

Imidlertid kommer Brudgommen, som man fører ind i et tilstødende Værelse. Herpaa tager den gamle Kone Bruden ved Haanden, leder hende til Brudgommen, opløster Sløret, og nu seer han sin Tilkommende for første Gang. Naar de, ved ideligt at udraabe hinandens Navn, have hilset paa hinanden, gyder den gamle Kone Rosenvand i deres Hænder; det drikke de gjensidigt, og derpaa trækker den Gamle sig, under tusinde Lykønskninger, tilbage.

Bed disse Høitideligheder maa ingen Pige være tilstede; kun gifte Koner og Enker ere berettigede dertil. Kjød, Bagværk, Sorbet og Kaffe bydes omkring. Efter Maaltidet begynder Dandsen. Hver Kone dandser i Almindelighed allene, og holder i sin Haand et Silketørklæde, som hun, gjentagne Gange, slynger om Hovedet eller Livet. Disse Dandse ere gandske forskjellige fra vores. De ere forliebte Pantomimer, og Skamløsheden gaaer derved saavidt, at man, uden at have været Dienvidne, ei kan gjøre sig nogen Forestilling derom.

Til disse Fester leies mange Musikanter, der deels synge til Takten, deels spille paa en tostrengt Violin. Noogle slaae ogsaa Takt paa en lille Trom-

me. Hver Dandserinde giver disse Musikanter Penge.

De til Brylluppet indbudne Mænd underholde hverandre, affondrede fra Qvinderne. De spise, drikke Kaffe og Chokolade, smøge Tobak, synge, dandse, og more sig næsten paa samme Maade, som Qvinderne.

Syvende Dag efter Brylluppet samles de Sidste endnu engang, for at sætte Farmaen paa den unge Kones Hoved. Denne Farma er et Slags Hue af Guld eller Sølv. Man har dem, der koste fra 25 til 200 Zechiner. Denne Farma er Algiererernes Yndlingsfrykke; de beholde den endogsaa paa om Natten, og de Fattige nægte sig selv det Nødtørftigste, blot for at kunne anskaffe sig den.

Saa snart Røgen af Røg og Anseelse er død, istemme Husets Beboere de skrækkeligste Beflager. Qvinderne bedække sig med Støv, afride deres Haar, kradse sig i Ansigtet. Man slaaer paa Rjedler, og gjør en saa forfærdelig Larm, som om man vilde vække den Døde af hans evige Søvn. Med høi Stemme skriger man: „Hvi est Du død? Hvi har Du forladt os?“ — Man leier fattige Koner, som maa hjælpe at græde med. De, der skabe sig meest fortvovlede, betales bedst. Omfider vasker man Liget, stikker det i en Sæk af Bomuldstoi, lægger det paa en med skjønne brogede Tæpper bedækket Baare, og bærer det til Moscheen, hvor det bliver en halv Dag. Toget herfra til Begravelsesstedet gaaer meget hurtigt, og man synger undervejs nogle Vers af Koranen. Med Ansigtet mod Øst lægges den Døde i Graven. Har den Døde, før sin Bortgang, givet sine Slaver Friheden, saa bivaane disse Jordefærden, og bære deres Fribrev paa en Stok.

Den Afdødes Forældre uddele, tre — fire Dage, Almisser blandt de Fattige: Penge, Brød, tørrede Figen, hver efter sin Eone. Gravene ligge udenfor Byen, og de Rige have deres Pladser for sig selv. De Stores Grave ere af Steen. Hver Fredag stroe Enkerne, Døttrene og Mødrene grædende Blomster paa Gravene, idet de synge Sørgefange.

Det ulykkelige Shawl. *)

Hvor mægtig Napoleon end var, skete det dog, mere end eengang, at han ei var istand til at belægge Stridigheder i sin egen Familie. Da han endnu var Første Consul, kom der en Morgen, til Madam Murat, en armenisk Kjøbmand med et rødt og guldfarvet Casimirshawl, som var i en meget høi Priis.

„Hvormeget forlanger De derfor?“ — „15000 Francs, Madame.“ — „Det er formeget. Jeg skal ikke have det — — min Gud, hvor det er smukt! — Jeg vil give Dem 10,000 Francs.“ — „Nei, 15000 — bestemt Priis.“

Sortense, Napoleon's Steddatter, kommer til. Caroline Murat taler, fuld af Beundring, med hende om Shawlet. Det varer ikke længe, inden

*) Fra „Memoires et souvenirs d'une femme de qualité sur le consulat et l'empire, Paris 1830.“

Josephine ogsaa hører tale om dette Orientens Underværk. Man sætter Alt i Bevægelse. Man byder 12000, 13000 Francs, og enes endeligen om 14000 Francs.

Josephine faaer Shawlet; to Dage gaae hen. Caroline er syg; hun er vred paa sin Mand, fordi han ikke har kjøbt det til hende. For sine Brødre, sin Moder og sine Søstre beklager hun sig som faare ulykkelig.

Det vorder Aften. Der er Selskab hos Madame Buonaparte. Hun gaar ikke derhen, men Elisa — Napoleons Søster — forsoier sig did med sin Moder, og ved sin Indtrædelse seer hun sin triumpherende Søster pyntet med Shawlet. Skjøndt Elisa endnu ikke havde haft det i Haanden, kunde hun dog ikke miskjende Tegningen og Farverne. Strax underretter hun sin Søster Caroline om, at hun nu ikke torde nære noget Haab mere om at worde Shawlets Eierinde. Madame Murat stikker i at græde. I sin Brede siger hun til sin Mand, at hendes Svigerinde blot har kjøbt Shawlet af Ondskab, og sværger, ikke at besøge hende mere.

Hun holdt Ord. —

Joseph Buonapartes Gemalinde, en fortræffelig Kone, gif til Josephine, og fortalte hende det Foresaldne, idet hun bad hende overlade sin Svigerinde dette Tvistsens Væble. Josephine, som allerede var tilfreds med, at have voldet sin Svigerinde nogle ubehagelige Timer, vilde uden Møie have fulgt dette vise Raad, hvis hun ikke imidlertid havde talt med sin Svigermoder, der havde gjort hendes Bebrejdelser. Hun gav til Svar: Shawlet til:

hørte hende med Rette, hun havde betalt det dyrt, og gav paa ingen Maade efter.

Den første Consul erfarede Aarsagen til al denne Løedragt. Hans Moder, hans Søstre, hans Gemal: inde fortalte ham den, med Lærer i Dinene, En: hver paa sin Maade.

Han vil tale Fornuftens Sprog. Man skriger, man vorder endnu mere opbragt, og vil Intet høre — —.

Seiervinderen ved Arcola, ved Pyramiderne, ved Marengo, gaaer fra et Fruentimmer til et Andet, uden at udrette noget; han beder, han bønfaller, men Alt forgjæves. Tilslidst beskylder man ham for Partiskhed.

Josephine klager, og raadsfører sig med Sortense; Madame Murat er ude af sig selv, hendes Moder ligesaa; Joseph og Murat snakke tilrette. I Thuillerierne er der et Huus som i Helvede.

Buonaparte vorder omsider kjed af den evige Rjæveln. Han taler som Herre, og Alt skjælver, med Undtagelse af tre: fire Fruentimmer, hvis Egenkjærlighed føler sig krænkter — de ere ikke bange for ham.

Caroline forlanger, at hendes Svigerinde skal overlade hende Shawlet for den Priis, hun selv har givet; Josephine derimod paastaar, hun vil hellere kaste det i Jlden.

General Buonaparte indseer vel, at det, hans Søster forlanger, er umuligt. Kjed af Larmen og Graaden, fælder han den afgjørende Dom: „Josephine skal ikke bære det ulykkesvangre Shawl mere.“ Men sin Søster Caroline forærrer han et smukt Halsbaand af kostbare Perler.

Børne-Korstoget.

I hvilken Grad den Idee, ved Deeltagelse i den hellige Kamp at vinde Guds Velbehag, havde bemejstret sig alle Hjerter paa Korstogenes Tid, og hvorlunde hele Skarer flokkedes om det hellige Korsbanner, er en almeenbekjendt Sag. Men mindre bekjendt er maaskee den Omstændighed, at endogsaa Børn lode sig henrive af den almindelige Tummel. Dengang skrev man dette paa en guddommelig Indskydelses Regning. Neppe synes det troligt, og dog er det et uimodsigeligt historisk Faktum, at ikke mindre end 50,000 Børn fra Frankrig og Tydskland toge Korset og droge til Palæstina. Om Oprindelsen til dette sølsomme Korstog ere Skribenterne af forskjellig Mening. Nogle sige, Ingen havde givet dem Anledning dertil; det var kun deres egen todeløse Imagination, som forledte dem. Andre derimod, som synes at fortjene større Tiltro, forsikre, at de i Frankrig have samlet sig paa to Geistliges Opfordring, som for kort siden vare komne tilbage af det østerlandske Fangerskab. Disse Præster skulde kun have gjenerholdt deres Frihed mod det Løfte, at levere „den Gamle fra Bjerget,” som de Christne kaldte Muselmændenes Hoved i Persien og Syrien, et vist Antal europæiske Børn til hans Tjeneste. I Tydskland bleve de 7000 Børn, som lavede sig til den samme Expedition, anførte af en vis Nicolaus, der, efter nogle Skribenter, skal have været en Præst, efter Andre et ungt Menneske, som hverken i Alder eller Forstand var de Dørige over.

legen. Men den Erfrygt, hvormed de behandlede ham, gjorde ham meget overmodig. De satte ham paa et Slags Triumphvogn, og trængte sig om ham, som om de vare ham den største Erbødighed skyldige. De vare færdige at qvæle ham, idet de bestormede ham, for at faae en Lap af hans Kjole eller noget Andet, som han havde helliget ved at eie det.

Motivet maa nu have været, hvilket det vil, — i en vis Henseende lykkes idetmindste den Plan, at føre disse ulykkelige Slagtoffere i Fordærvelse. Tydskerne toge Veien gennem Sachsen og de besværlige Alpepasser til Genua, hvor deres Komme vakte den meest levende Forundring. De Francke derimod samlede, paa samme Tid, i Omegnen af Paris, hvorfra de marscherede til Marseille. Denne Stad naaede de, uden at deres Mod var kjølnet. Allevegne, hvor de unge Korsfarere kom frem, hørte man Udtryk af Andagt og af den Tro, at en overnaturlig Hjælp ikke vilde udeblive.

„O, Herre Jesu Christ, bring os Dit Kors igjen!“ var deres uophørlige Skrig.

Spurgte man dem om deres Reises Niemed, svarte de: „Vi drage til det hellige Land.“ Naar deres Venner eller Frænder søgte, at holde dem tilbage, opbøde de den største List, for at gjensamles med deres Staldbrodre.

Men skjøndt de med Standhaftighed havde baaret Reizens Møie, frembøde de dog Indvaarnerne i Genua og Marseille, under hvis Mure de havde samlet sig, et høist sorgeligt Skuespil. Allehaande slet Paf af begge Kjøen havde sluttet sig til dem underveis og berøvet de Fleste af dem deres

bedste Klæder og hvad de ellers havde hos sig. Nogle af dem havde forvildet sig, og slakkede om saalænge, til de omkom af Hunger og Mødighed. Andre vare saa forkomne, at de Alle syntes bestemte til en tidlig Undergang.

Kun det Haab holdt dem endnu opret, at der, for deres Skyld, vilde skee overordentlige Jertegn. Det var deres faste Tro, at naar de kom til Kysten af det middellandske Hav, vilde de finde det udtørret, saa at de kunde gaae derigjennem med tørre Fødder.

Dette Haab leed imidlertid et betydeligt Stød, da de bemærkede, at Havet var Hav nu som før, og i Genaa blev Bestyrrelsen endnu større, da Senatet her lod dem befale, at rømme Byen. Kun Saa lykkedes det, at vinde nogle af Indbyggerne; og man siger, at disse Børn ere blevne Stamfædre til nogle af Italiens meest anseete Familier.

Nesten maatte, paa Tilbageveien, kæmpe med den samme Jammer, som paa Henreisen. I Landsbyerne, hvorigjennem de kom, bleve de spottede som Tøsser, og naar man spurgte dem, hvi de havde forladt deres Fædreland, kunde de ikke give noget Svar derpaa. Kun Saa af disse Offre undgik Hungersdøden; enten omkom de i Skovene, eller i Bjergpasserne, hvorigjennem de maatte søge Tilbageveien.

Den Hob, som kom til Marseille, deelte samme Skjebne. Disse nærede samme Haab, som Hine — kun at de ikke troede paa Havets Udtørrelse. Da der slet ingen Jertegn skete, fattedes dem alle Midler til at udføre deres Forsæt. Nogle af dem vendte tilbage;

Andre derimod ventede med Længsel paa Skibseilighed til Syrien.

I denne hjælplose Forfatning stødte de paa to Rjebmænd, hvis Navn svarte til deres Caracteer. Hugo Serrets og Vilhelm Porcus dreve en betydelig Handel med Saracenerne, og sandt ingen Handel mere indbringende, end den med europæiske Børn. De grebe den Leilighed, som tilbødes dem, og gjorde Børnene det Forslag, at bringe dem, paa deres egne Skibe, til deres Bestemmelsessted.

Med stor Læknemmelighed modtog de unge Korsfarere dette Tilbud. Ferteignet syntes nu at skulle gaae for sig, og gladelig indskibede de sig paa 7 Fartøier. Anden Dags Aften reiste sig en heftig Storm, og Flaaden, som krydsede i Nærheden af Den St. Pierre, var hvert Dieblit sin Undergang nær. To af Skibene bleve opslugte af Bølgerne. De andre 5 undgik Stormen, og dreves ind i Havnene ved Alexandria og Bugi, hvor de unge Korsfarere, umiddelbart efter at være landsatte, bleve folgte som Slaver. Tyrgethye af dem købte Kalifen af Egypten, der lod dem opdrage med største Omhu; men Kroniken melder, at ikke een Eneste af dem kunde bevæges til at forandre sin Religion. Af de Øvrige døde 12 som Martyrer for deres Tro, og de Faa, som vare saa lykkelige at naae Ptolemais, satte denne Stads christelige Beboere i største Forundring ved deres sørgelige Fortællinger.

Dengang ansaae man Sagen for et Tegn, at Europa's Stater vare deres Opløsning nær, blottede for verdslige og guddommelige Love. Hvilke Forestillinger

maae vi gjøre os om Forældres Magt over deres Børn i hine Dage? Eller hvor stor maa Kirkens Magt have været, naar den, mod Forældrenes Villie, kunde give en heel ung Generation til Priis for uundgaaelig Undergang?

Blomsterbrev.

En ung fransk Officeer, som, under Buonaparte, havde gjort Felttoget i Egypten med, forelskede sig i Paris i en smuk, ung og riig Arving. Hendes Broder, tillige hendes Formynder, bevogtede hende, som Bartholo sin Myndling. Hun skulde, efter hans Plan, forblive ugift, og overlade ham og hans Familie sin Formue. Den nye Almaviva erfarede imidlertid, at den nye Rosine var en stor Elskerinde af Blomster og at hun flittigt studerede „Blomstersproget.“ Han udkastede Planen til et Felttog, op slog sit Hovedquarteer paa Blomstertorvet, og snart havde han vundet den Pige, som, et Par Gange om Ugen, bragte Prindsessen Blomster i hendes Taarn. Correspondencen, Kjærlighedens Feidebrev, begyndte med en Ildnelliike 1).

Til Svar fik han en Hindbærblomst 2).

1) Deel min Flamme, vær gandske min!

2) Modtag dette som et Agtelsestegn.

Nu sendte han en Solblomst 3), omgivet af Tusindstjøn 4).

Til Svar fik han en hvid Nellike. 5)

Siden indløb der en Rosentnop 6), og tilsidst endogsaa et Blad spansk Kørvel. 7)

Den henrykte Elsker kom sin Stand ihu; han vilde nu erobre Fæstningen og løbe Storm, med andre Ord, forføre sin Elskede.

Blomsterbrevet lod noget tvetydigt; den Skjøne forstod det ikke ganske, og besvarte det ganske forkeert. Hun forgreb sig, maaskee forsætligt, i Valget af Blomsterne, talte om Løvetand 8), Gedeskjæg 9), og indflettede endogsaa Humle 10) og Ridderspore 11).

I sin Fortvivlelse vilde den forstødte Elsker springe over Blomstertorvets Brystværn ned i Seinesloden, men kom dog ihu, at han tilhørte Mars ligesaameget som Amor. Han drog derfor atter i Krig, og førte fra nu af et Grønkaalsblad 12) i sit Vaaben.

3) Om end mine Ønsker ere uopfyldelige, saa tør jeg dog tilbede Dig i Stillehed, indtil Graven dækker mit knuste Hjerte.

4) Kjerlighed er udødelig!

5) Kun mit Vensteb tør jeg skænke Dig.

6) Haab!

7) Du finder mig allene — Kom snart!

8) Jeg flyer Dig.

9) Jeg foragter Dig.

10) Bitterhed.

11) Gjendsteb.

12) Livets Vinterstorme ere snart forbi.

Assistenzkirkegaarden.

Et tragi-komisk Paternamagicabillede
i tre Manerer.

Første Maneer.

a la Hoffmann.

Solen, Jordens Brandmajor, ruller ned ad Bakke,
 Regnens Slange spruder Vand i Personens Nakke,
 Himlens store Suurmælksfad hvidt og graat sig pletter,
 Skyerne som revet Brød sig paa Melken sætter,
 Blæsten, liig en gammel Degn, hule Psalmer brummer,
 Nattens sorte Præstemand dysser Alt i Slummer,
 Skyen ændser ei hans Gang, vældigt strømmer Regnen
 Ned paa Præsten, medens den drypper ned paa Degnen;
 Dog det varer kun en Stund — Lusten blaaner atter,
 Mangt et lystigt Stjernefud ned fra Himlen dratter,
 Maanens gule Schweigerost sees i Sky at dingle,
 Men kun halv den viser sig, liig en Kommenskringle.
 I de Dødes Have hist er saa tyst og stille,
 Nattergalen høit paa Kvist flaaer sin klare Trille.
 Skovens Catalani stolt throner mellem Fugle,
 Medens for Contrastens Skjld tuder sjernt en Ugle.
 Hvad er mod Kong Salomon Jørgen Hattemager? —
 O, men stille! Hvad er det, hist mit Blik opdager?
 Stem nu Quinten bedre op! Rimets tørre Tyder
 Søvnigt kun i Tankens Blæk paa Papiret flyder.
 Her maae andre Toner til, bedre stemte Harper,
 Frem af Hippokrenes Dyb Hexametrets Karper!

Anden Maneer.

a la Bos.

Siig, hvo nærmer sig hist i Maanens blege Belysning?
 Himmel! skimter jeg rigtigt! — O Du ærværdige Skrædder!
 Mester blandt Skræddernes Flok, Hr. Vest! O hil Dig Du
 stolte

Kunstner, velkommen, velkommen her i det yndige Grønne!
 Du som med Sax og med Naal har skabt de deiligste Tailler!
 Stoppet Læggene ud paa Eleganternes Vene,
 Foret de vanstabile Maver og rettet de skjæve Figurer,
 Som med Sporer paa Hælen heel stoltelig trave paa Jorden
 Susende frem, liig Raketter, med Sabel og vajende Fjærbusk
 Lændende Damernes Hjerter med skarlagensfarvede Kjoler.
 Dig, som Trojel besang og høved' blandt straalende Guder,
 Dig har den unge Natur, det balsomduftende Løvværk
 Løkket ud i sin Grønhed, og spise vil Du til Aften
 Paa de venlige Stene, som dække de Hensarnes Knokler.
 Sværmende banker Dit Hjerter saa varmt, saa ømt for det
 Skjønne,

Medens Du henrykt af stille Begeistring svæver paa Græsset
 Med de yndige Poder og ziirligt fører ved Armen
 Skræddermadammen, Din Halvdeel, den høistærværdige Frue;
 See hvor husligt den lille Jakobus Tomlingen bærer
 Som hans Bedstefaær drak af, arvet ned i Familien,
 Og som Helligdom svøbt i Aldresseavisernes Hvidhed,
 Medens den ældre Søster, belæstet med Suurbrød og Kringler,
 Følger med Smør i Papi'r og blankpolerede Saltkar.
 Hist hvor skjærmende Løvet nedhænger fra grædende Pile
 Over den blinkende Liigsteen nedlader sig hele Familien.
 Forst, ærværdige Skrædder! Du tog det skinnende Knivsblad,
 Fatted' Brødet med Kraft og fik en drabelig Skive,
 Bredte Smørret derpaa og vifted omhyggelig Fingren
 Af i Papiret og lagde behændig paa Brødet et Stykke

Schweigerost, som i Guulhed og Glands fast Maanen for-
dunkled',

Dernæst tog Du Din Lærke og fyldte med styrkende Nektar
Tomlingens Huulhed (paa dansk Aqvavit man kalder de Draaber
Som i Glasset Du hældte); Du gotted' Dig, strøg Dig paa
Maven,

Stak saa en Mundfuld af Brød imellem de knasende Tænder,
Som med kraftige Bid til Lyggemad snart det forvandlede'.
Saadan var Din Bedrift og Maanen misundelig blegned,
Stjernen tabte sin Glands og hylled sig ind mellem Skyer,
Medens Glutterne tygged' fornøjet hver paa sin Kringle,
Klapped' i Hænderne glad i Ly af dæmrende Skygger,
Hvor de fugtige Blade klart blinkede i Maanens Belysning.

Fredie Maneer.

a la Spies.

Stilhed hersker, hver en Skabning synker hen i Søvnens Arm,
Dg fra Veien ei man hører selv den allermindste Larm,
Kirkegaarden bliver stummel, sæl og rædsom, lig en Grav,
Sagte Nattelusten aander, vifter Hylens Blomster af;
Maanens halve Skive stirrer ned fra Skyen melankolsk
Dg af Veemod Skrædderhertet bliver næsten halv kaltholst.
Sølsom Næbsel iisner Aaren, Smørrebrødet glider seent
I den hule Mavehvalving, og han taber Modet reent.
„Her er ikke godt at være!“ hvisker han med sagte Suk,
Dog Madamen siger: „Kjære! Aftenen er saa sval og smuk,
Lad en Stund endnu os tøve, tidsnok dog vi komme hjem;
See hvor Maanen liflig straalet gennem Nattens Skyer frem,
Alt er saa romantisk stille i Naturens grønne Fryd; “ —
Lydhighed imod sin Kone er en Skrædders første Dyd,
Dg Hr. West er selv desuden af et yderst fromt Gemyt,

Derfor tier han og sukker: „Himmel naadig os beskyt!
 Mod de sorte Mattens Trolde, som i Mørket krybe frem,
 Og mod hvert Besøg af Døde hist fra Gravens skumle Hjem!“
 Hu! — Da knager det i Jorden og paa lange Knoffelbeen
 Kravler frem en sneehvid Dødning under Gravens tunge Steen,
 U æ svolt en! Staklen taler — thi et Indebarn det var,
 Som i mangt et Aar alt hvile under Stenens Byrde svar —
 Smørrebrødet's Duft ham lokked og forstyrrede hans No,
 Thi kun daarlig Mad man spiser udi Gravens mørke Bo,
 Og de Døde, sandt at sige, tære simpel Fangekost,
 Aldrig saaer man hist at smage Smørrebrød med Schweitzerost.
 Numfordst Suppe maae de døde, kogt af bare Vand og Jord,
 Og den slimetlange Regnorm sig i den som Røbler snoer;
 Men til Sligt at spise hører en aparte Appetit,
 Selv jeg ikke Saadant liber, det vil jeg beskende frit;
 Er min Læser af en anden Mening udi denne Sag,
 Da jeg ønsker: velbekomme! Hver har nu sin egen Smag.

„U æ svolt en!“ Staklen brummed, og den arme Skrædder
 fløi

Med Madammen og de blege Unger over Dal og Høi,
 Fast som Algerhøns de fore bort i lange Spring og Høj,
 Først ved Nørreport de standsed' deres flyvende Galop,
 Pusted', gaved', stønned', sukked' udaf Hjertets dybe Grund,
 Og et Fadervor de bade, rystende, med bange Mund.
 Men den Døde sad paa Stenen, smurte der saa hjerteglad
 Paa de efterlabte Kringleter Smør med Knivens brede Blad,
 Kangled' med de tørre Bene, gjorde mangt et lystigt Spring,
 Spanked' stolt omkring paa Graven med forunderlige Sving,
 Snart det bliver mere muntret i Naturens Dandsesal,
 Thi de andre døde Kroppe springe frem til lystigt Bal,
 Døden paa sin Helhest rider selv igjennem Lusten hid,
 For at spille op til Dandsen — see, hist flaaer han lang og
 hvid,

Snider trods en Paganini paa sin gamle Violin,
 Mens de lange Næde springe om med underlige Griin,
 Her er baade Fryd og Gammen, her er Sang og Harpeklang,
 Broderligt de Døde sammen paa de glatte Stene sprang,
 Holsteenskt Vals, Francaiser, dansse de med sylphelette Pas,
 Og af lutter Fryd de gjøre mangt et lustigt Entrechât.
 Hanen galer, Uglen tuder, Myggen snurrer, Vagtlen flaaer,
 Frøen kvækker, Natteulsten gennem Hylbens Blade gaar
 Med harmonisk stille Eusen — Alt er idel Lyst og Fryd,
 Og i Mørket heel romantisk toner Violinens Lyd,
 Hele Natten kun man hører lutter Sang og Harpespil,
 Men da Morgenrøden bryder frem med venligt Purpursmil,
 Hele Stadsen brat forsvinder, og de Døde, hver og een,
 Krybe atter ned i Graven paa de smalle Størkebeen,
 Døden paa sin Ganger rider bort i susende Galop,
 Trindtom i Naturens Nige vaagner Alt af Sønnen op,
 Seirende fra Himlens Bue funkler Solens blanke Skin,
 Læser! gid Du selv maa vaagne, dersom Du er sovet ind!

Sr. Sneedorff Birch.

Havfruen ved Samsö.

Det er silbigt alt paa Aften, Stormen stiger meer og meer,
 Bølgen vælter sig mod Kysten, hvor man Fiskerhytten seer.
 O, der er saa luunt derinde, gamle Mutter sidder her,
 Og ved Fyrrepindens Flamme bøder hun paa Garnet der.
 Hift i Krogen ligger Katten, den er ei i Ungdoms Vaar,
 Silbehoveder den viser af et gammelt Potteskær!
 Lav er Døren, uden Lufte ryfter den ved Stormens Rast,
 Skjøndt den nofsaa godt er bunden med en gammel Strikke
 fast.

Hør nu rasler det derude. Gamle Fatter kommer hjem.
 „Gud ske Lov, han kom, den Gamle! Søen er iasten flem.“
 Men hvor han er bleg og stille, Skyer paa hans Pande staae;
 Han sin gamle Klædning kaster, tager Søndagsklæden paa,
 Haaret børster han med Haanden; see, hans Øie ruller vildt;
 Undrende hans gamle Kvinde trykker ham i Haand saa mildt.
 Hende kan han ikke følge, hvad der driver ham afsted;
 „Jeg maa bort, til Dannerslottet! Før saaer jeg ei nogen Fred.
 Havfruen igjen jeg hørte: det er nu den tredie Gang.
 Hvis jeg dvæler længer, vil hun synge snart min Dødningsang.
 Hvert af hendes Ord jeg huffer; o, de Klang saa stort, saa
 smukt!

Snart skal Jubelklokken klinge over Belter, Sund og Bugt,
 Og en Prinds skal fødes Danmark, fuld af Snille og af Mod,
 Han skal nævnes fjerde Christjan af den oldenborgske Rod;
 Under ham vil Danmark blomstre, og hans Værk skal ei for-
 gaae.

Som en Konge, Helt og Fader skal han blandt de Dan-
 ske staae!”

Saa den gamle Fisker taler, griber Knortestaven fat,
 Vandrer saa affled fra Hytten, frygter ikke Storm og Nat,
 Men han fløtter sig til Stranden, aldrig Veien var saa lang,
 Havfruen i Dybet dukker, Stormen synger nu sin Sang!

I Røg og Damp staar Bugt og Sø,
 Paa Bølgen glider Havets Mø,
 Sin Helt hun seer paa Lillien staae
 Høit om hans Daad vil Harpen staae:
 „Kong Christjan stod ved høien Mast, i Røg
 og Damp,

Hans Børge hamrede saa fast
 Alt Gothens Hjelm og Hjerne brast,
 Da sank hvert fjendtligt Speil og Mast
 i Røg og Damp!

Fly, fleg de, hver som flygte kan!
 Hvo kan bestaae mod Danmarks Christjan
 i Kamp!“

Fra Fadersiet strømmer det røde Heltelod;
 Men han har Seiren vundet, og havet Danmarks Mod.
 See, Fjendens Skare flygter — og gennem Sund og Belt,
 Den glade Havfru synger om Seiren, og sin Helt.

Marhundreder forsvinde i Tidens dybe Grav,
 See, Matten er saa stille, speilklar er Fjord og Hav.
 Da m p s k i b et glider hurtig, langs S a m s ø ' s grønne Kyst,
 Maskineriet larmer, forresten Alt er tyst,
 De Passagerer sove paa Dækket Matten væk,
 Enhver har godt indsovet sig i Kasse og i Sæt;
 De snorke og de sove, Enhver paa sin Maneer.
 Styrmanden staar ved Roret, og hen mod Kysten seer;

Thi hist, hvor Den høiner sig, midt i den saltne Sø,
 Der sidder, bleeg og gammel, hiin Havets kjendte Mø.
 Det lange Haar er hvidnet, og ligner bleget Tang,
 Men mat som Bølgens Skulpen er hendes sidste Sang:
 „Tre hundred Aar er' soundne fra først jeg Lyset saae,
 Min Barm ei længer soulder, og Løkken er saa graa;
 Snart paa min Gravhøi vorer den lysgrønne Tang,
 Mit Minde da forsvinder som nu min Aftensang;
 Til Skum jeg snart forvandles — kun Eet gjør mig saa vee:
 At, aldrig skal jeg mere hans Helteaand da see!
 Jeg sang jo ved hans Bugge, jeg sang i Rjøgebugt,
 Jeg græd i Issefjorden, da Danmarks Sol var slukt.“
 Den gamle Styrmand lytter, han hører hvert et Ord,
 De Passagerer vaagne, det kuler stærkt fra Nord.
 Havfruen er forsvunden, forstummet hendes Sang;
 Men Skum der sees paa Bølgen, og paa den brune Tang.

S. C. Andersen.

Anna Louise de Beaumont.

En Fortælling fra Slutningen af det femtende
Aarhundrede.

Af Judasbilledets og Studenterlivets Forfatter. *)

Det var St. Michaelis Aften, Aar 1473, da Keiser Frederik den Tredie, i en luft Vogn, rullede gjennem Staden Trier's Hovedport, ledsaget af 2500 Ryttere. Carl den Driftige, Hertug af Burgund, Seiervinderen ved Rûpelmonde, Morbeque, Montlheri, Lüttich og Neûle, havde indbudet ham til en Sammenkomst her, for af ham at forlænes med Geldern. Vel havde Carl, ikke blot den vaarensstærkeste, men ogsaa den rigeste Fyrste paa sin Tid, tilkjøbt sig dette Hertugdømme for en stor Sum Penge; men da det var et Rigslæn, maatte han, trods sin høitflyvende Stolthed, finde sig i, at modtage Banneret af Keiserens Haand.

Saa Dage efter nærmede sig den burgundiske Hertug, ledsaget af saa stærk en Magt, som om det gjaldt Orlog og ikke Fred; 3000 Ryradsferer, 5000 Ryttere og 6000 Skytter fulgte den hidtil uovervundne Helt, der, i sine Krige med de oprørste Stæder Gent og Brügge, med Lütticherne, med Engelland

*) De Artikler, Læsefrugterne herefter maatte levere af samme Forfatter, ville findes undertegnede

Serapion.

og med Frankrigs feiglumske Konge, Ludvig den Ellevte, havde vundet hiint Tilnavn, hvormed Historien endnu betegner ham som en Tyrste, der agtede Faren for en Leeg, idet han tusindgange gik Døden under Dine med det kjække Symbolum paa Skjold og Tunge:

„Jeg har begyndt det, og nu maa det gaae!“
 Det var Kjernen af hans Tropper, hvormed han, paa dette fredelige Tog, havde omgivet sig, og den Pragt, de bare tilskue, var saa stor, at Tydskerne undredes ligesaameget derover, som Burgunderne og Nederländerne over Hines lange, blonde Haar.

Den femte October drog Keiseren ham selv imøde, og alle tilstedeværende Grever og Herrer fulgte ham med blottede Hoveder. Alle havde de spændte Buer paa Skuldrene, og Røggerne fulde af Pile, men isvrigt vare de, efter Keiserens Befaling, uden Rustning. Keiseren bar en Gyldenstyffes Kjortel, hvorover hang et Kors af Edelfstene, som vurderedes at kunne veie op mod et Tyrstendømme, og han havde sin Søn, Maximilian, ved sin Side.

Hertug Carl, der ei engang her, i den dybeste Tryghed, kunde fornægte sit Krigersind, havde deelt sine Tropper i tyve Hobe, der maatte holde paa Marken, ligesom en bataille. Men selv samlede han alle Tyrster og Grever, samt alle Riddere af det gyldne Blies *), omkring sig, og saaledes red han Keiseren imøde. Over sit heelforgyldte Ryrads

*) Denne Orden havde Carl's Fader, Philip den Gode, stiftet ved sin Formæling med Isabella, en Datter af Kong Johan I i Portugal, 1430.

bar han en kort Kappe af klart, trukket Guld, besaaet med Edelstene af 200,000 Dukaters Værdie. Alle hans ledsageres Heste bare Gyldenstykkets Skarberak, behængt med Sølvflokker, hvis Klang lød smukt til Trompeternes.

I Keiserens Ansigt saaes kun et svagt Udtryk af Majestæt; man kunde følt sig fristet til, at antage ham for en ærlig Kjøbmand, der, med betænkelig Mine, byder Haanden til en vigtig Handel, hvis ei hans Dragt og Omgivelse havde henpeget paa noget Høiere. Hertugens Physiognomi derimod var i høi Grad characteristisk, og neppe vilde Sjelen med Guldloven have klædt nogen anden Mand i Verden saa vel, som ham. Hans langsligrunde Ansigt fremviste en høi Pande, hvorpaa Stolthed syntes at have reist sin Throne — sorte Dine, der gjennemborede, hvor de traf — en bøiet Næse og en lang Hage, bedækket med et krøllet Skjæg, der var ravnsort, som hans Bryn og Hovedhaar. Forvovenhed og Dødsforagt lyste af hvert et Træk, men tillige hiin Haardhed og Blødtørst, som udtalte sig saa tidt i hans Jdræt, dog aldrig frygteligere, end da han, efter at have erobret Staden Nesle med Storm, og stukket den i Brand, jublende udbrød, mens Flammen hvirvlede høit mod Himlen:

„Hurra for Krigens Træ! Slige Frugter bære det!“

Dog stod det ikke til at nægte, at han, med alt dette, havde Mine af en vis Alabenhed og Ærlighed, som han heller ikke fornægtede i sin Færd, og de, der ville dadle den blødagtige Pragt, han her,

ligesom til Pral, bar tilskue, forsones maaskee med ham, naar de høre, at han, saatidt han var i Felten — og der var han somoftest — taalte Gult og Løst, Kuld og Hede, trods den ringeste Musteteer i hans Hær, og at al hans Overdaadighed, naar han var hjemme, bestod i Huusmandskost og simple Rytterklæder. — Hans Størrelse var middelmaadig, men ligesom de svære Lemmer vidnede om en sjelden Legemskraft, saaledes bebudede den hele Holdning en Sjæl, der var vant til, at beherske Alt, uden sig selv.

Da Herkerne nærmede sig hinanden, syntes Carl at kæmpe med sig selv et Dieblif; men efter kort Betænkning bøiede han sit stolte Hoved, og gjorde Mine til at stige af Hesten.

Uldrig saasnart saae Keiseren det, før han sporede sin hvide Hingst, fløi hen imod ham, og bad ham blive tilhest, hvori han da ogsaa, stolt og ærgjerrig som han var, fandt sig meget vel. Dog tog han Hjelmene af, og hilste Majestæten med blotet Hoved. Da han, strax efter, saae Prinds Maximilian holde, forklædt, paa en brun Hingst, i nogen Graastand, iilte han til ham, og hilste ogsaa ham saa mildt, som han formaaede.

Hertugen meente nu, at gjøre Keiseren en særdeles Glæde, ved at lade sine Pragttrupper defilere ham forbi, men neppe ndlod han sig derom, før der, i Frederik den Tredies Ansigt, viste sig en Uengstelighed, som han kun meget slet forstod at bekæmpe. Han saae sig om efter sine 2500 Ryttere, og begyndte at fremstamme en Uudskyldning, som en i samme Dieblif strømmeviis nedstyrtende Regn lyftekelligviis fritog ham for at fuldende. Med 200

Rytttere fulgte Hertugen ham da ind i Staden, sagde han Godnat paa Torvet, og begav sig derpaa til St. Maximini Kloster udenfor Porten, hvor han havde valgt sit Qvarteer.

Dagen efter aflagde han Keiseren sit første Besøg, ledsaget af halvtredstindstyve Herrer, hvis Gyldestykker Kjortler glimrede af Juveler. Keiseren gik ham nogle Trin imøde. Men da nu Hertugen yttrede, hvor lykkelig det gjorde ham, at en romersk Keiser, for at ære og fejle ham, var reist saa lang en Vej, trak et Uveir op paa Keiserens Pande, og han gjenmælte frænkelt:

„De romerske Keisere, helst de af Huset Øster: rig, ere vant til, ved deres Majestæt, ligesom Solen med sine Straaler, at beskinne Alle, fjern og nær, men især deres og Rigets trohengionne Fyrster, hvilke de derved haabe, at bestyrke i deres Lydighed. Og af den Marsag have Vi ogsaa værdiget Burgund's Fyrste Vor Nærværelse.“

En vild Ild begyndte at flamme op i Hertugens Næse, og Keiseren, som det ikke undgik, havde gjerne ønsket, at kunne tage de stolte Ord tilbage. Dog gik Modet fredeligt af, og efter at have samtalt et Par Timer om allehaande vigtige Anliggender, adskiltes man i Venstreb.

Dagen efter aflagde Keiseren Hertugen sit Besøg; Denne afhentede ham selv, med en Pragt, som kunde han have været en asiatisk Fyrste. Ved denne Sammenkomst beilede Keiseren for sin Søn Maximilian, til Carl's eneste Datter, Maria, og hendes Haand blev ham lovet. Hertugen tillod, at de, skjøndt de endnu ikke havde seet hinanden, skrift:

ligt forfikkrede hinanden om deres Kjærlighed og Troskab. Saasnart deres Alder tillod det, skulde Bielsen fuldbyrdes. Samtalen derom varede til den mørke Nat, og Carl fulgte Keiseren tilbage til Staden med mange hundrede brændende Fakler.

Saa Dage efter bød Hertugen Keiseren til Gjæst, og red ham imøde, ledsaget af et pragtfuldt Følge. Foran ham gik tolv Herolder og fireogtyve Trompetere. Derimod havde Keiseren kun otte Herolder og sexten Trompetere. Carl førte sine høie Gjæster ind i Kirken, som han havde ladet udsmykke paa det Prægtigste. Man saae de tolv Apostle i Legemsstørrelse, af gediegent Sølv, og foran dem stod en gylden Lilie, saa rigt besat med Edelstene, at den allene var 200,000 Kroner værd. Efter Messen forsoiede man sig til Tafflet i Palladssalen, og her tog Hertugen Plads mellem Keiseren og den unge Erkehertug. Tregange toogfyrgetyve Retter bleve frembaarne, og alle Kar vare af massivt Guld. Paa Bordet sattes et stort Guldhoved med den kosteligste Viin, og de høie Herrer tømte den saakaldte Kjærligheds- eller Johannes-Skaal, da Maaltidet var tilende.

Den store Plads i Staden Trier valgtes til Forkæningshøitideligheden. Kjød- og Brødbænkene borttoges her, og der reistes en Stol, hvorpaa Stederik den Tredie tog Plads i sin fulde keiserlige Ornat. Han bar en præstelig Alba af Damast, og derover en rød Fløielskaabe, hvorpaa den flakte keiserlige Orn var broderet med Perler. Paa Hovedet bar han en vægtig Guldkrone. Ved hans Sider stillede sig Kurfyrsterne af Mainz og Trier; Sværd, Scepter og Rigsæble bares foran ham.

Nu løde Trompeterne, og frem traadte Grev Egmont med Hertugdømmet Gelderns blaafarvede Bannet. Han fulgte Hertug Carl, bærende, som Rigsfyrste, en lang Kappe af rødt Fløiel, foret med Hermelin. Han gik op til Keiseren, bøjede sit Knæ for ham, lagde to Fingre paa Korsen af Sværdet, som Keiseren holdt i Haanden, og gjentog den Eed, Erkebiskoppen af Mainz forelæste ham, at han nemlig, indtil sin Død, vilde staae Keiseren og Riget bi som en trohengiven Fyrste. Derpaa forlænedes Keiseren ham med Banneret, og Suggest beretter, at Hertugen gav ham 80,000 Gylden derfor.

Da Hertugen samme Aften sad i sit eensomme Gemak, hengav han sig gandske sine høitflyvende Tanker. Europa's skønneste Lande tilhørte ham, og fra Nordsøens Kyst indtil Alpernes Fod vajede hans Banner. Han skrev sig: „Hertug til Burgund, Brabant, Lothringen, Limburg, Lützenburg og Geldern, Greve til Flandern, Artois, Hennegau, Holland, Seeland, Namur, Zutphen og Charolois, det hellige Riges Markgreve til Antorff, Herre til Mecheln og Salins.“ Hans Lande kunde vel veie op mod tvende Kongeriger, men Kongetitel og Kongeværdighed fattedes ham dog. Den maatte han have, og da skulde det ikke vare længe, meente han, inden hans Scepter naaede over Tydskland, Frankrige og Italien! Uhyre Planer væltede sig i hans stolte Sjel; man kunde have kaldt dem eventyrlige, hvis ei hans over hele Europa frygtede Baasbenmagt, i Forening med de uumaadelige Hjælpekilder, som stode til hans Tjeneste, havde givet deres Udsørelse idetmindste et Skin af Rimelighed. Hans Datter var den rigeste Prindsesse, Samtiden vidste

at nævne ; Kongeværdighedens Meddelelse skulde være Betingelsen for hendes Forbindelse med Keiseren. Allerede havde han yttret sit Ønske for Keiseren, og Denne havde ogsaa talt ham godt efter Munden. Han var allerede saa vis paa Kongenavnet, at han havde Krone, Scepter, Rigsæble, Kongekaabe og Kongebanner hos sig ; i Vor Frue Kirke i Trier havde han ladet opreise en Keiserthrone for Frederik den Tredie, og en Kongethrone for sig selv ; Biskoppen af Metz skulde salve ham. Saaledes var Alt forberedt.

Hertugen fastede sig paa Sengen, men var ikke istand til at sove. Hans vidtudseende Planer jage Roligheden fra hans Leie. I Klofret var Alt stille. Han stod op, gik med Lysen ind i sit Konkammer, isatte sig Kongeværdighedens Insignier, og traadte for Speilet.

Da kom det ham fore, som om han hørte en sagte Jamren, ligesom af et døende Menneske.

Hvor fremmed Frygt end var ham, gjorde dog det, han hørte, paa denne Tid og under disse Forhold, et mægtigt Indtryk paa ham, og selv bemærkede han i Speilet, hvorledes han blegnede.

Da blev han vred paa sig selv, og gik, løstende Sceptret hartad som et Sværd, op og ned ad Gulvet med tunge, vidtlydende Skridt.

Dog, høiere end hans Trin lød nu den flynkende Menneskestemme. Hertugen standsede lyttende. Den syntes at komme fra hans Sovestue. Han bortlagde den kongelige Høiheids Attributer, og gik derind.

Nu var Alting stille.

Uter kastede han sig paa Sengen, og nu lukkede et uroligt Blund hans Dine. I Dromme kom det ham fore, som om han stod paa en af Blod oversvømmet Balplads, og under hans Fod krympede sig Frankrigs Konge, med Laarer anraabende ham om Barmhertighed.

„Nei, Giftblander! raabte Hertugen isøvne: Døe maa Du dennegang. Jeg har begyndt det, og nu maa det gaae!“

Med det sidste Ord vaagnede han og foer op. Nu hørte han det gandske tydeligt græde og vaandede sig udenfor Døren.

Da tog han Lysen i den Venstre, det blanke Sværd i den Høire, og traadte saaledes ud paa Gangen.

Der laae en sammenkrympet Stikkelse, flædt som en Page, med Ansigtet mod Gulvet.

Sagte sparkede Hertugen til den med Foden. Nu kom et blegt, af Jammer ligesom sønderrevet Ansigt tilsyne. „Guds hellige Blod! raabte han: Anna, Du har vovet“

Han truede, at slaae til med den flade Klinge, men Pigen rørte sig ikke; hun saae ham kun ret vemodigt i Dinene med et døende Blik.

Da sank hans Arme, hans Jernsjel var bevæget. „Stat op! sagde han, saa mildt, han kunde: Du ryster jo af Kulde.“

„Derind kan Du gaae! vedblev han, idet hans Røst antog et haardere Udtryk, og en Dør aabnede sig paa den anden Side af Corridoren: I Morgen, eller en anden Dag, taler jeg vel med Dig.“

Inden han kunde forhindre det, havde Anna grebet den Haand, der nys havde truet hende med Sværdet, og berørt den med sine blege Læber.

Diebliffet efter var hun forfunden gennem den aabne Dør.

I dybe Tanker vendte Hertugen tilbage til sit Leie. Det var ikke mere en ubegrændset Stolttheds tøileløse Planer, der sysselsatte ham. Imod sin Villie havde han maattet aabne sit Bryst for mildere, menneskeligere Følelser. Han stræbte at fortrænge dem, og under denne Kamp slumrede han ind.

Den følgende Dag var Vidne til et Skuespil af en egen Art. Neppe var nemlig Hertugen opstaaet, før man meldte ham en Riddersfrue, som, med mange Taarer, begjerte at klage sin Nød for ham.

„Lad hende komme! bød han: Lad hende øieblikkeligt komme.“

Ind førtes nu en adelig Qvinde af høi, rank Skabning. Hvert Træk i hendes Ansigt kunde kaldes smukt, men hendes Dine vare røde af Graad, og en dødelig Blegghed laae paa hendes Kinder. Da hun saae Hertugen, sank hun i Knæe, og hendes Stemme bævede, halvqvalt af Graad. Men da han nu, med den alvorlige Trohjertighed, som var ham egen, indgjød hende Mod, fattede hun sig saavidt, at hun i Sammenhæng kunde foredrage ham sit Unliggende.

Caspar de Marigny, En af Carl's tappreste Oberster, hendes Mands Ungdomsven, havde ligget i Qvarteer i deres Hus, og fattet en ureen Kjær:

lighed til hende. Hun gjengjeldte den ikke. Hendes Vægring opflammede hans Lidenſkab, iſtedetfor at ſlukke den. Da han var En af Landets rigeste Herrer, ſøgte han med glimrende Gaver at underſtøtte ſin afmægtige Beltalenhed. Haanligt forſmaaede hun dem. Da fattede han i ſin raſende Begjerlighed, det uhyre Forſæt, at borttrydde den Mand, ved hvem hun hang med uforanderlig Troſkab, og da han var Kommandant i Staden, fattes des ham deſværre ei heller Midler til Guldbyrdelſe. Han lader ham anklage og fængſle ſom Medvider i en Rebellion mod Hertugen. Da nu Mandens Liv og Ære ſtaaer paa Spil, beſeirer den ægteſkabelige Kjærlighed enhver Betænkelighed. Hun iler til Oberſten, hun falder ham tilfode, hun bønſalder, med tuſinde Taarer, om ſin Mands Liv. Han ſværger, at ville frelſe det, hvis hun vil hengive ſig ham, og, efter den meeſt fortvivlede Sjelekamp, opfylder hun, halvbevidſtløs, den enefte Betingelſe for den Fængſledes Redning. Men iſtedetfor at holde ſit Ord, lader Oberſten, ved Bøddelſværdet, det Liv tilintetgjøre, for hvilket han har modtaget ſaa dyre Løſepenge. Saaledes berøbet ſin Huſbond og ſin Ære, anraabte hun Hertugens Hævn over et ſaa blodigt Forræderi.

Denne Fortælling bragte Hertugen i frygtelig Bevægelſe. Hans Dine ſkjøde rædsomme Glammer, hans Tunge ſtammede af Forbitrelſe. Med tunge, drønende Skridt gik han op og ned i Gemakket, frampagtigt knyttende ſine Hænder.

I ængſtelig Forventning ſaae Enken paa ham. — Oberſt Marigny beſandt ſig juſt i Hertugens Følge. Denne lod ham hente, og bød Enken gaae

ind i et Sidesværelse. Et Par hemmelige Befalninger tilhvijskede han sin Kammersvend.

Obersten kom, og udbad sig Hertugens Befalninger. Nu havde Denne ham meget kjær, thi kjækkere Soldat var ei i hans Hær at finde, og ofte havde han, i Slagets Hede, seet ham, ved den forvovneste Bedrift, tilrive sig Seiren, hvor den allerede syntes tabt.

„J beiler til Fru Joly?“ spurgte Hertugen, og da Obersten forlegen vilde tage til Orde, vedblev han: „Eders Bøn er overflødig — jeg ønsker selv, at belønne Eders Fortjenester. Jeg tillader derfor ikke blot, at J ægter den skønne Kvinde, hvis Balg i Sandhed gjør Eder Vre — jeg befaler Eder det!“

Obersten kjendte Hertugen altforvel, til at han ikke skulde have læst ham Breden ud af hver en Mine. Boldsomt fattede han sig, og beredte sig paa Alt.

„Jeg befaler Eder det, gjentog Hertugen: thi jeg ønsker, at J selv maa vorde saa fuldkommen lykkelig, som J under Andre det!“

Han ringede, og gjennem to modsatte Døre traadte den i dybeste Sorg klædte Enke og en Geistlig in pontificalibus.

„Jeg ønsker, ærværdige Herre, tog Hertugen Ordet: J ville her, i min Nærværelse, lade dette trolovede Par vorde deelagtigt i Egtteskabets hellige Sacrament.“

Enken traadte skjælvende et Skridt tilbage; men et Blik af Hertugen beroligede hende, og hun tilod, at Bielsen fuldbyrdedes. Obersten forholdt sig gandske rolig, og forandrede ikke en Mine.

Da Vielsen var endt, maatte Fruen fjerne sig igjen. Men Hertug Carl vendte sig atter til den Geistlige. „Endnu et Hverv maa Eders Erværdighed fuldbyrde, inden I forlader dette Bærelse. Jeg befaler Eder, at høre denne, Retfærdighedens Hævnerværd hjemfaldne Synders Skriftemaal, og at afløse ham, efter den Myndighed, Eder er forlejet, thi endnu i denne Time maa han døe!“

Ihvor streng end den Tone var, hvori han sagde dette, bævede dog hans Stemme ved det sidste Ord, og hurtigt forlod han Gemakket. Men aldrig saasnart var Forbryderen absolveret, før Skarpretteren hentede ham, og førte ham ned i Klostergaarden, hvor han blev rettet med Sværd. Hele hans uhyre Formue tildømtes den unge Enke. Klage, Biesse, Dom, Skriftemaal og Henrettelse — — Alt var neppe to Timers Værk.

Ligesom denne raske Retfærdigheds-Handling, der, endnu den Dag i Dag, er en Gjenstand for Verdens Beundring, i høi Grad vakte Hærens og Folkets Opmærksomhed, saaledes gjorde den ogsaa et mægtigt Indtryk paa den svagsindede Keiser, og han begyndte at føle sig ret uhyggeligt tilmode i Nærheden af en Mand, som ei tog i Betænkning, saa lige under Hs. Majestæts Dine at lade Adelsblod udgyde. Dertil kom, at den snedige Ludvig den Ellevte, Carl den Driftiges svorne, og, vel ei i Baabensstyrke, men dog i Klogskab, overlegne Fjende, lønligt tilmeldte Keiseren, hvorlunde Hertugen havde ifinde, at anmasse sig den høieste Rigsværdighed og fortrænge Erkehertug Maximilian. Nu randt det ogsaa den frygtsomme Keiser ihu, at de burgundiske Gesandter, paa den, for et Par

Naar siden, i Nürnberg afholdte Rigsdag, til Trods for alle Kurfyrsterne, havde sat sig ligeoverfor ham paa den kongelige Bænk, og saameget trostede han sig da til at stave og lægge sammen, at der for ham og alle fredelige Regenter i Europa, ikke gaves noget frygteligere Bæsen, end den burgundiske Love.

Da Carl endnu samme Dag bragte sit Ønske om Kongeværdigheden paa Bane, meente Keiseren, det vilde være passende, om dens Meddelelse opsattes, til den kunde forherlige Maximilian's Forbindelse med Maria. Men ligesom Frederik i sit Hjerte tænkte, at naar Hertugen først havde Kronen, vilde han holde Datteren tilbage, saaledes tænkte Carl, at naar Keiseren først havde Datteren, vilde han holde Kronen tilbage, og naturligt var det da, at Underhandlingen maatte strandes paa denne gjensidige Mistro.

Imidlertid blev Hertugen heftigere i sin Forbring, og da Keiseren meget vel indsaae, at han var Mand for at gjøre den gjeldende, gif han, gandske hemmeligt, midt om Natten, ombord paa et Skib, og seilede, uden Afsked, ad Mosel til Cöln. Dog lod han Grev Ulrich af Montfort blive tilbage, for hos Hertugen at udfylde hans pludselige Afreise med vigtige Forretninger.

Haanligt vendte Hertugen Greven Ryggen, og taug, men i sit Hjerte svor han en dyr Eed, som Keiseren ikke vilde lystedes ved at høre.

Alt var beredt til Hertugens Afreise fra Trier. Dagen før den skulde gaae for sig, stod Anna Louise

de Beaumont, flædt som hertugelig Væbner, i Rustkammeret, og polerede Fyrstens Vaaben. I Hæren var hun kun bekjendt under Navnet Claude Beaumont; hendes Køn var en Hemmelighed for Alle, uden for Hertugen. Men just derfor var ogsaa den unge Væbner, i Alles Øine, et gaadefuldt, ubegriabeligt Væsen. For et Par Aar siden var hun kommen i Hertugens Leir, Ingen vidste, hvorfra. Og nu varede det ikke længe, inden man blev Vidne til det sælsomste Skuespil. Snart var nemlig Ynglingen saa yndet af Hertugen, at han maatte omgive ham overalt, ja, om Natten maatte han endogsaa ligge udenfor sin Herres Seng; snart syntes han igjen at være en Gjenstand for Hertugens bitterste Had, og saavidt gik dette skundom, at han voldt, somt mishandlede det arme Barn, der dog altid, trods de Hug, han fik, listede sig hen til ham, som en slagen Hund til sin Herre, og krympede sig for hans Fodder, ofte kun for at vorde mishandlet paany. Engang havde Hertugen, i rasende Brede, kastet ham ned ad en Trappe; en halv Dag var han bleven liggende paa Steenbroen nedenfor med blødende Hoved, uden at Noget blev ham vaer. Men om Aftenen var han krøben op ad Trappen, og hele Natten havde han ligget i sit Blod udenfor Hertugens Dør. — Saalænge Dennes Brede varede, saae Ynglingen ud som en Døende; men aldrig saasnart lagde den sig, før han blomstrede op som en Rose, og gik omkring med et Ansigt, som mangen Pige misundte ham. Regelmæssigt fulgte imidlertid en ny Storm paa flige husvalende Maader, og for nogle Maaneder siden var Ynglingen, efter at være mishandlet paa en uhyrt Maade,

pludseligt forfunden, saa gandske uden alt Spor, at Ingen ventede at see ham mere. Man ymte endogsaa om, at han, ilde tilredt som han var, maatte være omkommen paa sin Flugt. Desto større var Alles Forundring, da han nu, ligesaa vidunderligt som førstegang, viste sig i Hertugens Nærhed, og, ofte tilbageskødt paany, holdt sig til ham, indtil han taalte ham om sig. Havde man vidst, at et Ugebryst bankede under Bæbnerens Vams, vilde Gisingerne, der nu nødvendigt maatte vasse hid og did, idetmindste have taget en bestemt Retning, om det end ikke var lykkedes dem, i Midtpunktet at træffe Grunden til saa skjærende Modsigelser.

Anna stod, som ovenmeldt, i Hertugens Rustkammer, syslende med hans Vaaben. Men selv sad han, ikke langt fra hende, og saae til. Dog var det tydeligt nok, at hans Tanker ikke fulgte hans Dine, ei heller hans Aand hans Ord, idet han begyndte:

„Du var altsaa hjemme hos Din Fader i Lothringen?“

Neppe havde han gjort dette Spørgsmaal, før hans hele Stilling viste, at Svaret slet ikke var ham vigtigt. Men hun tog Ordet med nedslagne Dine:

„Af ja, min naadige Herre! Det var Aften, da jeg traadte ind paa Borgen til den gamle Nidder. Og da han saae mig, udbredte han Armene, og vilde tale, men Glæden over at see mig, havde gjort ham stum, og hvor ibrigt han end bevægede sine Læber, kom dog ingen Lyd over dem mere — det skær mig i Sjelen. Kun ved Skrift kunde han

tale med mig, og da han, ved dette Middel, adspurgte mig, hvor jeg da havde været i al den Tid, dulgte jeg ingenlunde, at en Kjærlighed, stærkere end Døden, havde draget mig til Eder, min høie Herre, og at jeg, hvis jeg skulde leve, maatte aande i den frie Luft, som omgav Eder. Han rystede paa Hovedet; men jeg forklarede ham, hvor naturlig dette var, og aabnede ham mit hele Hjerte, at han kunde se ned i dets Kjærligheds Usgrund. Ja, at der ikke skulde blive en Skygge af Tvivl tilbage, sagde jeg ham, hvad jeg bar under dette Hjerte"

"For Helvedes hede Pine, derom tør Du minde mig? raabte Hertugen, der først ved de sidste Ord syntes at vaagne af sine dybe Tanker: Du tør minde mig om det, der gnaver, som ædende Rust, paa mit Heltenavn?"

"Jeg forstaaer Eder ei, min høie, naadige Herre! svarte hun, idet hun slog sine milde blaae Pine op, og saae ham stibt i Ansigtet: Hvi skulde jeg ikke torde minde Eder om den Seier, I har vundet over et Menneskehjerte? Og hvor skulde den kunne fordunkle Eders Heltenavn? Paa min Faders Borg fødte jeg en Søn — Eders arme Tjenerinde fødte Eder en Søn!"

"Sligt et Budskab kræver sig en Løn!" fnøs Hertugen, idet han, med den knyttede Haand, slog Pigen i Hovedet, saa hun segnede i sine Knæ. Og knælende greb hun Haanden, som havde slaget hende, og trykte, med hede Taarer, et brændende Kys derpaa.

Men han rev Haanden til sig, og spurgte: "Hvi blev Du ikke hos Din Fader?"

„Kunde jeg da?“ svarte hun, idet hun saae op til ham med et Laareblik, der havde maattet smelte ethvert Hjerte, kun ikke denne stolte Erobrers, som kun lystedes ved at søndertræde sine Fiender, og agtede sit Heltenavn brændemærket, naar han stundom greb sig selv i en menneskelig Følelse: „Kunde jeg da? gjentog hun: Maa da Ederes Skygge ikke følge Eder overalt? J føler maaſkee, at jeg handler uret, men jeg føler kun, at jeg elsker Eder. J knytter atter Haanden, min milde, naadige Herre! Al, slaae mig ikke mere J veed ikke, hvad J gjør! J vil forstøde mig, og hvert Slag knytter mig kun fastere til Eder!“

„Ulykkelige! gjenmælte Hertugen: Dig har min onde Aand sendt hid, for at standse mig paa min Seiersgang over Jorden! Krig vil jeg, Krig, Krig, og ikke Kjærligheds Belyst. At jeg har kunnet glemme mig selv; at jeg, i et Dieblik, har kunnet forlise, hvad jeg i et heelt Liv, har kæmpet, for at erobre; at Carl den Driftige har forøget Tallet af Burgund's Bastarder: det har kastet Evedragtens Fakkell i min Sjel og bedækket mit Liv med Forſmædelse! — Men velan, roser Du Dig af, at denne Haand knytter Dig fastere til mig, saa vil jeg dog nævne Dig eet Slag, som ikke knytter, men løser evindeligt!“

Da stod Pigen op, traadte hen for Hertugen, og spurgte med et ubeskriveligt Udtryk, medens Se: berrødmie og Dødsbleghed vexlede paa hendes Kin: der: „Skal jeg da nu døe, min hulde, evigvelsig: nede Herre?“

Hertugen følte sig rystet i sit Jnderste, men just denne Følelse bragte hans Forbittrelse til en

uhyre Høide, og, kjed af et Skuespil, der, som noget aldeles Fremmed, traadte saa forstyrrende i hans Liv, rev han et mægtigt Glavind ud af Balgen, idet han raabte: „Knæl, Glendige, thi levende forlader Du ikke dette Kammer!“

Med Armenes forslagte over Brystet sank den Ulykkelige paa Knæ, og bøjede sit Hoved: „Al Fæders Haand vil Slaget ikke smerte — sagde hun — Kjærlighed maatte jo ikke være Kjærlighed, naar den gruede for denne Død!“

Da bortkastede Hertugen Sværdet, og flyede overvunden.

Ikke længe efter begav det sig, at Ruprecht, Erkebisp i Eöln, kom i saadan Uenighed med Afdelen, Staden og Capitulet, at Disse, ham til Trods, valgte Landgreve Zeermann af Hessen til Erkestiftets Administrator. Lillige bade de Keiser Frederik den Tredie om hans mægtige Beskyttelse. Keiseren forsøgte, ved Gesandter at tale Ruprecht til rette; men Denne gav det trodsige Svar: „Capitulet i Eöln har valgt sig en Skjtsherre i Landgreve Zeermann; jeg har gjort det samme, idet jeg har begivet mig under Hertug Carl af Burgund's Beskyttelse. Disse Herrer faae nu afgjøre Sagen indbyrdes, saa godt de formaae.“

Da iærkede Keiseren strax, at Carl den Dristige havde Haand med i dette Spil, og at det vilde faae en blodig Ende. Dog lovede han Eöln sin Hjælp.

Til Eöln kom, i de samme Dage, en burgundist Herold, hvis Optog, som sædvanligt, var glimrende over al Beskrivelse. Han udraabte offentlig: „Man skulde igjen antage Pfalzgreve Ruprecht til Erkebisp, og kaare hans Herre, den ædle og stormægtige Fyrste af Burgund til Skytsherre for det cöllnske Høistift og Erkebispedømme, samt modtage Besætning af ham.“ Sin Herres Vaaben opflog han paa Stadens offentlige Pladser; ja, han traadte dristigt for det forsamlede Raad, og fordrøede, at man skulde underkaste sig Burgund. Men eenstemmigt svarte Raadet og Capitulet: „Vi ville hellere døe, end erkjende fremmed Herredøm!“ Pøbelen løb sammen, kastede Burgunds Mandat og Vaaben i Skarnet, og udstødte haarde Ord mod Hertugen og Erkebispem. —

Da fattede Disse den Beslutning, at indslutte Eöln ved at erobre Neusß og Bonn. Med 3000 Mand Fodfolk og 500 Ryttere kastede Landgreve Heermann sig ind i førstnævnte Stad, og forberedte Alt til tappert Modværge.

Med 60,000 Mand rokkede Carl mod Neusß; den 29de Juli 1474 opflog han sin Leir udenfor Staden. Neusß ligger fire stærke Miil fra Eöln, ved Sammenløbet af Gloderne Kruse og Erst, en halv Miil fra Rhin. Paa den ene Side beskyttes Staden af Bølgerne, paa den Anden beskyttedes den af en dobbelt Muur med mange Taarne, som lovede nogenlunde Sikkerhed.

Beleiringen begyndte. Tre Mænd sendte Ruprecht hemmeligt ind i Staden: de havde de omiense Rabne: Sammel, Schaaf og Bock. De skulde vinde Borgerne, stifte Staden i Brand og

aaabne Portene. Men de bleve røbede, grebne, og hængte ligeoverfor den hertugelige Leir. Derpaa gjorde Landgrev Seermann et Udfald, og der fattedes ikke meget i, at han jo havde bragt Hertugen som Fange tilbage med sig. Thi Denne havde været sig saa yderligt, og de eftersættende Sjender vare ham saa nær, at han upaatvivleligt var falden i deres Hænder, hvis ikke hans Page, Beaumont, som aldrig veeg fra hans Side, havde kastet sig imod dem, og opholdt dem i en Huulvei, til han var undkommen. Da man kort efter meldte Hertugen, at den tro Page var fangen, slog han med Hovedet og svarte ikke et Ord.

Da han ønskede, at ende Beleiringen, inden Keiseren bragte Staden Undsætning, blev der skudt, kastet Jld, mineret og stormet Dag for Dag, men de Beleirede havde edeligt forbundet sig med hverandre, og taget Sakramentet paa, at ville leve og døe med hverandre. Carl den Driftige beed sig i Læberne. Han meente, at have knyttet Seiren saa fast til sit Banner, at han kun behøvede, at lade det vaje, for at see sine Sjender for sine Fødder. Og her fandt han Modstand!

Først mod Udløbet af Augus. lod Keiseren sin Opfordring til Kamp mod Hertugen udgaae over Riget, og selv fattede han den Beslutning, i egen høie Person at kommandere Rigsarmeen. Men denne heroiske Beslutning fik strax et latterligt Anstrøg, og til Spot for al Verden blev Keiserens Majestæt; thi da nu hans Bagage gik gjennem Augsburg, lagde Smedene og andre Haandværksfolk Beslag paa hans Heste og Vogne, fordi han, fra forrige Rigsdag, var bleven Staden 6736 Gyl:

den skyldig for sin Tæring, som han ikke kunde betale. Ja, saa insolent var Pøbelen, at saavel Keiserens, som Erkehertug Maximilian's Herrer og Hofmænd, som ledsagede Bagagen, bleve slagne til blods og overskændede med Skarn, ved hvilken Leilighed i Særdeleshed Bæversvendene udmærkede sig. Det hjalp ikke, at de beraabte sig paa Keiserens Majestæt. „En daarlig Majestæt maa det være, som ikke kan gjøre Rede og Rigtighed for sig. Skulle vi respektere ham, maa han vise sig reellere i Pengesager!“ skreg man. Det hjalp ei heller, at de gode Herrer lovede, ufortøvet at besørge Pengene sendte, naar de blot nu maatte slippe frem med Bagagen. „Pengene først! skreg man: Vi have maattet vente efter Keiseren; nu kan han vente efter os igjen! han har vel ikke saa travlt; tidnok kan han hos Hertugen af Burgund hente sig en banket Troie. Det er en Herre, som forstaaer at slaaes, og han har det rene Bæsen, han klarer anderledes for sig, hvor han kommer frem, end Keiseren gjør!“

Keiser Frederik den Tredie laae imidlertid i Günstzburg, og maatte, berøvet det Allerfornødteste, behjælpe sig paa en ussel Maade.

Saaledes var da Keiseren slagen, inden han var kommen ret paa Benene, uden at Hertugen af Burgund endnu havde opløftet en Finger imod ham.

Skulde nu den hele Udrustning ikke worde et Narrespil, maatte Cöllnerne, for at fremskynde det vigtige Felttog, forstrække Keiseren med de Penge, han skyldte de urimelige Augsburgere, og løse Pantet, hvori Disse truede at gjøre sig betalte.

Keiseren gjorde nu sit Muligste, for at indhente det Forsømte, og omsider fik han da nogle Tropper

samlende ved Andernach. Herfra sendte han sin og Rigets Krigserklæring til Hertug Carl i Leiren for Neuf. Herolden, som skulde overbringe den, hed Romerich; han stak Undsigelsessbrevet paa en lang Stok, og red med en Trompeter til den fjendtlige Leir. Da han naaede den yderste Skandsegrav, lod han tregange støde i Trompeten, og hvergang raabte han dertil: „Hør! Hør!“ — Strax viste sig nogle burgundiske Herrer, som spurgte ham, hvad han vilde, og da de erfarede det, underrettede de Hertugen derom. „O, raabte Denne: ikke Andet, end det! Lad ham kun komme!“

Romerich red da, med sin Trompeter, gennem hele Leiren, lige til Hertugens Telt, hvorunder Denne sad i sit fulde Ryads. Saa snart han saae Fyrsten, sprang han af Hesten, gav Trompeteren den at holde, løstede Undsigelsessbrevet iveiret i sin Benstre, og treen, uden at bøje sig, frem for Hertugen, som han, med høi og uforfærdet Røst, tiltalte saaledes: „Durchlaughtigste Fyrste af Burgund! Den stormægtige romerske Keiser Frederik, hvis Vaaben min Hjortel bærer, er paa Veie, vældigt med Jld og Sværd at besøge Dig, Hertug Carl af Burgund, for Din Ulydighed. Han har befalet mig, at overantvordede Dig sit keiserlige Undsigelsessbrev. Derhos lader han Dig sige ved mig: Saa fremt Du ei, inden tre Dage, flytter Din Leir, og i Fred forlader Staden Neuf, samt hele Stiftet Eölln, da skal Du, af Keiseren og hele det romerske Rige, erkjendes, nævnes og forfølges som en Rigs: Fjende!“

Dermed overantvordede han Hertugen Brevet. Efter at Denne havde ladet det offentligt oplæse,

svarte han: „Vi have hørt Dit Erinde og læst Din Herres Brev. Da han, for kort siden, snakkede Os saa godt efter Munden i Trier, tænkte Vi ikke, han var saa glubende af sig. Men aldenstund nu Keiser og Rige undsiger Os, fordi Vi ville hjelpe en fordreven Fyrste, saa skal Du svare Keiseren, Din Herre, at Vi, med Alvor og Mandighed, modtage den Krig, han, med saa stolte Ord, kaster Os paa Halsen, samt at Vi skulle vide at føre den saa, at Overtydskland, meer end det ønsker, skal erfare, hvad Maro der er i den burgundiske Løve! Din Herre, Keiseren, kan altsaa komme, naar han vil, med sine lyshaarede Knegte; Vi er her!”

Herolden lod han derpaa give en Gyldenspykkes Hjortel, en Guldfjæde og 50 Gylden i Lærepenge.

I stor Forventning saae Keiseren Romerich's Tilbagekomst imøde; men med endnu større Skræk hørte han Hertugens frygtløse Svar. Ofte maatte Herolden sige ham det omtrentlige Tal paa Sjenderne, og hvergang undrede han sig over, at de vare Saamange; ligesaa ofte lod han sine egne Tropper tælle, og immer var det ham en Gaade, at de ikke vare Flere; klart stod det for ham, at der, med saa faa Tropper, Intet var at gjøre paa offensiv Maade. Derfor sendte han de i Ulm forsamlende Rigsstænder en gjentagen, i skarpe Udtryk affattet Opfordring; men det gik, som det pleiede — man forhastede sig ikke — og hartad begyndte det at angre Keiseren, at han havde overtaget en Post, om hvis mangehaande Byrder der hidtil aldrig var værdigt ham noget klart Begreb.

Nu sad der dengang, paa Danmarks Throne, en Konge over tre Riger, saa from og fredsfæl, at

Ingen misundte ham hans Bælde, men tillige saa forstandig og retfærdig, at Alle ønskede ham til Raadgiver og Rædler i vigtige, forviklede Anliggender — Danmarks første Christian var det. Med ham stod Keiser Frederik paa en venstabelig Fod. Paa Kongens Reise til Rom havde Begge været samlede i Rothenburg samfulde syv Dage, og samtalt om allehaande vigtige Sager. For at føie Kongen, havde Keiseren, ved et egenhændigt Diplom, forenet de tre Lande, Holsteen, Stormarn og Ditmarsken, til et Hertugdømme under den danske Krone. Paa Tilbagereisen fra Rom var Kongen kommen til Augsburg, hvor Keiseren just, tilligemed mange Kurfyrster og Fyrster, var forsamlet, for at bllægge endeel Stridigheder mellem Stænderne i Tydskland, og her maatte den romerske Keiser takke Gud for den nordiske Konges Forstand, der med Lethed løste de meest indviklede Spørgsmaal, og til Alles Tilfredsstillelse klarede de mørkeste Stridspunkter. Navnligen bilagte Kongen en usofonlig Strid mellem Keiseren og Hertugen af Markland. Derved havde Frederik den Tredie faaet saadan Tillid til hans Wiisdom, at han agtede den mægtigere, end mange tusind Sværd. Det var i Grunden slet ikke hans Alvor med denne Krig, men da han nu engang, formedelsf en utidig Heroisme, der maatte hendampe saameget for, som den kun var slet begrundet i hans Væsen, havde ladet sig henrive og bedaare til at kaste Handsken, krævede hans Vre ogsaa, at han enten nu maatte slaaes, eller med Belangsaændighed trække sig ud af Striden. Eftersom det nu forekom ham, som om han til det Første, aldrig kunde faae Tropper nok

samlede, foretrak han det Sidste, og anmodede Kong Christian om, atter at fremtræde som Fredsstifter. Strax besluttede den fredelige Drot, selv at besøge Carl den Driftige, for, ved milde Overtalelser, at vriste ham det Sværd afhænde, der luede, som et knusende Lyn, over hans ængstede Fjender. Med 120 Heste reiste han fra Holsteen, ledsaget af tre Hertuger og mange andre anseelige Herrer. Da Kongen nærmede sig Staden Coist, lagde nogle hundsrede Ryttere sig iveien, for at snappe ham op. Men itide fik han Nys derom, og lagde Vrien om ad Lippe. Og skjøndt de ogsaa her efterstræbte ham, kom han dog lykkeligt ind i denne Stad. Erkebispnen vilde nemlig ingen Fred vide af, og derfor betragtede han Kongen som sin Fjende.

For nu at undgaae videre Fare, forsynede Kongen sig med en Hob tydske Ryttere, der fulgte ham til Hessen, hvorfra han siden, under andet Leide, kom til Düßeldorf. Strax lod Kongen sit Komme melde for Hertugen af Burgund, men det varede dog otte Dage, inden de kom sammen. Imidlertid lod Denne opslaae et Telt, Kongen til Vre, red ud af sin Leir med tusinde velmunderede Heste, og lod tolv Jagtskibe roe ned ad Rhinen, for at tage mod Kongen, der laae for Anker i et Skib, som tilhorte Hertugen af Jülich og Berg. Hertugen gik selv Kongen imøde med en prægtig Jagt; hans Baabenkjole var overalt besat med Perler, og ansloges at være over 100,000 Guldgylden værd; allene Krandsen paa hans Hjelm vurderedes til 100,000 rhinske Gylden. Men da han først kom silde paa Aftenen, holdtes ingen Samtale før næste Dag. Da bebertede han Kongen festsigt i sit Telt, og der-

efter begyndte Fredsmæglingen. Hertugen maatte forundre sig ligesaameget over Kongens Veltalenhed, som over den Brug, han gjorde deraf, og det vilde ham ikke ret i Hovedet, at en Drot over hele Norden, hvem selve Naturen syntes at have faaret til Helt, idet den havde givet ham en Kæmpeskabning, kunde foretrække Fred for Krig. Derfor holdt han sig ogsaa meest til Kongens Broder, Grev Gert af Oldenborg, en stridbar og urolig Herre. Der taltes endogsaa om et, paa vidtudseende Foretagens der beregnet Forbund, som Begge skulde have indgaaet med hinanden.

En lang Tid hengik med frugtlose Underhandlinger. Dog bragte Kongen det omsider saavidt, at der blev sluttet en Stilstand. Han reiste derpaa til Eöln, og forærede til de hellige tre Konger, som her sagdes at ligge begravne, et forgyldt Credents. Fra Eöln begav han sig til Undernach, hvor Reiseren med adskillige Fyrster kom ham imøde, og nu begyndte Fredsmæglingen paany. Da han nu vilde reise tilbage til Hertugen, for at underrette ham om det, der var forhandlet, blev der undervejs, fra Taarnet af et Slot, som Erkebisp Ruprecht havde inde, fyret tre Kanonskud efter ham. Og da det fjerde Skud løsnedes, kom Taarnet i Brand, og tredive Soldater brændte inde. Dog kom Kongen uskadt derfra, og da Carl den Driftige fik Kundskab om Sagen, lod han Kommandanten paa Slottet hænge.

Da Kong Christian efter mange frugtlose Forsøg, kom til den Overbeviisning, at intet Forlig, under nærværende Omstændigheder, var muligt, begav han sig paa Tilbagereisen, efter at have gjenemgaaet megen Møie og tilsat over 15,000 Gylden.

Dermed var Keiseren ingenslunde vel tilmode. I sin store Forlegenhed skrev han til Carl's Dødsfjende, Ludvig den Ellevte i Frankrig, og bad om Raad og Bistand. Denne tilbød strax 20,000 Mand Hjælpetropper, og ved sin Gesandt, Tercelin, raadte han Keiseren, ingenslunde at stifte Fred, før Riget havde erobret Brabant, Luxemburg og Hennegau, men Frankrig derimod Burgund, Artois og Flandern, hvilket Raad Keiseren dog var forstandig nok til at besvare med en artig Fabel om en Bjørnes hud, som blev solgt, inden Bjørnen var fangen.

Langt om længe havde Keiseren nu faaet Samling paa Rigsstropperne. Han holdt et Krigsraad, og eenstemmigt blev det besluttet, at man skulde undersøtte Reus. Nu ligger der, ligeoverfor denne Stad, et høistfordeeltigt Punkt, kaldet „Stein am Rhein,“ som Burgunderne havde glemt at besætte. Det besatte Hertug Albrecht af Sachsen.

Rigsarmeen, som samledes ved Eölln, paa en stor Fjælle, talte 80,000 Mand. Dagen før Christi Himmelfart brød man op mod Reus. I Spidsen marscherede Biskoppen af Münster med 22000 Mand; ham fulgte Landgrev Henrik af Hessen med 12000 Mand; derefter kom Kurfyrsterne af Mainz og Trier med 10000 Mand. Keiseren havde viseligen forbeholdt sig, selv at føre Bagtropperne. Den første Leir slog man i Mülheim, hvor den pavelige Legat, Alexander, Kardinal af Aquileia, kom til Keiseren, for at mægle Fred. Ved Reus stilledes Armeen i Elagorden. Dagen efter marscherede Hæren til Gloden Erst, og for at underrette de Beleirede om dens Komme, løb 2000 Soldater om paa Mar-

ten, hver med et brændende Straafknippe paa Spidsen af sit Sværd.

Nu stode begge Leire kun en halv Meil fra hinanden, og da Carl imidlertid havde forvandlet Beleiringen til en Blokade, og bygget og befæstet sin Leir som en Stad, lod han det nu igjen komme til Alvor: paa een Dag forsøgte han ni Storme, som alle affloges. Hyppigt kom det ogsaa til Smaaefægtninger mellem den keiserlige og burgundiske Leir. Saaledes angreb Hertugen Keiserens Leir med 9000 Heste, men afvises af Artilleriet.

Kardinal Alexander fortsatte imidlertid sin Fredsmægling paa det ivrigste, og det syntes ogsaa, som han deri havde bedre Held, end den skandinaviske Konge, thi pludseligt erklærede Hertugen sig villig til, at ophæve Beleiringen og forlade Ruprecht's Parti. Paa Christilegemessfest, ved Solens Opgang, proklameredes en Vaabensstilstand, og Staden aabned sine Porte, efter at have afflaget 56 Storme. De Beleirede havde allerede fortæret 430 Heste, og kun elleve Røer havde de tilbage.

Først efter Fredslutningen skulde Fangerne udveksles; men Hertugen havde allerede længe tilforn, ved en hemmelig Underhandler, tilbudet Landgreve Geermann saa stor en Sum, som Denne vilde forlange, i Løsepenge for sin fangne Page. Dengang var der ikke bleven agtet paa hans Tilbud; nu gjentog han sin Begjering om Pagens Frigivelse, og tilbød, i Bederlag, tre af Landgrevens fangne Officerer.

Saaledes gik det da til, at den unge Beaumont, Dagen efter at Stilstanden var bleven proklameret, knælede for Hertugens Fodder; men Dens

ne, der ikke havde kunnet bekæmpe sin Længsel efter den Gravværende, stod nu der, saa kold som Is, og saae ned paa den troe Skabning, der var ude af sig selv af Glæde, med et Ansigt, som om han frygtede, at have blottet sig, ved at bringe Kjærligheden et Offer. „Fordømte Blødagtighed!“ mumlede han vredt, og vendte sig bort.

St. Viti Dag sluttedes Freden paa disse Vilkaar: Carl skulde, inden fire Dage, forlade Land og Leir; men Keiseren skulde øjeblikkeligt bryde op, føre sine Tropper til Eöln, og her aftakke dem ufortøvet. Erkebispfen forbandt Hertugen sig til, ei at beskytte mere. Al den lidte Skade skulde være gjensidigt ophævet. Om den Straf, hvori Hertug Carl, ifølge Keiserens Truselsbrev, skulde være falden, var der slet ikke Tale; derimod lovede Carl, at der intet Hensyn skulde vorde taget til de elleve Fyrster, der, foruden Erkehertug Maximilian, beilede til hans Datters Haand *), men at det skulde forblive ved den i Trier sluttede Overeenskomst.

*) Af dem nævne vi: Kong Ferdinand i Neapel — Hertug Georg af Clarence, Kong Edvard af Englands Broder, som, Aar 1480, havde den særdeles Ulykke, at drukne i et Fald Malvasier — Hertug Carl af Angouleme — Hertug Philibert af Savoyen, Kong Ludvig den Ellevtes Søstersøn — Johannes, Prinds af Mailand — Carl, Dauphin af Frankrig. — Maria af Burgund var ikke blot den rigeste, men ogsaa den skønneste Fyrstedatter i Europa.

Carl brød da op, stak sin Leir i Brand, og drog med sin Hær til Lothringen; men Keiser Frederik begav sig til Eöln, hvor hans Heltmod blev opløstet til Skyerne. Og saa Neuss gjenslød af hans Roes, og paa Torvet opreiste man hans Billedstøtte, som kneiser nok saa stolt endnu den Dag i Dag.

Ikke tænke Kæseren, at denne Fred var den pavelige Legats Værk! Nei, til at bøde den forbovne Burgunderfyrste maatte heel andre Bevæggrunde, end de, der stode til den hellige Faders Tjeneste. Medens han nemlig laae for Neuss, havde Ludvig den Elleyte, for svag til, i aaben Mark at rømme sin Fjende, ved en snedig Politik søgt at beseire Hertugen, hvis Stoltthed forsmaaede og med Foragt afviste alle Rænker. Ophidset af ham, var Hertug Renatus af Lothringen falden ind i det Luxemburgske; forledte af ham, havde Schweizerne sendt Hertugen en formelig Krigserklæring, og allerede vare adskillige Stæder faldne i deres Bold. Disse Krigsflammer var det, der kaldte Carl fra Neuss. Som en snysende Love styrtede han over Hertugen af Lothringen, kastede ham med eet Slog i Støvet, fratog ham, i en Haandevending, hele Lothringen, indtog hans Hovedstad Nancy efter ni Ugers Besleiring, og behandlede det erobrede Land paa en Maade, som viste, hvorlidet han tænkte paa at tilbagegive dette herlige Bytte, der nu laae i hans Hænder som et Baand mellem Nederlandene og Høiburgund!

Saa Dage efter at Nancy havde overgivet sig, begav det sig, at der, til en eensomtliggende Forpagter, gaard, som tilhørte et Herresæde ikke langt fra nysnævnte Hovedstad, kom en eenlig Rytter, som, efter

at have bundet sin Hest ved et Træ, treen ind, og begjerte et Glas tyndt Ol.

Engen var hjemme, uden Forpagterens Kone. Hun var allerede temmelig tilaars. Paa Gulvet leiede en Dreng paa et Par Aar.

„Tyndt Ol?“ gjentog Konen, og gjorde store Dine: „Stærk Viin mener J vel?“

„Tyndt Ol, har jeg sagt, og derfor mener jeg ogsaa tyndt Ol!“ raabte Rytteren ærgerlig, idet han kastede den grove, bredskyggede Straahat, som nys havde beskygget hans Hoved mod den brændende Sol, paa Bordet, og luftede sin Væderkollert, for at kjøle sig efter det anstrengende Ridt, hvorpaa han, gandske som om han var hjemme, strakte sig henad den under Vinduerne staaende Bænk.

„Nu, nu! tog Konen Ordet, idet hun, med store Dine, betragtede den underlige Gæst: Blev kun ikke vred, fordi jeg undte Jer bedre, end J forlangte! Her har, i den sidste Tid, Soldater løbet os paa Dørene fra Morgen til Aften, men J er den Første, som har krævet Skillingsøl ind — derpaa kræver jeg Vorherre til Bidne. Nu, jeg takker Himlen, at Freden er sluttet, saa eller saa — en Fred er aldrig saa daarlig, at den jo er bedre end Krigen. — Jeg skal strax tappe! vedblev hun, da Krigeren kastede et truende Blik til hende: Vær stille saalænge, min søde Dreng! — Her vendte hun sig til det paa Gulvet legende Barn: — Jeg er strax hos Dig igjen.“

Hun var allerede i Døren, da Rytteren raabte efter hende: „Tag en Skofte med, Mutter!“

„Til Jer Hest?“ spurgte hun.

„For Djævelen, nei, til mig selv!“ ivrede Rytteren, og hovedrystende fjernede den Gamle sig.

Neppe var hun ude af Døren, før Drengen gav sig til at skriges, og løb til Døren, idet han, med bange Miner, saae sig om efter den Fremmede.

Da kom den Gamle ilfsomt tilbage, og neppe gav hun sig Tid, at sætte Kruset for Soldaten og at lægge Skosten derhos, før hun tog Drengen op paa Armene, og kjærtegnede ham, for at stille ham tilfreds.

Rytteren aad og drak, som det syntes, med den fortræffeligste Appetit. Men da den gamle Kone ikke ophørte at kjæle for Barnet, blev han utaalmodig, og sagde: „Lad nu være med det Kjællingeri, det er jo ækelt, som J forkjæler den Unge!“

„Ækelt? raabte den Gamle, idet hun svøbte Drengen ind i sit Forklæde, og traadte et Skridt tilbage: Det er Noget, J slet ikke skal mænge Jer i, for J har forlængesiden glemt, hvorledes saadan en lille Dreng vil behandles, forstaaer J det! Ækelt? Jh, nei vil man høre! — See, hvor Han ligger og gloer der med de sorte Dine, og lader Olet løbe ned i det lange Skjæg, fordi Han ikke gider sidde ordentligt tilbords! — Hu, jeg kunde selv blive bange for Ham, og Han vil ræsonnere over dette stakkels Pus, fordi det ikke vil være ene med Ham i Stuen! — Lie Du kun, min Slut — ved: blev hun, idet hun klappede Drengen paa den røde Kind — jeg holder dog af Dig, trods alle Ryttere i hele Verden!“

„Det er Satan til Børnetugt!“ mumlede Rytteren, idet han tog en dygtig Slurk af sit Kruus.

„Saa? sagde J det? gjenmælte hun: Mener J kanskee ikke, han faaer sin Rumpesuld, naar han

er uartig? Eller troer I, Fælden sidder bag Speilet for Svogs Skyld? Nei, Gud skal bevare mig! Har jeg taget mig paa, at opfostre den Lille, skal jeg nok ogsaa vide at ramme den rette Maade med at flappe og slaae — seer I det!”

„Saa Barnet er ikke Eders eget?” spurgte Rytteren, der, altsom hans Hunger og Tørst tilfredsstillede, syntes at vorde tilbøieligere til at underholde sig med sin snaksomme Vertinde.

Denne følte sig smigret ved, ei at ansees for ældre. „Saamænd, sagde hun, idet hun skamfuld slog Dinene ned: for min Alders Skyld kunde jeg jo nok være Moder til den lille Kjællingunge, men nei det er et anderledes fornemt Barn. Moderen er en fornem Frøken, og Faderen ja, Faderen!”

„Naa, hvad var der da ved Faderen? spurgte hvin, idet han stod op, og lagde en Guldpenge paa Bordet, tilføiende: Det er for min Tæring.”

Konen greb efter Skillingen, saa paa den, men skød den strax hen til Rytteren igjen. „Nei, Gud skal bevare mig! sagde hun: Gud veed, hvem I har ihjelslaaet, for at komme til flige Penge! I seer mig ud til Allehaande, og i Feltet gjelder den Stærkeres Ret. En Drif Øl og en Skotte betaler man ikke saa dyrt. Men — hvad var det nu? Ah, ja Moderen er virkelig en fornem Frøken — jeg vil fortælle Jer hele den mærkelige Historie, men saa maa I sætte Jer ned, og høre ordentligt til, for jeg kan forsikre Jer, at den er værd at høre.”

„Velan! tog den Fremmede Ordet, idet han satte sig: Men saa maa I ogsaa tage mod Skil-

lingen der; J kan jo give den Lille den — — nu, saa tag den dog — — Gud skal fordømme mig, om jeg ikke er kommen redeligt til den!”

„Sy, hvor J bander! Skjændte den Gamle, truende med Fingeren: Det er ikke anderledes med det Soldaterrak. Men J har mig dog saadant noget Trohjertigt ved Jer, og jeg vil antage, at J ikke er halvt saa slem, som J seer ud. — Nu da! — Seer J vel, en halv Miil herfra boer vort Herskab, en gammel Ridder — Beaumont hedder han. Hans Kone er død for mange Aar siden, efterladende sig een eneste Datter, en Pige som en Engel. Egentligt burde hun nu været Faderens Støtte, men saa faaer hun isinde, at forelske sig — tænkt engang! — i den burgundiske Hertug. Hun løber bort, bliver Page hos Hertugen, følger ham vidt og bredt, og saaledes hengaaer der et Par Aars Tid. Da kommer hun heel uventet tilbage, men idet hun kaster sig i Faderens Arme, rører hans Tunge af Krampe, og han har ikke mærket et Ord siden. Pigen kommer ned med en Søn — med Lammet der — og jeg paatager mig at være Barnepige. Nu skulde da ethvert fornuftigt Menneske have tænkt, at hun var bleven hjemme hos den gamle, stumme Fader og hos sit Barn; men inden vi see os om, er hun atter forsvunden, og man kan da sagtens tænke, hvor”

Konen fik ikke udtalt; thi Rytteren, som, under den hele Fortælling, havde robet den største Utaalmodighed, foer nu pludseligt op, saa voldsomheftigt, at han væltede Bordet, hvorved han sad. „Død og Helved! skreg han: Træffer jeg Bastarden her?

„Saa gid Flammerne fortære det hele Huns indtil Roden!“ Med disse Ord styrtede han ud ad Døren, svang sig paa sin Hest, og galopperede bort over Stok og Steen.

Men Forpagterkonen satte den Lille varligt fra sig, greb et langt Koftekast, og foer efter ham, udgyndende sin Harm i en Strøm af Skjældsord. Hun ventede, at den Fremmede havde en stor Misgjerning isinde, men da hun saa ham forsvinde under en Bakke, vendte hun smaatmumlende tilbage, satte sig ved sin Kof, og gav Barnet Guldpenge at lege med.

Saaledes hengik en Stund. Da kom det hende fore, som hun hørte Hestetramp nærme sig. Hun stod op, og saa ud af Vinduet, men der var Intet at see, og hun hørte heller Intet mere. Hun satte sig da atter ved Koffen.

Pludseligt kom det hende fore, som om det dunklede — hun dreiede Hovedet til Siden, og gjenkem Ruden saa hun den nysforsvundne Rytter med det fortskjæggede Ansigt.

Hun greb da atter til sit Bærge, og foer ud efter ham. Men han kom hende allerede imøde i Døren, stødte hende tilside, styrtede hen mod Drenge, greb ham, og satte ham foran sig paa Borden, saa Dagen skinnede ham ind i de tindrende sorte Dine. Og som berørt af Trolddomshaand, taug Barnet, og saa, uden Frygt, paa den vilde Kriger.

„Saa det var det altsaa, I vilde? Iarmede Forpagterkonen: I vil stjæle mit søde Noer? Og derfor overrumpler I mig i min Eensomhed, Lyb! Ransmand! Helvedsgesandt! Lov I! Jeg skal op-

føre en Riepryggedands med Jer, saa I skal blive ligesaa sort bag, som for!"

Med disse Ord lod hun Stofkeprygl regne ned paa Rytterens brede Ryg; men han syntes ikke at føle dem. Han løftede Drengen iveiret og raabte med en Jubel, saa det rungede igjen: „En Søn! En sortøiet Dreng! Himmel og Jord, Du skalst hedde Carolus!"

Dermed satte han den Lille ned paa Bordet, aabnede sin Kollert, løste en Guldfjæde med et Brystbillede af sin Hals, hængte det om Drengens, trykte sin skjæggede Mund paa hans, og lagde ham derpaa i den skjældende og pryglende Qvindes Arm. „Der har I ham! skreg han, med heel forandret Udtryk i den vældige Stemme: Tag ham! Hold fast, eller — ved Guds hellige Blod! — jeg kaster ham hen ad Gulvet, saa der ikke skal blive et heelt Been i hans syndige Legeme!"

Og som en Rasende foer han ud ad Døren. Konen stod endnu, som forstenet, med Barnet paa sin Arm, da hun hørte Krigeren fare bort i dun-drende Galop.

Neppe en Time efter indtraadte en Pige med et blegt Engleansigt. Overrasket hilste Forpagter: konen hende som Barnets Moder. Men da hun nu vilde fortælle, i hvilken Fare det ufskyldige Noer havde været, og beskrev det nys Foresaldne indtil de mindste Omstændigheder, og fremviste Kjæden med Brystbilledet, som den Lille endnu bar om Halsen, da foldede Pigen de hvide Hænder, og i hendes Kinder opsteeg en blussende Rødme, idet hun

raabte: „O du min Gud — det har været Hertugen selv, og ingen Anden!“

J Hertug Carl den Driftige's Folge befandt sig, som Læge og Raadgiver, den navnkundige Astrolog Angelus Caro. Om hans Forudsigelsesevne fortalte man de vidunderligste Ting, og Hertugen var ikke den Eneste, som fæstede Tro dertil. Det var just en af de sidste Dage, Fyrsten opholdt sig i Nancy, da Astrologen kom til ham i hans Lønkammer med heel betænkelig Mine. Ei kunde hans ængstelige Forlegenhed undgaae Hertugens Skarpblik; men da Denne spurgte, hvad det var, der forstemte ham saasiensynligt, svarte han: „Tilgiv, min Fyrste, at jeg fortier, hvad der, i hele mit stormoprørte Liv, har bevæget mig dybest. Saameget indstændigere maa jeg bede Eder derom, som jeg endnu ikke troer mine egne Dine, men nærer det Haab, at de kunne have læst feil i den indholdstunge Stjernebog.“

Dette Svar var nu vistnok kun lidet skiftet til at afsløse Hertugens Spørgsmaal. Han gjentog det derfor, og paa en Maade, som ikke tillod den Spurgte, at undvige.

„Raadigste Herre! tog han Ordet: Hvad om J selv var Gjenstanden for den ulykkelige Prophetie, hvorpaa min Sjæl endnu, af alle Kræfter vægter sig ved at troe?“

„Saa maa J fortælle mig den togange, svarte Hertugen frygtløs: at mit Mod kan have Noget at sige sig paa. Hartad begynder jeg nu selv at ledes ved en Lykke, der, paa Silkepuder, bærer mig skud-

fri gjennem Rampen, hvori jeg søger Saarsveed, men kun finder Laurbær uden Blod!"

„Saarsveed? gjentog Neapolitaneren, og hans Dø. hvilede, med et sælsomt Blik, paa Fyrstens Hælsedfikkelse: Den vil I, hvis Stjerneskiften ei er misforftaaet af dette svage, dødelige Dø, komme til at udgyde! Laurbær uden Blod? De ville ikke meer befrandfe Eders Jøse! Jeg har feet Lykken løsrive fig fra Eders Seiersvogn, og over Hvilen paa dens Silkepuder skal I ikke klage mere!"

„Jult hvad jeg ønfter! udbød Hertugen kjæft, idet han slog fig for det modige Bryft: Snart vilde de lette Seire igjen berøve mig „den Driftiges" Navn, fom jeg, gjennem Strømme af Blod, har erobret. Jeg udfordrer frit de mørke Magter alle, thi her, her føler jeg Kraft til at møde og befæire dem!"

Alf alle Mørkhedens Magter er Ingen farligere, end Den, der bærer Navn af Sorræderi! gjennemælte Astrologen betydningsfuldt: Og mod Den er Eders ærlige Hælsedbryft ikke væbnet. Mod aaben Sjendes Sværd har I et Skjold, men ei mod Pilen, fom bagfra rammer! — "

„Angelus! sagde Hertugen trohjertigt, gribe de den Hemmelighedsfuldes Haand: Vil I være mig, hvad Eders Navn bebuder, og er der værdig get Eder faa klart et Blik i det Myfterium, hvorum jeg nu vil spørge, at I, uden Frygt for Wildfarelse, kan drage Sløret derfra, faa fig mig min Banemand's Navn!"

Astrologen syntes at kæmpe med fig selv. Omfider tog han Ordet: „Forlængft har jeg sagt Eder, naadigfte Herre, at I engang vil udaande Eders

Heltelig, svømmende i Vand og Blod, men nu, i denne tunge Stund, da J frister mig saa haardt, til at forkynde, hvad jeg veed, men ikke selv begriber, nu tilføier jeg: Eders Banemand hedder —
— Claude Beaumont!”

Med disse Ord skred han høitideligt ud af Gemakket, og lod Hertugen tilbage i dybe Tanker.

Samme Aften gif Denne, som han ofte pleiede, i sin simple Huusdragt, kun væbnet med et kort Sværd, gennem Slottet i Nancy, for at inspicere Bagterne. Han befandt sig just paa en mørk Gang, da han hørte Godtrin nærme sig, uden at han var istand til, at skimte Noget i det dybe Mulm, som omgav ham.

„Hvem der?” raabte Hertugen.

Godtrinene standsede, men Ingen svarte.

„For Satan, saa svar mig! vedblev Hiin: Hvem er J, hvad skal J?”

Ikke en Lyd.

Da randt Astrologens Ord Hertugen ihu, og en Ahnelse om Forræderi opsteeg i hans Sjel. „Svar mig! skreg han, og hans Sværd foer ud af Balgen: Svar mig, eller J er dødsens!”

Ingen Røst svarte; derimod hørtes Godtrin, som om den ubekjendte Skikkelse vilde snige sig forbi.

Da hug Hertugen til, og en gruelig, uartikuleret Lyd lod sig høre, idet den Ubekjendte styrtede til Jorden.

Med et Forfærdelseskrig iilde Anna hid fra et af de Gemakker, som stødte til Corridoren. Ved at høre hendes Røst, blev Hertugen ligesom ude af sig selv. Hiin sorte Ahnelse blev i dette Dieblif ene:

herstende i hans Sjel, og idet Pigen, maalløs af Rædsel, vilde synke i hans Arm, foer hans Klinge andengang ned — — — hoitjamrende segnede hun under det vægtrige Hug.

Der blev en frygtelig Larm i Slottet. Man ilte hid med Lys. Ved Siden af den gamle Ridder Beaumont laae den unge Page, Begge bløddende af svære Bunder, Begge aldeles vaabenløse. Med en Stemme, der vaklede mellem Harm og Unger, bød Hertugen, at de skulde forbindes af hans Livlæge, og derpaa ufortøvet bringes til St. Chastel, hvor Ridderen boede.

Hævntørstende, higende efter nye Erobringere i Helvetien, vel endog i Italien, vender Hertug Carl den Driftige sig nu mod Sweizerne, hans meest forhadte Fiender, der, i den Krig, de hidtil havde ført, ofte havde skjændet deres Baabens gamle Hæder ved hiint Barbarie, hiin raae Vildhed, hvorom deres Kriges Krønike opstiller saa mangt et rædselsfuldt Mindeesmærke. Ingenlunde vare de veltilmode ved den Kamp, som forestod dem nu; thi det lod sig forudsee, at Carl, istedetfor at beskjæmme dem ved Udelmodighed, vilde kræve Blod for Blod som en frygtelig Hævner. De lode Hertugen bede om Fred; de tilbøde, at give dobbelt Beslag for den Skade, de hidtil havde tilføiet ham, naar han blot vilde skaane dem for en blodig Krig. Men alt det Svar, de fik, var dette: „Han vilde selv bringe dem Bæstbed.“

Dog trættedes de ikke ved at bønfalde om Fred. Og saavidt gif de endog, at de tilbøde,

veiblikkelig at ophæve al Forbindelse med hans Fjender og at stille 6000 Mand under hans Overbefaling. Ved denne Leilighed var det, En af deres Gesandter berjente sig af de Ord: „Naadigste Herre, hvad vil I kunne vinde hos os fattige Folk? Eders Rytteres Sporere ere mere værd, end vort hele Land.“

Men alle disse ydmygende Forsøg paa, at forsones en mægtig Fjende, vare frugtesløse; Fredsstemmen hørtes ei — — fast havde han besluttet deres Undergang.

Sveizernes Frygt forvandlede nu til den høieste Forbittrelse, og de rustede sig af alle Kræfter. Da derfor Hertugen sluttede en Vaabensstilstand med Frankrig paa ni Aar, sagde Kong Ludvig: „Det undrer mig, at min Fætter ei, paa Grund af den Krig, han har ført, har forlænget Vaabensstilstanden til atten Aar. Han kjender ei det Folk, han her faaer med at gjøre, men binder et blodigt Riis til sig selv!“

I Spidsen for 50,000 Mand bryder Carl gennem Jura's Passet. For at vise sin Pragt, medtager han det Kjøstbareste, han eier, af Guld, Sølv og Klenodier. Adskillige Punkter erobrer han med sin gamle Lykke, og rykker derpaa for Granson. Denne lille By ligger ved Neuburgersøen, og prangter med et herligt Slot. 400 Sveizere fra Bern berede sig paa dens Forsvar. Men den tvinges til at aabne sine Porte, og neppe er det skeet, før Hertugen lader de 400 Bernere gribe; ved Strikfer føres de om i Leiren, og paa Skjærtorsdag lader han de 200 hænge i Træer omkring Byen, medens de Øvrige, sammenbundne med et langt Tong,

styrtes i Neuburgersøen, hvor de finde en ynkelig Død.

Imidlertid nærme sig 18000 Sweizere, for at undsætte Granfon. Undervejs høre de, hvorlunde Staden er indtagen og dens Besætning overantvordet en forsmædelig Død. En frygtelig Brede griber alle Hjerter, og de sværge en dyr Ed, enten at falde, eller at hævne deres Venners Død. Harm og Hævntorst giver dem Vinger. Anførte af den østerrigiske Landfoged Heinrich von Ertingen, slaae de deres Leir tæt under Fiendens Dine. Carl seer det, og fnysrer. Dette Gjenbøjskab vil han ikke taale; strax vil han rykke ud af Leiren, for at bortjage sine Fiender, som han foragter. Man fraraader ham det; thi hans Stilling er saa fordeelsagtig, at Ingen kan frumme et Haar paa hans Hoved. Men han haaner enhver betænkelig Modsigelse, og drager, fra sin sikre Leir, ud i den usikre Bjergegn, hvis Passer den snilde Fiende har besat. Saasnart Sweizjerne see de mange Tusinde, falde de til Jorden, og bede hjertinderligt til den høieste Gud. Derpaa angribe de den første Hob, som anføres af Antonius og Balduin, Bastarder af Burgund. Disse trække sig tilbage, for at lokke Sweizjerne ud i aaben Mark og derpaa indslutte dem med Rytteriet. Men Burgunderne misforstaae den velberregnede List, og flye. Hærførerne søge at opflamme dem ved begejstrede Tilraab, men det er for silde; fra Bjergene oversvømme Sweizjerne deres Fiender som en rivende Strøm. Nu fører Carl Kjernen af sine Tropper frem, men de Flygtende rive de seiervante Krigere med sig; det er forgjæves, at han beder, forgjæves,

at han truer — — det Uthørte times ham selv :
han maa søge Frelse i Flugten !

Dette mindeværdige Slag stod den anden Marts 1476. Sweizerne havde intet Rytteri ; derfor kunde de ei forfølge de Flygtende langt. Dog taltes over 2000 døde Burgundere , hvorimod Sweizerne ikke savnede over 50 Mand. De erobrede Fiendens Leir, Kanoner, Munition , Proviant, det hertugelige Cancellie , samt hele den af Carl og hans Forsædte samlede Skat , saa han ei beholdt Andet tilbage, end et smerteligt Minde om sin fordums Pragt. 27 Bannere faldt i Schweizernes Hænder, og i 400 Rister fandt de saamange Penge og Kostiigheder, at Soldaterne, for at dele dem, maatte ordne dem bunkevis. Hvo som undrer sig over det Bytte , den franske Drns Overvindere have gjort ved Waterloo, han høre , hvorledes det gik til ved Granson, og han vil ikke undre sig mere ! Det Bytte, den simple Kriger gjorde af Guld og Sølv allene, ansloges til over tre Millioner Guldgylden. I Hertugens Livtelt, der var af Fløiel, rigtbroderet med Guld og Perler, fandt man hans gyldne Stol, to Guldsegl, og et Taffel af 300 massive Guld og Sølvkar. De, der havde taget sig Kampen lettest, kom ogsaa lettest til Byttet ; Marketenderne og Consorter berigede sig meest. Thi aldenstund de eensfoldige Sweizere forstode sig bedre paa Kær, end paa ædle Stene og Metaller, bortgave de, for Spotpriis, de kostbareste Perler og Juveler ; Guld solgte de for Tombak , Sølv for Tin. Det dyreste Bytte var Hertugens over hele Verden berømte Spids ; Diamant, som ingen Fyrste eiede Mage til. Den var omgivet med store Rubiner og orientalske Perler,

der, hør for sig, hang ved Guldtraade, paa det man, fra alle Sider, kunde see deres Skjønhed og Størrelse. Dette Alenodie fandt en simpel Soldat, som svøbte det ind i en gammel Klud, og smed det under en Bogn. Tilfældigviis faldt det ham ihænde igjen, og han var meget glad, da en Kammerat bød ham en Krone derfor. Denne afhændede Diamanten til en Præst for to Kroner, og saaledes gik den fra Haand til Haand, stedse stigende i Prisen. Omfærdig kjøbte den navnkundige Kjøbmand Jacob Suger den, tilligemed Hertug Carl's Straahat, for 47,000 Guldgylde; af ham kjøbte Kong Henrik den Ottende den igjen for en uhyre Sum, og tilsidst kom den, efter nogle Skribenter, til det østerrigiske Huis, efter Andre, til den pavelige Krone.

Efter at have deelt Byttet, gjenerobrede Schweizerne Granson, stedte deres hængte Kammerater til Hvile, og hængte, til Gjengjæld, saamange Burgunder, som Træerne om Byen kunde bære.

Hele Nationen fortsatte Burgunds stolte Tyrst sin forsmædelige Flugt; om Morgenens standsede han i Lausanne, og nu lagde Tanken om dette skjændige Nederlag sig som Bly paa hans ærgjerrige Hjerter. „Slagen? Slagen?“ freg han uafsladeligt, og den frygtelige Kjendsgjerning forekom ham stundom som en uhyre Løgn, som en Umulighed, der ei engang kunde tilsnige sig en Plads i Tankernes Rige. „Slagen?“ raste han, og hvorhen han vendte sig, lød det tilbage i grueligt Ekko: „Slagen!“ — I de første Dage nød han ikke en Bid Brød, ikke en Times Blund. Langtbort kunde man høre ham rase og larme; han skjar Tænder, saa den hvide

Fraad stod ham om Læberne, og beed sig i Fingrene, saa Blodet flød ned i det lange Skjæg. En hidsig Sygdom sneg sig i hans Arer. Han lukkede sig inde og gik tilsæns.

Gjennem en fortrøvlet Kamp finder han omsider nogen Beroligelse i den Beslutning, at hævne Nederlaget ved Granfon med Strømme af Blod. Snart har han igjen samlet en saadan Hær, at den opfylder hele Landet mellem Genfersøen og Jurabjerget. Efter at have mønstret den, samler han sine meest udsøgte Tropper om sig paa en viid Mark udenfor Lausanne. Fra en ophøiet Stol holder han, i høieste Affekt, en begeistrende Tale; Jorden, som lynner fra hans Dine og strømmer fra hans Læber, meddeler sig elektrisk alle dem, der omgive ham. Man rasler med de blinkende Vaaben; man hilser, med jublende Tilraab, den gjenopstandne Fyrste; Alle sværge, at ville tage Hævn, eller offere Livet!

Hiin Tids Annaler angive hans Hær til 110,000 Mand. Allerede Søndagen efter Pindse staaer han for Murten's Porte.

Sveizerne hvile imidlertid ikke. I Fjilmarscher nærme sig deres Bundsforbandte fra Straßburg, Basel, Colmar, Schlettstadt, Kaisersberg, Sundgau og Pfirdt. I Erkehertug Siegismund's Navn samler Grev Oswald af Thierstein 30,000 Mand Godfolk og 4000 Ryttere. Overbefalingen betroes den fordrevne Hertug af Lothringen, en flog og be hjertet Yngling.

Tregange forsøger Carl, at tage Murten med Storm; tregange slaaes han tilbage. Den 16de Juni slaae Sveizerne deres Feir, kun 500 Skridt

fra hans. „Jeg har begyndt det, og nu maa det gaae!“ raaber Hertugen med Tordenrøst, og drager, snusende af Hævn, sit brede Slagsværd. Han marscherer ud af Leiren, stiller sig i Slagorden, og venter saaledes sine Fjender.

Disse holde sig imidlertid gandske stille. Da vorder Hertugen utaalmodig; han vender tilbage til Leiren, men, af Foragt for Fjenden, i stor Uorden. Saa snart Sweizerne mærke det, forrette de deres Bøn, og anfalde Burgunderne. Disse dele sig, og deres Kanoner hilse Sweizerne heft. Dog bryde Disse igjennem, erobre Kanonerne, og vende dem mod deres Fjender. Nu flammer et Slag, et af de blodigste, Historien veed at nævne! Vel driver Hertugens Garde, i Forening med de engelske Skytter, Helvetierne tilbage; men Frihedens vilde Jld og Mindet om deres Fædres Storbedrift besjeler dem — atter trænge de frem, og Burgunderne flye! Hift seer man en modig Yngling; en Fane vaier i hans Haand — det er Hertugens Livbanner. Han vil ikke vige, ikke slippe det ham betroede Klenodie, skøndt han er omringet af Fjender. Deter Junker Jacob von der Maaß, hvis ædle Slægt ogsaa Danmark nævner med Hoiagtelse. Nu føler han sig truffen af et dræbende Hug; han sender sit Suk mod Himlen, søber sit af utallige Bunder blødende Legeme ind i Fanen, segner til Jorden, og som en Strøm bruser Fjenden over hans knuste Bryst! — Her forfølge tre østerrigske Ryttiere en flintbygget Yngling, som, i hele Slaget, har holdt sig nær til Hertugens Person, og nu er afskaaet fra ham, maaskee for evigt. Et let Sværd blinker i hans Haand, men han tænker ikke paa at bruge det, han søger kun

Frelse i Flugten, og et ængsteligt: „Jesús Maria, jeg er forloren!“ undsarer de skjælvende Læber. Det er Anna Louise de Beaumont, der atter har forladt sin neppe helbredte Fader, for i den blodige Kamp at opsoge den Herre, hun elsker saa høit. I Fortvivlelsens Angst sporer hun sit Dyr hen mod Murtnerføen; Østerrigerne rasle efter hende i deres svære Kyrbæ. Nu sætter hun ud i Søen, der brimler af flygtende Burgundere. Ved Søbredden staae Sweizerne, skydende efter dem. „En herlig Bildandejagt!“ juble de i deres barbariske Bildhed. Utallige træffe de; Andre droges, af deres svære Baaben, ned i Dybet — over 10,000 Liig flode iland. Blandt alle dem, der søgte Søen, kom Ingen levende iland, uden Anna. Himlen syntes at forbarne sig over et Liv, der var saa sjelden en Kjærlighed opoffret.

Langt borte fra Balpladsen, der er bedækket med henved tredive Tusinde ihjelslagne Burgundere, galopperer med slap Tøile, en flygtende Ræmpe, i hvis rædsomt fordreiede Ansigt man med Møie vilde gjenkjendt den burgundiske Hertug. Kun tolv Ryttere ledsage ham, og En efter en Anden af dem maa blive tilbage, ude af Stand til at følge ham. Et Helved brænder i hans Fryst. Han seer sig ikke tilbage, for han naaer Solane, en i Champagne, sexten Mile fra Murtner beliggende By.

Saa dan Ende fik dette evigmærkværdige Slag. Hele Hertugens Leir, med sine 1400 Telte, faldt i Sweizernes Hænder, og Ludvig den Ellevte belønnede deres Tapperhed med en Gave af 24000 Kroner. I en Landsby ved Navn Merlach, som

ligger tæt ved Landeveien, en Hjerdingvei fra Murten, skal endnu den Dag i Dag findes et Kapel fuldt af burgundiske Dødningsbeen og Hovedpander, der bære Mærke af frygtelige Sværdhug. Det har den Indskrift:

„Caroli inclyti et fortissimi Ducis exercitus, Muratum obsidens, ab Helvetiis caesus, hoc sui monumentum reliquit. Anno 1476.“

Og derunder læses følgende Riim:

„Dies Gebein ist der burgundischen Schaar,
Im vierzehnhundert siebzig und sechsten Jahr
Vor Murten, durch ein Eidgenossenschaft,
Erlegt mit Beistand Gottes Kraft.
Auf der zehntausend Rittern Tag
Gesah dies große Niederlag.“

I Flækken Riviera laae den burgundiske Hertug, saa rystet paa Sjæl og Legeme, at man tvivlede om hans Liv. Det Græselige, der var hændet ham, havde, i bogstavelig Forstand, bragt Blodet til at staa stille i hans Arter. Han, der før aldrig havde villet smage Biin, maatte nu, ved Nødsen af hidsende Drikke, søge, at bringe det standsede Blod i Omløb. Man kopsatte ham paa den venstre Side af Brystet, for at lede Blodet til Hjertet. Og hvad lignede vel hans indvortes Qual! Han, der havde svinget sit seierrige Sværd over Keisere og Konger, han, den af Alle Frygtede, seer nu paa eengang sin Vres og sin Vældes hele Byg:

ning knust af en Horde raade Bjergboere og en tyveaarig Ungersvend! Hans Storheds Glands var flukt, hans Lykkes Stjerne for evigt dalet. Lillintetgjorte vare de nu, de høitflyvende Erobringsplazner, og med dem hans forrige Energie og Aandsstyrke, der nu afløstes af Dybsind og Melankolie. Mange af hans troe Tjenere forlode ham i denne ynkværdige Stilling, navnlig den Angelus Cato, der traadte i Rongen af Frankrigs Tjeneste. Kun een Skabning holdt ud hos ham, sig selv uforanderlig liig i altopoffrende Hengivenhed. Det var Anna. I sex Uger vaagede hun ved hans Seng, og skøndt han, naar det kom høit, kun behandlede hende som et tro Dyr, ikke som et kjærligt Menneske, trættes des hun dog ikke, men bar alle hans mørke, ofte frygtelige Luner, med en Engels Taalmodighed. Stedsfærre bleve de Dieblikke, hvori et velvilligt Hjerte glimtede gennem hans barske Haardhed, liig Solen gennem en Tordensky. Den gamle Fader sendte hende Brev paa Brev, og gjentog de Bønner, hvormed han allerede tilforn, navnlig ved hiint ulykkelige Besøg i Nancy, havde bestormet hende: hun skulde dog forlade den blodige Jammervej, hvorpaa hun vandrede ved Tyrannens Side. Hun svarte kun: „Jeg elsker ham, og bliver!“

Det Budskab, at Renatus af Lothringen, den 6te October havde gjenerobret Nancy, vækker omsider Hertugen af hans træge og uhæderlige Slummer. Endnu engang flammer han op i sin gamle Kraft. Han bryder op fra Riviera, fastbesluttet, at frarive sin uforsønlige Fjende den gjorte Erobring, det koste, hvad det vil. Allerede den 9de October

staaer han for Nancy, og Beleiringen tager sin Begyndelse.

Kjernen af hans Krigere var faiden ved Granson og Murten. Kun 6000 Mand, størstedeels syge og sletklædte, har den Fyrste igjen, der nys havde anført de talrigeste og mægtigste Hære i Europa. Han lader det gyldne Bliets Ildstene og Jern *) male paa sit Livbanner, til et Tegn, at han vil hjemføge sine Fjender med Ild og Sværd. Vel nægte de burgundiske Stænder, at give Penge til dette Felttog; i de meest rørende Udtryk formane de ham til Fred. Vel er Narstiden ugunstig og Hæren modløs ved de lidte Nederlag — men han bliver ved sit Valgsprog: „Det maa gaae!“ Og ihvor svag han er, vover dog Hertugen af Lothringen ei, at møde sin endnu stedse frygtede Fjende i aaben Mark. Han kalder derfor Schweizerne til Hjælp.

I Hertugens Hær befandt sig Grev Nicolaus de Campobasso, en Neapolitaner. Længe havde han flakket om som Lykkeridder; fattig og hjælplos var han kommen til Carl's Hof. Denne havde strax erkjendt en dygtig Soldat i ham, og overøst ham med Velgjerninger. Han havde udnævnt ham til Feltmarskalk, og lønnet ham aarligt med 10,000 Kroner. Men liig en ond Dæmon søgte han, at vende alle Hertugens Skridt til hans Fordærbelse, og i sin sorte, utaknemmelige Sjel havde han besluttet hans Undergang.

(22*)

*) Ordenens Tegn bestod i en af Ildstene og Ildjern sammensat Kæde, i hvis Midte det gyldne Bliet hang.

Denne Forræder skrev til Kong Ludvig, og tilbød, at hvis man vilde give ham et Grevskab i Frankrig, samt en aarlig Pension af 25,000 Kroner, saa vilde han levere Hertug Carl død eller levende, som man forlangte.

Nu var Ludvig slet ikke for ærlig til at tage mod sligt et Tilbud; det var kun Mistro til Forræderen, kun Frygt for at overlistes, som holdt ham tilbage, og af disse Bevæggrunde aabenbarede han Hertugen Alts. Men Denne havde igjen Mistro til Kongen, og meente, Ludvig vilde kun skille ham ved en tro Tjener. Han var derfor saa langt fra, at sige et Ord herom til Campobasso, at han endogsaa viste sig naadigere mod ham, end tilforn.

Nu henvendte Denne sig, med sit forræderiske Andrag til Hertugen af Lothringen, og her fandt det aabne Øren. Da Carl den Driftige hver Morgen var først oppe, hele Dagen red oan i sit Rydads, og, efter at have inspiceret Vosterne, var den Sidste, som gik til Hvile, vilde det ikke fattes paa Leilighed til at myrde eller fange ham. Hertug Renatus's Huusmarskalk, en fransk Adelsmand ved Navn Suffron, underhandlede, i sin Herres Navn med Greven, men var saa ulykkelig, at vorede fangen af Burgunderne. Strax blev han, paa Campobasso's Raad, dømt til at hænges. Nu haabede Suffron i sin Angst, at kunne redde sit Liv ved at aabenbare det Forræderi, hvori han var indviet. Han lod derfor Hertugen sige, han havde Noget at meddele ham, som angik hans Liv; men den snedige Italiener vidste, ved sin bestandige Nærværrelse, at mage det saa, at dette Vrinde ikke blev røgtet ret, og skjøndt Hertugen lod sin Secretair

holde et Forhør over ham, vilde dog den Ulykkelige ikke aabenbare Hemmeligheden til nogen Anden, end til Fyrsten selv. Da han nu førtes til det Træ, hvori han skulde hænges, sagde han: „Jeg sørger mere over den Ustkjebne, som svæver over Hertugen, end over den Død, som forestaaer mig selv; thi gjerne vilde jeg døe, naar jeg kun først kunde komme til at sige ham Noget, som maa være ham vigtigere, end Burgund og Lothringen.“

Disse Ord hørte nogle troe Officerer, og skyndte sig til Hertugen, for at meddele ham dem. Men udenfor Dennes Kvarteer stod Forræderen Campo-basso, og afviste dem med den Erklæring: „Hertugen vilde ikke høre et Ord fra den dødsdømte Udsling.“

Idet nu Strikken lagdes Suffron om Halsen, sagde han: „Vel maa jeg døe, men Hertug Carl vil snart komme efter mig, og den Mand, han bedst troer, kunde sige Meget derom, hvis han vilde!“

Imidlertid blev Røden stedse større i den burgundiske Leir. De sletklædte og knaptnærede Soldater, der maatte kæmpe med al mulig Mangel og Ulempe, bleve syge og døde i Hobetal. Allerede i November var det en haard Kulde, og inden Jul naaede den en saadan Grad, at 400 Burgundere ihjelsfrøs i Leiren, og af 300 Andre maatte Arme og Been affættes. Da nu Sveizerne nærmede sig, skrev Carl til sin Kantsler Hugonet, at han skulde opfordre de nederlandske Stænder til at sende Penge og Folk. Men hemmeligt skrev Campobasso til Stænderne: „De skulde ikke troe Kantsleren, thi det var mere hans Egennytte, end Fyrstens Befaling, der havde foranlediget denne Fordring. Det

fornæmede sig ikke, at Adelen kaldtes i Felten om Vinterdage. Nancy vilde snart nødes til at overgive sig, og saa kunde jo Lothringen, som ret og billigt var, betale Gildet."

Da nu Stænderne vidste, hvorlunde Campobasso besad Hertugens hele Fortrolighed, troede de ham bedre, end Kantøleren, helst da denne Tro forstede dem mindst, og de sendte hverken Penge eller Krigere.

Renatus af Lothringen havde nu samlet en Hær af 20,000 Schweizere, Elsassere, Lothringere og Østerrigere. Det var den anden Januar 1477, da han naaede Niclas-Port, hvor man tydeligt kunde høre den frygtelige Kanonade for Nancy. En rasende Storm forsøgte Carl; alle sine Kræfter opbød han for at erobre Staden, inden Tjenden undsatte den. Virkeligen havde han ogsaa bragt den til det Yderste. Indbyggerne lede alle den frygteligste Hungers Rødsler; alle Heste, selv mange urene Dyr, vare fortærede, og Røden behøvede kun at stige lidt høiere, for at bringe Staden til Overgivelse. Disse Omstændigheder, forbundne med Banskælgelighed, den af, at holde sig med sin Hær, midt i Vinterens Hjerte, i et hærget Land, bestemte Hertugen af Lothringen til, ufortøvet at angribe Burgunderne. Enhver anden Feiltherre, end Carl, vilde uden tvivl, under nærværende Forhold, have ophævet Beleiringen og trukket sig tilbage. De viseste Medlemmer af Hertugens Krigsraad opbøde ogsaa al deres Betsalenhed, for at bevæge ham dertil; men han var ubøielig. Campobasso raadte ham til, at leve et Slag; den Forbovenhed, som syntes at udtale sig i dette Raad, hængede ham vel, og for sid-

ste Gang lod det dristige Symbolum fra hans Læber: „Eia, jeg har begyndt det, og nu maa det gaae!“

Den fjerde Januar, en mørk Dag, gik tilende. Natten var bidendekold; en skjærende Vind jog Snees skyerne sydefter, og fra det rene Himmelblaa saae Maanen ned paa den halvsdelagte Hær, neppe bestaaende af 2000 Mand, som Hertugen af Burgund havde ført i Marken mod en tigestange overlegen Fjende. Unægteligt var dens Stilling fordeelagtig. Den ene Fløi, som kommanderedes af Campobasso, dækkedes af en Grøft med dobbelt Vold; den Anden, anført af Jacob von Lalam, strakte sig hen langs Landeveien, hvorfra man ventede det fjendtlige Angreb, og dækkedes af svært Skjuts. Midtpunktet vilde Hertugen, med begge sine Bastardbrødre, selv kommandere.

Udenfor det lille Træhuus, hvori Hertugen, under hele Beleiringen, havde boet, stod han, med forslagte Arme, og saae op til Stjernerne, som om han i dem vilde læse Udfaldet af det forestaaende Slag. Tunge Tanker syntes at bevæge hans Sjæl, idet han lod sine Dine glide hen over de spøgelseagtige Skikkelse, som bevægede sig i det magiske Maanelys. „Skal det nu opfyldes, Cato?“ mumler han: „Og min Banemand? Claude Beaumont?“

Hovedrystende frøg han sig om Skjæget med den skarpe Haand, hvorpaa han, siden Nederlaget ved Marlen, havde ladet Neglene vore.

Han hidkalder sin Page, og sender den Tro: hengivne, i et vigtigt Erinde, til Jacob von Lalam.

Anna begiver sig paa Veien. Kun slet beskytter den lette Vams hende mod den bidende Kuld. Hendes hele Skikkelse er ynkelig. Bevægede hun sig ikke, vilde man troe, at see en Dødning. Frost og Hunger have kappedes med hinanden om at undergrave det ædle Liv. Rystende skynder hun sig. Idet hun vil gaae forbi en Rustvogn, hører hun Rogen tale bag en Vold af Snee. Hun standser, og vender Diet did. Det er Campobasso, som taler. En Snees vælske Soldater omgive ham.

„Naar I altsaa, siger Italieneren, med hæst, dæmpet Stemme: naar I altsaa see mig gaae over til Lothringerne, da omringe I Burgundernes Hertug, og hugge ham ned!“

En usigelig Rædsel griber den lyttende Pige; hendes Hjerte truer at springe — det har ikke Rum for den uhyre Hemmelighed, hun har hørt. Hun udstøder et sagte Skrig, idet hun iler at forlade det forfærdelige Sted.

„Død og Djævel, hvad var det!“ skriger Campobasso, og pibende flyver en Dolk forbi Anna's Hoved. — Man vil forfølge hende, men kan ikke arbeide sig gennem Sneen. Skrækken laaner hende Binger. Hun udretter sit Erinde, og haster tilbage, for at aabenbare sin kjære Herre, hvilken Fare der truer hans dyre Liv.

Det er Midnat, da hun naaer Hertugens Huus. Det er klart oplyst. Hun træder ind. Men hendes Rædsel skal endnu stige. Ved Hertugens Side staaer Campobasso i den fortroligste Samtale.

Fjernere staae Mogle af Hertugens Raader, smaa: hvissende med betænkelig Mine. Ved et Bord staaer hans Livmedikus, Matthæus Lupus, undersøgende et hvidt Pulver.

Alles Dine vende sig mod den indtrædende Pige. Hun føler sig beklemt af en dødelig Engstelse. Hun vil kaste sig for Hertugens Fodder, hun vil tale, men knusende rammer et Lyn hende fra hans Dine, medens den vælske Grebe seer ned paa den Tilintetgjorte med et triumpherende Haansmilt.

„Nu? Er det Gift?“ spørger Hertugen Liv: lægen.

„En Gift, som dræber siebliffeligt!“ erklærede Denne.

„Og I forsikkrer mig, ved Eders Hæder og Salighed, at I har fundet denne Gift i Pagens Gjemme?“ vender Hertugen sig til Campobasso.

„Ved min Hæder og Salighed!“ lod Svaret.

„Og I, tiltaler Fyrsten En af de ældste Raader: I finder, saavel som jeg, at Udskriften paa Papiret, hvori Giften har været forvaret: „pour le Duc de Bourgogne“ har en paafaldende Liighed med Ludvig den Ellevtes Haandskrift?“

„Bogstavtrækkene ligne gandske Kongens!“ forsikrede den Spurgte.

„Velan! raabte Hertugen med høi, men bævende Etemme: Saa løses den da nu skjændigt, den Kjærlighedens dunkle Gaade, hvorover jeg saatiidt har grundet, og med den det Vaand, der knytter Forræderen til Livet! Har Du Noget at sige til Dit Forsvar, Elendige?“ Med dette Spørgsmaal vendte han sig til Anna.

En usigelig Skræk maler sig i Campobasso's bleggule Ansigt. Men hans Frygt var ufornoden. Thi den Ulykkelige stod der, som om hun skulde synke i Jorden. Hun foldede Hænderne, hun bevægede Læberne, men der høstes ingen Lyd.

„Saa bland Giften i et Bæger!“ befaler Hertugen Liolsægen.

Neppe er det skeet, før Campobasso iler til, tager Bægret med Giften, og byder Anna det. Men hun vinker ham bort med Haanden, og bortvender sit Ansigt med Afsky i alle Miner.

„Bed Guds hellige Blod! sværger Hertugen: Du skal tomme det!“ —

Han river Bægret fra Neapolitaneren, og rækker Pigen det.

Da er det, som om hun, for et Dieblif, faaer Mæle og Besindelse igjen, dog kun for endnu engang at vise den mageløse Kjærlighed, hun staaer i Begreb at besegle med sin Død. Ligesom med Begjerlighed griber hun Bægret, og siger, idet hun seer paa Hertugen med et Par Dine, der svømme i Vand, liig en Døendes: „Af Eders Haand, min evigelsfte Herre, tager jeg gjerne denne Dødsens Kalk; kun vilde J forunde mig“

„Drik, i Djævelens Navn!“ raser Hertugen, vredt stampende med Foden.

„J Fresserens Navn paa Eders Liv!“ svarer hun, med sagte, hendvænde Røst, farer til, griber Hertugens Haand, kysser den med iiskolde Læber, og tommer, i samme Nu, den bittre Kalk til sidste Draabe.

„Nu ud til Kamp!“ raaber Hertugen med en Slagstemme. Han sætter sin Hjelms paa; men da

han seer Guldbløven, hvormed den var smykket, falde til Jorden for hans Fødder, sniger en Dødsahnelse sig iisnende gennem hans Hjerte, og han udbryder rystet: „Ecce magnum signum Dei!“

Havde ikke Forræderi blandet sig saa afgjørende i det uforglemmelige Slag ved Nancy, da havde maaskee Carl den Driftige, ved sin mageløsforsvorne Tapperhed, afsnødt Lykken endnu et Smil. Men hans Hærs hele Stilling kjendte Fjenden ligesaa nøie, som sin egen. Saaledes gif det da til, at Angrebet ingenlunde, efter Burgundernes Beredning, skete fra Landevejsiden. Skjøndt det stormede og sneede stærkt, arbejdede Schweizerne sig dog gennem Grøften med den dobbelte Vold, og saaledes faldt de Burgunderne uventet i Flankerne. Grebne af Skræk, ville disse vende Skytset, men Fjenderne ere dem for stærke. Alligevel kæmpe de hungrige og halvnøgne Krigere med et beundringsværdigt Mod, og som Dødsengle nedmeie de deres Fjender. Hertugen selv raser, liig en glubende Løve, blandt de tætteste Fjendeskarer, og saavidt hans Sværd rækker, maa Alt vige eller falde. Allerede begynder han, slukkende sin Hæventørst i Strømme af Blod, at drømme om nye Seire; allerede vige de Forbundne, thi det er ikke Mennesker, det er slysende Djævale, de her have at bekæmpe — — — da gaaer Campobasso, for at fylde sin Skjandsels og sine Forbryders Maal, over til Hertug Renatus med sine vælske Ryttere. Bestyrkede staae Burgunderne der; i det samme Rædselens og Forvirringens Dieblif gjør Nancy's Besætning et Udfald, og erobrer Hertugens Leir. — Saaledes paa

alle Sider omringede af forbittrede Fjender, mærke de burgundiske Kæmper vel, at de Alle maa farve Sneen med deres Blod. Nogle begynde at vige; Carl seer det. Med Sværdsfæstet slaaer han Hjelmen fastere paa sit Hoved, og sporer sin Ganger gjennem de vigende Hobe, lysende foran dem med en Tapperhed uden Lige. Bedende, truende, begejstrende, lyder hans vældige Røst, overdøvende Slagets Tummel og Stormens Hviin. Men hans Mod redder ham ikke mere; hans sorte Time er slagen! — En Muur af Fjender omringer ham. Han maa døe paa Pladsen, eller slaae sig gjennem Tusinder. Med en liden Skare vover han det sidste, og bryder sig, med sit frygtelige Sværd, en blodig Bane.

Alle hans ledsagere falde; allerede er han ude af Kampvrimlen, og Livet haaber han dog at friste, Livet og Æren! Veien, han nu følger, er aaben. Langt bag ham lyde dundrende Hovslag. En eenlig Rytter er efter ham, frogrygget, graastjægget, simpelt rustet; kun Guldsporerne forkynde, at det er en Riddersmand. En mægtig Hellebarde fører hans senefulde Haand. Han seer med Harmes Hertugens lange Forspring, og trykker Sporerne dybt i Hestens Side, medens en ubeskrivelig Forbittrelse udtaler sig i alle det furede Ansigts Træk. Det er den stumme Ridder Claude Beaumont; han har været i Hertugens Leir; han har trykt sit døde Barn til sit fortvovende Hjerter, og svoret Hertugen Døden.

Denne fortsætter sin Flugt, uden at see sig tilbage. Pludseligt seer han sig standset af en Bæk. Han prøver, at sætte over. Men Springet mis-

lykkes for det modige Dyr, og det styrter, med sin Rytter, i Bækken.

Hertugens Forsølger seer det, og udstøder, i sin Glæde, de forunderligste Toner, idet han rider endnu rappere til. Nu holder han ved Bredden af Bækken, hvori Hertugen gjør eet frugtesløst Forsøg efter et andet, for at redde sig. „Sauve le Duc de Bourgogne!“ tilraaber han Lothringeren. Denne jager sin Hellebarde i Hestens Bringe; døende vil Dyret arbejde sig op, men kaster nu sin sværtbevæbnet nede og halvasværgtige Herre gandske af Sadelen. Neppe er det skeet, før den stumme Hævner vender sin Hellebarde mod Hertugen; tre frygtelige Stød giver han den værgeløse Fyrste, og da han, med vild Glæde, har overbevist sig om, at det er nok, vender han sin Ganger, og galopperer tilbage til Valvadsen, hvor den sidste Burgunder allerede havde udaandet sit Liv.

Kort efter kom en Trop tyske Godknekte til Bækken. De fandt Hertugens Liig, men da de ikke kjendte ham, plyndrede de ham, lode ham nøgen ligge, og gik bort.

Nogle Skribenter bemærke den Omstændighed, at Kong Ludvig den Ellevte, Hertugens evige og uforsønlige Fjende, forud har været nøie underrettet om hans Død. En anden Krønike fortæller, at Angelus Cato ei allene har forudsagt Nederlaget ved Nancy, men endogsaa, i Kirken St. Martin i Tours, meldt Kongen Hertugens Død, samme Dieblit, Denne var falden.

Efter gammel Sveizerskik tilbragte Seierher-
 rerne tre Dage paa Balpladsen. Først fjerde Dag
 opsogte man den ihjelslagne Hertug. Nogen, bedæk-
 ket med Blod, fandtes han, saa fastfrossen i Ban-
 det, at man maatte hakke Liget løst. Hans Ansigt
 var saa fordreiet, at ei engang hans egne Brødre
 kjendte ham igjen. Men hans Livlæge, M. Lupus,
 kjendte ham paa Urret af et Sabelhug, han havde
 faaet i Halsen i Slaget ved Monthleri, paa en stor
 Borte under Brystet, paa to afbrukne Lænder, paa
 de lange Negle, og paa flere Egenheder ved hans Le-
 geme. Den ene Bunde, Hellebarden havde givet
 ham, gik gjennem den høire Linding ned til Læn-
 derne; det andet Stød var gaaet gjennem Laaret;
 det tredie havde truffet ham i Hosten.

I adskillige Dage blev det fyrstelige Liig stillet
 offentligt til Skue. Derpaa lod Hertug Renatus
 det høitideligt stæde til Hvile foran Høialtret i St.
 Georgs Kirke i Nancy. Paa hans Epitaphium læs-
 ses følgende Distichon:

„Te pacis piguit, te tæduit atque quietis —
 Carole! sicque jaces; jamque quiesce tibi.“

Stormende var Carl's nittenaarige Regjering; og
 saa i Døden forstyrredest hans No. Keiser Carl
 den Femte, hans Dattersøns Søn, lod, 1550, hans
 Been bringe fra Nancy til Luxemburg, hvorfra de siden
 førtes til Brügges i Flandern, hvor hans Messingfiste
 endnu staaer for Høialtret i Vor Frue Kirke, ved Si-
 den af hans Datter Maria's, som døde fem Aar
 sildigere, efter et kort Egtskab med Erkehertug
 Maximilian.

Stedet, hvor Carl den Driftige, kun lidet over 44 Aar gammel, betalte sit stolte Tilnavn med sit Blod, betegner et Steenfors med en fransk Indskrift, og ikke langt dervfra seer man det saakaldte burgundiske Kapel, med en stor Kirkegaard, der gemmer Støvet af hans faldne Kæmper.

Campobasso nød ikke den betingede Løn for sit Forræderi. Tydsterne vare for ærlige til at ville fægte ved Siden af ham; han maatte lade sig kommandere til en Bro over Mosel, hvor han nedfablede og plyndrede mange flygtende Burgunder. Da han, efter Slaget, fremtraadte for Hertug Renatus, og fordrede sin Forræderløn, betalte Denne ham med et Godspark, og bød ham rømme Landet sieblikkeligt.

Paa sin Flugt kom han, en mørk og kold Vinteraften, til et Meieri. Han traadte ind. Ved Urnen sad en bedaget Kone, syende ved Lampeflinnet. Paa hendes Skjød sad en lille munter Dreng, som hun, usorgsamt nok, havde givet sin Sax at lege med. Ved den anden Side af Kaffelovnen sad en gammel Mand, smøgende sin Pibe.

„Kan jeg hvile mig lidt hos Jer? spurgte Greven: Saa snart det gryer ad Dag, maa jeg igjen fortsætte min Reise.“

Konen, som syntes at føre Ordet i Huset, havde Intet derimod. Dog meddeelte hun sin Villadselse med saa faa Ord, og i saadan Tone, at Campobasso vel mærkede, hun var ikke i det bedste Lune.

„Hvad fattes Jer, Mutter? spurgte han: Udentviol har I lidt meget ved Krigen?“

„O, svarte hun: der er vel gandske andre Ting, der kan forrykke Hovedet paa et staaffels Menneske!“

Hun græd.

„I sørger dog vel aldrig over den burgundiske Hertugs Død?“ spurgte han videre.

„Over hans Død? gjentog hun: Saa I troer ogsaa den Fabel? O, han hytter sig nok, det har ingen Rød.“

„I mener altsaa, at han lever?“ spurgte Greven forundret.

„Jh, ja Gud mener jeg det! gjenmælte hun hidsig: Og det mener, med mig, ethvert Menneske, som har nogen fornuftig Mening! Vel har jeg hørt, at en Italiener, en lumpen Karl, som Paven engang vilde hængt, har gjort sit Bedste, for at bringe ham af Dage; jeg veed nok ogsaa noget mere, end det — — men han har gjort altformogen Tumult i Verden til saaledes at gaae bort! *)

*) Det gik med Carl af Burgund, som med Napoleon og flere overordentlige Mænd, der have sat Verden i Bevægelse: det varede meget længe, inden man kunde overbevise sig om hans Død. Mange Sagn gik fra Mund til Mund. Snart hed det, han var kommen til Lybfland, hvorfra han vilde vende tilbage med en mægtig Hær. Snart sagde man, han opholdt sig i et burgundisk Kloster, for i syv Aar at bøde for sine begangne Synder, hvorpaa han igjen vilde gribe Sceptret. En Ubeskjendt, som, i Staden Bruchsal, udmærkede sig ved en meget streng Levemaade, blev endogsaa en Tid-

„Paa kun paa, han kommer nok frem igjen, naar man mindst venter det!“

„Men, gode Kone! tog Campobasso Ordet, bidende sig i Læberne: Hvad Grund har J da for Eders sælsomme Mening?“

„Hvad Grund? snurrede hun: Det er umuligt, siger jeg Jer, at en saadan Mand kan døe saaledes! Umuligt, umuligt er det, og nu vil jeg ikke høre et eneste Ord mere derom!“

„Tør man da ikke spørge om Aarsagen til Eders Betyrning?“ spurgte han deeltagende!

„Nei man tør ikke!“ affærdigede hun ham.

„Var det ikke muligt, sagde Greven efter en lang Pause: var det ikke muligt, at J kunde lave mig en Ret Mad? Jeg er hungrig.“

„Det kan gjerne skee, svarte hun: Fatter, vil Du tage Barnet!“

„O, afbrød Greven hende: det lille kjære Barn kan jeg meget vel passe saalænge.“

Han greb Drengen, men skrigende vred Denne sig i hans Arme, og ridsede ham i Lindingen med Særen, saa Blodet strømte ham ned ad den gule Kind.

„For Satan! skreg han: idet han lod Barnet ublidt glide ned paa Gulvet: Giver J Børn Mordinstrumenter at lege med? J er vel gal, Kjælling? Ha, hvor det smerter!“

Baandende sig, løb han op og ned ad Gulvet, og holdt Tørklædet for Særet, for at standse Blodet.

lang anseet for Hertugen. Først da de syv Aar vare omme, forsvandt Haabet om hans Tilbagekomst,

Men Konen tog den Lille op, kysede ham, satte ham paa den gamle Mands Skjød, og gjenmælede: „Min Sax har jeg givet Glutten at lege med, og det har jeg gjort saamangen god Gang, men det er førstegang en Landløber sætter mig i rette derfor! Har han brugt den som et Mordinstrument, saa kan J takke Jer selv derfor. Hvad vilde J med ham? Han er ikke at skjemte med, saa lille han er, maa J vide! — Men det har da ingen Rød; kan J ellers leve, saa døer J saa: mæn ikke af den Rist!“

„Rist, Rist? gentog Greven, idet han vedblev at maale Gulvet med korte, hurtige Skridt: Rist, siger J? Beed J ogsaa, hvad J siger? Det er et gammelt Saar, den ulykkelige, fordømte Dreng har revet op, et gammelt Saar siger jeg Jer, som har været aabent i Nar og Dag, og først gandske nyligt er bleven lægt ved et Middel, som ei staaer til min Tjeneste mere! Seer J, seer J, hvor det bløder?“

„Ja, svarte hun i høieste Affekt: At det bløder, det sker jeg; saae jeg det ikke, vilde jeg ikke troe, der var saameget Blod indenfor Eders visne Skind! At J kalder mig gal, vil jeg nu lade gaae hen; jeg takker Gud for den Forstand, jeg har. At J kalder Drengen der ulykkelig, vil jeg ogsaa tilgive Eder, thi det er maastee kun altsor sandt. Men at han ogsaa er fordømt, det lyver J i Eders nederste Hals! Beed J, hvad J siger? Beed J hvem Drengen er?“

„Beed J, hvem jeg er?“ spurgte han høvmodig, idet han stillede sig foran Kvinden, og antog saa værdig en Holdning, som muligt.

„Og var I end Campobasso selv, Forræderen, Morderen, Banditen, og stod I end i Pagt med den Onde, tog hun Ordet, idet hun, ude af sig selv, aabnede Døren med den Benstre, og med den Høire greb ham i Armen: saa skal I nu pakke Jer hovedfuls!“

Neapolitaneren gjorde Mine til at tage sig tilrette, men en kort Betænkning bragte ham til at vælge det klogeste Parti. Med saamegen Anstand, som, under nærværende Omstændigheder, var ham mulig, trak han sig ud af Døren, og besteg sin Hest, i sit Hjerte forbandende den urimeligarrige Kvinde, der saaledes jog ham ud i den kolde Fæbruarnat. Dog havde han det Haab, snart at komme til Huis igjen.

Og dette Haab opfyldtes ogsaa. Thi efter at han, under lidelige Smerter, havde redet en Stund i den skjærende Kuld, skimtede han Lys, og da han red til, saae han en gammel Borg ligge for sig. Mogle Dieblikke besindede han sig, for at udgrunde, om ikke dens Eier var ham bekjendt, thi som Sagerne stode, torde han ikke søge Ly under Hvermands Tag; men den var og blev ham fremmed. Forsigtigt steg han af, bandt sin Hest ved et Træ, og da Tørklædet, han havde bundet om sit saarede Hoved, havde forskudt sig, standsede han lidet, for at bringe det ilave igjen. Derpaa listede han sig over den froсне Grav, som omgav Borgen, hen til de lave Vinduer, hvorfra Lyset blinkede ham imøde, og tittede ind.

Midt paa Gulvet stod en Kiste, hvori laae et Liig, som Nibingen gruede ved at see. En bøie

Mandsfikkelse stod ved den Døde. Han havde en lang Hellebarde i sin Haand. Øren vendte han nedad, idet han skruede Spydspidsen af. Den var ikke blank, men overløbet, som det syntes med størket Blod. Han tog den, og lagde den i Kisten til den Døde, og medens Laarerne trillede ham ned i det graae Skjæg, bøiede han sig over Liget, og trykte sin Mund paa dets sorteblaae Læber, som til det sidste Farvel! —

En navnløs Rædsel griber Campobasso's blod: skyldige Sjel. Han styrter tilbage, svinger sig paa sin Hest, og skjøndt han føler en brændende Smerte i sin Hovedbunde, fortsætter han dog Reisen uafbrudt den hele Nat. Da han, om Morgenens rød ind i Landsbyen Padule, løb Alle afveien for ham, som for et Gjenfærd. Hatten havde han tabt; et blodpletet Tørklæde slagrede ham om Halsen; hans Hoved var opsvulmet til en frygtelig Størrelse, og med rædde Blikke saa han sig uafslideligt tilbage, som om Nogen forfulgte ham.

Midt paa Gaden segnede han af Hesten. En barmhjertig Bonde bar ham ind i sin Hytte, og her udaandede han, endnu samme Dag, sit Liv — ikke i Jesuereens Nævn.

Serapion.

Den Gamle med Kysen.

Under mit flereaarige Ophold i Christiania, hvor jeg tilbragte mine Unglingsaar, logerede jeg i længere Tid hos en stille, vakker Familie, der beboede en gammel og massiv Steenbygning, hvortil Baghuset dog var af Træ — men saa antikt, at det uden tvivl overgik Hovedbygningen i Ælde. Dette Baghus benyttedes i den daværende Eiers Tid kun til Bed-, Hø- og Mad-Boder; men det var let at see, at disse Rum engang havde haft en anden Bestemmelse. Fra mit Værelse, som vendte ind til Gaarden, gik en lukket Gang om den hele Inderside af Bygningen. Bred og lys var Trappen fra Hovedindgangen af, og ligeledes den Deel af Gangen, som sluttede om Hovedbygningen. Men længere frem blev den mørk og smal, i det den bøiede sig efter de gamle Træskure og endte sig med en steil Trappe, der førte til Baggaarden. Jeg kan ikke mere erindre, af hvilken Årsag jeg gjerne foretrak, at gaae op og ned ad Bagtrappen, fremfor ad den mageligere Hovedtrappe, men min gode Vertinde kunde slet ikke lide dette. Engang, en Aften, da jeg tog mit Lys og vilde gaae op, sagde hun til mig, idet hun saa paa Klokken: „Naa, skal De igjen op ad Bagtrappen? Det skal dog undre mig, om De ikke engang faaer Ulyst til den Vej.“

„Hvi saa? Madame!“

„Har De aldrig hørt om den gamle Kone med Kysen?“

„Nei det har jeg ikke! Kjære, fortæl mig, hvem er det?“

„Ja vist; nu vil jeg nok fortælle Sligt paa denne Tid! Nei, dertil har jeg min Rolighed for kjær.“

„O gode, snille Madame! Fortæl mig! Hun spadserer dog vel aldrig omkring her i Huset?“

Saa fik jeg da efter megen Beden at vide, at den gamle Kone med Kysen lod sig af og til see om Aftenen paa den omtalte mørke Deel af Gangen. Hun var klædt i en blaa Kaabe, holdt i sin venstre Haand en stor Blikspand uden Laag, i hvilken befandt sig et brændende Lys; i den Høre havde hun en Heiekost; Ansigtet var skjult under en stor Fløielskysse.

„Har De selv seet den gamle Kone?“

„Jh Gud bevare mig naadelig vel! Da døde jeg paa Steder. Nei, jeg er saamæn ingen Elsker af slige Syner. Men lad De nu herefterdags kjont være, at gaae den Vej om Aftenen. De skal jo være Præst og ikke Helt.“

Helt eller Præst, saa maatte jeg naturligviis nu opad den mystiske Trappe; og mangen Aften belyste

Sidera, conscia fatis mine Trin paa den mørke Gang. Men Mitter med Kysen havde jeg rigtignok ikke den Vre at gjøre Bekjendtskab med, naar jeg undtager en og andengang i Drømme. — Authentiske Efterretninger om dette Spøgelse lode sig ikke indhente. Smid- lertid hedre det, Konen med Kysen af og til i en mørk Høst eller Vinteraften trippede ud fra Hobo- den, listede sig forbi Madboden, og forsvandt i Bed- sturet, hvor der fandtes en gammel tilspigret Lem i Gulvet. — Engang i mine Værtfolks Fraværelse fik

jeg denne Lem brækket op. Umiddelbar derunder var en Gruusdyngge, som det ikke i mit daværende Forhold lod sig gjøre for mig, at faae optaget. Saa meget fandt jeg dog, at den dækkede et Par Trin af en Trappe; men hvorhen denne kunde føre, var ikke let at gjette, da Rummet nedenfor var optaget af en i senere Tid opført Bagerovn. Min hemmeligholdte Undersøgelse gav mig forresten Udbyttet af en forrusten Røgle, som jeg endnu er i Besiddelse af.

*

*

*

Et Decennium var rundelig forløbet, siden jeg sidstegang vandrede nedad hiin Bagtrappe, da jeg stod i en gammel agtværdig Embedsmands Huus i Trondhjem, og betragtede hans ualmindelige Samling af historiske Portraiter og Malerier. Vel bevandret i sin fædrelandske Historie og dertil ogsaa i Detailen af de mærkværdigste Mennekers, hvis Afbildninger opfyldte hans Vægge, fortalte han mig mangt interessant Træk af de hensmuldrede Mænds og Kvinders Liv. Paa eengang blev min Opmærksomhed heftet ved et lidet paa Træ malet Stykke, som forestillede en gammel Kone i en blaa Raabe med en stor sort Ryse, der bedækkede gandske Ansigtet, med en Feiekost i den ene Haand og en Spand i den anden. En Rembrandtsk Nat omgav det hele Malerie. Men fra Spanden udgjød et temmelig stærkt Lys sig rundt om og gav den nødvendige Lyshing, for at lade see Contourer og Farver. Jeg studsede; noget særdeles Bekjendt viste sig for mig. Men da ikke ti Aar, men kun tre Stjerner for Læserne ligge imellem min Fortælling om Konen med Rysen og denne Stund, kunne de ikke føle min un-

derlige Ubished, min misfomme og unyttige Grublen for at kunne forklare Aarsagen til det mig Bekjendte i Stykket. Berten drog mig med et:

„Det duer ikke, det er noget gammelt Skrab, som jeg blev ved paa en Auction,“ — bort fra den gamle Kjærling. Men jeg maatte hen til hende igjen. Jeg gik hjem med Hovedet fuldt af min Gamle, og kunde slet ikke komme efter, hvorfra dette Bekjendskab skrev sig til et Malerie, der, efter Eierens Forsikkring var forfærdiget af en middelmaadig Maler her paa Stedet og efter Naturen. Det gik mig, som paa Aeneas; jeg fik min Forklaring i en Drøm; thi Natten derefter opnaaede jeg i Drømmenes Land en Sammenkomst med min længst glemte Gamle fra Christiania, saaledes som jeg havde hørt hende beskrive af min Værtinde og siden seet hende i natlige Visioner. — Nu vidste jeg, hvad Maleriet havde at betyde for mig; og neppe tilbød sig en nogenlunde antagelig Anledning, førend jeg gjorde Besøg hos min gamle vakre Antiquar. Manden havde levet længe nok iblandt Mennesker og Portraiter til at kunne see, hvorledes en Hovedidee beherskede mig under Stadsvisiten, og havde han dertil baade Kløgt og godt Hjertelag nok til at lette mig en Tilstaaelse, der altid for en Fremmed var forbunden med nogen Overvindelse.

„For Gud! sagde den gamle Herre: en forunderlig Sag! De maa sætte Dem ned;“ han ringede efter Frokost; saa skal jeg fortælle Dem, hvad jeg veed om dette Fruentimmer:

„Det kan være en halv Snees Aar siden, der paa Baklandet døde en meget gammel Enke efter en forlængst afdød, velskæende Haandværker. Hen-

des Søn, som heller ikke var ung, havde hidtil boet i en anden By, men kom saa hertil for at realisere Moderens Bo for sig og sin eneste Søster, nedsatte sig derpaa her i den ham tilfaldne Gaard, og driver forresten Faderens Profession. Da jeg ved Auctionen efter hans Moder havde ladet mig tilslaae dette lille Malerie, sagde han over Bordet: Rigtignok burde jeg budt Dem over, for det er et Familiestykke; men nu kan det være det samme. Der følger saa ikke nogen ret hyggelig Erindring med hende der."

"Nu kan De let vide, vedblev min forekommende Bært, idet vi satte Glassene fra os, at jeg ønskede en liden Underretning om den Person, hvis Malerie jeg var kommen i Besiddelse af." Imidlertid var ikke Auctionsstuen Stedet, og jeg fandt længe ingen passende Leilighed til at faae min Mester itale. Da dette endelig lykkedes mig, fik jeg følgende Beretning:

"En kold Vinteraften, begyndte Mester Johm: sadde vi om det rarvelige Aftensbord. Min ældre Søster havde afdøffet; Fader tog Huen af, og læste frabords, først efter Hunsstavlen, derefter med et lidet Tillæg, eftersom just Omstændighederne medførte. Han havde store Gader for sin ringe Lærdom, og vi hørte andægtig til. Da han holdt op, raabte en Stemme i Døren: Amen, i Jesu Navn! — Halsforfærkkede vendte vi os efter Lyden; min Fader satte Huen paa og gik henimod den Indtrædende. Paa Spørgsmaalet, hvo hun var, det usle, pjaltede Fruentimmer, sukkede hun, og bad med en fremmed Udtale om Aftensmad og Hunsly. Nu var min Fader vel en stor Uven af Løsgjængerie

som af al Slags Uorden. Men det heldigen indpassede Ainen, og dertil Qvindemennesters elendige Udseende gjorde ham her tilbøielig til en Undtagelse. Aldrig skal jeg glemme det Dieblisk, da hun efter sit i Tausshed nydte Maaltid, reiste sig i Beiret, hoi og anseelig, og udbrod:

„Dorthe! Nu seer jeg hvorledes Du og Din Mand fare med et fremmed, ukjendt Menneske for Christi Skyld. Nu tør jeg nok lade det komme an paa, hvorledes J ville behandle en Søster. Dit Hjerte, Dorthe, havde jeg altid villet bygge paa; men at J, Svoger, vil nu erkjende en Søster i den elendige Mathæa, hvem J maaskee endnu aldrig har hørt nævne, derom beder jeg her paa mine Knæ for vor Herres, Jesu Christi Skyld!“ Qvinden laae paa begge Knæ foran den forbausede Huusherre. Da lod han os Børn træde udenfor i Kammeret, idet han først iulte min segnende Moder tilhjelp.

Dagen efter sad Møster Mathæa i en pæn, ærbar Huusdragt ved Spinderocken, og blev hos os fra den Stund af, og blev os Alle saare kjær. Li det talede hun og søgte da altid at dølge sit svenske Sprog; men en særdeles Kløgt og et høit Sving mærkedes i hendes Tale. Der gik det Ord iblandt Naboerne, at hun ikke var vel forvaret; men jeg troer sandelig tvertimod. Kun visse Tider om Høsten syntes hun noget underlig. Da holdt hun sig gjerne inde, og min Moder var for det meste hos hende, laae vel endog i det lille Kammer med hende. Det var langt fra, at Møster Mathæa var fattig; tvertimod kom med hende Velstand i mine Forældres Huus. Hvad der forresten af hendes

stille Liv er blevet mig i Minde, er, at hun gik regelmæssig fire Gange om Aaret til Alters, de to Gange allene, da min Fader vedblev sin gamle Maade, at søge Herrens Bord, Vaar og Høst. Neppe veed jeg at erindre, at hun nogensinde gik ud, uden for at besøge Kirken. Men da var hun altid, Sommer og Vinter, klædt i en blaa Kaabe og havde en sort Ryse paa, saaledes som hun staaer afbildet. — Jeg erindrer ikke hvormange Aar hun var i mine Forældres Hus. Men vel mindes jeg den sidste Nat i hendes Liv. En ung Maler var kommen i Huset hos os og boede paa et Kvistkammer. Han og jeg bleve, som Gemyndbrende, snart fortrolige Venner. Bistnok havde jeg ikke saa gandske godt af hans Selskab. Thi han førte mig til en Levemaade, som hidtil havde været mig fremmed, og som vilde voldt mine retskafne og sædelige Forældre stor Sorg, hvis de havde vidst noget derom. Men naar Alt var i Rolighed hjemme, listede vi os ud og henvirede mangan Nat. Naar Gudsfelov! Disse Snarer faldt af, og jeg har afbedet mine Forseelser! Men, som vi en Nat eller rettere Morgen kom hjem fra en vild Lystighed, mødte paa Gangen min Møster os i sin blaa Kaabe og sorte Ryse, med en Spand i den ene Haand og en Feiekost i den anden. Det var mørk Nat rundt om. Men i Spanden har hun haft et Lys; thi derfra straaede et klart Skin om hende. „Gud bevare os! er det Eder, Møster? raabte jeg gandske forfærdet: Men hun svarede ikke et Ord og gik os forbi. Vi snege os op paa vore Kamre, og jeg ventede et Uveir næste Dag. Det Uveir kom ikke; thi hun var død samme Nat.“

„Dette, sluttede min Antiquar: er dette Stykkes Historie.“ Maleren astog Synet efter Erindringen næste Morgen, og hængte det op i Familiens Dagligstue. Han blev strax efter forlovet med Datteren, nedlagde sin Smule Kunst og flyttede ud paa Landet, hvor han boede som Landmand indtil han for saa Aar siden døde.

„Hvor boede han?“ spurgte jeg.

„Paa en Gaard i Størdalen, hvor hans Enke endnu lever.“

Dette var altsaa Alt, hvad jeg kunde komme til at vide om den gamle Kone med Kysen. Det var i Sandhed lidet nok. Da jeg kom hjem, forsendt jeg allerede det lille Malerie paa mit Bord, med en artig Billet fra den forkommende Antiquar, i hvilken han forærede mig Stykket. Jeg har nu ofte nok betragtet det, viist det frem til Venner og Fremmede og fortalt Indholdet af disse Par Blade. Endelig har jeg taget mig over at bringe Anekdoten paa Papiret, og nedlægger der min Gamle med Kysen.

Endnu Eet har jeg at tilføie. Ved et Besøg hos den sygelige og sløve Tochum, fik jeg vel intet Supplement til den Beretning, han i raskere Dage havde givet, men dog en Smule Chronologie, som dog neppe er at lide paa, af hvilken Aarsag jeg ogsaa her vil bruge runde Tal.

Enken Dorthes døde firfjendstyve Aar gammel 1810. I Mandssminde skulde den gamle Kone med Kysen have viist sig paa hiin Gang i Christiania, da jeg opholdt mig der, hvilket var omtrent 1810.

Møster Mathæa døde i Trondhjem 1790.
 Hun kom i Søsterens Huus 1780.
 Dorthes havde — og maaskee paa samme
 Tid Mathæa — været, uvidt paa hvor
 lang Tid, i Christiania, — den Første i Sykkole 1740.
 Efter Dorthes Alder at regne, da Mathæa
 maatte antages ti Aar ældre, var Ma-
 thæa født 1720.

Nu, Hæxerie og Spøgelse gjør jeg just ikke
 stort Bæsen af. Mystikens Gjøglerier have for-
 længst tabt deres Interesse hos mig. Men det til-
 fældige Sammenstød af lignende Omstændigheder,
 er dog altid morende nok, til at fortjene at nedskri-
 ves og læses.

S.

PERFECTI HABEA,

eller :

Djævelens Arglist og Gjøglerier i det femtende
Aarhundredes sidste Halvdeel.

Et Fantasiestykke i den Hoffmannske Kalotmaneer.

— — — Ved Musernes Himmel
Jeg finder i denne fremvæltende Stimmel
Kun magert Emne til Poesie,
Vel veed jeg at Kunsten bestaaer deri,
Ved Nækken og Strækken og Sidespring
At gøre Noget af Ingenting;
Men derimod finder jeg meget slem
Den Maade at tvinge en reen ubeqvem
Materie til hvad den ikke kan blive,
— At holde en osende Praas ilive.

S. S. Blicher.

Første Capitel.

— — „Et priisdomt Hoved er en Lygtemand
„I Vindesygens Mulm“ — — —

Bredahl.

Det var fra Arilds Tid en saare berømmelig Skik
i den herlige Stad, Venezia, at Stadens Fædre og
Honoratiores stundom forsamlede sig, for i Fælled-
skab at afhandle de dybsindigste og lærdeste Mater-
rier, til stor Baade og Gavn for Videnskaberne,
som dengang først begyndte at hæve sig og at spre-
de Barbariets og Vankundighedens Mærke. Denne
priisværdige Skik var indført af Keiser Caroli
Magni Secretarius og Geheimeraad Eginhardus,
som paa en Reise gennem det nordlige Italien var
Anno 804, arriveret til Benedig, og fra den Tid

af blev samme ubrødeligen vedligeholdt gjennem en Række af Aarhundreder, af de ædle Venetianere, som fuldtvel indsaae til hvilken Ære og Berømmelse saadant geraadede deres herlige Stad, der igjennem flere Sekler, saavel i videnskabelig som politisk Henseende, hævdede en udmærket Rang blandt de mindre italienske Stater. Saaledes vare Stadens første Nobles, Raadsherrer og Honorationes, den 14de Dec. Anno 1483, forsamlede i den af tusinde Candelabrer og Astrarlamper herligen oplyste Raadhussal, der, liig en Gldkugle, funkede gjennem den fugtige Decembertaage. Forsamlingen var den gang mere talrig end sædvanlig og flere udmærkede Lærde, hvoriblandt: Pico, Tyrste af Mirandula og Concordia, Jovius Pontanus og Angelus Politanus, Stjerner af første Størrelse paa Datidens literære Himmel, bærede samme med deres Nærværelse. — Den glødende Chierviin skummede i Bægrene og begyndte alt at yttre sin Virkning i de ærværdige Raadsherrers Hoveder, der snart i levende Samtale glemte Dagens udstandne Besværligheder, da den herlige Rosalvo, med Tilnavn Mirabilis, Stadens første og ældste Raadsherre, fremtraadte og forelæste en yderst lærd og dybsindig Afhandling om de hedenske Oracles Oprindelse, hvori han med sofleklare Beviser godtgjorde, at samme uden Undtagelse vare et Bærk af Djævelen for at forblinde Datidens overtroiske Folkeslag.

Forelæsnngen var tilende og Alle tiljublede den lærde Rosalvo Bisald, samt begyndte i deres Samtale at ventilere de af ham anførte, fast ugenjdrivelige Beviser; men den unge Hertug af Mirandula udbrød saalunde, med et satirisk Smil, til den

ærværdige Jovius Pontanus, der sad ham nærmest: „J Sandhed, min dyrebare Jovius, den herlige Rosalvo's Afhandling forekommer mig at være heel ualmindelig fortræffelig; kun veed jeg ikke om ved noget Beviis Djævelens Tilværelse kan godt gøres!“

Denne fritænkerste Yttring gjorde en græselig Sensation blandt de ærværdige Raadgivere, hvoraf nogle nær af Forsærdelse vare sunkne ned af deres Sæder. Den lærde Jovius, hvem Spørgsmaalet gjaldt, svarede strax saalunde: „Hvorledes, Eders Excellence! vil J ryste den hellige catholiske Troesbygning i dens inderste Grundpiller ved at ytre sig en bespottelig Tanke, der tilintetgjør al Udfigt til den evige Salighed, da dog intet er klarere end: at alt Ondt, som et Menneske bedriver, har sin første Oprindelse hos Djævelens Fyrste og Overherre. Hvorledes tør J nægte sammes Tilværelse, der ei blot af Bibelen bekræftes, men og af den daglige Erfaring, thi for blot at anføre et Exempel paa det Sidste, vil jeg fortælle følgende Begivenhed, som i min Ungdom tildrog sig i Padua: Sammensteds hørte en Brændehugger paa sin Vandring gjennem den piemontesiske Skov, en ynkkelig Stemme fra et Egetræes Indre, der talte følgende Ord: „Min kjære Nepomuk! Vil J ei med Eders Dyr afhugge de tre Kors, som her ere skaarne ind i Barken; denne Tjeneste skal ikke blive Eder ubelønnet. Brændehuggeren, som syntes at saadant var heel fornuftigt talt, huggede strax de tre Kors af, men hvad skeer! — af Nabningen kommer flux en Person fremkrybende, i Skikkelse af en stor Kors-Edderkop, som øieblikkelig forvandlede sig

til den Onde selv, med Hestefodder, Hale, og øvrige Ingredienzer. Den elendige Nepomuk var af Forfærdelse halvdød, da Djævelen tiltalte ham saaledes: „Tak skal I rigtignok næstendeels have, min dyrebare Nepomuk! Her har I 1000 Ducater for Jer Uimag, men fortæller I hvad I har seet, da kan I være vis paa, at jeg skal brække Jer Hals i tusinde Stykker!“ med disse Ord forsvandt Djævelen og lod den elendige Nepomuk tilbage i stor Forfærdelse, med de tusinde Guldstykker i Haanden, i to samfulde Nar bevarede Denne den ham anbefalede Hemmelighed, men engang i Carnevalstidten glemte han sig selv og fortalte Alt reent ud af Boksen — dog hvad skeer! — Dagen efter finder man ham revet i tusinde Stykker, hvilket kan tjene som et advarende Exempel paa Djævelens store Magt og Arglist.“

Da svarede Pico af Mirandula: „Tak skal I have, min herlige Jovius! for Ederes smukke Eventyr; jeg er overbevist om at alle de tilstedeværende ædle Raadsherrer have fundet samme yderst opbyggeligt; men hvad mig angaaer, da maa jeg tilføje, at samme aldeles intet Indtryk har gjort paa mig eller har bidraget det mindste til min Omvendelse!“

Da blev den ædle Jovius saare fortørnet og dreiede i sin Forbittrelse den herlige Allongeparfrem og tilbage, saa at tykke Ekyer af Støv omhyllede hans ærbørdige Hoved. Han vilde just svare, da tonedet pludseligt de tolv dumpe Slag fra St. Marcus Taarnet og forkyndte Midnat. Lyserne blaaenede i en sælsom magisk Glæde og som

et elektrisk Slag foer en underlig Gysen gjennem den hele Forsamling og reiste Haarene som Eviner børster i den græsselige Midnatstime.

Andet Capitel.

„Was hast Du uns absurd genannt!
Absurd allein ist der Pedant.“

Will ich euch aber Pedanten benennen,
Da muß ich erst mich besinnen können.

Titius, Caius, die wohl Bekannten! —
Doch wenn ichs recht beym Licht besah,
Einer steht dem Andern so nah
Am Ende sind wir Alle Pedanten.

Das mach' ich mir denn zum reichen Gewinn,
Daß ich getrost ein Pedante bin.

Thust Deine Sache und thust sie recht,
Halt fest und ehre Deinen Orden
Hältst Du aber die andern für schlecht,
So bist Du selbst ein Pedant geworden.

Goethe.

Da hørtos en sagte gjentagen Banken paa den med bronzerede Hængsler i halvophøiet Arbeid, herligt udskaarne Dør til Salen. „Kom ind!“ udbrød den ædle Pico af Mirandula, og ind traadte en underlig Person med en mægtig Puffel paa Ryggen, Hovedet bedækket med en sort Kalot, et Par

smaae fattegraae Dine funklende under de bukkede Bryn, i venstre Haand havende en spidspullet Hat, ziret med tre brogede Hanesjere og i Høire en Lygte. Forresten var hele Personen indhyllet i en purpurfarvet Guldbrokades Kappe, bar de da brugelige store neapolitanste Støvler med forgyldte Sporer og var i Forhold til sin Tykkelse yderst lav og uanseelig. Efter dyb og ærefrygtsfuld Bifning udbød denne uventede Gæst i følgende Ord: „Vistnok, mine ædle og ærbørdige Nobilis og Honoratiores, maa en aldeles Fremmeds usformodentlige Fremtræden forekomme Eder yderst besynderlig, men undskyld min Driftighed og den uovervindelige Lust, som drev mig hid for at deeltage i en saa hæderlig Forsamling. Jeg er den bekjendte Bartolozzo fra Genua, som i mere end et halvt Seculum har studeret Naturen, Mechaniken og de meest dybe og ophøjede Videnskaber.“

„J er alt undskyldt ved Eders giirlige, vel ap-
plicerede og accomoderede Indtrædelsestale,“ svarede den velbemavede Hermolaus Barbarus, ældste Raadsherre i Venezia, og bød velskikkelig den nyskomne Gæst at nedlade sig paa et af de øverste Sæder midt imellem de andre Raadsherrer, hvilke samtligen vare høist overraskede ved det uventede Besøg. Imidlertid var Bartolozzo fra Genua bekjendt for at være en saare lærd og dybsindig Kunstner, hvisaarsag Alle vare yderst veltilfredse med Sammes Nærværelse, og snart indviklede ham i en levende Samtale over de nyeste mechaniske Opfindelser. Angelus Politianus yttrede i Talens Løb, om Bartolozzo ingen Prøve vilde aflægge paa sin

mekaniske Kunstværdsighed, hvorpaa Denne strax
 hentede den medbragte Lygte, foreviste samme for
 Selskabet, og udbrød i følgende Ord: „Mine Her-
 rer! Denne Lygte, som i sit Ydre ei synes forskjel-
 lig fra andre af lignende Art, gemmer i sit Indre,
 et af de meest kunstige og sammensatte Automater,
 som jeg først efter flere Aars Stræben og Glid har
 bragt istand, hvorpaa han skjød Laaget tilside, og
 ser! Indenfor stod en høist vidunderlig liden Person,
 klædt som en Tempelherre, iført en blaae Lalar,
 med en grøn nedhængende Kappe, fasthæftet med
 Guldspænder, Hovedet bedækket med en sort Barret,
 ziret med røde Fjære, paa Fodderne bærende de da
 brugelige illyriske gule Halvstøvler med Sølvskrue-
 sporer og en salernitanst Galanterikaarde ved Siden,
 samt havende et chineesisk Shawl om Livet som
 Belte. Hele Skikkelsen var neppe 12 Tommer lang,
 men yderst vel proportioneret og syntes at være heel
 levende, idetmindste sprang den, da Lygten var aab-
 net, 4 til 5 Alen i Veiret, gjorde de vidunder-
 ligste, meest forbausende Pirouetter, Entrechats og
 Saltomortaler i Luften, men faldt stedse paa Bene-
 ne tilbage i Lygten. Dertil gjorde Personen de
 græsseligste Grimacer og gav stundom et sælsomt
 Quæk fra sig, Bartolozzo forklarede strax, at Per-
 sonen var fulden og trak en Haandsfuld stegte Græs-
 hopper op af Lommen, puttede samme i Munden
 paa den Lille, der spiste dem med en umaadelig Up-
 petit, og efter fuldendt Maaltid lod til at være
 yderst vel tilmode over de herlige Lækkerbidstener.
 Efter atter at have lukket Lygten, sagde Bartolozzo:
 „Vistnok ansee I, mine Herrer! denne Skabning,
 der er et Foster af min Eftertanke og Glid, for le-

vende — men dette er langt fra ikke Tilfældet: Hele Maskinen er indvendig sammensat af Hjul, hvilke jeg bringer i Bevægelse ved derved at fæste de flegte Græshopper, dem Automatet, ifølge en egen Indretning, synes at tygge og spise." Alle forundrede sig saare over sligt et Mesterstykke af mekanisk Kunst, men endnu mere tiltog deres Forbauselse, da Samtalen siden faldt paa de lærdeste og meest indviklede Materier, og den Fremmede lod den dybeste Kundskab og Lærdom tilsyne i alle Jordens Sprog og Tungemaal.

Hvad der imidlertid forekom Flere af de ædle Raadsherrer besynderligt, var at den Fremmede i saa Limer tømte flere hundrede Glas af Chiervin, saa et nyt Anker maatte anbrækkes.

Tredie Capitel.

Pedantus, Pedanta, Pedantum!

Bludselig stod den Fremmede op, greb sin Hat og Lygte og lod til at ville gaae bort. Bartolozzo søgte at holde ham tilbage, men han undskyldte sig jairligt bukkende med de Ord: „Jeg har sandelig ikke Tid, dyrebare Ven! Andre Forretninger fordrer min Nærværelse andetsteds, og en længere Tiden er mig umulig." Derpaa vendte han sig med et sarcastisk Smil til Forsamlingen og udbrød: „O, I store Pedanter! I bilder Jer ind at have havt Bartolozzo fra Genua i Eders Forsamling! Men I tager feil. Jeg er Den, for hvis Navn I gysede

tilbage, hvem J med spidsfindige Undersøgelser end; og ville nægte Tilværelse. Ja — jeg er den Person, som J mindst ventede her i Aften. Jeg er Belzebub, de onde Anders Fyrste og Overherre!" Med disse Ord rakte han en lang gloende Tunge ud af Munden, gjorde et Saltomortale i Luften og forsvandt med et langt Trambolinspring gennem Røglehullet.

Ingen dødelig Pen formaaer at skildre den Rædsel, som greb hele Forsamlingen ved denne Tilværelse. Jovius Pontanus og Angelus Politianus sank paa Knæ, rystende og bævende som Espelev, de andre Raadsherrer ligesaa og Flere faldt i Bessvimmelse. Pico af Mirandula var den Eneste, som ikke tabte Besindelsen, han trak en Pistol op af Lommen og skød efter den Forsvindende, men Ruglen foer magtesløs ind i Døren. Omfider begyndte de Andre at faae Mødet tilbage, da ingen frygtelige Synet mere forfærdede dem. En levende Strid opstod mellem de Forsamlede angaaende den Forsvundnes sande Natur og Besskaffenhed. Flere vare af den Mening, at det Hele blot havde været en Dienforblindelse, hvilket derimod Andre nægtede, fort sagt! de ædle Raadsherrer vare nærved komne i Haarene paa hinanden og Ivedragtens fjendelige Dæmon truede med at forvandle den fredelige Sal til en Kampplads, dersom ikke den ædle Ubaldo de Glamingo havde bemærket Faren og ved sin snilde Udsærd havde forhindret samme. Han vendte sig nemlig til den herlige Rosalvo og forestilte ham, til hvilken Skændsel det vilde geraade den ædle Stad Venetia, saafremt de tilstedeværende Fremmede bemærkede en saa usømmelig Udsærd hos Stas

dens Fædre og Honoratiores. Hverken Rosalvo eller Pontanus kunde modstaae denne Formanings overtalende Kraft, de sagtnede desaaarsag deres Kamplyst, og snart skiltes Forsamlingen ad og Enhver begav sig til sit Hjem, endnu heel forvirret af Rattens sælsomme Syner, og Drømmens Gud forbarmede sig snart over de ædle Raadsherrer ved at vugge dem i en salig Slummer.

Dagen efter den forhen omtalte Tildragelse begav den herlige Jovius Pontanus, Angelus Politianus og Pico af Mirandula sig paa Hjemveien, ledsagede af et talrigt Følge, thi de ædle Venetianere samt hele Byens Magistrat geleidede dem flere Mile udenfor Byen, for at vise de Afreisende, hvor høit de vurderede det Besøg, hvormed de havde værret den herlige Stad Venezia. Omfider toge de Afsted og tømte de fyldte Pokaler paa det ophæiede Trifoliums Sundhed. Jovius og Politianus, som alt vare til Narene, fløi med Lynets Fart afsted i en herlig forgyldt Calesche, en Gave fra Staden Benedig, men Pico af Mirandula besteg sin vælige analusiske Ganger og forsvandt snart i flyvende Galop med sin troe Svend og Baabendrager Sylvio for de Tilbageblevendes Dine.

Morgensolen funklede endnu i glimrende Purpur fra den rene Himmel og i det Fjerne viste sig det adriatiske Hav som en lysende Solbstribe, da Pico kom til Novale, en Landsby mellem Benedig og Padua, for sammesteds at lade sin af det heftige Ridt udmattede Ganger samle nye Kræfter til Reisen. Middagsolen sendte sine glødende Straaler ned gennem de adspredte Skyer, da han red

gjennem Padua, og alt brød Natten frem, da han endnu befandt sig 4 Mile fra Vicenza.

Den klare Fuldmaane belyste Veien med sine Sølsstraaler og Alt hvilede trindtom i Søvnens Arme, da Pico tankesuld reed igjennem den tætte Granfskov ved Lonigo, i Skyggen af de ældgamle møesbegroede Stammer. Men snart dækkede tætte Skyer Maanen og et rædsomt Uveir udbredte sig i sorte Masser paa Himmelbuen; et ugjennemtrængeligt Mørke omhyllede Gjenstandene, og kun de svovlblaae Lyn lode de Reisende skimte Veien, der førte til Vicenza. I denne Forvirring kom Sylvio bort fra sin Herres Side og forvildede sig paa en Sidevei, medens Hiin gav Hesten Sporerne, for snart at naae Vicenza, og ei mærkede sin troe Svends Bortgang. En Stund var han saaledes i rivende Fart redet frem, da en tagget Lynstraale slog ned i en ved Veien staaende Gran og klart oplyste alle Gjenstandene. Da bemærkede Pico af Mirandula med Forundring, at en Fremmed reed ved hans Side, men snart tiltog hans Forbauselse, da han ved de hyppige Lynglimts Belysning bemærkede, at samme lignede ham selv saa aldeles træffende, at den ædle Pico ei noksomt kunde forundre sig derover. Denne Liighed strakte sig ei blot til Personen selv, men endog til sammes Paaklædning, Baaben og Ganger. Vel var den herlige Pico af Mirandula en saare modig og behjertet Herre, der ei alene var vel bevandret i al Baabenfærd og ridderlige Øvelser, men tillige i Videnskaberne, og desforuden langt mere oplyst og klartænkende end Noget af sine Samtidige; men hvo vil fortænte ham i, at hans Diærvohed mere udstrakte sig til de

med Kjød og Blod begavede levende Væsenet end til Djævelerier, Spøgelse og Trolddomskunster; vel havde han hidtil anseet Sligt for Hjerneskind og Jofte af en overspændt og vildledet Indbildningskraft, men hans Bantro i denne Henseende havde faaet et mægtigt Knæk ved den sidste underfulde Begivenhed i Benedig, der vel formaaede at sætte selv den meest Oplyste Fluor i Hovedet. En lønlig Gysen gjennembarvede ham desaaarsag ved Synet af den gaadesfulde Fremmede, der taus og rolig reed ved hans Side. Uveiret var imidlertid draget bort. — Maanen blinkede klart gennem de brudte Skyer og kun i det Fjerne lod de svagere Drøn af Tordenens hule Stemme. Pico, hvem den Fremmedes Nærværelse og Tausshed i høj Grad var paafaldende, udbrød omsider for at befrie sig fra en saa besværlig Rejsefælle i følgende Ord: „Min Herre! Ederes Paatrængenhed berettiger mig til gunstigt at udbede mig Oplysning om hvo I er og hvad I har til Hensigt med bestandig at holde Eder ved min Side.“ — „Hvorledes, gjenmælede den Tiltalte med huul og gaadesuld Stemme: I skulde ei kjende den vidtberømte Pico, Hertug og Fyrste til Mirandula og Concordia? Nu saa viid da, at dette er mit Navn, og lær herefter at beggne mig med mere Vrefrygt.“ — „I Sandhed, svarede Pico, I forekommer mig at være et værdigt Lem til Daarekisten, da I bilder Eder ind at være Pico, Hertug til Mirandula; nei, min Herre! Jeg er Pico af Mirandula, og saafremt I vover at misbruge mit Navn, da skal mit brede Slagsværd vel lære Jer at holde op med at føre en Titel, som ene tilkommer mig!“ Idet Pico talte saaledes, drog han det

flingende Staalsværd halvt ud af Skeden. „Styr Ederes Ungdomsblods opbrusende Hidsighed, min Ven! gjentog den Fremmede, og behag at see Eder selv i nærværende lidet Speil, I vil da selv bedst kunne skjønne om de ædle Mirandulanere nogensinde have kunnet udvælge en saa naragtig Figur, som I er, til Hertug.“ Med disse Ord holdt den Fremmede en blankfleben Metalplade hen for Pico, der af Forbauselse over en saa uhort Frækhed, nær var sunket ned af Hesten.“

Maanen, der hidtil af og til blinkede gennem de sønderrevne Skyer, straaede nu i sin fulde Glans og i dens hvide Solstråaler funkede blanke den glatflebene Plade, som den Fremmede holdt i Haanden. Pico kunde, skjøndt høilig forbittret, ei afholde sig fra at kaste et Blik i samme, men hvo formaaer at male den grændseløse Forfærdelse, der betog ham, da han istedetfor sit eget Ansigt, saae det meest affhyelige og naragtige Udselshoved med grønne Dine og et til begge Dreene opspilet Gab! Jo mere han stirrede paa Metalpladen, destomere forvirret sig hans Hjerne, de meest ravgale forrykte Ideer opstode i samme. „Hvorledes, tænkte han ved sig selv: Skulde jeg virkelig ikke være mig selv, skulde denne Fremmede virkelig være Hertug Pico af Mirandula? Nei, saadant forekommer mig fast utroligt, eller skulde jeg, uden selv at mærke det, være forvandlet til et Udsel? Under saadanne flyvende gale Ideer greb han til sin Side, og da han følte at det skarpe Slagsværd endnu var i god Behold, fik han pludselig sin Befindelse tilbage og indsaae fuldtvel, at den underlige Fremmede var en af Djævelens værste Haandtlangere, samt at den flebne Me-

talplade kun var et satanist Gjøgleri, uden at betænke sig et Dieblif drog han flux det blinkende Sværd udaf Skeden, greb samme med begge Hænder, og med de Ord: „Blig fra mig djævelske Aand i alle Helgenes Navn! førte han et hvinende Sværd: slag mod den Fremmedes Hoved, men neppe havde han udtalt, før Dobbeltgængereren med et græsseligt Brøl sank ned i Jorden; blaanende Ildsluer hvirvlede op af Stedet, hvor han var falden, en satanist Skoggerlatter klang fra de mæsgroede Graner og Pico forstumlet af de sælsomme Syner gav Gængereren Sporerne og foer i susende Galop hen ad Veien til Vicenza. Snart laae Staden med sine af Maanelyset forsolvede Taarne og Kupples klart for hans Næse og Morgenrøden funkede alt i Østen, da den ædle Pico heel underlig tilmode paa den stolte Gænger, i flyvende Galop red ind i Vicenza.

Den ædle Jovius Pontanus og Angelus Politianus vare imidlertid stædte i en lignende Baande. Solen var alt gaaet ned, Stjernerne droge frem og tilbage paa Himmelbuen, og Maanens baadformige Skikke svømmede langsomt gjennem Skyerne, da de endnu befandt sig 5 Mile fra Adria. Begge vare de heel underlig tilmode, da den mørke Eggeskov modtog dem i sine alborsfulde Skygger. Endnu forvirrede af den sidste Begivenhed i Venedig, sad Begge tause, heftigen ønskende snart at maatte naae Adria for at undgaae det truende Uveir, som alt i det Fjerne forkyndte sit Komme ved langsomt henrullende Skrald. Desuden bidroge endnu flere Ting til at gjøre deres Stilling dobbelt pæinlig. Den vilde Jagt, nylig arriveret fra Sydskland til Italien, foer susende

og brusende henover deres Hoveder. Hundeglammet, Vidstenes Knald og det forvirrede Jagtskrig, dannede en sælsom Modsatning med den rædselsfulde Stilhed, som trindtom laae udbredt over Egnen. De hvide Ulfer farede i underlige Svingninger omkring paa de af Dugperlerne glimrende Enge og de sorte Ege stode som truende Kjemper i det uvisse Maanelys.

Den ædle Politianus havde imidlertid for at unddrage sig alle foruroligende Betragtninger søgt Beskyttelse under Svønnens Vinger, og Jovius Pontanus samt hans Svend Pietro, der styrede Hestene, vare saaledes de eneste levende Væsener i den græsselige Ord. Da den første bemærkede, hvorlunde Hestene kun saare langsomt bevægede sig fremad, udbrød han harmfuld i følgende Ord til den Sidstnævnte: „Gid en af Underverdenens Drabanter maatte knække Jer Hals i tusinde Stykker, for Ederes fordømte Langsomhed!“ dog neppe havde han fuldført dette emphatiske Udbrud, før, o Rædsel! en hæsligt qvækkende Stemme svarede fra Buxkene: „Raab ikke saa stærkt paa mig, her er jeg jo allerede.“

Hov maler den herlige Jovius's dødelige Forsærdelse, da han, fastende sit Blik henimod Stedet, hvorfra disse Ord lode, opdagede den meest afstødelige Djævelstikkelse, der, fremkravlende af Buxken, pludselig reiste sig i Beiret og med opspilet Gal farede op paa Buxken, væltede den elendige Pietro paa Hovedet ned i Græsten og i lynende Fart drev Hestene fremad.

Jovius, halvdød af Forsærdelse, sank afmægtig paa sine Knæ ned i Bognen, og vidste i sin Angst

intet bedre Middel, end at istemme en saare andægtig Psalme, men Djævelen som grinende sad paa Bukken, skreg diebliffelig: „Hold Munden med Eders phantastiske Præk! Hvis ikke skal jeg nok vide at stoppe den paa Eder.“ Den ædle Jovius vedblev desuagtet at fortsætte det begyndte Litanie, som Politianus i Søvn underligt brummen: de accompagnerede, men o Jammer! Diebliffelig kom en utallig Mængde smaae Djæвлеunger krabslende op ad Bognhjulene, kradsede med græsselig Mjæven den ædle Jovius med Klørne i Ansigtet, satte ham et Begplaster for Munden og rykkede den sovende Politianus i Skjægget. Bludselig knittede et blaanende Lyn fra de sønderrevne Skyer ned foran Bognen. Hestene gjorde et Sidespring, kastede Kaleschen ned i Grøften, og foer med Lynets Fart hen ad Veien til Adria.

Jovius og Politianus laae saaledes kæmpende med de gyselige Djævelbilleder, i Mudder op til begge Ørerne. Forgjæves søgte de at rive sig løs fra deres frygtelige Modstandere, disse rebe og bede dem endnu værre end forhen og snart vare der ikke et Haar mere tilbage af den ædle Politianus's Skjæg. Jovius's Allongeparyk blev revet ham af Hovedet, dog neppe følte han sig berøvet sin ærværdige Hovedpyrdelse, før han ligesom rasende sprang op af Grøften og slyngede med Kæmpekraft Djævlene fra sig, som stræbte at forhindre ham i at komme op.

Uveiret var imidlertid drevet over og Maanen skinnede klart gjennem de brustne Skyer. Neppe følte den ædle Jovius sig paa fri Fod, før han ilte i lynsnart Løb hen ad Veien, dog — endnu

var ei hans Ulykkesbøger fuldt. Snart saae han sig atter omringet paa alle Sider af de frygteligste Djævelstikkelse, der med lange Svøber i Hænderne pidskede løs paa ham. Forgjæves var hans Modstand og bedøvet sank han overende. Diebliffelig fravlede en heel Skare af Djægle op paa hans Ryg og tvang ham med idelige Pidkseslag til at krybe fremad paa alle Fire. I denne sorgelige Stilling maatte han tilbagelægge de 4 Mile til Adria. En Hjerdingvei fra Byen sprang Djævlene ned af hans Ryg, gave ham endnu 24 Sugtel og forsvandt med græsselig Latter i Morgendæmringen. I Sandhed! Det var saare bedrøveligt at see den ædle Jovius, et glimrende Meteor paa Datidens literære Himmel, yderst ynkeligen tilraffet saaledes travende paa Hænder og Fodder, trindtomringet af Djævlens utallige Hærskarer, hvoraf Nogle rede paa hans Ryg og med idelige Pidkseslag tvang ham til, uden Ophør at gaae fremad. Dog — ikke mindre græsselig var den ædle Angelus Politianus's Stilling, der væltende sig i Dyndet, endnu laae og kæmpede med sine frygtelige Modstandere, imedens Jovius fungerede som Ganger i Djævlens Tjeneste.

Den elendige Pietro, der strax ved Djævleriets Begyndelse var kastet ned i Grøften, var imidlertid fravlet op af samme og tilte diebliffelig til Politianus's Hjelp, da Sammes gjentagne Brøl noksomt tilkjendegav i hvor græsselig en Baande han befandt sig. Pietro, skjøndt endnu heel fortunlet af det heftige Saltomortale, erindrede sig i sin Ungdom at have læst, hvorledes man ved at slaae et Kors i Luften med et Staal kunde fordrive al Slags Djævleri og Trolddom, diebliffelig trak han derfor sit Fyrstaal

op af Kommen, og fremmumlede et Ave Maria, idet han gjentagne Gange svingede Staalet i forskormige Bugter trindtom sig. — En saa kraftig Besværgelse mægtede de gyselige Djævelbilleder ei at modstaae; som et Lyn forsvandt hele Skaren med græsselig Hylen og Brølen i den mørke Uveirsnat, og øieblikkelig frøb Politianus op af Grøsten saare ynkelig tilredt af Djævlens Klær, og sank i den trofaste Pietro's Arme.

Begges Stilling var imidlertid saare kritisk. Uveiret rasede med fordoblet Hefstighed. Et ugennemtrængeligt Mørke omslørede alle Gjenstandene. Politianus og Pietro besluttede imidlertid tilfods at begive sig videre for at naae Adria. Men i Mulmet fore de vild og vendte sig henimod den modsatte Kant henad Veien til Venedig, og først, da de den følgende Dags Aften i det Fjerne saae St. Maria Laarnets mægtige Kuppel, forgyldt af Aftenrødens Straaler, mærkede de Bildfarelsen. Dog var det nu ei Tid til at vende om og at fortsætte desaarfag deres Vandring, og naaede omsider heel mødige og afmægtige den herlige Stad, da Nat-ten bredte sit sorte Slør ud over Jorden.

Fjerde Capitel.

Fortuna spielt mit allen unsren Sorgen
 Der Lust folgt Traurigkeit.
 Der Weise trauet nie dem ungewissen Morgen
 Und braucht das kurze Heut.

Freiherr v. Cronenb.

Zwar wie ihr wißt, sobald der Hahn gekräht,
 So ist mit all dem Volk das zwischen elf und zwölfen
 Im Dunklen schleicht, Gespenstern, oder Elfen
 Als hätte sie der Wind davon geweht.
 Allein, der Spuk der hier sein Wesen treibet
 Ist euch ein Geist von ganz besondern Schlag;
 Der hält hier offenen Hof, ist, trinket, lebt und leibet
 Wie unser eins, und geht bey hellem Tag.

Wielands Oberon II Gesang.

Samme Aften som Politianus og Pietro til-
 fods holdt deres sørgelige Indtog i Venedig, sad
 den ærværdige Hermolaus Barbarus sammesteds
 i sit støvede Studeerværelse. Enstigt brændte Ilden
 i Kaminen og medens Dødens Lagen tæt indhyllede
 Blomsterverdenens Liig, fremkaldte Rimens Blade,
 paa de frogne Ruder, ved sine blomsteragtige Figur-
 rer Erindringen om den sundne Sommer, i store
 Flokke sank Sneen ned fra den skydækte Himmel,
 ingen Stjerne lyste, græsseligt hylede Vinden i or-
 kanagtige Stød og den knagende Frost klingrede
 iisnende gennem Gaderne. Den ærværdige Her-
 molaus sad med grublende Mine, med Pennen i
 Haanden, omringet af tykke Folianter, ved Enden af
 Bordet. Den herlige Nathue kneisfede stolt paa hans

Hoved, liig hine Laurbærkrands, hvormed foruden de olympiske Seirvinderes Linding kronedes og en viid Slaabrok omhyllede hans ærbærdige Lemmer. Ved hans Side sad en underlig Person med yderst philosophisk fordreiede Ansigtstræk, dybe af Tænksomhed surede Rynker i Panden, en lang Ornenæse, der hang ned over Munden og næsten berørte den fremstaaende Hage, guulagtige, indfaldne Kinder, forresten indhylltet i en lang Badmeis Talar. Samme var Hermolaus's Amanuensis og Secretarius Giacomo, der gik Hiin tilhaande i de lærdeste Arbejder, tilskjær Pennene, rakte ham Sandhuset og ved sin dybsindige Tænksomhed ofte forhindrede sin Herre i at overøse de beskrevne Blade med Blæk istedetfor med Sand, naar hans Tankers høie Flugt lod ham glemme de jordiske Omgivelser og henrev hans høie Aand med Begeistringens Hestighed. Derfor sad og den ædle Giacomo ubevægelig og stirrede med philosophisk Nie paa Blækhuset, bevogtende samme med Fælkeblikke, stiv og ubevægelig som et Automat, for ei at afbryde den skarpsindige Hermolaus's høie Tankegang. Denne lagde imidlertid Pennen fra sig, skjød Manuskripterne tilside, tog Brillerne af Næsen og befoel Giacomo at see hvormange Klokker monne være. Diebliklig hævede den Tiltalte sig mekanisk fra sit Sæde og bevægede sig i stive afmaalte Skridt hen ad Gulvet for at efterkomme sin Herres Befaling, vendte diebliklig tilbage og udbrod med en dyb og jirlig Bifning yderst pathetisk saalunde: „Efter Tidens Bestaaffenhed vil Klokken, efter nøieste Beregning, være 11, to Kvarteer, 13 Minuter og 4 Secunder.“ — „Godt

min ædle Giacomo! svarede Hermolaus: Tag
 mig nu den ærværdige venetianske Kronike ned fra
 Hylden og forelæs mig en eller anden opbyggelig
 Historie fra Fortiden." Dieblisk fremtog Giaco-
 mo den forlangte, med herligt Guldsnit og Perga-
 mentbind zirede Foliant, bladede frem og tilbage i
 samme og læste omsider som følger: „Aar efter Chr.
 Byrd 1214 den 15de Januar, tildrog sig følgende
 græsselige og sandfærdige Begivenhed i Lonigo, 4
 Mile fra vor herlige Stad Venezia (den Herren
 holde sin Haand over og bevare i al Evighed.
 Amen) Sammesteds levede en saare ilde berygtet
 Trolldmand og Sortekunstner, ved Navn Alberto,
 der ved sæle magiske Operationer forledte mangel
 christen Sjæl til at give sig i den Ondes Bold. Nu
 begav det sig engang, at to, ikke mindre farlige Sor-
 tekunstnere, kom til Lonigo og geraadede i Klamme-
 ri med den ovennævnte Alberto. Thi denne paa-
 stod nemlig, ved sin Kunst, at kunne fremmane langt
 flere Djævole end nogen af de Andre. Disse paa-
 stode derimod at saadant var Praleri, hvorover de
 samtlige geraadede i Haarene paa hinanden. Om-
 sider besluttede de, for at afgjøre hvo Ret havde,
 at anstille en Besværgelse, og blev da fassat, at
 hvo der fremmanede det ringeste Antal af Djævole,
 skulde sig tabt give. Men nu hændte det sig, at
 Alberto maatte staae tilbage for de to Andre, thi
 da de talte de fremmanede Djævole, befandtes det,
 at hver af de fremmede Kunstnere, havde besvær-
 get 5 Djævole flere op af Afgrunden, samt at
 disse vare langt bedre istand og velproportionerede
 end dem Alberto havde besværget. Sidstnævnte har-
 mede sig da saare over saadan Ydmygelse og beslut-

tede, da han var en yderst ugudelig Sjæl, at hævede sig. Sligt iværksatte han da paa følgende Maade: Nærvæd Lonigo er en dyb og farlig Grøvt, „Mudderspølen“ kaldet, og fortæller man om samme, at det Menneske som deri nedfalder, useilbarligen er forloren; thi Graven er ei allene saare dyb, men tillige heelt opfyldt med Vand og Mudder. Nu besluttede den ugudelige Alberto at tage Hævn over sine Mødstandere ved at kaste dem ned i Pølen. Han fik dem da Begge til at begive sig i hans Selskab ud til Stedet, idet han foregav at ville mane en af Vandets Aander op af Mudderet. Han begyndte virkelig sin Besværgelse, men afbrød pludseligt samme med de Ord: „Se, mine dyrebare Medbrødre! hvilken underlig Person hist travler op af Grøften.“ Da de Tilfalte nu vendte sig om for at betragte saadant Særshyn, greb den fæle Alberto dem i Nakkebenet, og væltede dem paa Hovedet ned i Mudderspølen, hvor de ynkelligen omkom. Saare fornøiet over et saa heldigt Udfald, begav Alberto sig hjem og lagde sig til at sove. Dog neppe havde han lukket Vindene for det bankede paa Døren. Han sprang da op og aabnede den, men, hvad skeer! — Strax komme to kridhvide Beenrade, oversmurt med Dynd og Mudder fra Top til Taae, springende ind af Døren, gribe fat paa den ugudelige Alberto, rive ham i Haaret, knibe og flemme ham med deres lange Knokkelfingre paa Arme og Been, og kaste ham tilsidst en heel Dosis af Dynd og Mudder i Vindene. Derpaa fare de bort igjen med græsselig Hujen og Skraalen. Men da Alberto følgende Morgen vil lukke

sine Dine, see! da befandtes det, at han var stotblind, hvorover da alle Mennesker saare forundrede sig. Magistraten, som fuldt vel indsaae, at her var Djæveleri og Trolddom med i Spillet, lod ham strax arrestere og kortester levende brændes paa St. Antonii Pladsen i Venedig, hvilken Execution blev foretaget den 16de Januar Anno 1213 i hele Stadens Paasyn."

Femte Capitel.

„Im Auslegen seyß frisch und munter!
Legt ihr's nicht aus, so legt was unter!"

Göthe.

Giacomo luffede Bogen i, Klokken slog Midnat, da udbrød Hermolaus: „Det banker! Gaf hen og see hvo de silbige Gjæster ere, der ville være mig med deres Besøg." Flux gif Giacomo hen og efterkom sin Herres Orinde, men neppe havde han aabnet Døren før han med et græsseligt Angstbrøl sank baglænds overende. Hermolaus, hvem saadan Udsærd forekom heel underlig, kastede et Blik mod Døren, men hvor forfærdet blev han ei, da han saae to ynkelige Personer heelt over-smurte med Dynd og Mudder. Haaret reiste sig paa hans Hoved af Skræk, thi han troede at see de to Sortekunstneres livagtige Gjenfærd. „Viger bort, I Fordømte, I Helvedes Aander, i Treenighedens Navn!" raabte han med skjælvende Stemme, da svarede flux En af de Tiltalte: „Hvorledes

ædle Hermolaus, gjenkjender I ei Eder's tro Ven, Angelus Politianus, der i en yderst ynkkelig Forfatning med sin Svend Pietro bærer Eder med sit Besøg?"

Saa re behageligt overrasket blev den ærværdige Hermolaus, da han saa Sortekunstnerens skinnende Gjenfærd, som ved et Trylleslag forvandlede sig til sin dyrebare Ven og Staldbroder og Sammes Baabendraget. For imidlertid at hæve sin sidste Tvivl om Hines corporlige Existentz, befalte han, med kritisk Blik og Kjendermine, den ædle Politianus's Ansigt, og indsaae nu fuldtværs det Ugrundede i sin Frygt. Hun udbrød derfor i følgende Ord: „Vær mig hilset og atter hilset, min fortræffelige Ven og Medbroder, og sig mig, hvad der bevæger Eder til at komme, lig en Lyb om Ratten, saa yderst ynkeligen tiltrækket og oversøet, til min ringe Bolig?"

Da gjenmælede Angelus Politianus: „Al, min dyrebare Barbarus, stor og forunderlig er Djævelens Magt, thi ham er det, som har styrtet mig og den ophøjede Pontanus i et Svælg af Ulykker!" Derpaa fortalte han, hvorlunde han, med Rød og Næppe undsluppet af Djævlens Kler, var vandret til Venedig og forsikket om Hermolai Deeltagelse, havde taget Veien til Dennes Bolig.

Flux bød den ærværdige Hermolaus sin Svend Giacomo at hente tørre Klæder til sine Gæster hvis egne vare saare ynkeligen tiltrækkede af Dynd samt sønderflængede af Djævlens Kler. Snart dampede den mægtige Punschbolle paa Bordet, omkring hvilket det herlige Tiirkløverblad sad, udblæsende blaaagtige Røgkyer af de lange Ypsilantipi:

ber, gennem Sidetænderne, og de kostelige venetianske Eblestiver glæde for fulde Seil ned i de rummelige Mavehvælvinger. Hvad Under da, at Augelus som Pietro, skjøndt nylig undslupne af Djævelens Klør, snart glemte de udfandne Besværligheder og høiligen frydede sig over en saa gæstmild Modtagelse.

Snart tog Hermolaus til Orde saalunde: „Tilvisse min uforlignelige Politianus! I har Ret, da I før sagde, at Djævelens Magt var stor og forunderlig og upaatvivlelig er samme nutildags langt mere udbredt og græsselig end nogensinde, hvilket ei blot bekræftes ved det for saa Dage siden herudi Staden statuerede Exempel, men tillige og fornemmelig ved den tænderstjærende Uret, der er vederfaret Eder, min guddommelige og fortræffelige Politianus! Imidlertid kan jeg ei noksom forundre mig over, at de onde Mander have været saa dristige at overfalde Eder, der er saa bekjendt for at være et af de meest rettroende og hellige Medlemmer af vor guddommelige catholske Kirke.“ — —

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

„Hvilken urimelig Historie! Hvilket Sammenspind af Usandsynligheder og barocke Ideer! Og, hvad der endnu er det Værste, hvilket forstruet, affecteret Sprog, som ingen Tilhører med sund Fornuft og Sands for det Naturlige kan udholde.“ Med disse Ord afbrød Lothar Forelæseren, som imidlertid gandske rolig svarede: „Hvorledes? Er min Fortælling ikke gandske i den saameget yndede Hoffmanns

ste Maneer? Er den ikke forsynet med det fornødne Quantum Spøgelse, Koglerier, Trolddomskunster o. s. v.? Er den ikke, med eet Ord, reent djævelblændt, satanist, sentimentalst, spedalst og splittergalst? I Sandhed! det undrer mig høilig, at Du, dyrebare Ven! ikke kan finde Smag i denne fuldmodne Frugt, som er opklækket i Phantasiens Drivhuus, ved Ironiens Solvarme." Jeg begynder at forstaae Din Hensigt, gjentog Lothar, og skjøndt jeg før ofte følte mig fristet til at udbryde i Gausst's Ord:

Was sagst Du uns für Unsinn vor?

Es wird mir gleich der Koph zerbrechen.

Mich dünkt, ich hör ein ganzes Chor

Von hunderttausend Narren sprechen.

finder jeg nu, at Dit Brudstykke, hvori Du parodierer den monstrofe, forrykte Hoffmannske Maneer, dog i det mindste ikke er aldeles hensigtsløst eller skrevet hen i Laaget. Det er dog som Shakspeare siger, Galstak der har Methode, og fra dette Synspunkt vil jeg lade det passere, skjøndt det forkommer mig, at Du træder i Kamp med en forfunden Periodes Tendents, ifølge hvilken Alt skulde være grueligt, affindigt og grotest, for at behage Publicums affumpede Smag, som forvænt ved alt for stærke Kryderier, gandske tabte Sandsen for det Sande og Naturlige. Men den som kæmper mod et forfunden Laagebillede, synes mig at ligne en Don Quixote, og han vil heller ikke vinde andre Laurbær, end dem, som bleve Ridderen af den bedrøvelige Skikkelse til Deel." — "I en vis Henseende, svarte Theobald, giver jeg Dig Ret i Din Paastand, men i andre protesterer jeg mod den, for

saavidt nemlig som Du antager hiiis falske Retning i Smagen for aldeles forbunden. Jeg har saaledes, selv af Læsere med Dannelse, hørt den æsthetiske Urimelighed, at det blot kom an paa, at give en Fortælling den rette Grad af Forryktthed for at gjøre den pikant og morende. At ethvert Kunstværk nødvendig, som saadant, maa have en høiere Idee til Grundlag, at det ikke kan bestaae med Poesiens Væsen, paa en planløs, barok Maade at sammenblande heterogene Elementer, derom syntes hine aldeles ingen Ahnelse at have, og at bekæmpe denne forkeerte Tendens, forekom mig desaaarsag ikke at være uden Fortjeneste. Hvor mangfoldige Misgreb fremviser ikke Romantikens Historie, hvor mange planløse, groteste Produkter have ikke oversømmet og oversømme tildeels endnu fornemmelig den tydske Literatur! Men skal Smagen luttres og forædles, skal Jølelsen for det Sande og Naturlige styrkes og oplives, da bliver det nødvendigt at fremstille den falske Smag i al sin Latterlighed og med Satirens Baaben at angribe den aandige Forkeerthed. Literaturen er sine Moder underkastet saavel som Klæbedragten. Der var en Tid, da Lafontaines smægtende Romaner oversømmede den læsende Verden, kun Skade, at den virkelig talentfulde Forfatter ved Publicums Bifald lod sig forlede til at byde samme baade Løst og Fast, eller, hvad vi, med et ægte dansk Ord, kalde: at jasse. Det Rædsomme, Mystiske, Spøgelsesmæssige og Overnaturlige begyndte dernæst en Tidlang at blive fremherskende. Laun's, Apel's og Fleres Spøgelsenoveller droge en Skare af Efterlignere med sig. Baronesse La Motte Souqué producerede, iblandt Andre, adskillige

lige Misfokire, hvor Alt skal være grueligt, gysende opvækkende, mysteriøst og hemmelighedsfuldt. Den geniale Hoffmann kom derpaa anstigende med mange fæle Bampyrer og Dobbeltgængere. Alt skulde nu være hyperphantastisk, grotesk og streifende ind i Banviddets Regioner. Overhovedet synes det Gruelige, Overspændte og Unaturlige at være Særkjenndet paa den begyndende og paa den aftagende Smag i Literaturen. Saaledes gjorde i Aaret 1797 en engelsk Roman af Lewis: Ambrosio eller Munkken, en saa overordentlig Sensation, at den blev oplagt tre Gange i en Tid af 6 Maaneder og senere oversat paa Fransk, Tydsk og Dansk. Formodentlig kjender Du dette gruelige Product, som, ved Siden af enkelte geniale Lynglimt, isvrigt overstrider alle Grændserne for det Æsthetiske. At Lord Byron erklærede det for den første Roman, som nogensinde er skreven paa Jorden, kan ikke vildlede Noget, som ikke bygger paa Autoriteter, og tillige betænker, at Byron's dæmoniske Natur i Særdeleshed maatte finde sig tiltrukken ved det Rædselsfulde og Hyperromantiske i Lewis's Skildringer. For Resten kan man med Grund sige:

Alles wiederholt sich nur im Leben!

thi naar vi tage en af de gamle islandske Sagaer, f. Ex. Olaf Trygvessens Saga, for os, da finde vi os næsten henflyttede i den Hoffmannske Underverden, hvor barocke, excentriske Ideer idelig svæve hen for Phantasten, liig Feberdrømme, uden Sammenhæng og Forening og uden at være baserede paa Fornuftens og Sandhedens evige Grundpiller. Saa fremt jeg, ved dette foranstaaende Brudstykke, har bidraget Noget til at gjøre Publicum kjed af des:

lige monstrose Skildringer, da vil jeg ansee dette for den bedste Frugt af denne Bagatel, hvis æsthetiske Værd isørigt er af aldeles ingen Betydning, naar den ironiske Tendents miskjendes. Sluttelig vil jeg som Epilog anføre følgende Linier af Vehlen: slår:

Som brave danske Helte vil vi holde Thing,
 Grit under aaben Himmel, paa Guds grønne Mark,
 Der vil vi stille frem vort Bænk for Folkets Blik.
 Afflikter stundom nyt en Mand sit hjætte Maal
 Ud over det som forhen stod, en Trodskepæl,
 Saa vil vi ei fordomme; heller vil vi ei
 Forsmaa hvo i sin Skranke flittig ytrer sig
 Med ziirlig Kunst, beskedet med Natur. Kun Eogn,
 Forsængeligheds Hyltermaske, Plathed og
 Den hule Prosa, der lig Alfen sin Krop
 Med falske Fjære smykker, vil med Strængbed ei
 Afklæde djærvt og vise Folket i sin Dukt
 Og i sin hele latterlige Møgenhed.

Quis.

Muset i Bjergdalen.

En Begivenhed af den helleniske Frihedskrig.

Under det skønne Grækenlands nordvestlige Himmel hæve sig Akaraniens *) hvide Bjerge med deres rypige Pinieskove, der afbrydes af grønne, frødelige Dale. Især udmærker sig en liden Dal, som, trindt omsluttet af steile Klipper, neppe tilgængelig gennem et trangt Pas, kun er Faa bekendt. Har man omsider, ad en næsten farlig Vej, arbejdet sig gennem tæt sammengroede Krat, saa ligger pludseligt hele Dalen, i himmelsk Skønhed, for den hentykte Vandrers Øie. Tilhøire pranger en Pomerantslund, tilvenstre en Olivenskov med sine gyldne Frugter, og i Midten er en fri Græsplet, gennemskaaen af en sølvklar Bæk, der, i brusende Banded, nedstyrter sig fra Klipperne, og derpaa, i maleriske Bugter, gennemflyder den lille Dal.

Her boede, da Grækernes Opstand begyndte, en græsk Familie, som, undflyet af Krigens Storm, levede her i sikker Rolighed. Familien bestod af Mand og Kone, der endnu vare i deres Livs Sommer, af tre Børn og en Tjenestepige. De to ældste Børn vare elleve — tolv Aar gamle; Begge havde langt, sort Haar og luende Øine; men Dimitri havde en brun Ansigtsfarve, medens Helene udmærkede sig ved en blændendehvid Hud. Sophie var et Barn paa fire Aar. Familiens Baaning, som stod paa Græspletten mellem Pomerants og Oli-

*) Et af Mellemgrækenlands otte Landstaber.

venlunden, bestod af et vel lidet, men nydeligt Huus, som en Mand, der før havde tjent Familien, forlængst havde bygget og beboet med Hustru og Børn. Men nu kæmpede hans tre Sønner under Korsets Banner, og hans eneste Datter opholdt sig hos en Slægtning i Nærheden. Da Nicolaos, der endnu boede her med sin Hustru, erfarede sit forrige Herstabs Nød, tilbød han sit Huus som sikkert Tilflugtssted, og Tilbudet modtoges med Glæde.

I et halvt Aar havde de nu boet her i fredelig Ro, og at de havde været saa lykkelige, havde de ikke vidst, hvor ulykkelige Saamange af deres Brødre vare. Men saa ofte man saae Nicolaos, den gamle Tjener, der maatte hidskaffe adskillige Fornødenheder, komme nedlistende ad den steile Huulvei, opstod altid en bange, forventningsfuld Taushed; thi næsten hvergang bragte han nye, skrækkelige Efterretninger om Grækernes Lidelser og nye frygtelige Exempler paa tyrkisk Grusomhed. Med dyb Smerte hørte Familien slige Efterretninger, og ofte fremkaldte de deeltagende Taarer. Men altid prisste de sig lykkelige ved, at være fjernede fra hine Nædslers Skueplads, og takkede Himlen, som hidtil havde beskyrmet dem. Men ikke længe skulde deres Rolighed blive uforstyrret.

Da de engang havde leiret sig i den nærliggende Olivenlund, for her, i den soale Skygge, at tilbringe Dagens hedeste Time, afbrødes deres fortrolige Samtale pludseligt af et dundrende Slag, der lød som fjerntrullende Torden. Pludseligt opstod en ængstelig, anelsesfuld Stilhed; nu hørte man tre Slag, stedse nærmere, lyde i frygteligt Echo. En uhyre Skræk greb Alle ved den Tanke, at de

kunde vorde oversaldne af en Tyrkescfare. Man iulte op til Huset, og raadsløg, hvad her var at gjøre. Den første Tanke var Flugt; men hvorhen kunde de da flye, uden at falde i Tyrkernes Hænder? Den gamle Constantino raadte derfor, man skulde blive her, idet han forsikkrede, at Indgangen til deres Dal neppe vilde vorde opdaget af Tyrkerne. Tilmed var det sandsynligt, at Kampen havde trukket sig længere bort, aldenstund man, siden hine fire Kanonstød, intet videre havde hørt.

Men neppe havde han udtalt, før en heftig Musketild paa Bjergene trindtomkring fyldte Alle med ny og større Skræk. Stedse nærmere kom Kampelarmen, stedse høiere lød Skydsets Torden. Alt hørte man Sabelklirren, blandet med Tyrkernes Allahraab — stedse svagere blev Feltraabet paa de Christnes Side. Nu syntes det gandske at forstumme, og tordnende lød Tyrkernes Seiersraab over Bjergene. Men pludseligt hendøde Mahomedanernes Allahskrig i en heftig Musketild, der brølte af flere hundrede Løb. Og neppe tang den skræffelige Torden, før man hørte Feltraabet: „Korset seirer!“ lyde triumpherende over Bjergene, og endnu engang blussede Kampen op. Skud paa Skud, Torden paa Torden, Skrig paa Skrig, indtil Allahraabet stedse blev svagere, og Kampen fjerre nede sig.

„Løvet være den hellige Jomfru! raabte Faderen nu af dybeste Bryst: Løvet være hendes guddommelige Søn! Gjenden er slagen, den retfærdige Sag har seiret!“

Og ned sank han paa sine Knæe, og med ham den hele Familie, og fra otte taknemmelige Hjerter svang Jubelen sig mod Himlen.

Nesten af Eftermiddagen hengik under Formodninger, som man yttrede om Kampens Details, og under Taksigelser, som man, af rørte Hjerter, offrede Himlen. Da Aftenen nærmede sig, som Familien pleiede at tilbringe udenfor Huset, fortsatte man her Dagens Samtale. Allerede havde man siddet her en god Stund, da Dimitri gjorde de Øvrige opmærksomme paa Nicolaos, som, med sin Søn, kom ned ad Huulveien. De bare noget Stort paa Skuldrene, og, efter Stikkelsen at dømme, maatte det være et menneskeligt Legeme. Langt om længe naaede de Selskabet, og lagde deres Byrde ned paa en nærstaaende Bænk. Nicolaos tog Klædet bort, som tilhyllede den, og for dem laae en græst Yngling med de ædleste Ansigtstræk; men hans Ansigt var dødsblegt og hans fine Dragt var sønderreven, blodbestænket. Den Ulykkelige laae der gandske ubevægelig, og kun tunge, afbrudte Aandedræt viste, at han endnu tilhørte de Levende. Længsomt bar man ham op i Huset, klædte ham af, og Huusmoderen, der, som mange græske Qvinder, forstod Noget af Saarlægevidenskaben, undersøgte hans Vunder. Han havde et Studsaar i Armen og et Sabelhug i Brystet. Men de ædlere Dele vare ubeskadigede, og kun det store Blodtab havde berøvet ham Bevidstheden.

Efter at hun, paa det Omhyggeligste havde renset og forbundet hans Saar, faldt han i en dyb Søvn. Hervaa begav man sig ind i Sideværelset, hvor Nicolaos fortalte Følgende:

Alt i Gaar hørte jeg, at Levingerne af et flaget græsk Armeekorps, forfulgt af Fienden, havde trukket sig tilbage til disse Bjerger, og, bekymret for Eder, vilde jeg strax underrette Eder om den truende Fare. Jeg søgte at snige mig om de tyrkiske Poster, men blev bemærket, og kun med Møie reddede jeg mig ved Flugten. Men i Aften hørte jeg til min store Glæde, at der, mellem os og Fienderne, var forefalden en Fægtning, som, uheldig i Begyndelsen, tilsidst faldt ud til vor Fordeel. Strax begav jeg mig paa Veien, og tog min Søn med. Da vi kom op paa Høien, ventede os et skrækkeligt Syn. Trindtomkring var Alt skjult med Blod, Liig, sønderbrudte Sabler, Bøsser, Pistoler. Vi vandrede fra et Liig til et Andet, og undersøgte, om Intet havde Liv, men forgjæves — Alle sov de allerede den lange Søvn. Vi vilde just forlade den skrækkelige Skueplads, da vi pludseligt troede at høre et dybt Suk bag os. Vi soe os om, men ingensteds blive vi den ringeste Bevægelse vaar. Da opsteeg endnu et Suk fra det piinte Bryst, og vi bemærkede, at det kom fra en Græker, som laae, næsten begravet, under en Hob af Tyrkeliig. Vi drog ham frem, forbandt hans Saar, saa godt vi formaaede, og bragte ham hid. Det syntes at være en Officeer.

„Og var det end den Ringeste i hele den græske Hær, raabte Fader og Moder paa eengang — vi ville dog pleie ham, som det var vor egen Søn.“

Den Syge havde en temmelig god Nat, og vaagnede siensynligt styrket. Nicolaos forlod, med

sin Søn Dalen, i det visse Haab, at han snart vilde worde helbredt.

Dette Haab gif ogsaa i Opfyldelse. — Længe varede det ei, inden den Syge kunde takke dem, der saa kjærligt pleiede ham, og kort Tid efter forlod han sit Leie. Det var en ung, græst Officeer. Hans fine Dannelsse og hans ædle Hjerter havde saaledes indtaget Alle for ham, at de ugjerne saae den Dag nærme sig, da han skulde stilles fra dem. Denne kom, og da Nicolaos indfandt sig, for at vise ham Bei gjennem Bjergene, ledsagede hele Selskabet den unge Mand, og sagde ham det ømmeste Farvel.

Længe savnede man ham i Dalen; man havde tilsidst betragtet ham som en Søn og en Broder.

En Aften vilde Familien begive sig til Hvile, da der pludseligt, med stor Hestighed, bankedes nogle Gange paa Døren. Constantino gif strax ned — det var Nicolaos, som, dryppende af Sved, neppe kunde fremstamme de Ord: „Red Jer, red Jer! Et tyrkisk Fjend Corps nærmer sig!“

En uhyre Forsærdelse greb Alle. Men Constantino og Nicolaos fattede sig, og ordnede Alt til Flugt. Moderen tog den sødflumrende Sophie op af Sengen, og betroede hende til Vigen, medens hun selv i Hast sammenpakkede en liden Bylt.

„Følger mig nu! bad Nicolaos: Jeg vil foran, at vise Eder Veien, og jeg haaber, det skal lykkes os, at undsige de Blodtørstige.

Man forlod Huset, og Toget bevægede sig langsomt op ad Huulveien. Foran gif Nicolaos; bag ham Dimitri med Helene; dem fulgte Fader og Moder, som ofte saae sig om efter den lille Sophie, der af

vejlende blev baaren af Pigen og Nicolaos's Hustru. Toget sluttede Kantino, bærende det Lidet, Familien i den Skynding havde kunnet sammenpasse. Da de vare komne gjennem Hualveien, og havde naaet Bjergets Top, vendte de sig tilhøire, og vandrede, saa ilksomt de formaaede, ad en lang Bjergnæs. Maanen skinnede klart — Alt var begravet i Dødsstilhed trindtomkring, og de Vandrede skælve, hensunkne i bange Tausshed, saa ofte de hørte den ringeste Lyd.

„Naar vi først have naaet Dalen hist nede, tilhviiste Constantino sin Kone, da ere vi sikke, men her kan man see os fra alle Sider.“

Hans Kone udstødte, samme Dieblif, et Skrig, og pegede i høieste Angst paa en lille Dal, hvor, til Alles Forsærdelse, en Snees Glinteløb blinkede i Maanskinnet.

„Maaskee have de ei bemærket os endnu, hvisttede Nicolaos: lader os ile.“

Alle Kræfter opbødes nu; den Ene understøttede den Anden, og hurtigt gik Toget fremad. Allerede havde de næsten naaet den sikke Dal, da de pludseligt hørte et frygteligt: „Hvem der?“ Trindtomkring dem blinkede Bøsser og Sabler. De vilde, i deres Angst, flye tilbage — men ogsaa fra denne Side rykkede nu en Tyrkeskare frem — i et Nu vare de gandske omringede af Fjender.

„Slæb Kvinderne og Børnene bort, skreg Anføreren, den Eneeste, som var tilhest: og hugger Mændene ned!“

Med disse Ord red han selv hen mod Constantino, rev ham fra hans jamrende Hustrues Side,

og svang den frumme Sabel til Dødsbugget; men pludseligt sank han livløs til Jorden, truffen i Hovedet af en Kugle. Og: „ned med de Blodhunde!“ lød det fra Krattet trindtomkring; en Kugleregnsaldt over Tyrkerne, og med høitsoungne Klinger styrtede en Græferskare frem — i dens Spidse en ung Officeer — den Samme, som skyldte Familien sit Liv. Bestyrtede, angrebne, med rasende Hefthighed, fra alle Sider, vege Tyrkerne snart for den lille Skare, og de, som ikke flyede tilbage til Skovens, bleve paa Pladsen.

Den unge Officeer nærmede sig nu Familien, og Alle styrtede ham takkende imøde.

„Hvor fryder det mig, tog han Ordet: at Forsynet gav mig en Leilighed til, at afbetale en Deel af min store Gjæld til Eder! — Men nu beder jeg Eder fortsætte Eders Vel. Nævner mig Eders Bestemmelsessted, og jeg skal, saavidt jeg formaaer, give Eder sikkert Leide derhen. I Eders hidtilværende Bolig ere I ikke sikre mere, thi fra Dag til Dag vil det vorde uroligere blandt disse Bjerge.“

Familien var flygtet fra sit Hjem, uden egentligt at vide hvorhen; kun Diebliffets Skræk, og det Haab, at undgaae Tyrkerne, havde bestemt den. Nu besluttede man, at vælge en lille By, som ikke laae langt borte, til sit fremtidige Opholdssted, fordi man her havde adskillige Nærpaarørende. Den unge Officeer gav nogle Soldater, om hvis Trofasthed og Redelighed han var overbevist, den Befaling, at ledsage Nicolaos og Constantino til det Huus, Familien hidtil havde beboet, for her at sammenpække dens værlige Eiendom og befordre Samme til dens fremtidige Opholdssted. De Dødsige led:

sagede han, med otte af sine Folk, over en Miil, og forlod dem først, da al Fare var forbi. Ved Afskeden bevidnede de ham endnu engang deres inderligste Taknemmelighed, men han talte kun om de Velgjerninger, Familien havde viist ham.

Velbeholden kom Denne til Maalet for sin Vandring; Constantino og Nicolaos hidbragte efterhaanden den efterladte Eiendom. Endnu leve de Alle, og tidt komme de endnu dette Eventyr ihu.

Menneskeæderne paa Sumatra.

Battaerne ere en talrig Folkestamme paa Sumatra; de besidde hele den Deel af Øen, som ligger mellem Uchaen og Menangkabuh. Kysterne ere kun tyndt befolkede; men inde i Landet skal Folket være „som Bladene i en Ekov.“ De have en regelmæssig Regjering og Folkeforsamlinger, hvori Mange udmærke sig ved en glimrende Betsalenhed. Næsten Alle kunne læse og skrive; de besidde et eiendommeligt Sprog. I dette, saavel som i deres Love og Skikke, er Hinduernes Indflydelse umiskjendelig. Dog have de deres eget Religionsystem. De erkjende een eneste høieste Gud, som de kalde „Dibata Alsi, Alsi,“ og under ham en Trinitet af store Guder, som han har skabt. De ere krigeriske, meget redelige, sindige i Alt, hvad de foretage sig. Lané

det er fortræffeligt dyrket, og Forbrydelser ere sjældne. Men hvormegret der end lader sig sige til Battaernes Roes, saa ere de dog — — — Menneskeædere. I deres Lovbøger, som hidrøre fra den graae Oldtid, er det befaleet, at Folk skulle opødes i følgende fem Tilfælde:

1. Til Straf for Ægteskabsbrud;
2. For natligt Ran;
3. Naar de fanges i Krigen;
4. Naar de ægte nogen af samme Stamme; og
5. Naar de lumst angribe et Huus, en Landsby, eller en Person.

I alle disse Tilfælde byder Loven, at Offrene skulle ødes, og, vel at mærke, levende, uden først at være dræbte. Et formeligt Tribunal domfælder den Ulykkelige, og efter at dette er skeet, drikke Bisidderne hinanden til, hvilken Ceremonie har lige saameget at betyde, som hos os, Dommens Underskrift. To eller tre Dage lader man derpaa hengaae, for at Folket kan vorde sammenkaldt. Paa den bestemte Dag føres Fangen frem, og bindes, med udbredte Hænder, til en Pæl. Den fornærmede Part træder til, og vælger sig den første Bid, i Almindelighed Ørerne. De Øvrige affjære derpaa, efter Rangfølgen, det Stykke, som smager dem bedst. Naar Enhver har faaet sin Part, kommer Hovedpersonen, og affjærer den Ulykkeliges Hoved, der hjembæres som en Trophæe og ophænges udenfor Huset. Hjernen gjemmes omhyggeligt i en Flaske, for at bruges til Trolddom.

Rjødet spises dels raat, dels stegt; men paa Stedet maa det fortæres. Citroner, Peber og Salt

ere altid ved Haanden ; Nogle medbringe ogsaa Riis, som de spise til Kjødet. Andre medtage Bam: busrør, som de fylde med Blodet, for at drikke det.

Forsamlingen bestaaer kun af Mænd ; thi Qvin: derne ere det forbudet, at æde Kjødet af Mænd. Dog skulle de undertiden vide, ved List at skaffe sig en Mundsmag.

Man forsikrede mig, at Mange foretrække Menneskekjød for alt Andet. Dog skulle de aldrig tilfredsstille denne Appetit, uden ved ovennævnte lovbestemte Anledninger. Især gjelder det Indven: dige af Haanden, saavelsom Gudsaaen, for en De: likatesse.

Da jeg yttrede min Forundring over en saa overordentlig Skik, fortalte man mig, at det, i en tidligere Periode, endogsaa har været Skik at æde sine Forældre, naar de vare blevne for gamle til at arbejde. De gamle Mennesker valgte en hori: zontal Green paa et Træ, og hængte sig selv der: ved med Hænderne, medens deres Børn og Naboer dannede en Kreds og dandsede om dem, skrigende : „Naar Frugten er moden, falder den ned !“

Dette skete paa den Tid af Aaret, da Citro: nerne modnes, og Salt og Peber habes i Overflø: dighed. Saasnart de gamle Personer vare trætte, og ikke kunde holde sig længer, faldt de naturligvis ned, hvorpaa Alle fastede sig over dem med deres Knive, og fortærede dem med største Velbehag.

Denne Skik er da afføstet, og derved er alle: rede gjort et Skridt til Civilisation. Dog kan man antage, at der endnu, hvert Aar, ædes 60 til 100 Battaer.

For saa Alar siden indbødes den engelske Resident i Tappanorly til at overvære en saadan Høitidelighed: det var en Ægteskabsforbryder, der skulde døe paa denne Maade. Han frabad sig denne Ære, dog var hans Assistent og en indist Officeer tilstede. Da de naaede Pladsen, fandt de en talrig Folkemængde forsamlet og Forbryderen, som sædvanligt bunden, med udbredte Hænder, til et Træ. Justitsministeren traadte frem med en stor Kniv, som han svang i Luften, idet han nærmede sig Offret. Ham fulgte en Mand med en Tallerken, hvorpaa befandt sig et Slags Sauce, en Blanding af Citronsafte og Peber. Med høi Røst fremkaldte han herpaa den fornærmede Ægtemand, og spurgte ham, hvilket Stykke han valgte. Denne svarte: „Det høire Øre“ — og strax affjæres dette til ham. Han vendte sig om til Manden med Tallerkenen, dypede det i Sauce, og fortærede det. Derpaa ansaldt de øvrige Tilstedeværende den Ulykkelige. Da en stor Deel af Kjødet var afflænget, stødte en Mand ham en Dolk i Hjertet. Dette skete kun af Agtelse for de fremmede Gæsters Følelse, thi man pleier ellers aldrig, at give den Dødsdomte noget Naadestød.

Presgavie.

Medicinsk Kanibalismus.

China er temmelig frit for Grusomheder, der udspringe umiddelbart af religiøs Døvtro. At man anseer Barmemord for tilladt, dertil ligger Grund: den ei i Folkets Religion, men i de herskende politiske og moralske Grundsætninger, ifølge hvilke Sønnen ingen Ret har til Faderens Bord. Men China har Menneskeædere, det vil sige, der gives Chinesere, som, i medicinske Diemed, fortære forskellige Dele af det menneskelige Legeme. For tre Aar siden myrdedes en Dreng i Macao, fordi Morderen troede, at en Portion Menneskefjød kunde helbrede en døende Mand, og det er kort siden, en Skarperetter faldt Galden af en Mand, han havde hugget i Stykker. Et Blik i Criminalkodexen lærer os at kjende et tidligere Tilfælde: En Mand, ved Navn Liu blev henrettet, fordi han, mod god Betaling, havde skaffet En en menneskelig Galde. Og en Anden, hvis Navn var Tschang, tilstod i Løbet af 16 Aar at have voldet elleve Pigers Død, blot fordi han meente, at man, ved at drikke den, kunde forskaffe sig Styrke og langt Liv. Det tolvte Offer for hans Kanibalismus undkom, og vidnede imod ham; Forbrøderen „et Menneske af Skabning, men af Natur et Uhyre,” som den officielle Beretning udtrykte sig om ham, led en langsom, forsmædelig Død. Han var dengang 70 Aar gammel; 16 Familier, som han havde voldet den bitterste Sorg, opfordredes til, at være tilstede ved hans Henrettelse — han blev hugget i Stykker.

Man maa vide, at det chinesiske Folk tænker sig Quantiteten af Galde og af Mod i et nøiagtigt, gjensidigt Forhold. Den Kjække har en Masse af Galde — den Frygtsomme derimod har slet ingen, og hos en Henrettet finder man desomere Galde, jo frygtløsere han er død. At sige: En har ingen Galde, er det samme, som at sige: han har intet Mod — og en Storpraler undskylder gjerne sin Feighed med det Spørgsmaal, om man mener, han har en Galdeblære som et Drehooved. Deraf følger, at man kan forsøge sin Galde, ved at nyde Andres.

S.

J. Witt's Eventyr med en Dame i Paris. *)

Da jeg forlod Engelland, havde jeg den Plan, idetmindste for en Tidlang at trække mig tilbage fra alt politisk Samkvem, men — n'est pas prudent, qui veut. Min Omgang, min Syssel: politisk Correspondents, og — hvorfor dølge Sandheden? — fremfor Alt min Forsængelighed, mit Onske, at gjøre, at virke meget, bragte mig kun altfor let til at svige min Plan.

*) Af det første Bind af hans „Fragmente &c.“ Leipzig 1830.

Min Onkel meldte mig, at jeg blev skarpt kontrolleret, og beviste mig det, idet han Dag for Dag sagde mig, hvor jeg havde været. Man skulde derfor slutte til det hemmelige Polities Alvidenhed — men Sagen forholder sig simpelt hen saaledes. Det hele lønlige Polit i Paris indskrænker sig, naar just ikke noget Individ er det specielt anbefalet, til de offentlige Steder. Hvo der hverken besøger Tuilerierne, eller Boulevarderne, hverken Kaffehusene eller Restaurationerne, og, fremfor Alt, hvo der ikke lader sig see i Spillehusene, eller i Theatrenes Foyers, kan leve hele Aar i Paris, og man ignorerer hans Tilværelse.

Før at leve lettere og friere, besluttede jeg, at begive mig i en Pension bourgeoise, og til min ikke ringe Glæde kom jeg just i det samme Hus, hvor den berømte Visedigter Beranger allerede en Række af Aar havde levet. Damerne her holdt over streng Husborden; Kl. 11 maatte man være hjemme, og kun i Faveur af Beranger, der sjelden spiste hjemme, gjorde den gnavne Portner, en Undtagelse.

Første Dag, efter at jeg var flyttet ind, havde jeg en snurrig rencontre. Som jeg pleiede, spadserede jeg, i det smukkeste Veir, op og ned i Jardin des Tuileries, og det i dens meest besøgte Egn, tæt ved Rue Rivoli. Hensunken i Drømmerier, gik jeg temmelig langsomt, Dinene fæstede paa Jorden, og bemærkede ei, hvorlunde en elegant Dame, der førte langsomt i en brillant Equivage, uophørligt lorgnetterede over til mig. Tilfældigvis saae jeg op, og — hun vinkede, idet hun vedblev at lorgnettere. Jeg betragtede Damen. Da hun

var mig aldeles ubekjendt, kunde jeg ikke troe, at det gjaldt mig, og fortsatte derfor rolig sin Gang. Vognen holdt ved Udgangen til Place Vendôme, og en galoneret Tjener kom ilende efter mig, med den Bøn, jeg vilde følge ham til hans Herstab.

Jeg fulgte Indbydelsen, men Damen var og blev mig fremmed, og jeg yttrede derfor, efter den første Hilsen, at hun rimeligviis tog feil. Neppe hørte hun imidlertid Lyden af min Stemme, før hun, med endnu større Stryghed, sagde: „Non, non, c'est Vous, c'est bien Vous, Monsieur; montez, je Vous en conjure!“

Alle mine Indvendinger bleve frugtesløse; jeg maatte stige ind, og afsted gik det i rasst Trav til de elysæiske Marker.

Sorgjæves forsøgte jeg nu, af min Ledsagerinde at udhede mig Nøglen til denne Gaade; hun bad mig have Taalmodighed, til vi havde naaet vort Bestemmelsessted. Vi holdt udenfor et simpelt, men smagfuldt Hus. En ung Dame, min Ledsagerindes Søster, kom os imøde ved Vognen, og modtog mig i Begyndelsen med en noget tvungen Mildhed. Men neppe havde Søsteren tilhviist hende nogle Ord, før hun, med den største Hjertelighed bød mig velkommen. Man bad mig træde ind i en net Havesalon, og forlod mig, for at gjøre sit Toilette, efter at man ret indstændigt havde bedet mig blive til Middag. Hvad skulde jeg gjøre? Jeg maatte vel, hvis jeg vilde have Gaaden løst.

Jeg gik op og ned, og tænkte og tænkte, men kunde, trods al min Noie, Intet udgrunde, skøndt Lakeien havde nævnt mig Damens Navn, og jeg ofte forvovent nok, for mine Venner havde roft

mig af, evigt at kunne huske et Navn, jeg engang havde hørt, og et Ansigt, jeg engang havde seet. En Bildfarelse kunde her dog ei heller ligge til Grund, thi man havde mindet mig om, at jeg, i Aaret 1818, havde været i Paris, mais habillé bien entrement. Havde det været i Holland, eller havde Dehlenschläger allerede dengang udgivet „Den i Cydhavet,“ da havde jeg tænkt paa Seelenverkoopernes Lister; men dertil syntes Damerne mig for godmodige; der var ei heller Stænger for Vinduerne, eller Laas for Døren — jeg kunde altsaa flye, naar jeg behagede.

Der var kun serveret for os Tre. Man talte om alt muligt, kun ei om det, jeg egentligt visde vide. Af Delikatesse spurgte jeg ei heller derom, da Damen alt i Bognen havde erklæret, hun opsatte med Glid le dénonement de la pièce, fordi hun var overbevist om, at dette tabte al Interesse for mig, naar hun mindede mig om, hvor og hvornaar vi havde stiftet vort første Bekjendtskab.

Men det Uforklarlige skulde tiltage. Thi ved Kasseen præsenterede man mig, tilligemed Koppen, til min store Forundring, en høist elegant Pengepung, der, til endnu større Forbauselse for mig, var fuld af Guldstykker. Jeg vidste ikke, om jeg skulde bredest eller lee. „Du skal see, du er her kommen blandt forrykte Mennesker,“ tænkte jeg. Damerne syntes at gjætte min Ideegang; thi efter at de havde leet mere, end de just behøvede, ad mit underlige Ansigt, bade de mig tage Plads paa Canapeen, og Hovedpersonen begyndte:

„Husker De ikke mere Aaret 1818, da De, midt i September, var i Frascati med en gammel mørkseende Herre? De vakte almindelig Opmærksomhed

ved deres udenlandſke Tournure og udmærkede Dragt. Bore Banquiers præſenterede Dem et Kort *), men

*) Ved Kort forſtaaes intet egentligt Kort, men et Papir, hvorpaa de to Farver, rauge et noir, ere mørtede. De tjene til at betegne, hvorofte en og ſamme Farve har vundet. Livrets kunne ikke tilbydes, da man aldrig ſpiller Pharao. Grunden til den almindelige Beſtemmelse, at man aldrig ſpiller Pharao i Paris, ei heller antager nogen Sats over 18000 Franker, ſkal beroe paa Følgende:

En ruſſiſk General, ſom havde tabt ſtore Summer og angrebet den ham betroede Krigſkaſſe, indbød Afſtiltſige af Spilforpagterne til ſig, og gif, efter at de havde ſpiilt en god Frokoſt, med dem til den ſaakaldte Cercle des etrangers, hvor man dengang endnu spillede Pharao, og antog illimiterede Satſer. Efter at have ſpillet med vexlende Lykke, drog han Coeur Dame ud, og ſagde: „Va banque!“ Da hanei var iſtand til, at courrere den uhyre Sum, toge de Herrer Croupiers i Betænkning, at tage af, men gjorde det dog, da nogle tilſtedeværende Spilforpagtere faverede for ham. Generalen ſjernede ſig, og oppebiede ſin Skjebne, idet han, tilſyneladende ligegyldig, vendte ſig mod Vinduet. Længe kom Damen ikke. Omſider løb det: Valet perd — Dame Gagne! — — Neppe var det ſidſte Ord udtalt, før Generalen ſant dødsbleg til Jorden, idet han framptigt omklamrede en Piſtol med ſin Høire. Hvilken Ovfigt dette gjorde, indſeer man let. Den egentlige Sammenhæng, kom forſt længe efter for Dagen. Generalen havde ſtuffet Spilforpagterne, ſom beſøgte ham, og tilſneget ſig deres Caution, idet han, i deres Paafyn, aabnede ſin Pengekifte, der foroven var

De vilde ikke spille, og gjorde det kun paa Deres Ledsa-
gers gjentagne Opfordring. Lykken var Dem gun-
stig, men De forcerede den ikke, De hørte snart op."

"Jeg — vedblev hun med nedslagne Dine —
jeg var der ogsaa hiin Aften, spillede ibrigt, og
tabte hvad jeg havde. De sad ved min Side, og
ingen Farve slog Dem feil. Da tænkte jeg — De
kender jo Spillernes Overtro — den unge Spa-
niers Penge maa bringe Dig Lykke. Jeg tog Mod
til mig, og sagde til Dem: Monsieur, prêtez —
moi un Napoleon! Je jouerai pour Vous. *)"

Uden at see paa mig, gav De mig det For-
langte, og gif ind i en anden Salon.

"Jeg begyndte nu atter at spille, og havde
min Ulykke før været mærkelig, saa var nu min
Lykke det ikke mindre."

"Alle Numere traf jeg, og efter en Times For-
løb havde jeg vundet over 100 Napoleon.

Da randt det mig ihu, hvem jeg havde at
takke for min Lykke; jeg iilte ind i Sideværelset,
for at bringe Dem min halve Gevinst; men De
var allerede borte, og Ingen kjendte Dem. Men
— Utaknemmelig kjende vi franske Piger ikke. Da

fylbt med Guld, men forneden med Bly og Kobber.
Efter at have sagt: Va banque, traadte han til Vin-
duet, i den Hensigt, hvis han tabte, at fage sig en
Kugle gennem Hovedet; men den pludselige Lykke be-
døvede ham saaledes, at han sank asmagtig til Jorden.

*) Det eneste Spillehuus, som søges af det smukke Køn,
er Frascati. Dog kan man let tænke sig, hvilket Slags
Skjønne det er, der søge her.

jeg kom hjem, lagde jeg de 50 Napoleon i min Bureau, og urørte tilfjeller jeg Dem dem nu i denne Pung. Min hele Lykke skylder jeg Deres Napoleon, thi med hine 50 har jeg vundet mange Tusinde, og er nu tout a fait à mon aise.

I Frascati vilde De nu ikke have truffet mig igjen, tilføjede hun fornemt smilende: thi Greve Descaze's Godhed skylder jeg la permission de donner à jauer chez moi.

Rigtignok mindedes jeg nu, skjøndt gandske dunkelt, at jeg med General Lafrancais havde været i Spillehuset, og at En havde bedt mig om en Napoleon med de Ord: Cela vous portera bonheur, Monsieur.

Da jeg vægrede mig ved, at tage mod Pengene, proponerede Damerne mig, at spille et Partie Ecarté derom. Men da jeg frygtede, at tabe mere, end mit Tilgodehavende beløb, undskyldte jeg mig med min Ukyndighed.

Romerske Theaterlove.

Blandt Andet, det nye pavelige Reglement for Theatrene i Rom indeholder følgende Bestemmelser:

„Intet Theater maa aabnes før Kl. 9 om Aftenen. Klokken 11 $\frac{1}{2}$ i det sildigste maa alle Theatre være lukkede.“

„Hvo der engang har sat sig i Parterret, og staaer op, for at blive staaende, maa betale en Mulkt af 5 Skudi.“

„Hvo som beholder Hatten paa i Theatret, vises siebliffeligt ud.“

„En Skuespiller, som tillader sig uanstændige Fagter, eller i sin Rolle betjener sig af et Udtryk, som ikke staaer i Couffleurbogen, dømmes til Galleierne paa 5 Aar.“

„Hvo der bærer Baaden hos sig i Theatret, det maa have hvad Navn det vil, dømmes til Galleierne paa Livstid.“

„Bisalds eller Mishagsyttringer ere forbudne under sex Maaneders Fængselsstraf.“

Hof: Etikette i Marokko.

Ordet *Nei* maa aldrig nævnes ved Hs. Marok: kiste Majestæts Hof; det maa omskrives. Ordet *Sort* ligesaalidet. *Gem* maa udtrykkes ved *Fire* og *En*; almindelige Regnemestere vil det forekomme, som om dette var det samme, men deri feile de. En meget gammel Overtro ligger til Grund for denne Skik; Tallet *Gem* er mystisk, symbolisk, og dermed forbinder sig Tanken om Haandens Kraft. Men det frygtelige Ord *Død* maa hverken udtales eller omskrives. Indvikler en Hofmand sig i en Samtale, hvori Sagens Natur byder, at Døden maa omtales, saa har han den bedste Leilighed til, at vise sin Landsnærværelse, sin Forstand og sin Dannelse.

Mimikens Triumph.

Da Skuespiller Soote gav Forestillinger i Dublin, bragte han, i Et af sine Stykker, betitlet, „*Talerne*,“ den berømte Bogtrykker George Faulkner paa Scenen, og det med saa træffende Kunst, at Gadedrengene forfulgte den arme Mand, saa tidt han viste sig paa Gaden. Rasende over det Puds, Soote havde spilt ham, søgte Faulkner at hævne sig.

En Aften, da „Talerne“ gaves, besatte han Pladserne paa Galleriet med sine Svende, og gav disse det bestemte Høved, at hilse Skuespilleren med Trampen og Piben, til han saa sig nødt til at vige. Saulkner selv var i Parkettet, for ret at gotte sig ved sin Fjendes Forsmædelse. Men da det omtalte Optrin begyndte, var Saulkner nær ved at brisse af Værgrelse, thi istedetfor at trampe og pibe, yttrede hans Officierer det meest entusiastiske Bisald.

Næste Morgen gjorde han dem, i Trykkeriet, de bittreste Vebreidelser. „Hvorledes have I, trods Alt hvad jeg indskjærpede Eder, kunnet handle saaledes?“ spurgte han forbittret; men tigange dybere saarede ham Ordforerens naive, simple Svar: „Ei, Mester, hvor kunde I dreie os slig en Næse? — Vi skulde have troet slig en Münchhausen-Fabel? Nei, dertil kjendte vi Jer alt for vel — vi maatte jo have været reent forblindede, naar vi ikke havde kunnet see, at det var Eders egen agtbare Person, som optraadte, og flette Karle havde vi været, om vi havde besøgt Skuespillet, for at pibe og trampe ad vor Herre!“

Saaledes var den Triumph, Bogtrykkeren havde udtænkt sig, bleven til Vand. Men en solidere trøstede ham. Han anklagede nemlig Soote, og Denne maatte betale 300 Pund i Mulkt. Men under Retshandelen havde Soote opfattet de Herrer Dommere saa heldigt, at han, efter at være kommen til London, fremstilte dem som irlandske Karrikaturer, til Publikums største Forlystelse.

Chastel.

Notitser af Dr. Gall.

En Apothekersøn havde saa overordentlige Anlæg til at myrde, at han, trods den gode Opdragelse, han havde nydt, trods alle Modforestillinger, traadte i Tjeneste hos en Skarpretter, ene og allene for at faae den Lyst styret, at tage Livet af Andre.

En anden ung Mand havde af Naturen faaet den samme Lyst, men han havde ikke den samme Lykke. Det var ham nemlig ikke muligt, at faae Emploi hos nogen Skarpretter. Han maatte derfor nøies med, at blive simpel Slagter.

„Jeg har, fortæller Dr. Gall: i Holland kjendt en meget brav Mand, der ei var istand til, at forrette noget Menneske, men fandt et usigeligt Behag i alle slags Mordscener. Denne „meget brave“ Mand var aldrig gladere, end naar han saae en Misdæder udaande Livet under de voldsomste Smerter. Vel følte han, hvor uklogt det var, at gjøre det menneskelige Kjon til Gjenstanden for sine elskværdige Tilbøieligheder; men han var findrig nok til, i Mangel af en reellere Fornøielse, som et noget uphilosophisk Politik neppe vilde holdt ham tilgode, at behjælpe sig paa en tarveligere Maade. Han anlagde nemlig et Menagerie af Hunde og Katte, som han fødte godt og lod formere sig efter Behag. Saasnart en Hund eller Kat havde kastet Unger, tog han Disse, og morede sig med, at skjære dem i gandske smaae Stykker. Den samme Mand stod i Brevveksling med alle Skarprettere i Landet, og det blev ham altid tilmeldt, naar der, i en eller anden By, skulde finde en Henrettelse Sted. Hverken Nøie eller Bekostning

affkræftede ham da fra, at bivaane sig en Fæst. I sin Egenkab som Bøddel : Dilettant fik han altid en Plads gandske tæt ved Retterstedet.

Dr. Gall har ogsaa kjendt endeel elskværdige Damer, der med Magt vilde tjene som Koffepiger, for at komme til at dræbe, sønderstjære, riste og stege. At slaae en Ual pøvende, var deres høieste Lyst.

I Wien gaves der en saa uforbederlig Lyst, at Keiser Joseph II lod sig nøie med, at domme ham til Fængsel for Livstid, fordi han var overbevist om, at han ikke kunde modstaae sin Tilbøielighed.

Et ungt Menneske tjente en fra Petersborg tilbagevendende Ambassadeur. Snart saae man, at han græmmede sig frygteligt. En Præst spurgte om Aarsagen til hans Sygdom, og det gode unge Menneske svarte gandske naivt: han maatte døe om faa Dage, hvis han ikke fik Lov at stjæle Noget. Præsten tillod ham denne lille Fornøielse. Henrykt herover, vilde det unge Menneske vise ham sin Erkjendtlighed, og stjal, under Gudstjenesten, Præstens Uhr.

Af en chinesisk Avis.

Magistraten i Tung : Kwan, østen for Makao, har udstædt en Advarsel mod Qvinde-Selv mord. „Dette Onde, hedder det deri: gaaer altfor stærkt i Svang. At Fruentimmer hænge sig, tage Gift, stjære Struben over paa sig og drukne sig, er bleven høieste

Mode, og Gifte og Ugifte, Koner og Concubiner, Fruer og Terner, gjøre sig skyldige i denne Forbrydelse mod Naturen, snart af Ulyst til Livet, snart af Hævn eller andre Aarsager." — „Og af en latterlig Overtro, tilføier Magistraten: at nemlig Jomfruer, i det tilkommende Liv, werde til overmenneskelige Væsener, kaldede Schinsibye, skeer det tidt, at unge Piger sværge, aldrig at ville gifte sig, og, naar man tvinger dem dertil, styrte sig skævelis i Vandet."

Academisk Opgave.

Frederich Vilhelm II havde ikke synderlig Tillid til sit Videnskabernes Akademi, og fandt Fornøielse i, stundom at forelægge det sælsomme Spørgsmaal.

Engang forlangte han Svar og Forklaring paa følgende Spørgsmaal: „Hvoraf kommer det, at to mod hinanden stødte Champagnerglas ikke give saa klar en Klang, som to med hvilkensomhelst anden Væin fyldte?"

Akademikerne svarte: Da de ingen Leilighed havde til at drikke Champagner, kunde de ei heller løse Opgaven.

Kongen sendte nu den physikalske Klasse tolv Glaser Champagner; de bleve drukne paa hans Sundhed, men Oplosningen udeblev.

Klintekorset paa Möen.

Det var en lys, en deilig Sommer-Nat;
 En Jæger vandrer mellem Klintens Krat,
 Han er saa bleg, af! Sorgen tungt ham nager.
 Med Jæger-Taske og med ladt Gevær
 Han vandrer Skrænten nær,
 Mens Hunden rundt i store Kredse jager. —
 Just denne Nat for otte Somre siden
 Hans Moder døde, længe alt før Tiden;
 Og nys hans Brud man jordebde bag Kirken
 Hvor Storken bygger Nede høit i Birken.
 — En mægtig Veemod steg i Sjælen frem,
 Han tænkte paa de Kjære, paa sit Hjem,
 Den lille Hauge hist bag Huset,
 Al! Alt laae nu i Gruset. —
 En Stund han stod saaledes taus nedbøiet,
 Da hævede han Hiet:
 Guds store Himmel var saa reen og blaa,
 Uendeligt foran ham Havet laae,
 Og fjernt han saae i Maanelyset blaane
 Den hvide Klint paa Stævns og paa Arcona.
 Hans Tanke fløi i Verdens-Rummet ud,
 Og fromt han atter stoled paa sin Gud.
 Ei længer græd han for de tabte Kjære,
 Han sølte, snart han skulde hos dem være.
 En salig Veemod avægede hans Bryst.
 Hans Øie fulgte langs den høie Kyst;
 Som Tempelvægge stod den hvide Klint med Skoven
 Og Himlen danned' Kuppelen foroven.
 Dybt nede leged' Bølgen med Klintens brune Tang,
 Det lød saa sært i Natten som dæmpet Orgelklang.
 Fra Stævns og fra Arcona en Straale lyfte smukt

Dg spilled' som en Stjerne hen over Hav og Bugt,
 Som Jageren det fluer, sæt banker da hans Bryst,
 Thi Lyset hurtigt nærmer sig Møens hvide Kyst.
 Stævns Klintekonge kommer med Spil og Havfrue-Sang;
 Hans Hjortel er en Laage, hans Haar og Skjæg af Tang.
 Et Dødningsbeen hans Scepter, men Kronen sølver-blaae,
 Dg rundt om Karmen svømme Havpuslinger saa smaae.
 Sit Scepter høit han hæver, og ved de stærke Slag
 Sig Klinten for ham aabner, men uden Larm og Brag.
 — Snart kommer og Arcona's Drot
 Til Møens hvide Sommerlot.
 Hans Krone flammer som Guldet rødt,
 Men Kinden er bleg, og Viet dødt.
 En Skibsmast er hans Spiir og Stang,
 Dg Rappen er vævet af Skum og Tang.
 Den flager saa sæt i Mattens Vind,
 Idet han stiger i Fjeldet ind. —
 — En Stund er Alt saa stille, kun Bølgen ruller fort,
 Da stiger ud af Klinten en Laage tyk og sort,
 Dg begge Konger ile fra Møens Klint i Harm
 Den tykke Laage skjuler den lette Bølgearm.
 Men Havet vildt sig hæver, det er saa sæt at see
 De høie, sorte Bølger med Skummets hvide Snee.
 De vælte sig mod Kysten og løfte Steen og Tang,
 Mens høit fra Dronningstolen der klinger sælsom Sang.
 Hift sidder Klintens Dronning, den høie blege Møe,
 Dg fluer stolt og rolig ud paa den sorte Søe.
 „Et jordist Bryst jeg elsker, men ingen Klinte-Drot.
 „Dig Jæger jeg udkaarer, hør hos mig i mit Slot;
 „Dybt under Dig sig hvælver en Verden skjøn og smuk,
 „Der skal hos mig Du glemme Jordlivets bitter Suk,
 „Lad Veilerne kun snuse og rase vildt paa Søe.
 „Du er min Brudgom, Jæger! Dig kaarer Klintens Møe!“
 — Saa toner det i Matten og Stormen stiger meer,

Igjennem Krat og Grene den hvide Møe han seer.
 Et Fa der vor han læser, et Kors han for sig slaaer,
 Og rolig med sin Bøsse han hjem til Hytten gaaer.
 Han tænker paa sin Moder, og paa sin tabte Brud,
 Saa inderligt han beder: send Du mig Døden, Gud!
 — Hver Søndag klinger fæsligt hen over Bondens Bang
 Fra Landsbykirken, deilig den stærke Orgelklang;
 Og Menigheden synger, og alle Lærker slaae;
 De sorte Kors paa Graven i Sommersolen slaae;
 Og under Kirkens Bue han atter beder Gud:
 „D lød mig snart gjensamles med Moder og med Brud!“
 — De søndagsklædte Bønder med Hustruer og Smaa
 Med Psalmebog i Haanden fra Kirken hjemad gaae.
 Sødt dufte Mark og Enge, og Skoven staaer saa grøn;
 Men ved de Kjæres Grave han læser først en Bøn.
 I Hylbetræet synger en lille Fugl saa smukt:
 „Snart skal som jeg Du svinge Dig bort fra Jordens Bugt!
 „Før Vinterstormen kommer, Din Vinge vøjer ud
 „Og Du skal atter favne Din Moder og Din Brud!“
 — Han hører Fuglen gjerne, thi Sangen han forstaaer,
 Men naar ved Midnat ene han gennem Skoven gaaer,
 Da seer han mellem Krattet den hvide Alintens Møe,
 Hun sidder høit paa Skrånten, tæt ved den salte Søe.
 Snart vinker hun saa venligt, snart truer hun i Harm,
 Men Natteduggen falder som Graad paa hendes Barm. —
 — Endt er den gyldne Sommer,
 Alt Vinter-Stormen kommer,
 Og Svalen drager bort,
 D sikkert, ifkun kort.
 Den arme Jæger dæmpe maa sin Længsel,
 Snart aabner Englen ham vist Livets Fængsel.
 — Tidt tænker han paa Fuglens Trøstesang.
 Men Sneen ligger alt paa Mark og Bang,
 Det synger vildt derude,

Og Blomster staae paa Vinduets frogne Rude.

Mørk Natten er med Sneefog og Drkan ;

Det knager vilot i Skovens Birk og Gran,

Men mellem Stormens Brag

Han hører Øre-Slag.

Skotrykken tumler sig bag Bust og Krat,

Tryk er han i en saadan Rødsels-Nat.

— Sin Dont en ærlig Jæger røgte maae ;

Med sit Gevær og Jæger-Lassen paa

Han Lyden følger.

— Alt er han Skrænten nær, — han hører Havetsølger,

Men hver en Sti og Plet han kjender nøie,

Skjøndt Mulm og Nat tilslører for hans Vie,

Alt ryster Stormen stærkere sin Vinge ;

Læt foran sig han hører Øren Klinge.

Et Skridt — — og med et Skrig

I Dybet ligger han, et blodigt Liig. —

„Jeg fanged' Dig, min Brudgom!“ saa synger Klintens Møe ;

„Alk, var Du villig kommen, da skulde Du ei døe.

„Dit Liig jeg kun kan trykke op til mit hvide Bryst,

„Din stolte Sjæl har svunget sig høit til Himlens Kyst ;“

I Kirkens stille Have

Høitølger Græsset paa de glemte Grave,

Men smukt paa Klinten staaer

Det hvide Kors alt mange, mange Aar ;

Lidt synger Lærken der i Aftenrøden,

Hvor Jægeren sandt Døden ;

Og Bølgen leger venligt med Klintens brune Tang,

Det klinger smukt i Natten som dæmpet Orgelklang.

Nu har den brave Jæger glemt Jordens Sorg og Harm,

Men Duggen slaar som Taarer paa Møens hvide Barm.

S. C. Andersen.

S ö l v b r y l l u p.

Den 28de August 1827.

Kjærlighed! Du Himmelskjerte
 Lyn i Skjebnens Klar!
 Al Naturens stille Hjerte,
 Jordens bedste Skat!
 Gjenfkin af den Ewigheie
 Klar og reen, liig Solens Dje,
 Ene mægter du at raade
 Jordelivets Gaade.

Du af Himlens Roser røde
 Slynge sint en Krands,
 Sødte den straalte os imøde
 Med sin Purpurglands;
 Høit, vi føle Hjertet banke,
 Over Skjen flyer vor Tanke,
 Kjæft vi trodse Skjebnens Harne
 I den Elftes Arme.

Hjertets Baad for Stormen driver
 Om paa Livets Søe,
 Øste Bølgenes Arm den river
 Bort fra Elftens De:
 Ei sit Maal har Hjertet fundet,
 Tryllet er forsvundet,
 Himlen for vort Blik sig lukker,
 Stormen Taklen slukker.

Men naar Nad af Klar har styrket
 Hjertets stille Pagt
 Og har Flammen usformøket,

Trodsset Eibens Magt;
 Luttret, som naar Solens Lue
 Dæmpes paa den hvalte Bue
 Og i Qvæl, den klare Stjerne
 Blinker fra det Fjerne:

Da med Sølvkiliens hvide
 Blomster i sin Haand,
 Svæver ned til os den blide
 Kjerlighedens Aand:
 Trofsabs Billed er hans Gave,
 Plukket hist i Himmels Have,
 Og han snoer dens rene Klokke
 Mellem vore Lokke.

Lange Rad af Ar er svunden
 Bort i flygtig Dands,
 Englen har for Eder bunden
 Kiliens hvide Krands:
 Klar som Maanen paa sin Bue
 Straaler den i Sølvkili:
 Derfor skal mod Himmels Zone
 Mægtig Sangen tone.

Høit for Eders Held den lyde
 Mellem Bøgerklang! —
 Ingen Storme Lilien bryde
 Som i Dag udsprang!
 Stedse frist den sig fornyge
 Med de hvide Blomsters Klynge,
 Til de lyse Guldaurikler
 Sig i Sølvkili vikler.

Fr. Sneedorff Birch.

Flyv, lille Fugl.

Flyv, lille Fugl! Flyv brat affted,
 Dit Buur jeg lukker op;
 Flyv over Beltets krumme Bred
 Og over Skovens Top.
 Og hvis du finder paa din Vej
 Et Huus, kun tækt med Straa,
 Ved Skovens Hang og Søens Bugt,
 Saa lidt du standse maa.

Flyv, lille Fugl! Flyv brat affted,
 Flyv over Sø og Land,
 Saa finder du paa grønne Bred
 En deilig Lillievand.
 Som Silke er det saure Haar,
 Som Poplen er hun rank
 Og hendes Dje som i Vaar
 Den klare Stjerne blank.

Flyv, lille Fugl! Flyv brat affted,
 Bring med mit Duebrev,
 Dag ogsaa hvert et Ønske med
 Jeg her saa lønlig skrev.
 Siig hende: at jeg længes saa
 Som Axel til sin Brud,
 Og at min Længsel i det Blaa
 Sit Anker kaster ud.

Flyv, lille Fugl! Flyv brat affted,
 Flyv over Land og Hav,
 Flyv did og bring! en Hilsen med
 Til ham, som gaaer ved Stav.

Siig: at jeg mindes endnu grant
 Hvert gammelt Eventyr,
 Som han saa tidt, naar Sol nedbrandt,
 Gav Liv ved Dødens Fyr.

Flyv, lille Fugl! Flyv brat affted,
 Flyv til min Broders Grav,
 Thi der mit Savn og der min Fred
 Jeg lagde med hans Stav.
 Sæt dig paa Korset med hans Navn,
 Og sørg som Duen from,
 Thi aldrig i min Brodersavn
 Han ved min Taare kom.

Flyv, lille Fugl! Flyv brat affted,
 Nu kommer Taaren frem,
 Den Taare som tog med min Fred,
 Men skjul den vel for dem.
 O havde jeg et Vingepar,
 Et Vingepar som du,
 Saa fulgte jeg dig mere snar
 End bort du flyver nu.

M. Winther.

